

መዝግበ የደምቀት፡ ትምህር ካቶ ክፍት በተ ክርስትያን እስተዋዕለ

በኢትዮጵት ሌሎች ባረከቱ
2008

ትርጉም፡ እብ አማካኬል ምስተን

“The Catechism of the Catholic Church COMPENDIUM”

Translate into Tigrigna
by Abba Amanuel Mesgun OFMCap.

© Catholic Church
Eparchy of Barentu'
Eritrea

ከትተው ይከኬል እና
አዲ ከዚህ ገበረመድናን
ገዢ ስምኑ ማግበር ካዋኝና እርታል.

ይተካተው
አበነ ቅጂሳ ሕ-ሰማንን
ቁቅስ አመንጻረ ባረንቱ

ካቶለካዊ መንበረ ቁጥናና ባረንቱ እርታል 2008

**ንእ-ስ ትምህርት ከርስቶስ ክፍለካዋጥ በተ ከርስቶስ
ንምርቻለን ዓይነት መሆኑን ቤተክስል.**

መልቲክስ C.L. ከዳኑት በነፃተናን መጠል 16

ከብርሃን አገዋጥ ከርዲናሳት፣ ፕሮጀክት ስርቃት ስምምነት፣ የሚከተሉ ተወስኑን የሚያስፈልግ ነው

ከልኩ ጉባኤ ማረጋገጫ አንቀጽ 20 ዓመት እና በግዢላ-ን አጋጣም፡ እና ለተደረሰ አብጥት በካብ ተምህር ከርስቶስ ክፍለካዊት በተ ከርስቶስን” ስራው ክፍለምር ተከተለ ነይሩ፡ “ተምህር ከርስቶስ ክፍለካዊት በተ ከርስቶስን” ስራው ክብረሱምር ይኖ 20 ዓመት ክይሩ፡

እ. መጽሐፍ እ. ዓይ. ከበርን ተቍምኑ ከምዘለው በታ እወንታወን
ስፈትኝ ተቍባልነት ካሬታዋል ታክሳል፡ ዓይ ነፍሰውኩ ስጋኝ ወይ የገረሰብዎት
“የገራዊ ትምህርት ክርስቶስ” ገመቀራለበት፡ እብ ጥምህር ክፍለካዊ እምነት
ርተኝን አቀፍን መውከል ምክንድ ክፍልም፡ እ. መጽሐፍዎ. በቍዳምነት ገልፏት
እና ተሻረቱ፡ ከሳሽ ሲሸጊ በአሁታት 50 ቁጥሩታት ዓለም ተተርጓሙ. ለለዘለው
እኔ በዘረዝሩ እባላት ሂጋዕ እግዢኤሌክቴር ካሬልተምና ክንእታዎን ክኢትዮጵያ
በአሁታዊውን ስፈትኝ ተቍባልነት ሪፖርት እለው፡

ለመሆኑ እነዚህ “ንእስ” ወይ “ጥርክፍ” በዚህ “ትምህርት ከርስቶስ ከተማውያዎች በተ ከርስቶስምን” እነዚህ ከርስቶስ ከቅርቡን ከለውን ዓይነው ተሳካሽ ይሰጣል::

ՀԱ. “ՄԹԱՑ” “ԴՐԱՄԱԿ ԻՆՍԻՏՈՒ ԿՐԱՅՔԻ ԵՎ ԻՆՍԻՏՈՒ” ԴԻՇ
ՄՐԺԻԿ Ի.ՄԹԱՑԻ Ի.ՄԹԱՑԻ ՑՎՈՒՄ ԱԴՐՈՒ. ՊՐՓՄԸ 2002 ՀՈ 9
ԼՐՄԱՆՔ ԴՊՀ ՊԿԸ ԴՐԱՄԱԿ ԻՆՍԻՏՈՒ” ԱԴՐՈՒ. ՀՈ 9 ՀՐՄԱ
ՆԵ ՀՈ ՄՐԺԻԿ Ի.ՄԹԱՑԻ ՑՎՈՒՄ ԱԴՐՈՒ. ՄԹԱՑԻ ԲԱՐԵՎ ԿԱՅԱ
ՂԱԶՄԱ ՀՐՄԱ ՈՒԱ ԱԳՐ ՄԻՋ ԴԻՇ ՊՐՓՄԸ ԱՆՈՒ. Ը.Ը. ՃՃՈՒ ՆԵ
ԲԱՐԵՎ ԴՐԱՅՆ ԴՐԱՄԱԿ ՊՐՓՄԸ 2003 ՀՐՄԱ ՆԵ ՄՐԺԻԿԻ
ՀԻՄՆԱ. ԿԸ ԴԵ ԿՐԱՅՔԻ ՅԱՆ ԻՄՊԵ ՄԹԱՑԻ ՀԿ ՊՐՓՄԸ ԴՐԱՅՆ ԴՐԱՄԱ
ԱՆԱՖԱԴԻ ԻՄՊԵ ԱԿ ՊԿԸ ԴՐԱՄԱԿ ԻՆՍԻՏՈՒ ԱՆՈՒ. ՊՐՓՄԸ ՀՐՄԱ
ՄԹԱՑԻ ՑՎՈՒՄ ԱԴՐՈՒ. ՀՈ 9 ՀՐՄԱ ՀՐՄԱ ՄԹԱՑԻ ԲԱՐԵՎ ԿԱՅԱ
ՂԱԶՄԱ ՀՐՄԱ ՈՒԱ ԱԳՐ ՄՐԺԻԿ ԿՐԱՅՔԻ ԵՎ ԻՆՍԻՏՈՒ” ԴԻՇ
ՃՃՈՒ ՆԵ ԲԱՐԵՎ ԴՐԱՅՆ ԴՐԱՄԱԿ ՊՐՓՄԸ 2003 ՀՐՄԱ ՆԵ ՄՐԺԻԿԻ

እኔ “ንኩስ ወይ ተርሱ ትምህርት ከርስቶስ ከጥለካዋጥ በተ ከርስቴያን” እልና እንደወ-ም መጽሐፍ፤ ዓይች “ተምህርት ከርስቶስ ከጥለካዋጥ በተ ከርስቴያን” ተባሬለ ሲጋዊዕ መጽሐፍ አቀኑን እመግን መሰኩራ እኩ፡ እኔ መጽሐፍ፤ ዓይ ከጥለካዋ እምነት መሠረታዊን ቅንድን ገኝነት ትምህርት ፈይምናት ገኝነት የአሁን እኩ፡ ዓይቶም ቁድመይ ገነበሩ ሪሉብ ሚ.አ. እኩነት ማረጋገጫ ከምነበሩ፤ ታክመኑት ከነ ታዘረዘሩትኑት ስባት ዓይ ከጥለካዋጥ በተ ከርስቴያን

ምለት እያነት በቀለለን በቀልጻና ቅለሁታ ከዕዝበለ ገዢሳለ እባ ፕሮግራም ነማልኩ “ንእብ መጽካፍ” እየ፡፡

እዚህ መጽሐፍኩ በትክክለኛ፡ ቅርጋን እገልልጻን ገዢታዊነት ከርስቶስ
ከተለካዊት ቤት ከርስቶስን” እምበካ በመሰላን በንግድርቁን እያሸል፡፡ በዚህ
“ታምህርታ ከርስቶስ ከተለካዊት ቤት ከርስቶስን” በአዲኔ ለሌላግለጽ ከእ
ንግድርቁን ዓምዶኖን እያወ ፊርማ እያሸል፡፡

ስለዚ እነዚ “ንኩሳ” “ተምህርት ከርስቶስ ካቶለካዊት በተ ከርስቴያን” ዓመለካ በተ ከርስቴያንን ዘዴሰውከና ከርስቴያንን በእምነት አዋርሱ አለባቸው፡፡ አጠዚ አለሙናም ማልሳይ ስሁ ዓመተ ምኑረት፡ ከሳ ማንበረ ከርስቴያን፡ ዕድመን ዓለተኛ በዘዴገድበ ነፍሰውከና ከርስቴያንን አብ ቤተአደሰ ሰጠኑት ወንጻላን አብ ምምሃር ሂይማኖታን ፊልጭ ፍህረ ከርሳ አለዋ፡፡ ነፃ አጋዥ ቢሸውን እነዚ መጽሐፍዎች ይታታል፡፡

እ. መጽ-ሐፍ. አዲ. እኩ እንተና፡ ምለኩን ታትሞህርት ከርስቶስ
አዲስ ቤት ደንብ እኩ፡ እኩ መጽ-ሐፍ፡ አበበ በንግድ መልክኩትታትን
ዘመኑ መዘመኑ ደንብ እኩ መልክኩ ደንብ፡ ጥናይ ከርስቶስ በተ ከርስቴያን
ካብ እምነት ስደረኞ ባተሙ መንገዶ አቀን ስይውትን ከፈልጥ ዘዴፈል
ወልቀሰ ባተሙ ዕድል፡

አምስኩ ነቱ “መንገድን አቅን ስይውጥን” (የአ. 14,6) ብኩነት አደጋ ወቀ
አያስተሳት ንዑስቲበት ከም ሆኖ አውራም፡ ነፍሰውከፍር ፍይሳ ሆኖ
ዘይመኩለ ጽባቸኝ፡ ፍሌጋብኬትን አድማሪኬትን ተረዳእና፡ በአማልኩንት እታ አደ
ከርስቶስን አደ በተ ከርስቴያንን ብኩነት ቁድስቱ ይገባል ማርያም ከእኔ ነፃ ዓይነ
ና ወመከሰል መጠበረ ብኩነት “አዲር” ትምህርና ከርስቶስ ከተለከዋቸት በተ
ከርስቴያን በግበረለስ መንገድ ከም ገፅልሙን ታቻቦለሁን ይገባሩኝ፡

ՀԱ ԳԻՒՄԻ ԶՈՒԾ ԶՄՈՒ ՓԵԼԻՆ ՀԱՎԱՅԻ ՀԱՐԱՀ ՀԱՅՈՒՆ: ՈՃՈՒ 28 ՈՒ
2005 Զ.Յ.Բ.: ՀԱ ԳԻՒՄԻ ԶՄՈՒ ՀԱՅՈՒՆ ԴԱՀԿԱՆ ԴԱՀԿԱՆ

በኢትዮጵያ መብት 16

መኅተዊ

1- በሰላም 11 ቀን 2002 ሥ. የሰነድ የአንበሳ ንዑስና ደንብ የጥምህር
“ጥምህር ከርስቶስ ክፍለካዋት ቤት ከርስቴያን” ጽሕፈትና መእመናን ዓለም
አቅረቢያ ቤት አያውን ምንጭ እናነት ቤተአዳዲስ ምምግር ፖምህር ከርስቶስ
ከሆሉ እና “መውሰድ ስነድ” ከምህናኩ አበበ ቤት 1985 ዓ.ም መለክ ዓለም
አየናት እና ቤተጋብዙል ገዢ፡ የምራሌዊ ፊርማ ካና የኢትዮጵያ ነውም፡
ዝሕፈት ፖምህር ማይናቸው ክፍለካዋት ቤት ከርስቴያን ነጥርና አደ
“ጥምህር ከርስቶስ” ጽሕፈቱ ቤተአዳዲስ እና ማረጋገጫ እና እና መብል 20
ዓመት ምክንያት ከልአይ ጉባኤ ማረጋገጫ (1962-65) ቤተአዳዲስ የገዢ መእመናን
ከሆሉ ቅርቡ አመሰግና ዓመት ደንብ እና ፊርማዎ፡ ማለት ቤት 15 ነው
1997 ሥ. የሰነድ ቅጽ ስፋት ቤተአዳዲስ ቅጽ መቆጣና “ጥምህር ከርስቶስ
ከሆሉ ክፍለካዋት ቤት ከርስቴያን” ክፍርያ ከለው፡ መራሱታዊ ዕለማ እና
ስነድዎ ከምህር ነበበ እናበላ ገለጻ፡ “ኋይ መለክ ክፍለካዋት ቤት ከርስቴያን
ማይናቸው ምለናን ፊልምን መግለጫ እና፡ ቤት ከርስቴያን እጥምስክርና፡
እጥመርና፡ እጥነጋጭ፡ እና ዕለታዊ አይወታ ደማ እጥናልናን እንታይ
ከምህናኩ ችሎት ሰነድ ነፍል መቆጣና እና፡”

2- “ትምህርት ከርስቶስ ክፍለካዋት በተ ከርስቴያን” ሲያዲ ከሽጭርን፡ ነቱ
በ2002 እብ ዓለምለካዊ እኩን መማህረት ትምህርት ከርስቶስ ሲተገልጻ ይሳይ
በዘመኑ ጽምጥነትና፡ ሁሉ.. ድሃስት የተገኘ ክውለዎ ዓግማዊ በ2003 ፊትኩ
ከሚች አቀመና፡ ዕማማ ፍይሁ በክርድናል የሰራ ሰራንጻ (ፍይ በተ
ደስኑ ዓንቀጽ ማይጣጥ አለፈ) እኩምሬስ ከሚች እነዚ ጽምልኩ ትኩዝ
“ትምህርት ከርስቶስ ክፍለካዋት በተ ከርስቴያን” ምስክርን ምጥርናናን እየ
ነይሩ፡ ይሳይ ክልተ ዓመት እኩ ተሮጀክት “ምስክርን ምጥርናናን” ተካልየ፡
ምክርም ዓይሁዏ ፍይሁ ከተለም ክርድናገተን አለብቱ ጉባኤታት ድሃስተን
ተለከተ ነበሩ፡ እነዚ ተሮጀክት ዓይሁ ከበ ከተለም ክርድናገተን ድሃስተን
እውንታዊ መልስና ተቀባዩነትና ለሽቦ፡ እታ ባተተቂስት ከሚች ነቱ አመሰ
አሳባቸው መከረምታን እብ ዓግማት በምሳታው፡ ፍይ መውዳእታ ጉተሙት
ቀረበቸ፡

3- ታስῃዋ ፎይሮ አዲር “ትምህርት ከርስቶስ ከተለካዕች በተ ከርስቴያን” ማዣበት ቅንና መለለይ መልከዕ ይሞላጥ፡ 1) ምለኩ ታስῃዋ “ትምህርት ከርስቶስ ከተለካዕች በተ ከርስቴያን” እልወ፡ 2) ገብቶች መልሳን ይሞላባ፡ 3) ምስቱ እርሳዕቱ ሂደማማዕ ስሰራታት ገዢዎ እያ፡

ቀድመ ቴጥል፡ እነዚህ መጽሐፍና በባධላ ከቅዱ-ም እይከለልን፡ ነቱ ዓጋጣ
“ተምህርተ ከርስቶስ ከተለካቸት በተ ከርስቴያን” ከተከለ እውን እይከለልን፡
ከመይ ነቱ ቁጥርታት እናአመልከተ የበት ተስተዋጽ ነቱ ዓጋጣ “ተምህርተ
ከርስቶስ ከተለካቸት በተ ከርስቴያን” እየ ሂመልሰና፡ ለሌላ ቤትታለ-ሙሉ-
ማለት በቅርቡን አገልግሎት አከታተለ እርእስዻትን ምስክር ዓጋጣ “ተምህርተ
ከርስቶስ ከተለካቸት በተ ከርስቴያን” እየ ሂመልሰና፡ ይኩር ካለ፡ ተምህርተ
ከርስቶስ በቱ ጥበብ ሂመልለ አገልግሎትን መንፈሻው ገኝነት በቅርቡን ከደ-

ՀԱ ԴՅ ԽԹՄԴ ՄՊԱՀՎՈ ՈՆՅ ՄՊԳԿՆ ՄԸՆԴԳՎԿՆ ՈՒ ԽԸՆԵՔՆ
ԽԹՄԴ ՈՂԵՐԻՆ: ՀԱԼ ՂԱԼ ՄՊԳԿԲԱ ԴՐՅՈՒՆԴՆ ԿՇԵՐԴՆ ԴՊՍԸՆ
ԽԸՆԵՐՈ ՅԹՄԸՆԴԳԱ ԱՂՋՄ ՀՔ: ԳՊԸ “ԴՊՍԸՆ ԽԸՆԵՐՈ ԻՔԼԻՎՈՒ
ՈՒ ԽԸՆԵՔՆ” ՀՈ ԽԸՆԵՐՈ ԽԱԼՊՖԱ: ԽԹՄԱՄՆ ՄՊԱՀՎՈ ՀԱՆ
ԽԵՎՈՒ ՀՈ ԽԸՆԵՐՈ ԽԸՆԵՐՈ ԲՀԱՇՎԻՆ ԽԹՄԽՈՎՖԱ: ՀԱԼ ՂԱԼՆ
ԺԱԸՆ “ԴՊՍԸՆ ԽԸՆԵՐՈ” ՀՄՆ ՀՈ ԽԸՆԵՐՈ ԱՒՏԻՎՈ ԻԵԿ ԲԸՆԻՈ:
ՓԲՄՂԵ ԽԿԱ: “ՊՈՂԽԸՆԴ ՀԹՄՆԴ” ՄՊԸ ԽԸՆԵՐՈ ՀԼՊ: ԻՔԼԻՎՈՒ
ՈՒ ԽԸՆԵՔՆ ԴՅ ՀԴՀԿՄՎ ԿԲՄԳՐԴՆ ՈՒԽՆ ՔՓԸՈՒ: “ԱԿԴՐ
ՀԹՄՆԴ” ԴՊՆԱ-ՄՆ ԲՔՎՈՒ: ՀՈ “ՑԼՈՒ ԿԲՄԳՐԴՆ” ԴՄԸԿ ԱԸՆԻ
ՀԹՄՆԴՆ ՀՈ “ԲԸՆԵՐՈ ԺՎԿԸՆԴ” ԱՒՄՈՒՅ ԻԵԿ: ՀՈ ԴՊԽ ԿՓՔՆ
ՔՈՒՐԴՐԴՐ ԱՒՄՈՒՆ ՀՔ: ՀԱԼ ՀԹՄՆԴ ՀԱԼ ՈՒՁԵՎՄՂ ՀՈ ԴՊԽ ԱԽՈ
ԽԸՆԵՔՆ ՈՒԳԱԼ ԲՀԱՐԴՊ: ԽԹՄԱ ՈՆ ԻՀ ՀՈ ՄՊԱՀՎՈ ԱԲԻ
ԿՓՄՄԴ ՀԹՄՆԴ ՀՈ ԱՀՄԸ ՄՊՀՄՐԴՆ ԲՓՀՃ:

ከልከለ ክፍል: “ቅናዣ ምሥጋር ክርስቶስ” አርእስቱ ካይ: እኔ ቅንድ
“ሥርዓት አበባዎላ” የቅርብ፡ በሥራት ወንጻል በቀዱ መሰረት አረክቡለ አብ
አዲጽሬም ምሥጋር ክፍል እኩ፡ ክርስቶስ ድንነትና ቤተፈጸመ አብ ወይ
በምሥጋር ቅሳኑ እኩ፡ አብ ምቅባሌ ምሥጋር ክፍል መእመናገዢ አብ
ቤተፈጸመ ገዢ ሲይመዋጥ ቤተፈጸመ ድንነት ምሥጋር ቅሳኑ ይሞከሩን
ይምስክሩን፡

“የአዲር ከፌ.ል: “እብ ከርስቶስ ማንኛበ” ከርስቶስ፡ ከይኑ፡ በዚህ “ሥርዓት ከይወቻል” የከተማውን በተጠመቷ አብላ እብ ደለታዊ ከይወቻልምን በባጥ-ሙን ጥሩላዊ ምርመራአምን፡ ነገሮ ከምስክርዋን በበልልዋን እምነትም እመናት ካስተና አለዎም፡ መእመናን እብቱ ፍቅር ገኩና መንፈሰ ቅድስት ተዋረቶም፡ ገደቀ እምሳኑ በበቅዱ ተማሳረት ዘከፍናው፡ በገዢታና አያስተ ከርስቶስ ድመናት እናም-ም፡

4- ክልእ የለይ መልከት እኩ. ገዢነት ትምህርት ከርስቶስ ካቶለካዊት በተ
ከርስቲያን ፍይ ሲተኞች መልከት አቀራረብ በአዘገጃቸው እኩ፡ እኩ ተለተኞች መልከት
ለቅርቡ ትምህርት ከርስቶስ ፍይ ቅድም አገባበት አመሃሱ ትምህርት ከርስቶስ
እኩ፡ እኩ ዓይነት አገልግሎት ትምህርት ሂደማጥቻት እብ መንገዢ መምህርን
ተመሳሪያን ዘላው ይጠበቃል፡፡ በተ ከዚያ ፍይ ሲተኞች መልከት አገባበ
ድማ እንጂበት ከዚ ሆነ አይነት ተከታታለ አቀፍታ ሂደማጥቻቱ
ዝከራልጥን ከርስቶስ ይከተማ፡፡ ፍይ ሲተኞች መልከት አገባበ፡ ነቱ ዓይነ
ተምህርት ከርስቶስ ካቶለካዊት በተ ከርስቲያን ቅንድን አገልግሎት ተስተዋጥ
እኩንጂል፡ እኩ ከምዕስታዊር ይጠበቃ፡፡ እኩ ዓይነት አቀራረብ ትምህርት
ከርስቶስ በቀልሉ ከምኑርድኝን ከምዕስታውን ይጠበቃ፡፡

5- ማልኩ ቅለይ መልከዕ እዘት ገዢ ተምህርት ከርስቶስ ክፍለካዋጥ በተ
ከርስቲያን በሰላምታት ዘተገለመን ሲሆባትመን የማኑት እየሃ እዘት ከከም
እረሰደቱ ተሰጠው አለው ሰላምታት የሚጠው እኔ ሂሳብ ተመግኘት በኋላዊ ወርቻ
ከርስቶስ እየሃ እኔ ፍይ በዘን አመዳቸ ዕድሜ አለው ገብሩታት በተ
ከርስቲያን ከምዘረጋማልና፡ በሰላምውን ከንሰነሽ ወንጋል ከነበራር ታክክል፡
በበዝሙኑ በተፈጥሩ ጥያቄያን ሰላምታ፡ ነፋ ቁቀንኩ ፍጽሃቸታት የሥጠራ
ዶንነትና በድጋጭ ቅለማት እናገለመ፡ ማረጋገጫ ፍጽሃገን በገዢና ድባቅ
እናሰሳለ፡ ገመኝመናን ከምዘረጋለውን ከምዘረጋቸናን ገበና፡ ለመሟችን እንተናነ
ሰላም አሰሳሳለን እናማሻበለ ይከይድ ሰላዘለው፡ ሰላለ ከበ ድጋፍ ወይ ቅል
ዘመኝ መልኩና ከመአገልፍ ይከናል፡ እብ መሰርአ ምትከልላፍናን ምግለጫን
ወንጋልዋ መልኩና፡ መንፈሳዊ ሰላለ እናማሻ ከምዝናና እዘት ከነታት እዘት
የረጋማልና፡

6- እብ መብል 40 ዓመት ምዝገባ ከልከይ ገብሩ ማረጋገጫ፡ ከማኑውን እብዘ
ዓመት ቅዱስ ቁርቡን፡ እዘት “አዲር ተምህርት ከርስቶስ ክፍለካዋጥ በተ
ከርስቲያን ” ፍይ በተፈለያው መኝመናን የምኑ ፍልጠት አቀ ካርቃ ተወስኑ
ሰነድ ከኩውን ገመና፡ ነቶም አመንጻ በይከና ግን ከከ ገተሞን ሪፖርት
ዘመኝአዋን በመምጣት ሰባትውን እዘት ድጋፍዎ አጋዘ እየሃ እዘት መቆካፍስ
እብ ዓውራ ዓመት እቶም አስተኛ በተ ከርስቲያን፡ እብነታውያን ሰቦና
ጥንቃዋ ዓለም ቤናና ቅዱስን አዋርቃት ድጥረስ ድወለሙ ዓብ ስጋበ
ከተርጋዬ እየሃ እነም ከልተ አዋርቃት ነፋ በአዕራንቶም ባረከይወ ሰቦና
ነፋ ፍይ ከርስቶስ አቀ ድማ በሰማሻተኑት መሰከርም፡ እብ አዋርቃዊ ሰራሕ
ንግነርም የሆኑ ታክክል፡ በተ ከርስቲያን ነፋ ቅዱማይ ስጋበ ቤናና ቤናና በሥራት
ወንጋል (ሂይማጥት) ከበዚአቶም እያ ተቋብሪ፡ ሰላዘ በተ ከርስቲያን ከለ
በለ እብ ተምህርቱ አዋርቃት የኑግ ታክክነበር የጋለ፡

ሰንበት አሸናፊ
20 መጋቢት 2005

የሰኞ ከርዲናል ላሳጊር
አገል ቅለይ ከሆነ

Φ>₁σηλ ከኩል

ሰለጠ ሂደማግኘት

ቍዴማያ ወገን

ኢትዮጵያ ገዢ

አምስኩ አብ ልቦ ዘላው መደብ ከመድ ብበለ እኩ?
 አምስኩ ባንድሉ ቤት ገዢና ፍእምና አዘዴ ምልክት እንከሎ፡
 ንዑስሰባ አብቱ ገዢ ተሳታፊ ከሳተኞ ስለዘረሰለ፡ ፍእም ወናይ በገኘነ
 መደብ፡ ብናይ ብፈለ ፍእምና ተቦግሮን ብሰጣ ፍጠረ፡ ገዢና ምስ እኩለ
 እግዢአብኬር አብ ንዑስ ለእኩ፡ ንዑስ አብ ችመአት ከወደቂ ስብ
 ተቦይምን እድታዎን፡ የብ በተ ከርስተያኑ ይወጻ ፍማ በመንፈስ ቅዱስ
 ከም ወለኩ ተቋበለ፡ የይ ከለዓለማዊ ብከዕና (ታሳቢ) ካኩ ወረዳ ገበድ
 (1-25)

ፍእምኩ ጥበኛ

ስብ ንአምስኩ ከርስተኩ ምስ አምስኩ ከጥበኩ ይኩል እኩ

“አገብታኩ! ብሽኩ ብበለ እኩ፡ ምስታዎን ይጠበካ ...
 ንዑስ ለለዘረሰለ፡ ንዑስ አብኩ ከሰብ ንዑስ፡
 ልቦና ደረፍቱ የብለን”
 (ቅዱስ እንሰጣቸው)

- 1- ስለምታይ እኩ ማረጋገጫ አምስኩ አብ ልቦ ወናሰብ ከለው?
 አምስኩ ብሰጣ በአምስኩ ከፈጥሮ ከለው፡ አብ ገለጽኩ የይ ምርኤል
 ፍእምና ማረጋገጫን አስተዳደሩ፡ በዘተ ገዢ ማረጋገጫን ፍእምና ከንገነግግ
 ችክኩል፡ እንተኩና ስብ ንዑስአት አቅን አገልግኝ ወተኔ ስለዘረሰ፡ ንዑስ
 ንገራተሁ አብ አምስኩ ከፈጥሮን ምስኩቱ ከነበረን፡ ብፈለ አምስኩ ብሰጣ
 የብኩ ምስአሁ አያቃርጋን፡ ስለዘረሰ ስብ በባህርይን በጽዋታኩ፡ ምስ
 አምስኩ ከፈጥሮ ብክኩል መንፈሳዊ ፍጥረት እኩ፡ ንዑስ ፍማዊን አይወቂ
 ከለው ሁኔታ ምስ አምስኩ፡ ንዑስሰባ መገበብ የይ መረጃዊ ከበኑ እኩ፡
 (27-30፡ 44-45)
- 2- ስብ ንአምስኩ ከመድ ባለ በአለምሮኩ ከፈልጉ ይኩል?
 ስብ ንተፈጥሮ ዓለምና ፍጥረት ስብን በምዕሮበ ለሳዊ አምስኩ ከፈጥሮ
 ይኩል እኩ፡ ባለ መንገዶ የብቱ ምንጂዜ የይ መውቀታቸ ወለማን ዓ
 ለም፡ ፍእም ወናይና አቅን ከለዓለማዊ የርማን ከለው አምስኩ በአለምሮ
 ስብ ከገባዕስ ይኩል እኩ፡ (31-36፡ 46-47)
- 3- አለምሮ ስብ በይኩ ንዑስ ምርመጫ አምስኩ ከርስተኩ ይኩል እኩ?
 ስብ በገለጽኩ አለምሮኩ ጥረይ ንአምስኩ ከፈልጉ ባለ አብ ብክኩ
 ሌሎ ገዢ በዘተ መሰናኩል ይረከቡ፡ አለምሮ ወናሰብ በይኩ የብቱ ዓ
 ማረጋገጫ ብኩና መለከታዊ ምርመጫ ከእኩ እያከኩልን፡ ስለዘረሰ አምስኩ
 በገልጻቱ እለምሮ ስብ ከገባዕስ ይለዋ፡ እግዢአብኬር በገልጻቱ ነት
 አለምሮ ስብ ከገባዕስ ግን ከእኩ በምልአት ከርስተኩ ከፈክኩል መንፈሳዎን
 መረጃዎን አቅ በኋህ ከምነኩውን ገበድ፡ ስብ ግልጻቱ አምስኩ
 እምበለኩዕስ ከተለ ስብ ነት አቅ በርእሳኩ ንመንፈሳዎን ንምረላዎን
 አቅታቸ በዘይደግገምና በርግንትን ቤት በዘይበለ አገባበን ከፈልጉ
 ይኩል፡ (37-38)
- 4- በዛዕባ አምስኩ ከመድ አልኖ እኩ ከንዘረብ ይኩል?

ስብን ከል. ዓይነት ፍጥረትን ፍጸት ለለዓለማዊ ፍእምና አምሳሽ ወሰን
ነጉረቂችን ስላተኩና፡ ክበዕ ብረቱ ነገሮች ተበረሰው ገዢለ-ን ምስተራለ-ን
በካዳባ አምሳሽ ከንዘረጋ የኩኬል፡ ስልጣኑዋ ለሰንና ነፃ ፍእም ለለዓለማዊ
ምሥጫር አምሳሽ በዘመኑ ከግንጻ ስላዘዣኩኬል ግን ገቃቄና ክበሩ
ዘይፍእምና አሳቀው-ን ገኩና ቤታት ከነጻ ይጠበና፡ (39-43፡ 48-49)

ከልአይ ምስራና

አምሳሽ አብ ምስጋዣ ስልጣኑዋ ፍጤር እንዲጠበ

መለከታዊ ግልጽት

5- አምሳሽ ገዢሰቦ ሲጠልክለ እንታይ እየ?

አምሳሽ በለዋነቱና በጥበትና ገዢ ሁሉበት ምስጋዣ እንደ ተንተ
በከርስቶስ ገዢበት ወደሰባ ከፍድም በኋላው ፍጸት ለሚሸጊው መደብ
በፍጻማቂታትን በቋልን ገለድ፡ የለ እነ ፍጸት ለሚሸጊው መለከታዊ መደብበ
በገዢ መንፈሰ ቅዱስ ከልሙም አስተባበ ዓለም አብ ስለወጥ ቅዱስ፡ ለለስ
ይሳተኞ፡ በዚ አገባበ እነ ድማ አብቱ እና ወደ አምሳሽ ከልሙም በገዢ
ደቀ አምሳሽ ይከና፡ (50-53፡ 68-69)

6- ቅዱስት ይረዳችት ግልጽት አያየት እየም?

አምሳሽ በመጀመርያ ገዢሰድና አዲምና ሲቀንን ምስከ- እና ተበቂች ገኩና
አድነት ከምሥርቱ ይደረግምም፡ ገኩናም ምስጋዣ ግልጽቱ አያቂርድን፡
እንታይደኘ ገዢለምና ወረሰኑም ድንነት የተሰሩ፡ ድሳሱ ማቅረብ እየኩዎን
ምስ የኩና አብ መንገዢአን መንገዢ ከል. ፍጥረት ዓለምና እና ከኩና
የቅዱስም፡ (54-53፡ 70-71)

7- ቅዱስ ይረዳችት ግልጽት አያየት እየም?

አምሳሽ ገአበርሃም “አብ በዘመኑ አስተባበ” (ዘፍጥ. 17,5) ከገባው
ስላዘዣለሁ፡ ክብ ማኑ ከመቆኗ ይደረግም፡ በአብ “ከልሙም አስተባበ ዓለም”
(ዘፍጥ. 12,3) ከምዘባርና የረጋግጣለ፡ ገአበው ቃተሞሁበ ተስፋችት ዓ
ቀበቱ ደቀ አበርሃም እየምና አምሳሽ ገአበበ እስራኤል ክብ ባርቤት
ግብጽውያን ፍጸት በጥወቂና ፍጸት ስለወጥ ስለበ. ይገባው፡ ምስከአም አብ
ገብጽ ፍጸት ከኩና ድሳሱ ምቂመ፡ በመ-ሰ ገብጽ ስጋታቱ አፍለመም፡
ገብጽት መሻአም ገአበበ እስራኤል ለ-ርሃቀል ገኩና ድንነት ይሰጣከ-
በአድናን ለለዓለማው-ን ከኩና ይፈድም፡ ከል. ስተባበ ዓለም አጠቃልል
ገድቀ የበመሩ፡ ክብ ስተባበ እስራኤል፤ ክብ ዓለት ገንዘብ ደዋት መስከ
ገኩና አያስተ ከርስቶስ፡ (59-64፡ 72)

8- ግልጽት መአብ ወደ አበየናይ ምስራና እየ ፍእምና በረከበ?

እኔ አያጋራቂችን ፍእምና ግልጽትን ገኩና በተመገዥ ቅዱስ አያስተ ከርስቶስ
ምስ መሻ ግልጽት ተሟዣሙ፡ ከርስቶስ እኔ ለ-ር በረከበ እና ወደ
ገዢ አምሳሽ በምናና፡ ፍጸት እና ፍእምና ለለዓለማዊ ቅዱስ እኔ፡ በምድኑት
ገይታና አያስተ ከርስቶስ፡ በርድት (መህበት) መንፈሰ ቅዱስ ግልጽት
ፍእምና ምልአትን ለኩና፡ በተ ከርስቶስን ድማ አብ በመናት በበቀሩበ
ናበቱ ምልአት አቁ ተስተም አብ፡ (65-66፡ 73)

“አምኑና ነቱ እንከን ለለዓለማዊ ቅል ገዢና ወደ ክብር ማስታወሻ:
በአዲ ገዢና ታክዋኑን ከተለ ገለጠናና፡፡
በቱ ቅል ገዢና ከርሰቶ እንተዘይከሩ ካልእ ሂጻቃል የበለን”
(ቅድሚ የተክትሏል በመስቀል)

9- የለዋ ገልጽት እንታይ ከበደት አለው?

እነዚህ ማስታወሻ እውረዳኝ እምነትና ከረክቡ የበለን፡ ገን እንከ ማስ
መልክትና ከርሰቶ ሂጻቃል እንተዘይከሩ፡ እምነትና በዘግባኩ ታክናነበረ
ከአገዝና ይከናል፡ መሆኑ አካል በተ ከርሰቶናን ጽዴት የለዋ ገልጽት
ይመምሮ እያለ፡ ነቱ በገዢና እየሰጠ ከርሰቶ ቤተዋህበና ወሰኑን
ፍለጥን ገልጽት ከእርም ገዢል የለዋ ገልጽት እውን ከቅበል
እይከናልን፡፡

ምትከልልለፍ መለከታዊ ገልጽት

10-ስለምታይን በየኋይ አገባብን እያ መለከታዊ ገልጽት ሲመከላለፍ?

አምኑና “ከተለ ስብ ከድግንን ደብ ፍልጠት አቅ ንመጽእን እያ በፈፀም”
(1መ.ም. 2,4)፡ እነዚህ ቁጥር ከርሰቶ ስለገኘና፡ በፊልውን “ከተለ ታክናነው
አስተባዣ መሆኑ” (ማቴ. 28,19) በለ. ስለዝክና፡ ከርሰቶ ጽዴት አገብ ዓ
ለም ከሰበኝ እድገሮ እያለ፡ እነዚህ ቁጥር በአዋጅ በካዋርያዊ ተውሏት ይኖግም፡
(74)

11-“አዋርያዊ ተውሏት” እንታይ እያ?

አዋርያዊ ተውሏት ሂጻቃል ነቱ ክብር መብቃል ከርሰቶና አትሳቢ ከሳብ
አገኝ በሰበከትና፡ ማስከርናትና፡ ተከለትና፡ የለጠትና የአገብትና በተ
ከርሰቶናን ቤተመከላለኝ መልክትና፡ ገዢታና እየሰጠ ከርሰቶ እያለ፡
አዋርያዊ ነቱ ክብር ከርሰቶናን ቤተቁልዎች፡ በመንጫል ቅድሚ ቤተረድአም
ሂይማጥታዊ አቅታት ገዢረዳቶም በኋና አገኘት እመከላለቁለም፡
ንደምወን በረዳአም ታታናተልተዋም ስለዝመከላለፍዎች፡ ክብር ተውሏኝ ደብ
ተውሏኝ እናተመከላለኝ ከሳብናባር በጽሐፍ፡ (75-79፡ 83:96:98)

12-“አዋርያዊ ተውሏት” ገዢመድ ይመከላለፍ?

አዋርያዊ ተውሏት በከልተ መንገዶች ይኖግም፡ በቁልን በጽሐፍን፡ ገዢ
አምኑና በቁል ማትከልልለፍ፡ በሁሉ በተ ከርሰቶናን ወይ ተውሏት ተባሂለውን
ይኖዋል፡ ገዢ አምኑና በጽሐፍ ማትከልልለፍ፡ ቅድሚ መጽሐፍ ይጠዋል፡
(76)

13-“አዋርያዊ ተውሏት” ገዢመድ ይመከላለፍ?

ተውሏት በተ ከርሰቶናን መጽሐፍ ቅድሚና ገዢአቅና በፈጸብና ሲመከላለን
እያለ፡ ከልተኩ ገዢመድ ከርሰቶ አብ በተ ከርሰቶናን ሁልወን ፍርማማን
ይገባወ፡ ከልተኩ ይሆኝ ክብር አይ መለከታዊ ማንጫል ይመጽእ፡ ከልተኩ አይ
መንፈሳዊ ወርሱ እምነት የቁጥም፡ በተ ከርሰቶናን ይሆኝ ክብር መንፈሳዊ
ወርሱ በዛወባ ቤተገልጻ ዓንቀጽ ሂይማጥት አቅ ከምዝኝና ተረጋግሽ፡ (80-82፡
97)

14- ክብር መንገዶች ተውሏትን መጽሐፍ ቅድሚና እንታይ ሰነብ አለው?

ተውሏት በተ ከርሰቶናን መጽሐፍ ቅድሚና ገዢአቅና በፈጸብና ሲመከላለን
እያለ፡ ከልተኩ ገዢመድ ከርሰቶ አብ በተ ከርሰቶናን ሁልወን ፍርማማን
ይገባወ፡ ከልተኩ ይሆኝ ክብር አይ መለከታዊ ማንጫል ይመጽእ፡ ከልተኩ አይ

መንፈሳዊ ወርሱ እምነት የቁጥም፡ በተ ከርሰቶናን ይሆኝ ክብር መንፈሳዊ

ወርሱ በዛወባ ቤተገልጻ ዓንቀጽ ሂይማጥት አቅ ከምዝኝና ተረጋግሽ፡ (80-82፡
97)

15- መዝጋቢ እምነት (መንፈሳዊ ወርሱ) ገዢን እያ አይደረ ተዋሂለው?

መንፈሳዊ ወርሱ ገዢና ታክዋርያትና ገዢ ከርሰቶናን እያ አይደረ ቤተዋህበና፡

ከተለ አገብ እናግእብኬር መልጃል በሀርማያዊ ገዢና ለምሳት እምነት

**ሰላዘለዎች፡ በመንፈሰ ቅዱስ ተደረገ፡ በመሆኑ አካል በተ ከርስቲያን
ተመራዕ፡ ዓመለካታዊ ግልጻት ይቻል፡ የበት ምልአት አቅ እናሰነመ
ድማ ካሳበር ይኖጥኝ፡ (84፡ 91፡ 94፡ 99)**

- 16- ዓመለካት (መንፈሰው ወርሃ) በተ ከርስቲያን በዘግባኩ ከተርጋም
ዘኦእል መን እየ?**

አቀፍና ተርጋም መዝገብ እናምንት በተ ከርስቲያን ከሆነ ቤትኬል እኩ
ዘለው መሆኑ አካል በተ ከርስቲያን ጥሩ እኩ፡ መሆኑ አካል በተ
ከርስቲያን ማለት ደማ እቶም ቅዱስ ተመራዕ ቅዱስ ስጥሪስ ቤትኬል ድሰሳ
ይማንኛ፡ እቶም ምስክር አድነት በለዋጥ አብ መሳኑ ዓለም በለው
አጠናትን እየም፡ አብ አገልግሎት ቅዱስ እናም ቅዱስ ተመራዕ ቤትኬን መሆኑ
አካል በተ ከርስቲያን፡ ይተክ ቤትኬል ደንደ ተደርጋም፡ ዓይነቸው
ሂይማጥት ይተርጋም፡ ዓይነቸው ሂደቸው ሂደቸው እኩ መለካታዊ ግልጻት
(መጽሐፍ ቅዱስ) ገዢለው አቅታት እናምንት ቤትኬት መግለጫት እኩ፡
ስለማን ምስተርጋም እዘ አካልበ፡ የበት መለካታዊ ግልጻት ገዢተተካሱ
አቅታትውን የጠቃላል፡ (85-90፡ 100)

- 17- አብ መንገዢ መጽሐፍ ቅዱስን በህልን መሆኑ አካል በተ ከርስቲያንን
እንታይ ሆነበት አለው?**

መለስተኞች አገዛ በተወካይ በዋናኩ፡ አዲ ገበየሁ ከቀውም አይኩልን
እኩ፡ መለስተኞች በካንሰል ግን ከእ ከከም አገባብም፡ በተግባር መንፈሰ
ቅዱስ በአድማማዕት ታቁድሰና ስብ ይጠቃሚ፡ (95)

መጽሐፍ ቅዱስ

- 18- ከመይ በለ እየ መጽሐፍ ቅዱስ አቅ ሆነተምህር?**

ናይ መጽሐፍ ቅዱስ ይረዳ ባል አምስክ እኩ፡ እዘ በአስተናፊነ መንፈሰ
ቅዱስ በተኋላና መጽሐፍ ቅዱስ ጉተፋ የመከላልና፡ መጽሐፍ ቅዱስ
በዚ ቤት ነቱ ታቁድሰና ስብቸው አቅታት ይኗገኘ፡ የሰተምህረናን
የሰተናፊሰልናን፡ መንፈሰ ቅዱስ እቶም ለበአውሮን ይረዳለ፡ መጽሐፍ ቅዱስ
ስለዘለስተናስለሙም፡ ዓይነ ነቱ ዓይነ ከምህረና ብድለም አቅታት ጥሩ
እቶም ዓይነም፡ እናምንት ከርስቲና “ናይ መጽሐፍ እናምንት” አይከናን፡
እንታይድና አብ ቅዱስ እናም ቤትኬት እናምንት እኩ፡ ቅዱስ እናም ደማ
“አብ ዓይነ ቤትኬት ከይዘረበ ቅዱስ እይከናን፡ እንታይድና እኩ
እተዋጋው ሆኖም ቤትኬል ቅዱስ እኩ” (ቅዱስ በርናርድስ በዓል ከፈሰል)፡
(105-108፡ 135-136)

- 19- ዓመለካፍ ቅዱስ ከመይ ገና ነንበበ?**

መጽሐፍ ቅዱስ እንበበ ተርጋም ታክርይና አገዛ መንፈሰ ቅዱስን
መረከነት መሆኑ አካል በተ ከርስቲያንን የድልየና፡ መጽሐፍ ቅዱስ
ከነንበበ ከለው ስለስተ ነገሬት አብ ግምት ከነፋ፡ ይጠቀና፡ 1- ዓይነ
መጽሐፍ ቅዱስ አድነትን ተሳካቸን ጥንቃቄ ምግባር፡ 2- ዓይነ
ተርጋምን መጽሐፍ ቅዱስ ምስት ሲደው ቤትኬት ተመራዕት ወይ በህል በተ
ከርስቲያን ከሰማማዕ ከምዘለው ምርቻና፡ 3- ምምስስል እናምንት ምስባር፡
ማለት አቅታት እናምንት ታካይና ከምዘለናን ቤትኬት መግለጫን ምጥላጥ፡
(109-119፡ 137)

- 20- “ቀናና” አበባ ነገሬ ከርዘር መጽሐፍ ቅዱስ እንታይ እኩ?**

አዋርያዊ ትወልት አንድር፡ ገዢ ክርስቲያን ወን ብተመሳሳይ ፈጻሚ
ዘርዝር መጽሐፍቱ በሌሎች አድባን ከዳን እኩ፡ በሌሎች ከዳን 46
መጽሐፍቱ የጠቃላለ፤ ከማእውን አድባን ከዳን በ27 መጽሐፍቱ ካቀሙ
እኩ፡ (120፡ 138)

21- በሌሎች ከዳን ክርስቲያን እንታይ ተቁሮ እለው?

ክርስቲያን አበበ ገብረዬ ከዳን ከም አቀኑ ቅል እምባኑ ይችበልዎ
እኩም፡ ከዚ መጽሐፍቱ በሌሎች ከዳን መለከታዊ አስተናፍሰ ሲለዘላዎም
ኋገር ከበረ እለዎም፡ እምባኑ ከደንን ከለው በፍቅር ከምዘህምና
መጽሐፍቱ በሌሎች ከዳን ይሞላከሩ፡ ገዢማግይ መጽሐት መድጋኑ ዓለም
ክርስቶስ ጽምጥርሱ ብተሻስቱ መጽሐፍቱውን እኩም፡ (121-123)

22- አድባን ከዳን ክርስቲያን እንታይ ተቁሮ እለው?

ኋይ አድባን ከዳን ቅንዲ እርከስቱ፡ በዚ ክርስቶስ እኩ፡ አድባን ከዳን
ኋይቱ መለከታዊ ማልሽት አለፊለማዊ አቀ ይገልጻልኝ፡ እነ አድባን ከዳን
ዘርዝር ወንጻል ማቴወስን ማርቆስን ለቋቦን የካንሰን፡ ቅንድን ምስክርኑ
በካዕስ ትምህርኑ ስራዎችን ክርስቶስ ሲለዝኑና እንተዚ ከዚ መጽሐፍቱ
መጽሐፍ ቅዱስ እኩም፡ እነ በተ ክርስቲያን ይማ ተወካና አይበለ
ብታ ይስካለ፡ (124-127፡ 139)

23- እነ መንገዱ በሌሎች አድባን ከዳን ስዴስ እለው?

መጽሐፍ ቅዱስ አደ እኩ ከመይ ቅል እምባኑ አደ፡ መደበ ይገኙት
እምባኑ አደ፡ እኩ፡ ገዢ ክስተና ለገለዎ መለከታዊ አስተናፍሰውን አደ እኩ፡
በሌሎች ከዳን ገዢ አድባን ከዳን ሲለዘልቂርበና አድባን ከዳንውን ፍጋማ
በሌሎች ከዳን ሲለዝኑ፡ እኩ፡ አደ ንት፡ አደ የበርሱ፡ (128-130፡ 140)

24- መጽሐፍ ቅዱስ እነ ስራዎች በተ ክርስቲያን እንታይ ግዢ እለው?

መጽሐፍ ቅዱስ ገዢ ስራዎች በተ ክርስቲያን ቤይልን ይገኙን እኩ፡ ገዢ
በተ ክርስቲያን እነ እምነቶም አገኔም፡ ምግባን ምንምባን መንፈሳዊ
ስራዎችም እኩ፡ ምንምባን ዕለማን ትምህርተ መለከተን ጉብናታዊ ተማሪውን
እኩ፡ ዓይታ መዘምር ከምዘህ ይጠል “ቁልካ ነፃፃረው መብራሸቱ፡
ንመንገረው በርሃን እኩ” (መዘ. 119,105)፡ “ንመጽሐፍ ቅዱስ አይምናለጥ
ንክርስቶስ አይምናለጥ እኩ” ሲለዝበለ ቅዱስ ሆኖም፡ በተ ክርስቲያን
ንመናመናና ከዚ ገዢ መጽሐፍ ቅዱስ ከንበበ ተለየ፡ (131-134፡ 141)

ማልሳይ ምስክር

ስብ ገዢዎ እምባኑ እንከምልሽ

“እኩ እኩምን”

25- ስብ ገዢልሽት እምባኑ በኩመይ ይሞልሽ?

ስብ በኩ እምባኑ ተደረኩ፡ ገዢዎ እምባኑ በተከበዕን እምነትን
ይሞልሽ፡ እምነት ማለት በተደረገትና እነ እግዢአብዕር ተአማማን፡
ንብ በግንደርሰነት አቀ ብኩና በዚ ሲለዘረግግልኝ፡ ንብ ቤት በንገድ አቀ
ምችባል ማለት እኩ፡ (142-143)

**26- አብ መጽሐፍ ቅድስ እናም ቅንዲ አርአያ ተክዝዘን እምነትን ገኩኑ
እኔመን እየም?**

ኋይ ተክዝዘን እምነትን አብነት ገኩኑ በዘመት እየም:: በፍላይ የን
ከለተ ክንጻቻለ እንተኩንድ:: አበርሃምን እናና እግዢአትን ማርያምን
እናም:: አበርሃም መሰተፏተና “አብ እምሳሽ እምነት አስደረ” (ይመ
4,3):: ስለዚ መለሳ ገልፎች እምሳሽ ሰላጊተአዘዣ “ኋይም ኮሎም
አመንቱ አብ ንነ” (ይመ 4, 11, 18):: ቅድስቱ ዝግጁለ ማርያም አብ
መለሳ መደራዊ ስለዚ:: በዘበለና ፍቅምና ገልፎች ተክዝዘት::
በእምነትውን “ከምቱ ለጠልካና ይስኑለይ በለት” (ለ.ቁ. 1.38) በለት::
(144-149)

27- አብ እምሳሽ መጽማን ማለት እንታይ ማለት እየ?

ንስ በፊደል አቶ ሰላጊና:: የብ እምሳሽ መጽዋዬ:: በአቶ ተክማማንካ፡ ገኩ
ገዝገለና ኮሎ አቀማት ሲሆይ መባል ማለት እየ:: አብ አደ እምሳሽ
መለት አካላት፡ አብ፡ ወልድ፡ መንፈሰ ቅድስ ከምዘለው መጽማን ማለት
እየ:: (150-152፡ 176-178)

28- ውይ እምነት ፍላይ መለለና እንታይ እየ?

እምነት፡ እምሳሽ ነቱ በተከተና ነለመኖ ስብ በሆነ መለከታዊ ሆኖ
እየ:: ገምድታን አገየ በድል መልዕስት ማርያም ይይለ እየ:: እምሳሽ
ንድላይ ስብ እንቀሳቻ፡ አእምሮና መሰዘበሁ፡ ስብ በጥፊነት ነቱ
ዘተገልጻ መለከታዊ አቶ ሲሆይ ይጠል:: ሰላዘ እምነት በገለና ቤተክርም
ስብአዊ ተግባር እየ:: እምነት ሪፖርት እየ:: ከመይ አብ ቅል እምሳሽ
ስብዕምሥረት:: እምነት “እታ በፍቅር እትሰርአ እምነት” (ገለ. 5,6)
ስብአዊ ተግባር እየ:: ስብ ለሰውትን መሰማች ቅል እምሳሽን ዝማ ገሳ
(እምነት) ወተና ተግባር ተምህበልን እየ:: ገሳ ለማያዊ ተስፋን አቅርብምና
ከምነስተማዊ ተገበሩና:: (153-165፡ 179-180፡ 183-184)

**29- ከመይ በሌ እየ አብ መንገዱ ሥነ ፍልጠትን (ገይንሰን) እምነትን
ምርማው ካየለው?**

እምነት፡ ለፊደል አእምሮን ቅድሚ አእምሮን ከሰራው እኩ እንተለዋ፡ አብ
መንገዱ ፍልጠትን (ገይንሰን) እምነትን መማርማው የልቦንና ከመይ
ገኩልተኑ መንጻዱ አደ እምሳሽ የሸጂ እየ:: አደ እምሳሽ እየ ገዢስብ
በርሃን አእምሮ ከነ እምነት ቤድድል:: (159)

“ገኩልተኑ (ገተፈልጥ) እምነት፡
ገኩልተኑ ዝማ ተረዳክ”
(ቅድስ እንሰጣቸው)

30- ከመይ በሌ እየ እምነት ማገበዱ ማገበዱ (እቅበሰውን) እየ ቤሃል?

እምነት፡ ነፍሰውከና ስብ ነቱ ቤግላይ እምሳሽ በጥፊነት ቤሃል ማለዋ መልሰ
ስብአዊ ማለዋ ተግባር እየ:: እንተኩን ከርስተያን ከበልና በቀባር
ከንምሰከር ከለው “ንእምና” ሰላእንበል ማገበዱ ተግባርውን እየ:: በተ
ከርስተያን ከም ማገበዱ ሰላእተአምና፡ በገዱ መንፈሰ ቅድስ ቅድሚ ኮሎ
ተፈጋሪ፡ እመንቱ ተወልድ፡ የኩፍሰውከና ከርስተያን ዝማ እምነት
ተምማባ፡ ሰላዘ በተ ከርስተያን አደን መምሃርና እየ:: (166-169፡
181)

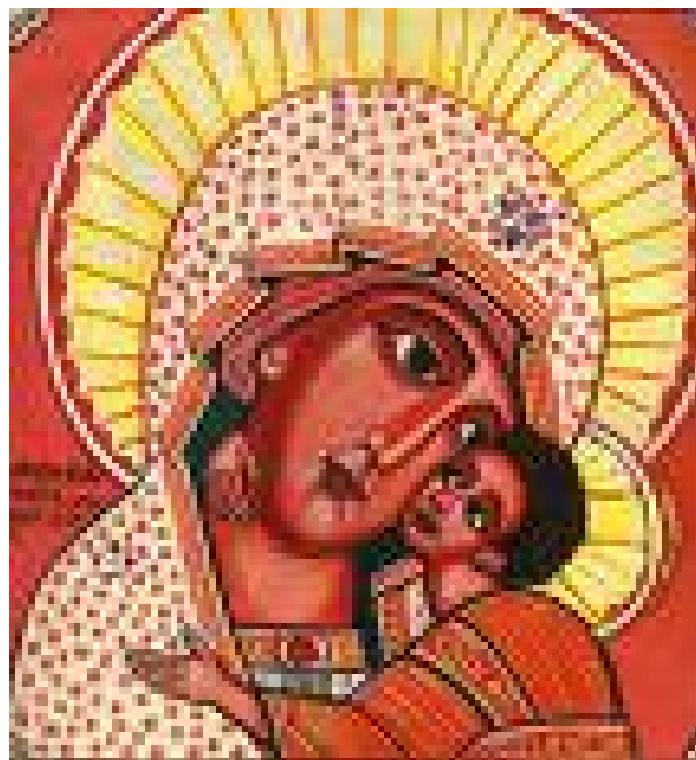
“ንበት ከርስቲያን ከም እና በይተቻለ:
ንአምላክ ከም እና ካቃዕል አይከኑልን እየ”
(ቍዕሉ ቅጽርያዊ)

31- አርእስቴ እምነትና ስለምንታይ አገልግሎት ይቶኑ?

ከርስቲያን አበል የጂሳ ከምኑ በአመሰሌ ከርስቲያን በካደ ቁንቃ እምነቱ
አበሩ ስለዘገልኝ፡ በመሆኑ በበልን ስለዘገልተኞን፡ አርእስቴ እምነት
በዘይ መጠን አገልግሎት ይቶኑ፡ (170-171)

32- ከመይ ባልና እና እምነት በተ ከርስቲያ “ካንቱ እያ” ጥብል?

በተ ከርስቲያን፡ በቁንቃ ባህልን ለመቀትን በበደቀም በገዢኑ ግለሰባት
ዘቅመት ማንበር እያ፡ እንተኩን የን ከተቀም በካደ ደምና ነታ አንቱ
እምነት ይሞከኑና፡ ጥሩ (በተ ከርስቲያን) ከበቱ እና እምላክን ገዢታን
ገኩኑ ከርስቶስ፡ በቱ እና ጉኩኑ አዋርያዊ ተወራት፡ እምነት
ተመሳሳይነድና፡ ማንበር ከርስቲያን፡ እብ ወልድ መንፈሰ ቅዕስ ጉኩኑ
እና እምላክ ተአምኑ፡ ጉኩኑ ጉኩኑት መንገዶች ደንነት ደማ ተሳቦርና
ስለዘይ ጥበና ከልና በካደ ለበን በካደ መንፈሰን ነቱ እብ ቅል እምላክ
ዘለው፡ ቅል ከኔ በጽሐፍ ተተመሳሳይነድና፡ በበተ ከርስቲያውን
መለከታዊ ግለሰት ከምገኩኑ ጥብተኑባረናን ጥአምና፡(172-175፡ 182)

ከልኩለ መገኘ

ምስክርና እምነት ክርስቶስ

ተአምኖታት
(እለዎች ሂይማኖት)

ቍኩማሪ የጊዜና

“በእግዥናብር አምስት እአምን”

ምስክርናት እምነትና

- 33- “ምስክርነት እምነት” እንከበያል እንተደ እየ?
መ.ሰ.ን ቅለት ገብረ፡ እምነትና እንገልጻለ ዘለውት፡ ወይ መግለጫ ሂይማኖት
እየ፡ እነዚ “ምስክርነት ሂይማኖት” ወይ “ተአምኖታት” ተባሬለ በፍላጥ
ምለሳ አሳቦት በዕቃል ከይሩ፡ በተ ክርስቲያን ክብር ጥንት ፖሮራ፡
በዚ ስኩር በበለን፡ ለርዓት ሂይማኖት በዘጋጀልኝ፡ ስባቢ በዘጋጀልኝ
ቁንቁን እምነት አመካላለፈት፡ ከም መግለጫ ሂይማኖታውን
ተጠቀመቻለ፡ (185-188፡ 192፡ 197)

34- እቶም ጥንቃውያን “ምስክርነት እምነትና” (ተአምኖታት) እየኖት እየም?
ሥርዓት ጥምቀት “በስም አበን ወልድን መንፈሰ ቅጽብን” (ማቴ. 28፡
19) ስለዘፍድም፡ እነዚ ዓይ ጥምቀት ምልከታት፡ ጥንታዊ “ምልከታት
እምነትና” እየ፡ አብ ቅለት ለርዓት ጥምቀት ተገለሽ በለው ሂይማኖታዊ
አቅታት እቶም ማለበት አከላት ቅጽብና ለሰነ እየ ካመልከት፡ (189-
191)

35- ካይ አገልበቱ በኋኩ “ምስክርነት እምነት” እየኖት እየም?
እኔ ጥንታዊ ምልከት ጥምቀት ዓይ በተ ክርስቲያን ደማ ጉኑ፡ “እለው
ሂይማኖት” ተባሬለ በፊዕዋዕ “ምልከታት አዋርቃት”፡ ከምእውን እኔ ኪሉን
አበያት ክርስቶናት ምልሱበን ምልሱችን በቁስበት፡ አብ ከዚ
ገብረታት፡ ማለት ጉባኤ ነቁያን(325) ጉባኤ ቁስጥንጥናን(381)
በተገልጻ “እለው ሂይማኖት” እቶም ጥንታውያን “ምልከታት እምነት”
ወይ “ምስክርነት እምነት” እየም፡ (193-195)

“Ո՞ՊԵԴ ԹԱՅԱՆ ԱՃՄԱՆ ՅԱՊԱՀԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԽՈՎԱԿԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ”

- 36- ስለምንታይ እየ “გლოტ ፈይምኖትና” “ንእግዚአብሔር አብ እኩምን” በፈልጊዢ የፈጸምር?

“ንእግዚአብሔር አብ እኩምን” በበላ ሁሉበት አገልግሎት ስለዝኑኝ በማስቀመጥ በኋላምን ሰብን፡ በካልባት ስራውት ነፍሰውከና እምንና በለው ሁቃታት ስለዘገልጽ፡ “გლოტ ፈይምኖትና” በዘረዘሩ ሁሉበት ይፈጸምር፡ (198-199)

37- ስለምንታይ እና አብ ተደርግ እምሳሽ እንዲያመን?

አምሳሽ ጉዳዩበት እስራኤል ከግለጽ እውቅለሁ፡ “በማድ እስራኤል፡ ገዢታትና እና እቶ” (ዘዴግ. 6,4)፡ ከምኑውን “ከልእ እምሳሽ የልቦን” (አዲ. 45,22) ስለዝበበኝ ገዢታትና እየተሰጣ ከእና “እምሳሽ እኩት፡ ተደርግ ገዢታት እኩ” (ማር. 12,29) ስለዝበበ፡ ጉዳይ እምሳሽ ጉአምን፡ ከርስቶስን መንፈስ ቅዱስን እምሳሽን ገዢታትን ምክናናም ምክንያት፡ አብቱ፡ እና ብኩነት እምሳሽ ምምቻቻል አይደለምን እኩ፡ (200-202፡ 228)

38- በየኋይ ስም እየ እምሳሽ ተተገልጽ?

አምስት ገመሰ “እኔ አምስት አጠርሃምን አምስት ይሰካችን አምስት የዕቅብን እና ቁጥን እና” (ዘጽኢ. 3,6) በምባል ከም አምስት ስለምኑ ተገልጻለ፡፡ አምስት ገመሰ እኔ ምሥጠራዊ ገዢነ ስመ ከገልጻለ ከሎ፡ “እኔ እኔ ሲሉ (የአው) እና” ይበላ፡፡ እነ ከግንጻ አይከሳል ስም አምስት ክብ ጥንቃዋሪ ገዢ በለይ ከድን “ገዢታ” በዝባል ስም ተተክለ ንበረ፡ ከምነህ በለአምስት አብ ፍድብ ከድን፡ እኔ ገዢታ ተቀረብ ሲፈጥብ ከርስቶስ አምስት ማኅና ገመሰ፡ 203-205፡ 230-231)

- 39- “እኔ ሲሉ” እንበለው አምስት ተረይ ይኖ?
- ከተለ ፍጥረት ክብ አምስት ሁላዊኬ ሲለዘረከብ፡ ፍጤር “እለኩ” በበለውን ከበለ እና፡ አምስት የገን ምልአት ሁላዊን ሲሉ ፍጽምናን እና፡ ገደመጀመርታን መውፊሻታን ሲይበለ “እኔ ሲሉ እና”፡ እየሰብ እውን እኔ፡ “እኔ እና” በበላ መለከታዊ ስም ከምዘላዎ ገለጻልና፡ “ንወዳሰብ ለልል ምስ አብልከምም፡ እኔ ገደ ከምበኩንት... ተተልልበ እናናም” (የአ. 8,28)፡ (212-213)

- 40-ስለምታይ እና ገልጽት ስም አምስት ከባቢ ከንድሬ አገዳብ ሆኩውን?

አብኔ ለይንጻ መለከታዊ ምሥጠሩ ሲሉ ማብኔ ከፍልበና ሲለዘረለ፡ አምስት ስመ ይገልጻ፡ ስማይና ምድርን በፈጻሚ ገደ እና፡ ገደበት ከድንን ከባቢ ከተለ ገዢ አብ ተቃሬ ሲለዘለው ገደ እመን እና፡ ገደ ተይ ቁጥብን ቁጥብ እና፡ አብ ምምኬር ወተና ስንድዎ ሲለዝኩ “በዓል በዘተና ምስረት እና” (አዲ.2,4)፡ ገደ መንፈሳዊ አካል፡ ለልል ከተለ፡ ከእሉ ከተለ፡ ለለዓለማዊ፡ በርእስ በፈውም ፍጽም እና፡ ገደ አቅን ፍቅርን እና፡ (206-213)

“አምስት ለለዓለማዊ ፍጽምና ለለዎ፡
እናዎ ቁጥብ ለለሰ እና”
(ቅጥብ ተረረም ከምማርበዱ)

- 41- ተከሳይ እና አምስት በርእስ እና አቅ እና እንበል?

አምስት አቅ ስለዝኩ ከጋንና ከጋግኘ አይከኙልን እና፡ ገደ “በርሃን እየዚ አብለ ከእ የልማት ለጠልዎ ከቶ የልቦን” (የአ. 1,5)፡ “ነና አቅ ከምስትኬ” (የአ. 18,39) እኔ ለለዓለማዊ ወደ አምስት፡ ለዚ ለለበበ ጥበብ አምስት ከይኑ የገን ዓለም ተተክለ፡ (214-217፡ 231)

- 42- አምስት ከመይ በለ እና ፍቅር ለገለጽ?

አምስት ገዢዘበ እስራኤል ከገለጽ ከሎ፡ ፍቅር ክብ ፍቅር እሱን እድን ገመለዳም ከምዘበርታ፡ ክብ ፍቅር መርዓዊ ገመርዓቱ ከምዘገይል ገደሩ እና በተገልጻ፡ ገደ ባዕለ በኋገና በተገለጻተናናን በወራ “ፍቅር እና” (የአ. 4,8)፡ ገደ “ንወዳ በሽ ከባቢ በሆነ ከሳ ከንድሬ ገዢለም አፍቅራ፡ ምኩንያቱ አምስት ገዢ የገን ዓለም በለእና፡ ዓለም በእና ምኩንታ ከተደገና ያና አምስር ገዢ የገን ዓለም ከፈርድ እና አይከኙን” (የአ. 3, 16-17)፡ አምስት ገዢ ገመሬ ለመንፈሰ ቁጥብን የገን ዓለም በምልእና፡ ገደ ለለዓለማዊ ለውመጥ ፍቅር ከምበኩን ይገልጻ፡ (218-221)

- 43- አብ ፍድብ አምስት ምእማን እንታይ ይካተት?

አብ ፍድብ አምስት ምእማን እና ለለዕብ ተማሳረት ታክንፍጻም ይካተና፡ ዕበትን ከባርን አምስት ምፍላጥ፡ ከተለ ገዢ ታክንግን እና መስጥን ምንበር፡

አብ ገዢ ፊጥጥቃትዎን አንተኩነ አብ አምስክ ምትሰራውኑ ከላ ስብ
በአምሳል አምስክ ሰላዘተፈጥሩ፡ አድነትን አቀፍና ክብርን ወደሰብ
ምስለውኑ ፍይ ዓለም ነገሮች በቅኑዚ መንገዶች ምጥቃም፡ (222-227:
229)

- 44- አብ ሲይወት ክርስቶና እኔ ቅንድን አገዳለን ምሥጠረ አምንት አያደለ
እየ?

ከርስቶያን ሙሉ፣ በሰም አብን ወልድን መንፈሰ ቁጥብን ሰላዘጥመች፡
አብ አምንትን ሲይወትን ክርስቶና እኔ ቅንድን አገዳለን ምሥጠር፡
ምሥጠረ ሥላሴ እየ፡ (232-237)

- 45- ምሥጠረ ሥላሴ በበጣካዊ አለምሮ ጥሩ ክንርደአድ ገኩል?

አምስክ አብ ታፈጥሮን አብ በሌሎ ከዳንን ገለ አሰር ለለሳዊ ሲይወቱ
(እንተኩአን) ጉዳኔልኝ እኩ አንተኩኬኩ ንት አቀና ታርጉም መለከታዊ
ህላዊን ምሥጠርን ፍይ ሥላሴ በአለምሮ ጥሩ ክንብጽአን ክንርደአን
አይቻኩል፡ ወልደ እግዢአብኬር ቁድማማ ሥር መልባጥን፡ ቁድማማ ሆኖታ
መንፈሰ ቁጥብን፡ አብ በሌሎ ከዳን እውን አምንት ሲዘበ አስራኬል ነዔ
ከምርመር በይከከል ምሥጠር ክብጽአ እይከከለን፡ እነዚ ምንጫ ከላ ዓ
ይነት ምሥጠረት ብኩና መለከታዊ ሁላዊን ምሥጠርን ሥላሴ በገመድታና
አያስሰ ክርስቶና ጥሩ እየ ባፍቅምና ብተገልጻ እየ፡ (237)

- 46- በአብ ምሥጠር ፍይ አብ፣ ክርስቶና እንታይ ገለያልኝ?

አምስክ ፍይ ዓለምን ወደሰቦን ፊጥጥ ሰላገኩና፡ ከምአውን አብ ክርሙ ንት
ቍለ ብኩና ክርስቶና ገዘዘሪለም ሰላዘወልድ፡ ገዢ አብ እየ፡ እኔ ወደ ብኩና
ከርስቶና ዝማ፡ “ፍይ አምስክ ክብጽ ክንብጽአዊ፡ በባህርያ ፍድም እርአያ
እግዢአብኬር እየ” (ቆጥ.1,3)፡ (240-242)

- 47- እኔ በገመድታና አያስሰ ክርስቶና ብተገልጻ መንፈሰ ቁጥብ መን እየ?

መንፈሰ ቁጥብ ማልሳይ እኩል ቁጥብኑ ሥላሴ እየ፡ ገዢ ሥሰ አብን
ውልድን ማሻረ ብኩና አምስክ እየ፡ ገዢ ክብጽ መጀመርታን መውዓኩታን
ዘይበለ፡ ፊጥጥ ከላን ፊጥጥ ሲይወት ቁጥብኑ ሥላሴን ብኩና “ከብ አብ
ይሰርኩ” (እም ገብ አብ) (የአ. 15,26)፡ እግዢአብኬር አብ ከም አለዎ
ለማዋ ሂያብ መንፈሰ ቁጥብ ገዢ ይሁሱ እየም፡ መንፈሰ ቁጥብ ክብ
ውልድዎን (ውልድ) በይሰርኩ እየ፡ ክብ አብን ክብጽ ብተገልጻው ወልድን
ፍብ ዓለም ብተገለኩ መንፈሰ ቁጥብ ገዢ ክርስቶያን “ፍብ ከላ አዊ
ዘበለ ክመርኑ እየ” (የአ. 16,13)፡ (245-248)

- 48- በተ ክርስቶያን አብ ቁጥብኑ ሥላሴ አለዋ አምንት ክመይ አብ ብተገልጻ?

በተ ክርስቶያን ገምሥጠረ ሥላሴ፡ አብ ፊደ አምስክ ለለሰተ አከላት፡
አብን ወልድን መንፈሰ ቁጥብኑ ከምዘለው በምሳማን ብተገልጻ፡ ነፍሰወኩ
መለከታዊ እኩል አብኑ ፊደ ብኩና አይደለለን መለከታዊ ማህርያ
በምሳሌት ሰላዘጥተና፡ ለለሰተ ብተፈላለየ መለከታወያን አከላት ፊደ
አምስክ እያም፡ አብ ፊደአዊ ሪፖጥም እያም ለለሰተ አከላት
በተፈላለየ እያም፡ ክመይ አብ ገዢ ወልድ፡ ወልድ ክብ አብ
ይመለድ፡ መንፈሰ ቁጥብ ዝማ ክብ ክልተአም ይሰርኩ (አብ ወልድ፡ ወልድ
ተወለድ፡ መንፈሰ ቁጥብ ሰራዲ እያም)፡ (257-260፡ 267)

- 49- ተግባራት ለለሰተ መለከታወያን አከላት ክመይ እየ?

አብኑ ፊደን እንከና ማህርያ አከላት ቁጥብኑ ሥላሴ አይደለለየን እያም፡
አብ ተግባራቶምዎን አከላት ቁጥብኑ ሥላሴ አይደለለየን እያም፡ ክመይ

**ቅድስቱ ሥለስ አደን ተመሳሳይ ተግባር አለምዶ፡ አበበ አደ ገኩ
መለከታዊ ተግባር የገኘ ነፍሰውክና መለከታዊ አካል ከዚህ አገባብ
ተግባራቸው እያም ቢሮታኝ፡ (257-260፡ 267)**

“እ ከምልሽኩ ቅድስ ሥለስ አምሳሽ፡ ዘዴሰይ አረጋግኙ፡
ገኝሰይ የትኩ ስማይ፡ የትኩ ፍትወጪ፡ ማሳደር፡
የትኩ መዳሪሬ ቤታ ማጠራ፡
እ ቅድስቱ ሥለስ ጉዳዋኑ ከምዘጋጀድኑ፡
በተላንተኩ ምሳሽ ከምዘጋጀር፡
አብ አምነተው ይኖር ከምዘጋጀኑ ማረጋገጫ፡
በጥራሳኩ ለቦይ እናምለዝኩ፡
በተላንተኩ የጠቅ የይ ምጽማር ተግባርኩ እናተወደኩ፡
ከተላ ገዢ አብአ ከምዘጋጀር ማረጋገጫ”
(በጽሁፋ አፈላጊው ቅድስቱ ሥለስ)

50- “አምሳሽ ከእሉ ከተላ እያ” ማለት እንታይ ማለት እያ”

“ዘጋጀኩ ንገር በይ-በለ” (ለ.ቁ. 1,37) አምሳሽ ከዚ “ታደላን በርቱድን”
(መ.አ. 24,8) ከይኑ እያ በግለጹ፡ አምሳሽ፡ ዘዴለም ክብ አምንት
በምኖጥሩ፡ ምእንታይ ፍቃር በለ ገዢበ በምሞኝበ፡ በፍሳይ ድማ
በተሰበበትኩ ተንሣኤን ፍቀር ወቶ፡ ታጠፊትኩ ደምሳቢ፡ ዘዴና ወለጥ
በምግባር፡ እኩ ዘዴለ ከጠቃልል፡ ምሥጠራዊ ከእሉ-ከተላንተኩ፡ ይገልጻ፡
ስለዕ በተ ከርስቴያን ከተሻለ ከለ “ከእሉ ከተላን አለጽለማውን አምሳሽ”
ትብል፡ (268-27)

51- “በመጀመሪያ አምሳሽ ስማይ ምድርን ፈጠራ” (ዘፍጥ. 1,1) እንከበሳል እንታይ እያ አገዛሰነቱ?

የይ ከተላ መለከታዊ መደብት ደንብት መሠረትኩ መንቀልን ፍጥረት ዓለም
እያ፡ ዓለም ምጽማር፡ አምሳሽ ከእሉ-ከተላን ተበበደኩን ፈቃርን ምቃኩ-
ይገልጻ፡ ፍጥረት ዓለም፡ እኩ አምሳሽ ምስ ስጠበ የይዘጋጀድ ከደን
ቀምጣይ ሲተሞኝ እያ፡ በምጽአት ገይታኩ እየሰብ ከርስቶስ የይ በማዘም
ታረክ ደንብትኩ መበገቡ እያ፡ በካልበ መበቆልን መውክኩታ ዕለማ ወደሰብ
እንታይ እያ ዘገበበ ስተታት ቅምጣይ መሰብ እያ፡ (279-289፡ 315)

52- ዘዴለም መን ፈጠራ?

የይ ዓለም የይ ምጽማር ተግባር በፍሳይ የይ እግዢአብዕር አብ እያ
እኩ እንተተባሱለ፡ ቅድስቱ ሥለስ፡ አብን ወልድን መንፈስ ቅድስን
በደምና፡ ዘዴለም ጥራይ መበገቡን ምንምምን ዓለም እያም፡ (290-292፡ 319)

53- ዓለም ገምንታይ ተፈጥረት?

ዓለም ዘገበበ እግዢአብዕር ተፈጥረት፡ አምሳሽ በፊለ ከተላ ወጥይ፡ አቁ፡
ዘለው ድባቃ ከዚ ምቃኩ-ዘጋጀልጻ፡ ዘዴለም ፈጠራ፡ የይ መውክኩታ ዕለማ
ፍጥረት ዓለም ዘገበበ እግዢአብዕርን ታታፊያለኝን እያ፤ በከርስቶስ
“አምሳሽ ከተላን አብ ከተላን ምእንታይ ከገዢውን” (1ቀር. 15,28) ዓለም
ተፈጥረት፡ (293-294፡ 317-120)

“ከብር የይ አምሳሽ እኩ ስጠበ ስብ እያ፡
ዕለማ ስጠበዕ ወደሰብ ድማ ገአምሳሽ ምርአይ እያ”
(ቅድስ አረጋግኙ)

54- ከመድ ገዢኑ አምሳሽ ዘግለም ፈጻድ?

አምሳሽ ዘግለም በፍትሬት ጥብጥን ቅጽርን ፈጻድ:: ዓለም ቤተፈጥረ ገለ
አድራይኑት ዘግመሰኑ:: በወዘበ:: ወይ ዕውቅ በገዢኑ ዕድል አይከናን::
አምሳሽ ክብ አምንት (ማር. 7,28) መርዓት ለለምኑ ማኅይ ትኩነት ዓለም
ፈጻድ:: አምሳሽ መንፈሰ ለለጥኑን ዘግለም አሁኑ ይበልጋ:: አምሳሽ
ለመሆኑን ክብ ሁሉ ቅጽር ቅጽር:: ምፍጥሩ ይችላል:: በቱ ቅጽር ወደን
በመንፈሰ ቅጽርኑ ገዢኑ ክብ ዘግለምኑ ለብን ዘመወቂኑታ ዕለማካም ክብበ
ዘጋጀዎ. ዓማ “ከይጠፍኑ” የጽንያም (ይሳልዋም):: (295-301: 317-320)

55- “መለከታዊ ጉልጽት” እንታይ እየ?

አምሳሽ ዘግለም ምስፈጸሚ:: ገብረመስቀል በበት በገዢኑ ለሰነድነት:: ነቱ
ቤተፈጥረ ዕለማ ምእንቱ ከጋጀዎ: አምሳሽ ታክሳኑ ቅጽርት ይችላ:: የብቱ
ናይ መወቂኑታ ፍጽምና ዓማ ይመርጫና ከመድ አምሳሽ ዓይ ኮላ ዓለም
ፈጻድን አሟባን እየ:: አምሳሽ እኩ መደብ ወልያቱ ከፍጽም ከለ
ምትአጠባር ቅጽርቱውን ከተተተ ይችላል:: ለለሁ አምሳሽ ልማርን ወለድን
እኩ እንተኩኑ:: ዘንድስወከፍ ቅጽርት ዓይ ምስፈሰት ክብረትን ክእለትን
ይህበና ቅጽርት በበት ነገሱዎች ከምጋገለለው ይገባር:: 302-306: 321)

56- ከመድ በሌላ ስብ ምስ “መለከታዊ ታልያት” ይተካባበ?

አምሳሽ ዘሰብ የጋታቱ ይህበ:: የን ክብ ጥናነቱ እናአለው በግብር::
በፊለሙት:: ከማኑውን ክብ ስሞችት (በቃይ) ምትአጠባር ይቀተት::
እውለው ከምጋገለለ:: “አምሳሽ ባቀቅና ከመድቦ ምእንቱ ከተደረሰባን
ከተገበሩን:: አምሳሽ ባዕለ እየ አማካትኩም በግረ.” (ፈለ. 2,130):: (307-
308: 323)

**57- አምሳሽ ታለይን ከእለ-ከራለን እንተደኝ ከይኑ ከመድ እሌላ ዓዲ ከፍኑት ክብ
ዓለም ይህለ?**

እኩ አገቅና ምሥጠራዊ ትኩነት ሲቶ መልስ በረከሰበለ ክብ ከርስተኞ
በዘርዝሮ ምለኩ አምኑት ጥራይ እየ:: አምሳሽ ባቀጥታ ከኩ በተዘዋዋሪ
መንፈ ወይ ልማር ከፍኑት አይከናን:: እኩ ምሥጠራዊ ትኩነት ሁለም ከፍኑት
በገዢና እየሰራ ከርስተኞ ጥራይ እና መልስ ከንህበለ ችክላል::
ሻጠኑት ዓይ ኮላ ከፍኑት ምንጫ እየ:: ነቱ ዓይ ምንጫ ከፍኑት
ገዢና ሻጠኑት (በሰብ ለፍጽም ሻጠኑት) ከሽንፏ በሌላ ከርስተኞ ምተን
ተንሸከኗ:: (309-310: 324: 400)

58- ለለምኑታይ እየ አምሳሽ ከፍኑት ጉኩሬ ከፍቀድ?

ከብ ከፋኩ ማኅይ ነገር ከወጪ ከምጋገኙኬል: ከምኑውን አምሳሽ ዘከኑኩ
ቤተፈጥረ ከምዘይኙኬል አምኑትኞ የረጋግጣልና:: እኩ አቀ ምኩኑ:: አምሳሽ
በዘይንቁ አገባብ ክብ ምትኩ ተንሸከኗ ጉዢታኞ እየሰራ ከርስተኞ
እርሳያኝ እየ:: አምሳሽ:: ክብቱ በዓለም ሻጠኑት ማለት ምት ቅጽር ወደ::
እቱ በዓለም ማኅይ ማለት ክብረ ከርስተኞን ዓገነትኞ ከምዝሙኑ
(ከምዘወቂኑ) ገበና:: (311-314: 324)

ሰማይን ምድርን

59- አምሳሽ እንታይ ፈጻድ?

ቁጥሮ መሻጠኑ “አምሳሽ ባመጀመርያ ሰማይን ምድርን ፈጻድ” (ዘፍጥ
1,1) ይበል:: በተ ከርስተኞን ክብ ገለሙ ለይማጥኑ:: አምሳሽ ዘገረአን

ዘይረሰኑ፡ ገዢለሁም መንፈሳውያንን ሥርዱያንን ፍጠራት፡ ማለት
ንመለከሻትን የግልምን፡ በፍላይ ድማ ገብበ ከምዘፈጻሚ ተእውቂ፡ (325-
327)

- 60- መለከሻቱ እንታወቂ እየም?

መለከሻቱ፡ ሥር ራይ-በለሁም ለይረሰኑ፡ ለይሞቱ፡ መንፈሳውያን ፍጠራት
እየም፡ ገብበ ከምዘፈጻሚ ዝላይን ከለወም ከይኖም፡ በዘመናዊሬት ገአምላሽ
ገጽ ገንዘብ ለለዘጋጀይዋ የክቡርም፡ የገልግልም፡ ይለቀሻም፡ አብ ተልዕስ
ድጋነት መለከ ደቂ ለባትወን ገብበ እየም ተለከአሻቱ፡ (328-333፡ 350-
351)

- 61- ሆኖ መለከሻቱ አብ ሲይውት በተ ከርስተያን ከመይን እንታይን እየ?

በተ ከርስተያን ምስ መለከሻቱ ቁጥር የኢትዮጵያውያር ተምልሽ፡ ቁጥጥናም
ትኩተት፡ ፍደ ገለአም መለከሻቱ በኩርታት ድማ ተብል፡

“የፍቅርና ከርስተያን አብ ገዢኑ እና ቤትልምን ቤትምን፡
ኋገና በለዓለማዊ ሲይውት ቤመርካን መለከሻ እለም”
(ቁጥር በፃልያን ዓይደ)

- 62- በአዲ ነርሱ ፍጥረት (አፈጥጥሮ) ዓለምና ቅዱስ መጽሐፍ እንታይ ይበል?

ቅዱስ መጽሐፍ፡ ዓለም በሽድሽት መዓልቱ ከምዘተፈጥሩ ገይሩ
ይግልጻልና፡ በዚ ፍደ “ሽድሽት መዓልቱ ታሪክ አፈጥጥሮ” ድማ ከበርን
ሰላምን ዓለም እንታይ ከምንኩና ይግልጻልና፡ ዓለም ብተፈጥሩ ታሪክ
አምላሽን አገልግሎት ወደሰበን እየ፡ አብ ዓለም አለው አበለ በአምላሽ
ስለዘተፈጥሩ፡ ከሉ ፍጠር ከበኩ ማናይን ፍጽምናኩን ይረከብ፡ ስትን
አብ ዓለም አለው በታን እውን በአኩ ይውሰን፡ 337-344፡ 353)

- 63- ወቅሰብ አብ ዓለም እንታይ ባደ እለም?

በዚ በአርክያን እምሰልን ለሰነድ ለለዘተፈጥሩ፡ ለሰለ ከሉ ከረአ ዓለም
ይሥራኩ፡ (343-344፡ 353)

- 64- አብ መንገዱ ሰነን ፍጥረት ዓለምን እንታይ ዓይነት ስቴብ እለው?

አብ መንገዱ ፍጠራት፡ በአምላሽ ብተመርሱ ምትእሳስን አከታትለን እለው፡
በተወሻኩ ፍጥረት ዓለም፡ እና በፍቅርን የከበኩ በለውን ቤመርምና
ፈጥሮ ለለዘለወም፡ አብ መንገዱአም አይነትን ምድግርፍን ምትእሳስን
እለው፡ ለለዘ አብ ፍጥረት ዓለም ተስተና አለው አገታትን በህርማዊ
ምትእሳስን ምክበር፡ መሠረት ሥነ ምግባር፡ ወሆና ተብበን እየ፡
(342፡ 354)

- 65- አብ መንገዱ አፈጥጥሮ ዓለምን ዓይነትናን እንታይ ዓይነት ስቴብ እለው?

እኔ ከዓቦም መለከታዊ ተግባር ዓይነት (ትስብኩት) ለለዝኩ፡ መለከታዊ
ተግባር አፈጥጥሮ ወይ ፍጥረት ዓለም አብ ዓይነት ጥረይ እየ ፍጽምና
እለበለ፡ በገዢታና አየሰለ ከርስቶስ ብተፈጸመ ዓይነት ምድማዊ አይነ
ፍጥረት ከይኑ፡ አብኩ ከሉ ነገር ምልኩ ተርጉሙን ፍጽማኩን ይረከብ፡

ወቅሰብ

- 66- ከመይ እሉ ስብ “በአምሰል እምለሽ” ተፈጥሩ?

ስብ በእርሱምን አምሳል ሥነበት ተፈጥረ ክበቃል ከለው፡ ሰብ በኋናገነት ነቱ ፎጌዬ ቤትና አምሳሽ ካፈልጋን ከፍቅርና ይከላል ማለት እያለ፡ አብዛህ መጽሑፍ ከበዕለው ፍጌዬት ዘሰብ ጥረይ እየ አብ ፍደል አምሳሽ መለከታዊ ስዕምዬት ከሳተኞ፡ ጉፈጌዬ ካፈልጥን ከፍቅርን በሌላ ፍቃድ ከስዕትን በፊልም፡ ሰብ በእርሱም አምሳሽ ለሰነተፈጥረ ለብአዊ እካል ለሰነቶና ካፈልጥ፡ በኋናገነት ከዚጊ፡ ምስ አምሳሽን ሰብን ቁጥነትን ለታደቦን ከፈጥር ቤትና ፎጌዬ ከስዕል ፍጌዬ እያለ፡ (355-357)

67- አምሳሽ ዘሰብ ጥግናታዊ (ቆሎማ) ፍጌዬ?

ነጂሳ ጉሰብ እሳ እየ ተፈጥሩ፡ ሰብ ማን ታክምሳሽ ካፈልጥን ከፍቅርን ከገልጻልን እየ ተፈጻሚ፡ አብዛህ ዓለምዕሉ ከሰብ በሌላ ሰብ ታክምሳሽ ከዚጊ፡ በሌላ ዓለምዕሉ ከመፈፀም በሌላ ዓለምዕሉ ያለማ ታክም እኩል ከመፈፀም፡ የብ መንግሥት ሰማያት ምስናገድ ያለማ ምስ አምሳሽ ከነገር ተፈጥረ፡ ከርስቶስ “ኋይ ተዘረዘሩ አምሳሽ (ፍጽ. ၃) ምስለ እያለ” (ቆለ. 1,15)፡ ሰብ ከእኔ ፍቃድ ሆኖ በሌላ ወደ አምሳሽ ቤትና ፍደል ከርስቶስ ምስለ ከፍቅር እየ ተፈጻሚ፡ ለሌላ አብ ምመጠር እኩ ሰብ ቤትና ከርስቶስ ጥረይ እየ ምመጠር ወደሰብ ተርጉም ከረከብ ቤትናል፡ (356-359:381)

68- ለለንምታዊ እየም ለቀት ታክምነት ያወጣት እየም ክበቃል?

ነጂሳ ሂሳብ ዓለም መበቀለ ከብ ቁደ አምሳሽ ለሰነቶና፡ ከለም ቁደ ባለት ሰብ የቅመ፡ አምሳሽ “ከብ ቁደ ሰብ ከጂሳ ዓለት ሰብ ፍጌዬ” (ግ.አ. 17,26)፡ ከለም መውጫና ለለዘለዋዎም፡ ከለም አብቱ በሌላለማዊ ቁጥብ አምሳሽ ከሳተኞ ያወጣት እየም፡ (360-361)

69- ነፍሰን ሆኖ ወደሰብ ቤትመይ እየ ቁደ እካል ከፍቅርም?

ሰብ በነፍሰን ሆኖ ተፈመ ቁደ እካል እየም፡ አብ ሰብ ነፍሰን ሆኖ ቁደ ባለም እየም ከሆነ ከቅማ፡ ፍደል ነፍሰን ሆኖ ቁጥነት ዓማቁ እየም፡ ነፍሰ ፍደል ሆኖ መንፈሰዊ መበቀል እየም፡ ለሳሳ እውን ሆኖ ሆኖ እኩል ከለው፡ አብቱ ምንጫ ከበዕ ሰብ ቤትና “እርሱምን አምሳልን አምሳሽ” ይሳተኞ፡ (362-368: 382)

70- ዘሰብ ነፍሰ ካፈልጥለ መን እየ?

እታ በሌላለማዊት ቤትነት ነፍሰ ከብ ወለዳ በይከናለ፡ በቻጥታ ከብ አምሳሽ እየ ተኋማው፡ በንሬ ወተና ከፍሰ ከብ ሆኖ ተኋላ እምባር እይተበርበና፡ አብ መውሻናት ተንሬኬ (መውሻናት ዓለም) ያለማ ታሳ እየ ከምባሩኤሽና የብ ሆኖ ተኋማው፡ (366-368: 382)

71- አምሳሽ አብ መንገዢ ለበአይን ለበይትን እንታዊ ፍከብ መሠረት?

ሰብአይን ለበይትን ዓለት ሰብ ለሰነቶና፡ አምሳሽ ማሳረ ገዢና ፍጌዬም፡ ተብቻታዊን እንስታዊን ገዢናውን ለለዘለተናጠይም፡ ታክምነትናም ይመለልና፡ አምሳሽ ቁጥነትን ለታደቦን ሰብ ለለዘለል ከምባውናይ ገዢና ፍጌዬም፡ በቻል ከድን “ቅደም ሆኖ” (ዘዴጥ. 2,24) ለሰነቶና፡ በቅደምነትና እይወት ሰብ ከውርድ፡ ከም እገልጻል፡ አምሳሽ ከይኖም ከእኔ ጉማድጋ እንታዊ ያወጣት እየም፡ (369-373: 383)

72- ከም መደብ አምሳሽ ተተፈጥረ ጥንታዊ ከነታት ሰብ ከመይ እነዚ?

አምሳሽ ለበአይን ለበይትን መስፈርጉ፡ በፊድቻን ልተዕን እናነበሩ አብ መለከታዊ ስዕምዬት ከሳተኞም መቅረብ እነዚ፡ ከሳተኞም መቅረብ እነዚ፡ ከምና መደብ አምሳሽ ከእኔ ወጪታዊን እይኖም፡ ከምአውን ሰብ በሰላም ምስ ገዢ

ርእስ፡ ምስ ፌጥረክ፡ ምስ ስበደቱን አገዋጅን ምስ ከላ ፍጥረታት፡
ሰምምዕን ምርጫቸን እና በሰራተኞች ከነታት ምከረድ፡

ው-ድቃት አዲም

73- የጠቅት እንታይ እየ?

አብ ታሪክ ወርሃቢ የጠቅት ተረሰበ፡ የብ በርሃን መለከታዊ ጉልጽትን፡
በፍላይ ድማ የብ በርሃን ክርስቶስን ምስ እንታምት ጥሩ እና ከነታት
የጠቅት ክርስጥል ሆነበት፡ እኔ መደቡኑ ከሚመጣ ተከራክር እና ከነታት፡
አብና የጠቅት በዚህ በኩረ፡ ይጋ ከምዘረዘሩ ገበያ (385-389)

74- “ው-ድቃት መለከሻት” ከመይ እየ?

“ው-ድቃት መለከሻት” እና በሰራተኞች ታሪክ እየ፡ ቅድሚ መቆካናን ተውሬት
በተ ክርስቶስንን ከምዘረዘሩ ሆነበት ክልአት በጽሁፍ ስይመዝገብ፡
በአምስት ከም ሲያወቻ መለከሻት እያም ተፈጻሚም ተከራክር የገኘውን
ናግነቶምን ተጠቁቀም በዘመናዣ አገባብ ታክሙስና ታመንግሥት ለማየት
ስለዝናኛ የብ ከፋዳት ስይመዝገብ ተቀኑ፡ በታክሙ ድማ ገኗመ እሳት
ከና ታስቦ ወገኖም ከኩመን ይፈጻሚያው፡ እምሰኑ ግን ስይመ
በክርስቶስ ከምዘረዘሩ የረጋግጣል፡ (391-395: 414)

75- እኔ ፌለማ የጠቅት ወርሃቢ (አዲም) እንታይ እየ?

ስብ በሰደጋ ተፈጻሚ፡ እና ለብ የብ ታክሙ ተስፋ/አምስኑት ፌጥረክ-
አጥፋኬ፡ በዘመናዣ ከም እምሰኑ ከኩመን ድለም፡ ተስፋ እምሰኑ
ዘይናለሁ፡ በዘመናዣ ከኩመን ድለም (ዘመናዣ 3,5)፡ በከምዘረዘሩ እገባብ
አዲምን ተዋዋን ታክሙስና ታረገምና ታክሙስና ድቀምና፡ በጽድቃት በርሃን
ናይ ምንባር መበቀለዋ ይጋ በቀኑበት አጥፋኬ፡ (396-413: 415-417)

76- “የጠቅት አዲም” እንታይ እየ?

ስብ ምስተራጥረ ድድቃት ሪፖርት አገልግሎት ተግባር
(ፍክም)፡ የጠቅት አዲም ይጋዋል፡ ከላ ዓለተ ስብ ምስ የጠቅትና
ስለዘዴዎለድ፡ እና የጠቅት እና ወጪዎች እምበር እይመዓልናም፡ መበቀል
ዓለተ ስብ ፍል ስለዝናኛ፡ እና የጠቅትና የብ ከሚመጣ ድቃ አዲም ምስና
ስብአዊ ማህረድ ተመካለፈ፡ እና ዓይነት ምትስልላፍ “በዘርኢ ድኋ
እምበር በተግባር እይዘን”፡ እና ከመይ በሌላ ከምዘረዘሩ፡ ገና ክርይናና
ስለዘዴዎችና ፍል ዓይነ ምመጠር እየ፡ (404: 419)

77- “የጠቅት አዲም” ዘመናዣ ክልእ ስዕስፍት እለውም?

ከም ስዕስን “የጠቅት አዲም” ማህረድ ስብ ፍልሙ እይተበለሽዎን፡
እንተናና እኔ ማህረድ ይጋለ ተሞኑሙ፡ ስለዘዴዎን ስብ የደንብናርና
ሰታይ ተቋለዣ የብ የጠቅት ከምበር፡ እና ተስፋ ስለመን ምትስልላፍ
ተገባኤ፡ እኔ የብ የጠቅት በደረሰ-ፍና ይጋለ ወይ ይኝምኑት “ፍትወት
ሥር” ይጋዋል፡ (405-409: 418)

78- ይስና ፍክም “የጠቅት አዲም” እምሰኑ እንታይ ምረዳ?

የስና ፍክም “የጠቅት አዲም” ዓለም በጀት ተመርሱት፡ እምሰኑ
ገና ታስቦ ታምት አያዥፈጥና፡ እንታይድና በምመጠራዊ እገባብ፡ እብና
መቻቻ-መውንጫ ተባሬለ ከፍለጥ ማልሳይ ምስናና አሮት ከፍጥረት
(ዘመናዣ 3,5) ከምዘረዘሩ ይጋዋል፡ እኔ ከፋዳት ከምዘረዘሩ፡ ስብ ውማ ክብ
ው-ድቃቱ ከምዘረዘሩ እተሰራዣ፡ እና እኔ ቅድማዊ በሥራት መደቡኑ

**መስረት እኩ፡ ወጪችን አበር አድም “ከንደዚ ብዚሁ መድቻኑ
ስለዝኑስበልና” “አገብ (ድግነት ሙሉዎስ) የጠቅምት” ተባህለ፡**

ከልከለ ጥምህር

**“በእያወዱ ክርስቶስ
አዲ ወደ እግዢያዊዎች እኩምን”**

79- እኩ፡ ዘሰብ ብተሰራው ተዕም ቅል እንታይ እኩ?

እኩ፡ “ውዳ ስለው አምላክ ገዢና” (ማቴ. 16,16) ገዢታና እየሰነ
ከርስቶስ ከምባሙውት ከምዘረዝሩዋኝን በገልጽ በሥራት እኩ፡ ፖርድስ
ሟኩ፡ አውጥለሁ ቅዱር ድማ ዘጋሁ አብ ቤትናለ ካመን፡ አምላክ
ንእብርሃምን ዘዘርኬን አተሰፈይወም ከምባነበረ፡ “ነጥም ትኩቱ፡ ሲጋ
ዘለው፡ ተሻይጠ ምክንቱ ከውጥአም፡ ዘመናውን ወለድናነት ምክንቱ
ከንረከበበ፡ አምላክ ነቱ ከበ ሰበድቱ፡ ብተመልደ ትኩቱ ሲጋውን ቤቶ
ውጥ ለእኩ” (ገብ. 4,4)፡ (442-424)

80- እኩ ተዕም ቅል በሥራት ክመይ በሌላ ተዘርግኙ?

ካብ ምቻማር ክርስቶና አተሳዣ እኩም ቅዱሞት አርድኩቱ፡ ዘነጻለም
አስተባበ የገብ ክርስቶስ (አምናት ክርስቶና) ምክንቱ ክስተባበ፡ ገዢታና
አየሰነ ክርስቶስ ዘከቦችና (ከሰበበ) ዓብይ ፖርድታ ነበደም፡ ለመማውን
እንታኩነ ከበቱ ፍቃር ካመልከ አፍልጠ ክርስቶስ፡ ዓይ ምስቀነን
ምምሃኑን ድሳይ ይኖጠር፡ እኩ ማለት ከኩ እኩ አብ ክርስቶስ በለ
ምለኩ መደብ አምላክ ምግለጽን፡ ዘመልደ ሰብ ድማ ምስኩ ከምዘረዘኝበን
ምግባርን ማለት እኩ፡ (425-429)

81- “እየሰነ” በበል ስም እንታይ ማለት እኩ?

እኩ ቅዱስ ጉባኤል መልአክ አብ ምግባር ትስቦኩ፡ በገልጽ ስም እኩ፤
“አምላክ የድግነት” ማለት እኩ፡ እኩ ስም እኩ ዓይ ክርስቶስ መንገኩን
ተልካኩ ይገልጽ፡ ክመይ “ንስ ዘመኑ ከበ የጠቅምት ከድግነቶም እኩ”
(ማቴ. 1,21)፡ ቅዱስ ድጥረብ ከምዘረዘኝበ፡ “የከርስቶስ ከድግነት አግባብ
ካልኩ ስም አብ ትኩቱ፡ ሰማይ ዘሰብ አይተዋሁን እጥ፡ ምድርን በአዲ
ካልኩ ከጥ የልቦን” (የአ. 4, 12)፡ (430-435፡ 452)

82- ስለምታይ እኩ እየሰነ “ከርስቶስ” በበል ስም ብተዋሁ?

“ከርስቶስ” አብላ ቅል በግራሽ “መስረት”፡ በበብራይነት ድማ “ቅበት”
ማለት እኩ፡ እየሰነ በአምላክ ስለዝተውሏድ፡ ዓይ ምድርን ትልኩኩ ድማ
በመንፈስ ቅዱስ ስለዝተዋሁ “ከርስቶስ” እኩ፡ ዘስ እኩ ከበ አምላክ
በተገኝኩ፡ ስተባበ እስራኤል ብተዘጋጀወ መስራ እኩ፡ ክርስቶስ ነቱ
“መስረት” በበል መጽወቂ ተቋበለ፡ ከማሩ ከኩ ነቱ አቀኩ ትርጉሙ-
ገለድ፡ እኩ መታኩ ተንሬክ፡ ዘስ “ከገልግል ስይመቱ ምክንቱ
በዘመኑ በቅርቡ ከስልፍን ካመግ” (ማቴ. 20,28) ቤተሰዋሪ አገልግሎ እኩ፡

“ከርስቶስ” ከበ ሂብል ቅል “ከርስቶስ” ከበል ስም ተዋህድ:: (436-440: 453)

- 83- ከርስቶስ “አዲ ወደ አምሳሽ” እናዎን ገኩመይ መንገዶች እያ?

ከርስቶስ በቱ ፍእታውን እንተን ገኩነ መንገዶች “አዲ ወደ አምሳሽ” ይስትራ:: አብ ፍጥረናለን አብ ደብረ ታቦርን አምሳሽ ገኩስቶስ “እዚ ነፈተው ወደዚ እያ” በለ:: ከርስቶስ በዛዕባ ገኩ ሪፖር ገኩ ሪዘይ ወደን እቲ ወደ ከጋልጋለ በፈተው:: ካልእ በፈልጉ የፈበት” (ማቴ. 11,27) በለ:: ከርስቶስ፡ ምስ አብዚ ገኩነ አምሳሽ በለው ሁከብ በለው ለማውን ፍለ-ይን ከምባትና ገላጋልና:: ገዢ “አዲ ወደ አምሳሽ” (የአ. 4,9) እያ:: ካልእ አካል ቅድስት ለሰነድ ገኩነ ከርስቶስ ቅድሮ እርስዴት አዋጅት እያ:: አዋጅት ዝማ “ከበረቱ፡ ከም ከበረ የይ-ት አዲ ወደ ነበሩ ከይኑ” (የአ. 1,14) ለእድሜ:: (441-445: 454)

- 84- “ገብታ” ሂብል መዓርግ እንታይ ተጠጥሱ እያ?

አብ መጽሐፍ ቅድስት እቲ መዓርግዬ ነቲ ለልል ከተለ ገኩነ አምሳሽ እያ በወጣሁ:: ከርስቶስ፡ በቱ አብ ለልል ተፈጥሯን ለይመንን በጠቅምትን ቅትን በኋላው ለልማት:: በፍጻለ ዝማ በተተማኬለ መለከታዊ የወለ ከምባነበር እርአየ:: ለለዘዴውን እዚ “ገብታ” በፈልጉ መዓርግ ገዢ ሪፖር ለይፈልጉ ምስከነት እናዚ ቅድመ ቅድመት ከርስቶስ:: ገዢዘዴአበበር አብ በግብር የወለን ለይመንን ለክርስቶስ እውነት ከምዘዴግበት እውነ:: “ኩብ ለልል ከተለ ለልል እበላው:: አብ ከተለ ስም ለልል ሂብል ለምዕስን ማለ” (ፋለ. 2,9):: ገዢ (ከርስቶስ) ገብታ ዓለምን ገብታ ታሪክን እያ:: ለብ የይ ማኩ ሪፖር ምለ-እና የጽነት አብ ተከተለ ከምዘዴግበት ከገባው ይግባኝ:: (446-451: 455)

- 85- ወደ አግዘእበበር ለለምታይ እያ ለብ ቤትና?

ወደ አምሳሽ ምእኔታናን ምእኔታ ዝገኙታናን በለ:: አብ ከርስ ዝንግል ማርያም ሥር ለበደብ ለብ ከነ:: እዚ ማለት ዝማ ገዢ ገዢ እናዚ በጠቅምት ምስ አምሳሽ ከተቀርቁ:: ለለዓለማዊ ገኩነ ፍቅር አምሳሽ ገኩልጋልና:: የይ ቅድስር እርአየ ከሸኞና: “ተማቅል-ት መለከታዊ ልህር ምእኔታ ከንከውን” (2ኛጥ. 1,4) ከርስቶስ ሥር ለበደብ ለብ ከነ:: (456-460)

- 86- “ትስብኬት” ሂብል ቅል እንታይ ማለት እያ?

አብቱ አዲ መለከታዊ አካል ገኩነ ቅል (ከርስቶስ) ቤተዋጭ በደንቅ ምሥጠረ ወ-ሀደት/አድነት መለከታውን ለበኩውን ልህር ገኩተመልከት በላ በተ ከርስቶስ:: “ትስብኬት” ሂብል ቅል ተጥቀም:: ገኩይነና በለ ወደ አምሳሽ “ሥር ከነ” (የአ. 1,14) አቀኩ ለብ ከነ:: ገትስብኬት ምእኔን ፍለ-ይ መለለው ልይማጥት ከርስቶስ እያ:: 461-463: 483)

- 87- ገኩመይ እያ ከርስቶስ አቀኩ አምሳሽን አቀኩ ለብን ቤትና?

ከርስቶስ አብቱ አካል መለከታዊት አካል:: በዘይ ምፍልጉ አቀኩ አምሳሽን አቀኩ ለብን እያ:: ገዢ እቲ ወደ አምሳሽ “ዘተውልድ እምበር በይተፈጥረ: በብህር ምስ አብ ማስረ ገኩነ:: አምሳሽን ገብታናን ከሌ ከምና ለብ በምሮን ለወጥ ከነ:: (464-467: 469)

- 88- ገብኬ ቅልቁድን (451) በዛዕባ እንታይ የስተምሃናና?

ገብኬ ቅልቁድን ከምኩ በላና ከንምበኩ የስተምሃናና “በመለከቱን በተስብኬትናን ፍእታ ገኩነ: በአዲ በይኑ ወደ አምሳሽ በዝኩነ በገብታና አያስተስ ከርስቶስ እአምን:: ገዢ አቀኩ አምሳሽን አቀኩ ለብን እያ:: ገዢ

በካንቱ ለማቅት እኩስን ሥርዓት በቁሙ እኩ፡ በመለከቱ ምስ አሁ ፊደ፡
በሥራ ድማ ከምሬ ከማና እኩ፡ “በዘይኩ በጀትኩ ወጥል ከምሬ ከማና
እኩ” (ቆብ.4,15)፡ በመለከቱ ቅድማዊ ከመናት ክበ አሁ ተወልደ፡ አጠክን
ዲሳይት ከመናት ድማ ምንጻታናን ምንጻቱ ድንጻታናን ክበታ እኩ
አምሳሽን ድንጋልን ገኩነት ማርያም በሥራ ተወልደ”፡ (467)

89- በተ ከርስቲያን ከመይ በሌላ ጽምሮጠረ ተስቦኑቱ ተገልጻ?

“እየሰለ ከርስቶስ አቀፍ እምሳሽን አቀፍ ሰብን እኩ፡ አበ አካል
ቁልአምሳሽና በዘይኩ ምድብበቻ ነተውሃኝ ከልተ ማህርድ፡ ማለት
መለከታዎን ሰባክዎን ማህርድ እለው፡ ሰለዣ አበቱ ነተሰላው ከርስቶስ
ሁርኔ ምግባር ተአምራቸቱ፡ ምቅባል ሰቅያቸቱ ወቅቱ ተይሩ መለከታዊ
አካል ከይኩ፡ በቱ ካለበት ሥር ከፍድም እኩ” በሌላ በተ ከርስቲያን
ንምሮጠረ ተስቦኑቱ ተገልጻ፡ (464-469፡ 479-481)

“እ ፊደ ወደን ቅል እምሳሽን ገኩነቱ፡ ገኩ አይተመወቻን እኩ፡
ምንጻቱ ድንጻታና ከተብል አበ ከርስ እኩ እኩ እምሳሽን
ወተሩ ድንጋልን ገኩነት ማርያም ሥር ከተለበበ ያለኩ፡
ገኩኩ ፊደ ክበቶም ቅድስቱ ሥለስ ገኩነቱ
ምስ አበን መንፈል ቅድስን ገኩበር፣ እድኑና!”
(አካውቱ ቅርቡን ማሻሻል አፈመርቁ፡ በሥርዓት ቁስጥንጥንያ)

**90- እኩ ሥር ፍይ ካለበት ወደ እምሳሽ ለማቅት እኩ፡ ሰባክዊ ፍልጠት
ኋይፈዋድ?**

ወደ እምሳሽ ገኩኩ ከርስቶስ በካንቱ ለማቅት ገኩኩ እኩ ገንቀባቅበ
ሥር ለበረ ንብረ፡ ከርስቶስ ለማቅት እኩኩ ሰብ ለሰነዱነበሩ አበ ምድራዊ
ሳይዙቱ፡ ከም መንም ሰብ በተመከራ በዘይኩ ንብረት ከፈልጥ ከእሉ፡ እዚ
ሰብ ገኩኩ ወልደ እግዢአብዕር በተመሳሽና ፍይ አበቱ ቅጥታዎን ዓማቂኝን
ፈልጠት ንብረ፣ እኩ ስብሩ ምሮጠራዊ ገኩኩ አሳቦ ሰብ ይፈልጥ፡
ከምአውን እኩ ገኩ ከፍድም ሆመዳ ለለምሳዊ መድገት እምሳሽ እስበቅ
ይፈልጥ ንብረ፡ (475፡ 482)

**91- አበቱ ነተዋላው እምሳሽ መለከታዎን ሰባክዎን ድሳይ ከመይ በሌላ
ይሰማማል ንብረ?**

ከርስቶስ መለከታዎን ሰባክዎን ድሳይ ንብረ፡ ወልደ እግዢአብዕር አበ
ሆድራዊ ስይዙቱ፡ ከም ሰብ መጠን እኩ በመለከታዊ ማህርድ ምስ አበን
መንፈልን ቅድስን ከይኩ ከመይበ ይፈል፡ እኩ ሰባክዊ ድሳይ በዘይኩ
ተቁወጥምን እምበታነትን እኩ መለከታዊ ድሳይ ይሰዱበ ንብረ፡ እዚ ማለት
ሰባክዊ ድሳይ አበ ተሳኩ መለከታዊ ድሳይ ይግባኝ ንብረ፡ (475፡ 482)

92- ከርስቶስ አቀፍ ሰባክዊ ሥር ንብረ?

እኩ ከይርአ እምሳሽ ምንጻቱ ከርስ ከርስቶስ አቀፍ ሥር ሰብ ለበረ፡
እዚ ሰለጠኩኩ ምስበ ከርስቶስ ከም ሰብ ይሰኩልኩ፡ ገስፋለ ድማ ንብረ፡
(478)

93- ልቦ እየሰለ እንታይ የመልከተልኝ?

ከርስቶስ በሰባክዊ ልቦ ይፈልጥን የፍቃርን ንብረ፡ እኩ ምንጻቱ ድንጻታና
ዘተውሃኑ ገኩና (ሌሎ) ፍይቱ አለበለማዊ ፍቃፍ ምልከት እኩ፡ በዘይኩ
ሰባክዊ እኩ ከርስቶስ ንብረን ገኩበርዎ ወልቀበበን ከፍቃር፡ (478)

94- “በጽድ መንፈል ቅድስ ቤይ ተያንስ” ማለት እንታይ ማለት እኩ?

- ከኝነት ቅዱስ ገብርኤል መልካም “መንፈሰ ቅዱስ ከድልለሁ እያ” (ለ.ቁ. 1,35) ካሱለሁ፡ በዘመኑ ተግባር ወይ የጊዜበባር ወደ ተባዕቃይ፡ ቅድስቱ ድንግል ማርያም አብ ከርማ ነቱ አለበለማቅ ወደ ገኩነት ገዢታና አየገኘ ከርስቶስ ተከሳተት ማለት እያ፡ (484-486)
- 95- ከመይ ባለ እያ ማርያም ፊቀዴ እና አምስክ እትበሆል?
 ማርያም እና ከርስቶስ ለለጥኩነት፡ ፊቀዴ እና አምስክ እያ (የ.ቁ.2,1፡ 19,25)፡ እኔ በበርካቱ መንፈሰ ቅዱስ ፊቀዴ ወደ ነኩነት፡ አለበለማቅ ወደ እግዚአብሔር አብዕትን እያ፡ ገዢ አምስክ እያ፡ (495፡ 509)
- 96- “በዘመኑ ተጠላት አድም ምዕራፍ” ማለት እንታይ ማለት እያ?
 አምስክ ከበ ጥንቃ ጥቅምት በፍርድ ተጠግበሩ ገማርያም እና ወደ ከተተው
መረዳ፡ እነዚ ዓይነ ተልኩና ንዝተኞቸው ማርያም በዘመኑ ተጠላት አድም
ተገኘበት፡ እነዚ ማለት ከበ በፊርድ እግዚአብሔርን በተኋኑት ገዢታና
አየገኘ ከርስቶስ፡ ማርያም ከበ ተጠላት አድም ዓይነ ከይኖ ተጽእሳ፡
(492-487፡ 508)
- 97- ማርያም ከመይ አብለ እያ አብቱ መለከታዊ መደብ ድንገት ተተካባበር?
 ማርያም፡ በፊርድ አምስክ አብ መለሰ ምድራዊ ሲይወጪ ከበ ገኩነት
ናይ ገዢ ስለሳ ተጠላት ዓይነ ንበረት (ቻጠል እይታልጥን)፡ ገዢ
“በተተልጋገኑ ቅድስቱ” እያ፡ ገዢ “ምልአት ዓይ” እያ፡ ቅዱስ ገብርኤል
መልካም ነቱ፡ “ውደ አገዋ ለወል ገኩነት” (ለ.ቁ. 1,32) ከምኂትውልና ምስ
አብዕር፡ ገዢ በፍርድነት “ከኝ ተአምናን ከምኂትእሁን” (መግኑ 1,5)
ድልወነታ ገለግበት፡ ገዢ ንብረት ንፍሳ ነቱ መለከታዊ መደብ ድንገት
በምቻባል፡ ገፍቻር ወደን ገተማብራቱን በምልአት ገዢ ስለሳ እውራጥ፡
(493-494፡ 508-511)
- 98- ከርስቶስ በፍርድነት እያ ተከሳተ ማለት እንታይ ማለት እያ?
 በተግባር መንፈሰ ቅዱስ ጥራይ እምበር፡ በዘመኑ ተግባር ወደ ተባዕቃይ፡
ከኝነቶስ አብ ከርማ ቅድስቱ ድንግል ማርያም ተከሳተ ማለት እያ፡ ገዢ
በመለከታዊ ለህርይ ወደ እኔ ለማያዊ አብ እያ፡ በሰብአዊ ለህርይ ድማ
ውደ ማርያም እያ፡ ገዢ እና መለከታዊ አካል ጥራይ ለለዘላም፡ ክልተ
ለህርይ ይገልም ይኩ እምበር ወደ አምስክ እያ፡ (496-498፡ 503)
- 99- ማርያም ከመይ አሳ እያ “ወተና ድንግል” እትበሆል?
 ገዢ “አብ ምዕራፍ ከርስቶስ ከሱ አብ ምዕራፍ ድንግል እያ፡ ገዢ ድንግልን
ናፍሰዕርን፡ ድንግልን እኩን፡ ወተና ድንግል እያ” (ቅዱስ አገልግሎት)፡
ስለዚ ወንጻል በዘመኑ “አገዋችን አይተን ከርስቶስ” ከበላ ከለሁ፡ ለመሆኑ
አዘራርባ መሻሻል ቅዱስ ለለጥኩነት፡ ዓይ ቅረብ አገማና የሰምዕ ይኩ
እምበር ገዢልአት ይቻ ማርያም እየሰምዕን፡ (499-507፡ 510-511)
- 100- “ማርያም መንፈሰዕት እና ከተልና እያ” በሆነ በኩመይ እያ?
 ማርያም እኩ ወደ ማለት ከርስቶስ ጥራይ እያ ወለድ፡ ከምኂ ከኩ እና
ነተመም እቶም በከርስቶስ በደረሰኑ ለባዕቃነት እያ፡ አብ ገዢና እኔ
“አድኩ እናም” ለኩነት ገዢታና አየገኘ ከርስቶስ ከይኖ ለለዘተእሁዎት ገዢ
“አድኩ ሲወን” እያ፡ ገዢ ፊቀዴ እና ለሆወን ከይኖ፡ ከተለ ወለድ እናም
አብ ለወጻኑ ዓይ አምስክ ምኩንቱ ከወለድና ከኩነት፡ በእናታዊ ፍቻር
ምስ ፍቻር ወደ ተተካብበር፡ ድንግልን እኩን ለኩነት ማርያም ምልከትን
ምስልን በተ ከርስቴም፡ ከምኂውን ዓይ በተ ከርስቴም ፍቻር ከወንነት
እያ፡ (501-507፡ 511)

- 101- ከመድ አልኝ እና “ከተለ ስይወት ክርስቶስ ጥምህር እኩ” እንባል?**
- ከተለ ስይወት ክርስቶስ ግልጽት እኩ፡ ከተለ እኩ እብ ምድራዊ ስይወት ክርስቶስ በረከ አበበ፡ የጊዜ ክይርኤል (መለከታዊ) ጥምህር እኩ አመርካኝ፡ በፍላይ የጊዜ ምድራዊ ተሽናኝ መለከታዊ ወለደኝነት ክርስቶስ ይመርካኝ፡ “ንግድ በረከ ነገ ለእየ” (የአ. 14,9)፡ ወለክኩ ይኝነት በቀጥታ ከብ መስቀልን ተንሣኗን ገይታና አየሻኑ ክርስቶስ እንተመዳደ፡ ከተለ እኩ ክርስቶስ እብ ምድራዊ ስይወቱ በበለቤን በግብረኝ በተሰዋሪን፡ ጥንቃቄ ስብ የጊዜ ወለደኝነት አምሳሽ ጥምህለሁ በግልመ ሰላዝነበ፡ ከተለ ምድራዊ ስይወት ክርስቶስ ጥምህር ይኝነት እኩ፡ (512-521: 561-562)
- 102- ጥምህር ክርስቶስ ቤተገበረ ምቅረብ ንይሩድ?**
- አብ አመኑ ምጽሕት እብ ለመኖት ለጠርጻይና ዓመት ዓመት ክወንቃንከኝ፡ ጥምህር ክርስቶስ ቤተገበረ ምቅረብ እኩ፡ መዋናል በውሰድ ዓይ ተስፋ አመኑ አሎ፡ አምሳሽ፡ ወለማት ተሽናኝ ዓይ ተቆጠት ማረጋገጫ እብ ሌቦ አረማውያንውን እንበረ፡ በፍላይ ወን አምሳሽ፡ ከሰበ እኩ፡ መውሻእታ ዓይታም ዓይይቱ ነገየት በኋላ ከሰበ የተዘጋጀ መጥምች አፈንዳ በሌላ ከድን በጥምህራር፡ ታቀባዩ ምጽሕት ዓይ ወቅር ወቅ ክፍራርበና ያለየ፡ (522-524)
- 103- በሀበሻ ጥምህር ልደትን ቁልፍነትን ገይታና አየሻኑ ክርስቶስ ወንጋል እንታይ የሰተምህረና?**
- አብ ልደት ከሰበ ስማያት እብ ቀደ ይኝኝም አቅን ይግለጽ፡ እብ ግርማት ገይታና አየሻኑ ክርስቶስ እኩ፡ ምልከት በግንት ሪፖራዊ ስብበ በግብረኝ ማዘረት ዓይ ጥምቀት ቅድመ-ጥልከት ይኝውን፡ እብ አመኑ አስተርክቡ እኩ፡ ጥናው-መሰረት እስራኬል ተሽናኝ ክርስቶስ ታሞላም አስቀበ ይግለጽ፡ አየሻኑ አቅን በተ መቅደብ ሙስ ቅረቡ፡ በሰምምን አረጋውን ነገይት ማኝነት በተውከለ፡ ምጽሕት ክርስቶስ ቤደበ በግብረኝ ስብበ እስራኬል ነኩ፡ መድኋኑ ይቅበለሁ፡ ቅትለት አቅኝት በተልካምና ልደት ቅድሚቱ ለደራ ዓይ ግብጽ፡ መሌክ ስይወት ክርስቶስ ልደት ክወሳኝና የመልከት፡ ጥምህለሁ ቅድሚቱ ለደራ እብ ግብጽ፡ እብ በሌላ ከድን ዘሎ አርሱት ስብበ እስራኬል የዘግኝነድ፡ አየሻኑ ቀደም መሰ ከይኑ ገብ እኩ፡ አቀፍኑ አለዓለማዊ መውሻእና አራን ክጥምኩና ይአበረና፡ (525-530: 563-564)
- 104- አበኩ ስይወት ክርስቶስ እብ የዘረሰት እንታይ የሰተምህረና?**
- ከርስቶስ እብ የዘረሰት አበኩ ተሽናኝ ስይወት በጥምህራር፡ በሰቅታ በተሰኋይ ዓይ ተረ ስብ ስይወት ክስከልና ያለየ፡ በሰላምትን ገርሆነትን፡ በሰራሳን ለደራበታዊ ፍቅርን በተሰኋይ ስይወት እኩስለፍና፡ ክወሳኝ ሙስ ቅድሚና ቅድሚና ቤመልኑ መዓልታዊ ስይወት ክንነበር ይሞዕዳና፡ ክርስቶስ እብ ተስፋ ማርያምና፡ እብ ተስፋ አለዋ እብ ተሽናኝ ቅድሚ የሰኋይ ነበሩ፡ እዘ ከእ ሙስ ስማያዊ አበኩ ዓይ በግብረኝ ወለደዊ ተከባዣ ምልከት እኩ፡ ከተለ ሂይ ክርድኩም እኩ እንተዘረዘሩለ ማርያምና የሰኋይ ነኩ፡ መሆኑ ተሽናኝ ስብበ ስይወት ክርስቶስ በአምኑት ይቅበለዋ ነበሩ፡ (533-534: 564)
- 105- ለለምታይ እኩ ገይታና አየሻኑ ክርስቶስ እብ የተዘጋጀ መጥምች “ንሙራት የመአት ተመሳቸው ተሽናኝ ዓይ በግብረኝ ወለደዊ” ቤቅበል?**

እኔ ገለጋ ነውን ስህተዊ ሂይወቱ ጥናንት ከድምር፡ ከምአውን እኔ በጥሩ፡ ቤተመቂቂያ ፖሮቅት አቀዲሙ ምኞንት ከቅበል፡ ከርስቶስ ክብርና መጥምቂያ ይጥመቂያ ወይ ዓይ ጊዜ ፖሮቅት ይቅበል፡ ከምዘረሰ በሌላ እኔ “ወጠእት ዓለም ቤድምስስ በንዕ እግዢእብኬር” (የሐ. 1,29)፡ ወጠእት ዘይዙበር ምስ ወጠእተኛታት ተችግሯ፡ ከርስቶስ ምስተመዋዎች መንፈሰ ቅዱስ እኩ ለወጪ ወረዳዊ እግዢእብኬር እኩ ከኔ፡ “እነዚህ ወደፊር ወደይ እኩ” (ማቴ. 3,17) በሌላ አውሮ፡ ፖሮቅት ከርስቶስ ዓይ ፖሮቅትና ቅዱስ-ምልከት እኩ፡ (535-537፡ 565)

- 106- ከርስቶስ እኩ ምድር በኋ በምኑታኑ እንታይ ካለተምህርና ይለየ?

አዲም እኩ ምድር ገንዘ፡ ስጋብ ለሰራሳል ያሟማ እኩ ምድር በኋ ከምዘተፈተና፡ ከርስቶስውን እኩ ምድር በኋ ተፈተና፡ ሲደማን ዓክርስቶስ እምገና በካዕባ ብሃቦ ተለኝና ይቀጽና፡ እኔ ፍልጊዜ እኩን ከርስቶስ ታደተኛ ሲደማን ተቆወሪን እናንጂን፡ እኩ ምማማት በውለድዊ ፍቅር ቤግላክ ፍልጊዜ ተከባዙ በምእዋጅ/ብምዝካር ዓውቱ ገለያ፡ (538-540፡ 566)

- 107- ገነይታና አያዝስ ከርስቶስ እኩ ተተስቦበን ተተዳደሙን መንግሥቱ እምገና መነመን ተቀድሙ?

ከርስቶስ እኩ መንግሥቱ ዓይነው ሰባት እኩ ቤልድም፡ እኔ ብገደድ ወጠእተኛውን እንተኩን ዓይነው ገኻዣለበን ዓይነወበን፡ ወበን ሂይበለ ምስረታ እምገና ዓይነው ዕቅድ እኩ፡ እኩም በትክት ለሌላ ዓይነው እኩንጂ፡ ከርስቶስ ቤቅበል፡ ያሟማ እኩ ምድር ከልው ይመሏም፡ እኩም ቤቅበልው ያሟማ እኔ ምሥጠራ፡ ይግልሰለም፡ (541-546፡ 567)

- 108- ለለምንታይ እኩ ከርስቶስ ዓይነግሥቱ እምገና በምልከትን በተክምረትን በገልጻ?

መንግሥቱ እምገና እብት፡ እብቱ መሳሪት ነውን ከርስቶስ ከምዘተገልጻ ከሳብረና በሌላ ከርስቶስ ታቅለ በምልከትን ተክምረትን የሰንዶ፡ እኩ ዓለም ዓይነው ከገልጻ ከፍቅር ከጥቀሻ በሌላ ሂይከናወ፡ ቅድሚ ከገልጻ ከባት ወጠእት ዓይነው የገልጻ ከውድኬና ከምዘመጀ ከሳብረና ለለሁደለየ፡ ከርስቶስ ታመሳሳይት ጥራይ እስከወያ፡ ከርስቶስ እንጂን፡ ከውድኬ ከለው፡ በመሰቀል “መሰናዊ እኩ ዓለም እነዚ” (የሐ. 12,13) ዓይነውን ሲገልጻ፡ (547-550፡ 567)

- 109- ከርስቶስ እኩ መንግሥቱ ታቀርቡቱ እንታይ ዓይነት ለልማን ማጠም?

ከርስቶስ መሰነድቱ ተንሂሳኑ ጉከኩነ ጉባዕርተ ከልተ ታቀርቡት ቁልጥ፡ እኩ ምጥሃዊን ምግዳግ ወጠእት፡ እኩ ምስቀናን ምግዳግ፡ እኩ ምስቀናን ምጥሃዊና በተ ከርስቴያን ጉ ዘይኙበር ለሰራ ምኞንት ከተካሣገነው እኩ ለልማት የሰተፈይም፡ እብቱ ማጥበረ ታቀርቡት እነዚ ይጥረበ “መቀትና መንግሥት ለማያየት” ይቅበል (ማቴ. 16,19)፤ ታቀነት ማድማጥት ከምዘለው ከልቀበ፡ እኩቱ ከገንዘው ያሟማ እብተኩትን ቅዱምነትን ተወሆበ፡ (551-553፡ 567)

- 110- ተክምር ደብረ ችግር እንታይ እኩ ተርጉሙ?

እኩ ደብረ ችግር ቅድሚ ከገልጻ ግልጽት ቅድስቱ ለሰብ ጉርአ፡ “እኩ በደምና፡ ወልድ በወረዳበ፡ መንፈሰ ቅዱስ ያሟማ በደምና ይግል” (ቅዱስ ቅማስ በዋል እነዚ)፡ ከርስቶስ ምስ መሰንና እልደሰን በካዕባ “ኋገኑ እኩ ምጥሃዊ” ከዘዘር ከለው፡ ከገልጻ በመሰቀል እብሉ ከምዘመጀ ይገልጻ፡ ከምአውን “እነዚ ዓይ ወርዳቸ ለብነትና ለዋጋ፡ እኔ ከገልጻ

**ሰብነቱ ከምስለው” (፳፻. 3, 21) ከምግኝና አዋጅዎም በሆዳዊ ታንሣኤልና
ዶግማገይ ምጽእቱን ይፈጥርኽ**

“አዋጅት፡ እባ መሳቀል ተስቃልኩ ምስ ለአያዝ፡
ንስኩ በጊዜ ድጋፍኩ ከምግኝበኩ ምጽእቱን ከርድኤልና፡
ንስኩ በተፈ ምጽእበኩ እግዢኤሌክስ እባ ከምግኝኩ ጉጋለም ምጽእቱን ከጠዙርና፡
አከርስቶስ አዋጅኩ ተስኩ እባ ድጋፍ ተጠሪ ታርእታኩ ለመዋካ፡
አዋጅትኩ ድጋፍ ዓቃቀም ከምዘፍቀደለም ከተረኩ ለአያዝ፡”
(ካብ ልጠርር ሥርዓት ቁስጥንጥኩ)

- 111- ከርስቶስ ከመይ በሌ ፍብ አየሩሳሌም ከም መሰረት ተቋሽቦ እተው?**
አየሩስኩ ከሳምኩ ከመውታኩ ድጋፍ ከእ ከተኞሱ እኩ እብት ብተመደበ
በዚ ፍብ አየሩሳሌም ድሞ፡ ምጽእቱ መንግሥቱ ከምዘፍቀደ ጉጥሬን
መሰረትኩ ከይኩ፡ እድገት ተወጪዕኩ ፍብ ከተማ አየሩሳሌም እተው፡ ከምቱ
እባ ዘለዕት ሥርዓት ቁጥር (ሥርዓት ማኩን) ተመልከት፡ በለ፡ ሂጣኩ
“እኩ በለም እግዢኤሌክስ ሲመጀኩ በኋኩ እየ፡ ሆኖኩ (= አድገኑና)”
(ማቴ. 21,9) እናበሌ በቋሚ ተቋቦልዋ፡ በዛ አየሩስኩ ፍብ ከተማ
አየሩሳሌም በቋሚ ብሔራዊ ብሔራዊ ዕለት፡ ማለት በቦኑል ሰንበት ሆኖኩ፡
በተ ከርስቶስኩ፡ ሰሙኩ ሂማማት ተቋምርኽ
- 112- ምመጠረ ፍሰት ከርስቶስ እንታይ አገዳለት አለው?**
ኋይ ገዢታኩ አየሩስኩ ከርስቶስ ሂማማትኩ ቅዱን፡ ታንሣኤልና ፍብ ሰማይ
ምዕራግን ከወቃልል ምመጠረ ፍሰት ከርስቶስ፡ ቅንድን አገዳለን አርእስቴ
ሂይማጥት ከርስቶስ እየ፡ በዘዴግን ቅዱ ወዲ አምስክ ብኩኩ ገዢታኩ
አየሩስኩ ከርስቶስ መለከታዊ መደብ ድጋገኩ እደ ገዢ ታካዋኩ ተፈጸመ፡
(571-573)
- 113- ከርስቶስ ጉምት ብተፈረደ እንታይ ከስታት ሰላዘቅረበለ እየ?**
ገለአም መረጃኩ፡ ስሁበ እስራኤል፡ ከርስቶስ እንዲር ስን እረት፡ እንዲር
በተ መቋድስ አየሩሳሌም፡ በፍገይ ድጋፍ እንዲር እምነት እባ ፍድ
አምስክ ተዘጋጀ እለመም አየም ሲሆስስወ፡ ጉዢ (ከርስቶስ) በሆዳዊ ገዢ
ርእስ “እኩ ወዲ አምስክ እየ” ሰላዘበበ፡ ጉምት ምጽእቱ ከፈርድ፡ አይሁድ
ንዳለመስ እስራይም ማወያ፡ (574-476)
- 114- ከርስቶስ ጉዲት እረት ተቋቦልዋይ?**
ከርስቶስ ነቱ አምስክ ጉሙኩ እባ ገብ ሰር ብሔር እኩ እስራኤል
አየጥፏኤልኩ፡ እኩ አቀፍ ተርጉሙ እናገበ ፍብ መፈጸምታኩ እብዳሕዋ፡
ገዢ መለከታዊ ፍጋዢ እካል ሰላዘበበ፡ ነቱ እኩ አቀፍ ተርጉሙ
የልበበ፡ ጉዢ እሙኩ እገልጻለ ከይኩ ነጥም “እባ ተስተኩ እኩ ቁጥሙያታ;
ነቅን ከለው እባ ለጠበርወ ምጠኩ ምጽእቱ ከድገናም” (ቆብ. 9,15)
ተብቃዊ በገኩኩ ቅዱ፡ እኩ እኩ መሥዋዕቱ ከቋርጓ ከእለ፡ (577-582፡
592)
- 115- አየሩስኩ በሌ መቋድስ አየሩሳሌም እንታይ በለ፡ እንታይኩ ገዢ?**
አየሩስኩ እንዲር በተ መቋድስ አየሩሳሌም ከምዘፍቀደ ተኩስ፡ እንታይኩ
ገዢ በሆዳዊ በተ መቋድስ አየሩሳሌም “ገዢ እየይ በተ ስምጥ
አይተማበወ” (የአ. 2, 16) በለ፡ በሆዳዊ ድጋፍ እገልጻኩ ተምህርኩ
ሄዢ፡ በተ መቋድስ አየሩሳሌም ድጋፍ ቅዱ፡ ከምዘፍቀደውን አዋጅዎም

ተሟረጋዊ ከማኬውን እኔ ሁቀኛ በተ መቋድስ እምነት እኩ መንገዱ ስባት
ዘለው ገዢ ባልሆነ ከምነትና ፍብር (583-586: 593)

- 116- በሃዕባ “እኩ ፍል እምነት” ካሳሙን ገዢያጥት ሁጻዊ እስራኬል፡
ከርስቶስ እንታይ በለ?

በሃዕባ እኩ ፍል እምነት ምክንያት ከርስቶስ ተቋዋሙ እይፈልጥን፡ ምስ
እምነት ክመኖራሪያ፡ ከማኬውን ተስፋታት መሰረት በገልጽ ብዝር
“ቻውአት ፍል ምስክኖግ” መለከታዊ ተግባራት እኩ እንተፈጸመ፡ የእምነት
ፍል እምነት እይተቋውሙን፡ ከርስቶስ እባላ የእኩም፡ የእምለሁ
ስለዝለመኖም፡ መጋቢያ ለቋን ከህናት ከርድኬው እይከለን፡ እኩ የብ
ፍርድ ቅት ንብረቱ ከይምርዳኝ መጋቢያ ለቋን ከህናት መጠገኘለ-
“ንእምነት ይዘሩና እለ” ብዛዔ ከዚ እየ ነይሩ፡ (587-591: 594)

- 117- በሃዕባ ቅት ከርስቶስ መን እየ ተካተሉ?

በሃዕባ ቅት ከርስቶስ እናም በቴ እዋን እኩ ሂደት እይሁድ ካለ፡ እናም
በድሳር እኩ እዋን እኩ በተውልድ እይሁድ ካለ ተካተት፡ ከኩነ-
እይከለለን፡ የእኩለም በዘይፍልፈይ ከንተኞችም እይቻኩልን፡ ነፍሰውከና
ቻውአተኝ ለበለ ምሽንያቻቻን መጋቢርን ስሞት መደረኝና እየሰነስ ከርስቶስ
እኩ፡ እናም ከርስቶስን ከለው በተደረገውን እኩ ቻውአት ሂወደቁን እኩ
ከተኩ እመላጥም ከፈንዱን ስባት ቤታዊ ተካተት፡ ብዛዔ መሰርአት
ስሞትን ቅትን ከርስቶስ ሲለዝብኑ፡ ገበናቻቻን እየም፡ (595-598)

- 118- ቅት ከርስቶስ ሲለምታይ እየ መደብ እምነት አይነውን?

በደንብ ቻውአት እናም ከተለም ስባት ገሞት ሲለዝተፈርድ፡ የተለም
ምስክር ከተኞችም ሲለዝለለየ፡ እምነት ወደ ለእኩ በቻ ቻውአተኝታት
ከኩውን መደብ፡ ከምዘ ባለ ፍቅርዋዊ ተብግኩ ገለዘ፡ እኩ ባለይ ከዳን
ቅት ከርስቶስ “ናይቱ ቤታዊ እገልጻለ መሥዋዕቱ” ተባረለ እቅዱሙ-
ተኩና ሲለዝብኑ፡ ቅት ከርስቶስ “ከምቱ ዓጻዊ ከባለው” ተፈጸሙ፡
(599-605: 619)

- 119- ከርስቶስ በየኩ እገባበት እየ ገዢ ማስተናበት እንዲ ከውደው?

ከርስቶስ ፍል እባላ መደብ ዝግነት ከፍድም ባለ ምለአ ሂይወቱ
በኩናነት እውደው፡ የኩ “ንብኩ በዘዕት ሂይወቱ እስከፊ ውስ” (ማ.ቁ.
10,45)፡ ባለ እገባበት የኩ ወለድ ስብ ምስ እምነት እተኞረች፡
አማማጥን ቅትን ከርስቶስ፡ ተስቦክቱ (ሻይወት ከርስቶስ)፡ ዝግነት ዝቅ
ስባት በፊልማኑ ፍል መለከታዊ ፍቅር ፍልን የእምነት መጋቢት ከምነትና
ይገልጻ፡ (606-609: 620)

- 120- መሥዋዕቱ ከርስቶስ ከመይ ባለ እኩ መውቅኑታ ዝሸፍ ተገልጻ?

እየሰነስ እኩ ወዘጣዊ ስሞት፡ ምስ አዋርድቱ እኩታ ፍል መውቅኑታ
ድሸፍ እንከለው፡ “እዚ ምክንያትናትከም በተውልድ ሥርዓት እኩ” (ለ.ቁ.
22,19)፡ “እዚ ምክንያትናትከም ከፈሰስ ዝመይ እኩ” (ማ.ቁ. 26,28) እኩበለ
በሃዕባ እኩ በኩናነት ከፍድም ፍል ገዢ ማስተናበት እቅዱሙ-
ይዘረበዕምን፡ በቻ ስቦት እኩ የቅዱስ ቅርጓሜ ከም “ተገብሩ” (1ቆር.
11,25) ወርሱ የኩውርድቱ ዝማ ከህናት ፍልና ከዳን ግጥምና (ከህናት
ፍልና ከዳን አልበሰም)፡ (610-611: 421)

- 121- እኩ ቦታዕምኑ እንታይ ተፈጸሙ?

እኩ “ውሃብ ሂይወት” (ማ.ቁ. 3,15) ብኩና ከርስቶስ ከምበበ መጠን ቅዱስ
ከኩበ፡ እኩ ቅድሚ ቅት ለገድ፡ እንተኩኑ ምክንያቱ ዝግነትና ከባሌ እኩ

- ስብአዊት ዝግየ አብ ትኩረት እና መለከታዊት ዝግየ ከምትማኑን ገበያ፡ አብ ነፃ ሰቦነቱ ይጠላቸው በምሳሌ፡ “ከዚህ ወገኑ እኔ እና ይኩረ አብ መሰቀል መሆኑ ተካዘዝ” (ፈለ. 2,8)፡ (612)
- 122- ክብ መሥዋዕቱ መሰቀል ክርስቶስ እንታይ ፈረድ?
- ክርስቶስ በናጽነት ገዢዎች፣ ገመሥዋዕቱ በቻ አውራም፡ በተ ክሳሁ አብ መሆኑ በበጀት ፍቃድ ሂመልአ ተካዘዝነቱ፡ ክሳሁ ይጠላቸው ከፈለ፡ እኔ ወደ አምሳሽ ቅዱስ ክርስቶስ “ከዚህ መመሪያታ ለለዘፍቃረፍ” (የሐ, 13,1)፡ የሚለ ወለደ ሰባ ምስ አብኑ አተጠረቁ፡ ዓይ ክርስቶስ መሥዋዕቱ ፍሰት በተ እና፡ ፍድም፡ ገአዋሩ ቅዱስ አገባሁ ገደቀ ሰባ ፍሰት አውራእ ምስ አምሳሽም ታክሬስ ዝግሣኑ (613-617፡ 622-623)
- 123- ለለምንታይ እና ክርስቶስ መሰቀልም ክጽና ተደድዋም?
- ክርስቶስ፡ ነጥም ቁጥጥት ሰባ ዕድል (ክመጥት) ቅዱስ አዋርቃት፡ አብኑ ክድግን መሥዋዕትና፡ ተከራልቱ ክንብረም ለለዘወለድ፡ “መሰቀል ተለዘምኑም ለቦበኑ” (ማቴ. 16,24) በለ ይደድዋም፡ (618)
- 124- እኔ ብተቋበረ አስከራን ክርስቶስ ክኩታዊ ክመይ ካኑ?
- ክርስቶስ በአቅ ለለዘምት፡ በአቅውን ብቋበረ፡ በመለከታዊ ይይለ ዓይ ሰቦነቱ አይመስምምን፡ (624-630)
- 125- አያየስ በውረድ “በአል” ክመይ በበለ እና?
- የሙታኑ አያየስ ክርስቶስ በውረድ ሌላል ምስ ገናመ እሳት ክድናንር የበለን፡ ገናመ እሳት ዓይ ክኩታዊ ምስ በተ እና፡ “በአል” ዓይ ክትለም እናም ቁድማኑ ምጽሕት ክርስቶስ ሂሞቱ፡ ይጠላቸው ተኩታዊ ወጪኑ ይድቃን በቻ ሌላል ለማውራድ ነጥም በድብዳቤ በንበሩ ይድቃን፡ አምሳሽ ዓይ ክርስቶስ፡ ዓይ መንግሥት ለማያት ወሰድም፡ ገምትን “ነኔ አብ ለሰለ ምት ለልማን ዘለው” (ቆበ. 2,14) የለይማንኛ በምቱ ይሰራ ምስናና፡ መድሮኑ በድብዳቤ ተገናበሩ ይድቃን ሰባ መንግሥት ለማያት ተሳተለም፡ (632-637)
- 126- አብ አምንትና ተንሣኤ ክርስቶስ እንታይ አገዳስነት አለው?
- ተንሣኤ ክርስቶስ አብ አምንት ክርስቶስና በለዓለ አቅነት (አገዳስነት) አለው፡ ተንሣኤን መሰቀልን ክርስቶስ እኔ ቁጥሪ ተርጉም ምሥጠራ ፍሰት እና፡ (631-638)
- 127- ተንሣኤ ገሙታኑ አያየስ ክርስቶስ በረጋግጣልና ምልከታት አየኖት እናም?
- ቁጥሪ ምልከታት መረጃገኘን ተንሣኤ ክርስቶስ እኔ ጥርጋ በተረፈ መቋበረ እና፡ በተውስኑ ዝግሣኑ እኔን አቅዲመን ገክርስቶስ በረጋግጣ፡ ገአዋርቃት በቦመራ እንሰሩ እና፡ ይሰራ እውን አያየስ፡ “ንኩራ ተረክቶ፡ ይሰራ ተረክቶ 12 ተረክቶም፡ በይሰራ ክብ አመሰግተ ማኩራ ተገናበኑ አገዋት በአዲ ገዢ ተረክቶ” (1ቆበ. 15, 5-6)፡ ተንሣኤ ክርስቶስ፡ አዋርቃት በመሆኑ ፍጋማኑ እና ክንብረን፡ ክርስቶስውን ክይተረፈ አብ ተንሣኤኑ በዘረምኑምናም ገሰም፡ (639-644፡ 656-657)
- 128- ተንሣኤ ክርስቶስ ዘርኤ ክመተት ከለ፡ ክመይ በላይ እና መልዕስ ባህርም ፍጋማውን እና ገባ?

ትንሃኑ ከርስቶስ ታሪክዎ፡ ዘርኤ፡ በምልከተኝ መሰከርኝን ገተረጋገጧ
ፍጽማ እያ፡ በተወስኩ ግን ከኩ ከርስቶስ ምስ ስብሩ፡ (መጀለ) ዓገ
ከበረ አምስክ ሲተገምበረለ ፍጽማ ስለገኩ፡ ለወደ ታሪክኝ ለወደ ማህተም
ከመተኝን ከይኑ ፍይ አምስክኝ ምሥጠራውን እያ፡ በዘ ምክንያት እነ
እየ ከርስቶስ ይሳረ ተንሃኑአን ጉዳለም በይከኑ፡ ካቶም አብ ቁድሚ
አስቀባ መሰከርቱ ተንሃኑአብ ጉባኝቸው አዋጅታ ጥረይ ገተረአቶም፡
(647፡ 656-567)

129- ዓይች ቤተንሃኑ ከርስቶስ ሥር ከመይ እየ?

ትንሃኑ ከርስቶስ፡ ይሳረ ፍት ዓገ ምድራዊ ሂይወት ምምላስ ጥረይ
ማለት አይከኑ፡ እኩ ቤተንሃኑ ሥር ከርስቶስ፡ ዓይች ቤተኩቻለ ሥር
ምልከት ለቋይ ብኩኑ ቁጥጥት አለው ሥር ንብረ፡ እንተኩኑ ግን አብ
መለከተዋ ሂይወት ሲቀተና ሥርዎን ስለገኩ፡ ዓይች ብኩበረ ሥር
ባህተም አለው፡ በዘ ምክንያት እነ እኩ ቤተንሃኑ ከርስቶስ ከም
ይለየን አብ ይገባኝ በገተፋለለው መልከብ ጉሳዋጅታ ከረአቶም ለወል
ናገነት ንብረ፡ (645-646)

130- ገኩመይ እኩ ተንሃኑ ከርስቶስ ተግባር ቁጥጥቱ ሥነበ እየ እንጠሉ?

ትንሃኑ ከርስቶስ መልዕስተ ማህተም ብኩኑ ተግባር አምስክ እየ፡ ለለስተ
አካላት ቁጥጥቱ ሥነበ ከምም እቻአም ይኖር አቶም፡ ለለሁ አብ ተንሃኑ
ከርስቶስ፡ እግዢአብዕር አብ የይለ ይገልጻኝ እግዢአብዕር ወልድ ነታ
በኩጽነት አውራይ ሂይወቱ፡ እፍጋን ሥርን አውሃድ የኩምባኩድኝ
ይወሰኝኝ እግዢአብዕር መንፈሰ ቁጥጥ ይጋኝ ነታ ሥር ሂይወት ይህንን
የኩበረን፡ (648-650)

131- ተጋጥምን አገዳስነትን ተንሃኑ ከዚ ከንደይ ለወል እየ?

ትንሃኑ ከርስቶስ መዘዝሮ ተስቦኩ፡ እየ፡ ከርስቶስ አምስክ ከምግኩኑ ከተለ
እኩ ጉዳ ሲጠበረን ሲጠለውን መለከተዋ ከምግኩኑ ይገልጻልኝ፡ ከተለ
መለከተዋ ተስፋታት አብኩ ከምግኩፋልሙ የረዳኝ፡ እኩ ጉጠአትን
ንጥትን በምስክር ቤተንሃኑ ከርስቶስ፡ መቢሳ ይድቂኝን ተንሃኑናን
ከምግኩኑ ይስተበር፡ ይለ ተንሃኑ ከርስቶስ፡ አብ ምድራ ከለው አብ
ሻይወት ፍይ አዲ ብኩኑ ወደ አምስክ ለለንተና፡ ይረ ይች እግዢአብዕር
ሽኩዎን፡ ይለ ተንሃኑ፡ አብ መውቅኩታ ዓለም እነ መዋቱ ሥርና
ቤተንሃኑ እየ፡ (651-655፡ 658)

132- ዓይች ማለት እንታይ ማለት እየ?

ዕርገት ማለት፡ ከርስቶስ ይሳረ ከብ መታን ምትንሃኑ፡ በቴ ፍይ
ትንሃኑ ከበሩ በሽኩን ሲጠለ ስባቅ ማህተም ሂይወቱን ጉሳቦኩ መዓ
ልቱ ምስ አዋጅታ ይሳረ ምጽኑዎ፡ ዓገ ስምይ ዓረት አብ የማን አብኩ
ተቁመጠ ማለት እየ፡ ከርስቶስ ይሳረ ዓይች፡ ሥርዋ በገኩኑ ማህተም
አብቱ አለጽለማዊ ከበሩ ወደ አምስክ፡ ከም ገይታ ከይኑ ይኩግሙ፡
ከየቋረጋ ይጋኝ አብ ቁድሚ አብኩ ምክንታኝ የማልድ አለው፡ በታ
አስተዳደር ለለዘለዎ፡ መንፈሰ ቁጥጥ በምልአኩ፡ አዲ መዓልቱ አብ ስምይ
ከምክንፈኩ ተስፋ ይህበኝ፡ (659-667)

133- ከርስቶስ ገይታ ከመይ በሌ እየ ሲኩግሙ?

እኩ ብኩበረ ከርስቶስ ገይታ ዓለምን ታሪክኝ፡ ሪሳ በተ ከርስቴያን
ስለገኩኑ ይሳረ ዓይችውን እንተኩኑ ምሥጠራዊ በገኩኑ አገባብ አብ
ምድራ አለው፡ ጉዳ ከም ከርኤን፡ መብቃል በተ ከርስቴያን ዓይች አብ

ምድር አለ:: ወላኝ መከለ ማቃረት እንተዘረፈለጥና፡ አንቱ መዓልተለ
በኩብር ፍጤ ምድር ከመጽእ (ከምለስ) እየ:: በዚ ማኩንያት እኌ “ንግ
ገይታ!” (ራክድ 22,20) እናበላና ነቂሳና ዘንበር:: (668-674: 680)

- 134- ክርስቶስ ገይታ ከመድ አሉ እየ በኩብር ከመጽእ (ከምለስ)?
ናይሬ አገል ዓለም ፍጤ መውቅደታ ድጋልቻልቻ መሰኑ፡ ክርስቶስ ገይታ
በኩብር ከግለጽ እየ:: ፍጤ መውቅደታ ግልጽተን ፍጤ መውቅደታ ፍርድን
ከኩውን እየ:: ሶቦ ዓዘጋለም አምስክ በቀዋጥነት ከኅግሥ እየ:: ከምዘ
በሉ መንግሥቱ አምስክ መፈጸምታ ከረከብ እየ:: (675-677: 680)

- 135- ክርስቶስ ገዢያዊን መታንን ከመድ አሉ እየ በፈርድ?
ክርስቶስ፡ ካሳሁበ ከፍድቸ፡ የጋለምውን ከፍጥን አሉ በምምጃኑ ወይለ
ረክቡ፡ ደማማይ ከመጽእ ከሉ በዚ ሂይለሁ እየ በፈርድ፡ ፍጤ ከተለ
በበ ፍጤ ለበ ምሥጠር ከቻለዕ እየ:: ነፍነውከና ለበ ምስ አምስክን ምስ
በጽሑን በኩብር መበድ ከግለጽ እየ:: ነፍነውከና ለበ ከተም ግበሩ፡ ወይ
ፍጤ ከለዓለማዊ ሲይወቻ ወይ ፍጤ ከለዓለማዊ ከኔና ከፍረድ እየ:: ከምዘ
በሉ “ፍጤ ክርስቶስ ምልአት በጽሐና” ከፍክም እየ (አዲ. 4,13)::
ከምኑውን “አምስክ ከተለን እበ ከተለን ከኩውን እየ” (1ቀር. 15,28)::

ማልዕድ ፈመና

“በመንፈል ቁጥብ እኩምን”

- 136- በተ ክርስቶስ “በመንፈል ቁጥብ እኩምን” ከተባል ከዚ እንታይ እኩ
ቁጥብኩር?

“በመንፈል ቁጥብ እኩምን” ማለት እኩ ማልዕድ አካል ቁጥብኩር ሥላለ
ገኩኑ መንፈል ቁጥብ፡ ክብ አብን ወልድን ከምዘለስኩር፡ ምስ አብን ወልድን
ከምኑምልኩን ከም የኩብርኩን ምክምን ማለት እየ:: መንፈል ቁጥብ፡ ገዢያ
አድኩ ገኩኑ ሲይወቻ ይች እግዢአብኩር ምእኩት ከንቻበል “ፍጤ ለበተና
ዘተለሰኩ” (ገለ.4,6) መንፈል እየ:: (683-686)

- 137- ፍጤ ወልድን ፍጤ መንፈል ቁጥብኩን ተልኩና ስለምንታይ እየ ከይፈለለ?
አብኩ ከይርኩ ምሥጠር ቁጥብኩር ሥላለ ወልድን መንፈል ቁጥብኩን
ንብረቶም አካላት ከነሱም ግን ከኩ ከይፈለለየ እያጥም:: ክብ መጀመርኩ
ከብበ መውቅደታ ዓለም አብ ወቅ ከልኩና ከሉ፡ ከም ይች እግዢአብኩር
ዝአምስክ “አብ” (ይሙ. 8,15) በሉና ምእኩት ከንቻው:: እኩ ምስ ወቅ
በእምነት ከወሃድኩ መንፈል ቁጥብኩን ይሰድድ፡ መንፈል ቁጥብ እይርኩን
እየ:: ከይኩ ግን ገይታኩ እየሰብ ክርስቶስ ምስዘጋጀልኩ፡ ከምኑውን አብ
በተ ክርስቶስኩ ከግዢ ከሉ ገዢያ ተተማበሏ፡ ገዢኩ:: (687-690: 742-
743)

- 138- አስማት (መሻውኩ) መንፈል ቁጥብ እየጥት እየም?

“መንፈል ቁጥብ” ከባል ለም እኩ ቁጥብኩ መሻውኩ ማልዕድ አካል ቁጥብኩር
ሆላለ እየ:: ክርስቶስ ግን መንፈል ከራቻልመስ (መሻኩኩ፡ መበቻ፡)
መንፈል አች በሉውን ይጋውም፡ አብ አድኩ ከግኩ “መንፈል ክርስቶስ፡
መንፈል ገይታ፡ መንፈል ከብር፡ መንፈል ተስፋ.” ከባል መሻውኩ
ከሆልምውን ይኩል:: (691-693)

- 139- ዓይ መንፈሰ ቁጥብ ምልክታት (ምሳሌታት) አያየት እያም?**
- መንፈሰ ቁጥብ በዘን ምልክታት ወይ ምስለ አለዎ፡፡ በቲ ክብ ወጤኑ ገዢኑ አያየት ስፏል በወጪ፡፡ ችግርአዊ ተመቻቻት ደማ ኮርቃ፡፡ በስተው ማይ ይሞላል፡፡ ዓይ ምሠጠረ ቁጥብ ተለይ ምልክታት በገኘነ ቁጥብ ማረን ከምሰል ይከሳል፡፡ ባተገኘበ ካንዳሳ አዋ፡፡ ክብረ እግዢአብዕር ሲግለጽለ ወለም ወይ በሩህ ይመና፡፡ አብ ፍብ የርዳናስ በጊዜ ተምቀት አብ ልቦለ ክርስቶስ አውራድት ሪፖር፡፡ ምልክታት ወይ ምስለ መንፈሰ ቁጥብ እያም፡፡ መንፈሰ ቁጥብ አውራድ አገባብ፡፡ ማለት እንበር-እና እውን አድ ምልክታት መንፈሰ ቁጥብ እየ፡ (694-701)
- 140- “መንፈሰ ቁጥብ በእኔ ካይችት ተኋገረ” ማለት እንታይ ማለት እየ?**
- ነገራዊ እያም በሰም አምላሽ የሚሸጠው በአስተኛው መንፈሰ ቁጥብ ባተሻለው ስባት ነበያት ተባረሙም ይቆሙ፡፡ ዓይ በለይ ከዳን ተንበት፡፡ በመንፈሰ ቁጥብ አብ ክርስቶስ መሆኑን ይረከብ፡፡ ክርስቶስ ደማ ዓይ ከላ ተምበታት ተርጉም አብ አድና ከዳን ይገልጻልኝ፡ (687-688: 702-706: 743)
- 141- መንፈሰ ቁጥብ በየካንስ መጥምች አበለ እንታይ ስርሐ?**
- የካንስ መጥምች ዓይ በለይ ከዳን ዓይ መወዳእታ ነበይ እየ፡፡ መንፈሰ ቁጥብ መለሳዎ፡፡ “ንእግዢአብዕር በቁዕ ሂጊበ ምእንታ ከዳለ.” (ለ.ቁ. 1,17)፣ ዓይ፡፡ ወደ አምላሽ ገኩኑ ዓይ ክርስቶስ ምጽሕት ከእውቅና በመንፈሰ ቁጥብ ተገኝኝ፡፡ ክርስቶስ ደማ “እቲ በመንፈሰ ቁጥብ የጠምች” (የ.ቁ. 1,33) ስለዝኑበ፡፡ መንፈሰ ቁጥብ አብ ልቦለና አውራድን ከኋብርን የካንስ መጥምች ላይ መስከረ፡ (717-720)
- 142- መንፈሰ ቁጥብ አብ ልቦለ ማርያም እንታይ ገበ?**
- መንፈሰ ቁጥብ፡፡ እቲ በዛዕባ ምጽሕት ክርስቶስ፡፡ አብ በለይ ከዳን በኋይ ተገቢትን ምቋርራብን አብ ልቦለ ማርያም ከምዘፍጻም ገበ፡፡ የለይ በገኘነ አገባብ በኋይ መልክ፡፡ በድንጋልና ከምትራራ ገበ፡፡ ከምዘ በለውን ነቲ በተዋግወቂ ቅል አምላሽ ወለደት፡፡ ማርያም ዓይ፡፡ ላይ ተረጋና በተ ክርስቴያን ገኩኑ ክርስቶስ፡፡ ዓይ፡፡ አካል ገኩነት በተ ክርስቴያን ገኩኑ እና ሰላጊኩነት፡፡ የክርስቶስ “በተጨማሪና” አዲሬ ከነት፡፡ አብ መዓልቱ እንጠቀሰው፡፡ መንፈሰ ቁጥብ በተ ክርስቴያን በምዕራድ፡፡ ነቲ ዓይ “መወዳእታ ሂመን” ከምርች ከሉ፡፡ ማርያም ምስቶም 12 አዋርያት በተገኘኝ ነበረት፡ (721-726:744)
- 143- አብ መንገዱ መንፈሰ ቁጥብና፡፡ አብ ዕማም ምጽሑፍ ተልእኩኑ በኋይ ክርስቶስን እንታይ ስካብ አለው?**
- ካብ ተስቦኩ፡ ይማሩ እቲ ወደ አምላሽ በኋይ ክርስቶስ አብ ስጠቅ በሆር፡፡ በቁዕባት መንፈሰ ቁጥብ፡፡ መስራ ከይኑ እየ ተቁዕባኑ፡ እንታቻና ተሰኑ ተዋሂጣም ከምዘኑበ፡፡ ነዚ ምሠጠረርና ክርስቶስ አብ መንፈሰዎ ተምህርቱ፡ ገልጋ፡ ይሰራ ተንሣኤሉ ከኋ አብ ልቦለ አዋርያቱ፡ እና በምባል፡፡ ነቶ ተወለድ በኋይ ተስቦኩ በተ ክርስቴያኑ ነዚ መንፈሰዎ የመተገለፈለ፡ (727-730: 745-746)
- 144- አብ መዓልቱ እንጠቀሰው እንታይ ተፈጸሙ?**
- 50 መዓልቱ ይሰራ ተንሣኤ፡፡ አብ መዓልቱ እንጠቀሰው፡፡ እቲ በኋይ ክርስቶስ መንፈሰ ቁጥብ አብዕት የፍስቡ፡፡ መንፈሰ ቁጥብ ከም አካል ይግለጽ፤ በዘዜኑ ምሠጠረ ቁጥብና ይሰራ ሁሉ ምልክት ይረከብ፡፡ እቲ

ንክርስቶስን የመንፈሰ ቁጥሮን ተዋሂጠወም በኋላው ተልእኩ፡ ተልእኩ በተ ክርስቶስን ይከወጤ ከመይ ጥሳ (በተ ክርስቶስን) ነቱ አብ ቁድስት ለለስ አሉ ምሥጠራዊ ፊልግነት ከተባሸር እያ ተለካኝ፡ (731-732: 738)

“የቱ አቀፍ በርሃን ለአኖ፡ ነቱ ለማያዊ መንፈሰ ተቋብልኝ፡
ነታ አቀፍ ሽያማናት ለሽቦናም፡
ነቱ ዘይፈለለ ቁጥሮ ለለስ ነምልኩ፡
ከመይ ለለስ አደጋናመና አያም”
(ክቡ ወጪው በኋላ ድንጋጌዎች ለመኖት ቁስጥንጥንያ)፡

145- ተማሪው መንፈሰ ቁጥሮ እንታይ እያ?

መንፈሰ ቁጥሮ ጉበተ ክርስቶስን ይከወጤ፡ የንቀሳቻ፡ ይቻቻ፡ መንፈሰ ቁጥሮ መንፈሰ ፍቅር ለለዝኩ፡ በስንከ ማጠኑት አዳም ይቻቻ ይቅ ለብቻ ወለድናነት አምላክ ምስ አጥፋኑ ጥሳ (መንፈሰ ቁጥሮ) ነቶም በተጠጣቹ እዘዚ የጊዜ ሂደት፡ ምስ ክርስቶስ አብ ለከወቻ ቁድስት ለለስ ከም በሳተኞች ለገረ፡ ነታ ክርስቶስዊ አዊ የከምሰከር ባልሆኑ፡ ይፈጸሙ፡ ከተማ ምርመራ የቅርቡ መንፈሰ ቁጥሮ” ጥኩሱልዋም፡ ከከም ተማሪው/አልፍነቶም ይመድቦም፡ (738-741)

146- ክርስቶስን መንፈሰን ከመይ በሉወም አብ ለበ መእመናን ይኖሩ?

በቶም በቻቻ ምሥጠራዊ ፊልግነት ገዢ ክርስቶስ መንፈሰ አብ ለበ መእመናን የፍሰሰ፡ ክርስቶስ ነቶም አባላት ለብኑ፡ ብኩኑ መእመናን፡ መንፈሰን የጊዜ አምላክ ምስነህሱ (ምስክርትና)፡ በመንፈሰ ቁጥሮ ፍረ ፊልግነት ለከወቻ ይረከቡ፡ መንፈሰ ቁጥሮ መምህር ያለመት እያ፡ (738-741)

“በቅርቡ በተ ክርስቶስን እኩም”

147- በተ ክርስቶስን አባል ቅል እንታይ እያ ተርጉሙ?

ነቶም በእምነትን ጥምቀትን ይቅ አምላክ፡ አባላት ክርስቶስ፡ ማሳደር መንፈሰ ቁጥሮ ብኩኑ አምላክ ክብ ከተ ወሰኑትን ምድር ብኩኑበትም እኩ ማግበር የኤሌክትሬር አባል እግዢ የመልከት፡ (751-752: 777-804)

148- አብ መጽሐፍ ቁጥሮ ጉበተ ክርስቶስን ነመልከት ከልእ አስማትን ምሳሌታትን አሉም?

አብ መጽሐፍ ቁጥሮ፡ ጥንለ መልከትን በባይን በተ ክርስቶስን ነመልከት በዘገብ ምሳሌታትን ጥረከባ፡ አብ በለይ ከዳን በየዳ በጥቀስ ነቱ ምስ ምሳሌታትን የኤሌክትሬር አባል እግዢ ምድር ብኩኑ ለለወ መጽወች እያ፡ አብ ፊልግነት የጊዜ ምስ ምስ ክርስቶስ ለእስከን መሬዲትን አባል ብተተካካዏ መጽወች ይጠበኗ፡ አብ ጥብኑታዊ ለከወቻ ብተመስረድ መጽወች መጽሰ፡ አባል፡ ጥሳ አባል አሉ፡ ምስ ምርመራ ብተአስበር ግራት፡ አውራል፡ ተሳለ ወይና አባል አሉ፡ ምስ ምርመራ፡ ማሳደር፡ ከወሳ፡ በተ መቻቻ አባል መጽወች አሉ፡ ከማኑ ወጪውን ምስ ለድረሰታዊ ለከወቻ ብተአስበር፡ መርዓት፡ እኩ፡ ለድረሰቻ አባል መጽወች አሉ፡ (753-757)

149- መበቻልን ፍጋጌን በተ ክርስቶስን እያጥት እያም?

ናይ በተ ከርስቲያን መብቃልን ፍድማን አበቱ አለዥለምዋ መደብ አጥማኑን
እየ ከርከባ፡ አጥማኑን አብ በሌላ ከዲን ገዢበት እስራኤል ካረው፡ እዘ
ናይቱ ከመጽሐ በኋጭ ምትኩኩኩ ከተለዥም አሳካባ ዓለም ምልክትን
ምሳሌን እየ፡ መብቃል በተ ከርስቲያን አበቱ እየ፡ በተ ከርስቲያን
በቅለትን ተግባራትን አያሳሰ ከርስቶስ እያ ተመሥራታ፡ በፍላይ መድሮን
በገኘና የፋይ ትንሣኤአና ተቀኑል፡ አብ መዓልቱ ድንጋጌዎች በርዳታ
መንፈል ቁጥሪ፡ ከም ተለያኑት ፍድማ ምሥጂል ድንገት ዓለም ተገለጋ፡
አብ መወዳጅ፡ ዓለም ከተለዥም እቶም በፊት የሆነ ተአካኩበት ከም
ሰማያዊት ማንበር ፍድማ ከተረከበ እየ፡ (758-766: 778)

- 150- ተልእና በተ ከርስቲያን እንታይ እየ?
በገዢታዊ አያሳሰ ከርስቶስ ብተደመረ ስራው መንግሥት ለማያዝ
ቻተለዥም አሳካባ ምልዕክን፡ የገዢ መለኪ ዓለም ከምዘዘርጋዕስ ምግባርን
እየ፡ ገዢ (በተ ከርስቲያን) አበቱ ዓለምበት ፍድማን መንግሥቱ
አጥማኑን ከርክን መብቃልን እየ፡ (767-769)
- 151- ገዢመድ እያ በተ ከርስቲያን “ምሥጂል” እትበጣ?
በተ ከርስቲያን አብ ዓለም በዘርካ ማዘሩ ሁሉዋ በካል መንፈሳዊ
መለከታዊ ጉዳይ ጥራይ እያ እትግዳለ፡ ስላለ በዓይና እጥነት
እንተዘዴዴኝ ሁሉዋና ተርጉምን ከንፈልጉ ስላዘዴቸኩል፡ በተ ከርስቲያን
ምሥጂል እያ ዓለም፡ (770-773: 779)
- 152- “በተ ከርስቲያን ፍድማ ተፈላ ዓለም ፍድማ ድንገት ምሥጂል እያ” ማለት
እንታይ ማለት እየ?
በተ ከርስቲያን ፍድማ ደቂ ስብ ምስ አጥማኑን፡ ፍድማ አድራሻምን፡ ፍድማ
ծርቆን አድነትን ምልክትን መጋቢርን እያ ማለት እየ፡ (774-776: 780)
- 153- ስለምታይ እና በተ ከርስቲያን “አሁበ እግዢአብዕር” እየ እንበል?
አጥማኑን የፈቃ ስብ በቦይኖም በይከናለ፡ በካድነት አብን ወልደን መንፈል
ቁጥሪን አድ አሁበ ከይኖም፡ በካንገና ከድግናምን ከድድቃምን
ስላዘዴለ፡ በተ ከርስቲያን እንበል “አሁበ እግዢአብዕር” እየ ለለምዶ
ዓለም፡ (781: 802-804)
- 154- ፍድማ “አሁበ እግዢአብዕር” ቅለይ መለለይ እንታይ እየ?
አብ ቤትዎን ፍድማ አሁበበ አብ ከርስቶስ እግዢ ገዢ ተምቀት
ምሳሌቁዕስ እየ፡ እዘ አሁበበ መብቃል እግዢአብዕር አብ እየ፡ ሪፖር፡
አያሳሰ ከርስቶስ እየ፡ አብ ተፈላ ማለዋቱ፡ በከበርን ፍድኑትን ደቂ
እግዢአብዕር ምንባር እየ፡ አሁበ እኔ አድራሻ ተሳካሬ ፍቃር እየ፡
ተልእና፡ መው ምድርን በርሃን ዓለምን ምድኑ እየ፡ ዕለማኑ፡ ደር
አብ ምድር የገዢታዊ መንግሥቱ አጥማኑን ምዕስ እየ፡ (782)
- 155- ከመድ እና እየ አሁበ እግዢአብዕር አበተን ለለሰተ ተግባራት ከርስቶስ
(ከሁን፡ ነበይ፡ የገዢ) ሂሳብና?
መእመናን ወይ አሁበ እግዢአብዕር በገዢ ተምቀት በመንፈል ቁጥሪ
ተቁብላዎም መንፈሳዊ መሥዋዕቱ ከቁርር ስላዘዴቸኩል፡ አበቱ ከነታዊ
ስራው ከርስቶስ ከሳተኞ ይከናለ፡ አሁበ እግዢአብዕር መልዕስተ ማህርያዊ
በገኘና እገባበ፡ በዘርካ ገዢ አብ እጥነቱ ስላዘዴቸኩል፡ እናአድምቃውን
ንእምነቱ ስላዘዴዴከር፡ አብ ነገሥዋ ተልእና ከርስቶስ ይሳተኞ፡ ከርስቶስ
የገዢ ዓለም ከሳተኞ እገልጋለ ከተለዥም፡ በፍላይ ድማ አገልጋለ ይኩታትን

- አመ-ማትን ከኋ፡ ስሁበ እግዢአብዕር ጉዳምለኝን ታስቦን ከገልግል ካለው ነው አይደለም፡ እባክ ጉጥሃዊ ተፈፀይና ይጠናቸ፡ (783-786)
- 156- ከመድ በልኩ እና በተ ከርስተያን “ሰበነት ከርስቶስ” እና እንበል?
 እኔ በጥጥን ቤተንውሳኑን ከርስቶስ በመንፈስ ቁጥር ገበሩ፡ ጉጥሃዊ መእመናን ምስጋዣኑን ልሳሽ አድማች የአብዛኛው፡ መእመናን፡ በፍላይ እባለው ማዋቅዬች ቁጥር ምስ ከርስቶስ ይፈጣሩ፡ በከርስቶስ ታክኖሎጂ በፍቅር ለለዝተብኩውን በተ ከርስተያን ማለት አይ ሰበነት (አካል) የቆመ፡ እባክ ሰበነት ከርስቶስ ገኻነት በተ ከርስተያን አሉ ቅድሚት ቤተፈላለም አካላትን ቤተፈላለም ተግባራትን ይፈቀቸ፡ በዘረሩ እና በተ ከርስተያን “ሰበነት ከርስቶስ” እና እንበል፡ (787-791: 805-806)
- 157- ፍይይ “ሰበነት” እኔ “ርእስ” መን እየ?
 ከርስቶስ “ፍይታ ሰበነቱ ገኻነት በተ ከርስተያን ስእስ እየ” (ቆሉ. 1,18)፡ በተ ከርስተያን ከኋ ጉዳኑን በአዲት አበበትን እና እትነበር፡ በተ ከርስተያን ቤት ከርስቶስን እኔ “ምልክ ከርስቶስ” የቆመ፡ (ቅጥር አገልግሎት)፡ “ርእስን አካላትን ደርጋ አይ ምሥጠራዊ አካል የቆመ ክንብል ጉኻል” (ቅጥር ቅማስ በዓል አገልግሎት)፡ (792-795: 807)
- 158- ለለምንታይ እና በተ ከርስተያን “መርዓት ከርስቶስ” እትበሆል?
 ከርስቶስ በካዳማ ገኻ ስእስ “መርዓዊ” (ማቴ. 2,19 እና ለለዝበበ ከርስቶስ ገበኑ በተ ከርስተያኑ በዘላቃለማዊ ከጥን ምስኑ ለለዘላቃምበ፡ በተ ከርስተያን “መርዓት ከርስቶስ” እና ጉባኤ፡ ከርስቶስ ገበኑ በተ ከርስተያኑ ከንጀሩን በደመ፡ ከኋ “ቅድስተ ከገባው” (አዲ. 5,26)፡ ፍረድታ እና ከጥሎም ይቀ እግዢአብዕር ጉጥኩውን፡ ለደወቱ በፍቅር እስከለፈ፡ “ሰበነት” ብዛዬ ቅል እና ምርዓት “ርእስን” አካላትን ከገልጽ ካለ፡ እኔ “መርዓት” ብዛዬ ቅል፡ ከርስቶስን በተ ከርስተያንን ከኋ እባለውን ክልተ ፍለያት አካላት ከምዘይኝኑ ይገልጻ፡ (796: 808)
- 159- በተ ከርስተያን ለለምንታይ እና “ማስከደር መንፈስ ቁጥር” እትበሆል?
 መንፈስ ቁጥር እባክ ሰበነት ለለዘላው፡ እኔ ሰበነቱ ይጠና በተ ከርስተያን ለለዝኩነት፡ ከምኩውን መንፈስ ቁጥር እባለውን ስልጣም አካላትን ለለዘላው፡ በተ ከርስተያን “ማስከደር መንፈስ ቁጥር” እና ጉባኤ፡ በተወካይና ይጠና መንፈስ ቁጥር፡ በቁል ከምለኝ፡ በምሥጠራት፡ በመንፈሳዊ ሂይደትን ተወሆኑትን ለለዝኩነት፡ በተ ከርስተያኑ እባለውን ፍቅር ለለዝኩነት፡ በተ ከርስተያን “ማስከደር መንፈስ ቁጥር እና” ጉባኤ፡ 9797-798: 809-810)
- “ከምኑ መንፈስ ማለት ነፍሰና ጉሙቃዊ አካላትና በንቀሳቸ፡
 ከምኩውን መንፈስ ቁጥር ነታ ሰበነት ከርስቶስ ገኻነት
 በተ ከርስተያንን ጉዳካላትን የንቀሳቸ፡
 (ቅጥር አገልግሎት)
- 160- “ወ-ሆነታት” አያጥቻ እያም?
 ጉጥቃዊ ሰበኑ፡ እድላይነት ዓለምና፡ በፍላይ ይጠና ጉዳንዱት በተ ከርስተያን ቤት ከኋ መንፈስ ቁጥር ጉዥልቀሰብ ነውሃብ ፍለይ ሁያሳት “ወ-ሆነታት” ይጠና፡ ምልጋይ “ወ-ሆነታት” ፍይታ መሄሪ ገኻነት አካል በተ ከርስተያን ፍለይ ለልማት እየ፡ (799-801)
- በተ ከርስተያን አንድ፡ ቁድስተ፡ ከጥለካዋት፡ አዋርድዋት እና፡

161- ለለምታው እና በተ ከርስተያን “አንድ” እና እንበል?

ናይ በተ ከርስተያን መብቃልን አርከም እኩ አብ ቅድስት ለለሁ ዘላው አድነት ለለዝኑና እኩ መሥራቱና ሌሎችን ገዢና ከርስቶስ ዓይነት አድነት፡ አብ ፍደል ገዢና ለበነት ከሳድሰ ለለዕመዳዊ እኩ ነፍሰ/መንፈሰ በተ ከርስተያን ገዢና መንፈሰ ቅድስት ታክለሙያ መእመናን አብ አድነት ከርስቶስ ለለዘንበርሱ በተ ከርስተያን “አንድ” እና እንበል፡ ገዢ አንድ አምካት፡ አብ ምሥጠራት ካተመሥራት አንድ እኩዎች፡ ፍደል ገዢና አገታትና ለልማት አዋርያት፡ አንድ ዓይ አብር ተስፋ፡ አንድ ገዢና ተስፋ እኩዎች ቅቅር አለዋል፡ (813-815: 866)

162- እኩ “አንድ” እንበል ዓይ በተ ከርስቶስ አየነቤት እና፡ (አብ እና አላ)?

እኩ አንድ ዓይ ከርስቶስ በተ ከርስተያን፡ ክጥለካዋጥ በተ ከርስተያን እና፡ ገዢ ከም ፍደል ገዢና ቅዱውድቦን ቅዱም ለለም ማግበረሰቦ ከይና አብ ዓለም ተኑበር፡ እኩ በተ ከርስተያን እነዚ በቴ ወረጃ መንበር ድጥረሰ ገዢና ል.ለ.ቁናሳት ሪማን ምስክ አድነት ባዘለምም አበናቸውን ተመሳሪር፡ ገዢታና አየነበት ከርስቶስ ሲሉ መንፈሰው ማስታበቅ እኩ እኩን ነጥም በፊጥረሰ ሆኖርሱ ቤት ማግበር አዋርያት ማግበር ማስታበቅ እኩን ለለዕ በፊጥም ወረሰኗም ገዢና ጥሩ እና ምልአት መጋበረ ዝግነት ከርስቶስ ሆኖርሱ፡ (816:870)

163- ኮነታት ዓይቶም ክጥለኝ አይከና ከርስተያን ክመይ እና?

አብተና አብ ክጥለካዋጥ በተ ከርስተያን በተኋኜጌጌ አብዙት ከርስተያፍቻን ማግበረከርስተያንን ዓይ ቅድስናን አቀን በዘን ባለታቸው እለው፡ እነዚ ሲሉ ማስታበቅ እኩ ከርስቶስ እኩ በፊጥስና፡ ዓይ ክጥለካዋ አድነትውን የምርአ፡ አባላት እነዚ አብዙት ከርስተያፍቻን ማግበረ ከርስተያንን በፊጥ ቅዱውቻ እኩ ከርስቶስ አድነት አለምም፡ ገዢውን ከም አገዋጥና ታቂበለሙም፡ (817-819)

164- በጣዕባ አድነት ከርስተያን እንታዊ ክንገቡርን ይግባኝል?

ናይ ትራሙ ከርስተያን አድነት ሂደር ምባል፡ ሆኖ ከርስቶስን መዳዋዕታ መንፈሳዊ ቅድስን እና፡ እነዚ ገዢዎች፡ ገዢ መለሰ በተ ከርስተያን እና፡ አድነት ከርስተያን በፊጥስና ወይ ሆኖርበር፡ ታክደሻይ በምናልሳጥ፡ በንወጣቸው ምቂበባል፡ በተለንያዊ በተኋኜ፡ በፊለሙትን በምናይሰ ልጋን ጥሩ እና፡ (820-822: 866)

165- ለለምታው እና በተ ከርስተያን “ቅድስት” እኩበኝል፡

እኩ አገዋ ቅድስት ገዢና አምሳያና ልጋን ለለዝኑ፡ በተ ከርስተያን ቅድስት እና፡ ከርስቶስ ታክቁድሳዊ ቅድስት ታክትከውንን በፊጥ እኩዎች፡ በፊጥ እኩለፈ፡ መንፈሰ ቅድስት እለው፡ ቅድስት ከኩ ወዋዕታ ዓይ ነፍሰውና አብ እና፡ ክመይ ዓይ መውካሳዊ ወለማኑ ቅድስና ከንዲግበኑ፡ አብ ወጪ በተ ከርስተያን ከም አብነታውያንን መማለድቸው ከይኖም ሆኖርበ በዘን ቅድስና፡ ቅድስት ዝግኑል ማርያምን አለው፡ እኩም አብ መረት ለለዕ አብላት ታጠፊተኝቸው ለለዝኑ፡ ታስካን ምንጂሳኑ ወተና ከምዘድልያም ወእመኑ እኩም፡ ከይና ማስታበቅ ቅድስና በተ ከርስተያን ምንጌ ቅድስና ትለሙያ ዓይ እና፡ (823-829: 867)

- 166- ስለምንታደ እና በተ ከርስቲያን “ከተለከዋቸት” እትበሃል?
- ከርስቶስ አብዛ ሰላዘለሁ፡ በተ ከርስቲያን “ከተለከዋቸት” ወይ ከኩ ከተማቸት ማለት ዓለምናየዋቸት ተበሃል፡ “ከርስቶስ አብዛ ሰላው ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያን አሎ” (ቅድስ አግኗጽዮስ በዓል አንዳያካይ)፡ ጥሩ ፍረ እምነት መልአትን ምሉእና አቅባትን ተሳወቂ፡ ጥሩ ፍረ ጥሩ ብኩስ መጋቢት ይገነት ተወጻኑ፡ ምሥጠራት በምሥራዕዱን ተመሳሪያ፡ ጥሩ፡ አብዛ ባተፈላለየ ሆነ ፍብ ታዘዘበዎን በዘበዎን፡ ባተፈላለየ ህህል ፍብ ከለዋም አሳዛቢ፡ ለእኩቱ እና፡ (830-831፡ 868)
- 167- ፍረ ነፍሰውከና ፍረ ማረ ስጋከት በተ ከርስቲያን “ከተለከዋቸት” እትበሃል ተኩለል?
- እው፡ በእምነትን በምሥጠራትን ምስቱ፡ ለፍራ በገኩና አከታትላ ሰላጥን አዋርያቸት በተፈቀሰ ድጋፍ የገዢ ተገኘው ተስተካክለ ተስተካክለ ከተለከዋቸት” (ቅድስ አግኗጽዮስ በእንዳያካይ) በተ ከርስቲያን ወማ አድነት ከለዋም ማገበረ ከርስቲያን፡ አብዛ ባተፈላለየ ማረስበበትን እኩርቃናታትን ይግልዎ ይኩ እምበር፡ ከተማው አንቱ፡ ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያን እናም ካይችሁ፡ (832-835)
- 168- አባላት ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያን እናመን እናም?
- ከተማው እናም በገተተፈላለየ አባላት ከተለከዋቸት አድነት አባላት እኩዎ እግዢአብበር ተስተካክለ ወይ ባተሰርዎ ሰባት እናም፡ ምስ ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያን አብዛ እምነትን ምሥጠራትን፡ አብዛ ስታዎን መንፈሰዎ ምምአካናርን አድነት ከለዋይ መንፈሰለ ገዢታ በዓለሙ፡ ምሉእ አባላት ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያን እለው፡ ባተመስቀ አበለ አባላት ባተመስቀ ምሉእ ከተለከዋቸት አድነት ከየለው፡ ምሉእ እይኩን ይኩ እምበር ምስ ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያን ገለ ስታዎ እለዋም፡ (836-838)
- 169- ዕጋዊውያንን ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያንን እንታደ ሪፖር እለዋም?
- አብዛ በሌላ ከዲን፡ ዕጋዊውያን ተቁስልቱ፡ ቅል እምግኹን ጉከሻኑ፡ ቅድሚ ከሌላ ብአምግኹ ሰላዝተመርሱ፡ ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያን ምስአዋም ሪፖር ከምዘለዋ ተአምኑ፡ ጉዢበውያን “እግዢአብበር ይቀ ገበዙም፡ ከበኩ ገለፊለውም፡ ከዲን አተወለውም፡ አገል አገልለውም፡ እምልኩ ወርዓለውም፡ ተስፋ ይማግ ማጣም፡ ጥሩ ከብአቶም እየ ባተወልደ” (መግ 9,4-5)፡ እምነት ወይ ማይማጥት ዕጋዊውያን (አይሁድ) ነቱ አብዛ በሌላ ከዲን ባተሻውታ ግልጽት እምግኹ ምግባር ሰላዘበበ፡ ከበኩን ክልእት ከይከርስቲያን ማይማጥታት፡ ጉከተለከዋቸን ባተፈላለየ ማይማጥት እየ፡ (839-840)
- 170- አብዛ መንገዱ ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያንን ክልእት ከይከርስቲያን ማይማጥታትን እንታደ ሪፖር እለው?
- ከሌላ አባላ ዓለም ፍረ አባር መብቃልን ዕለማን ሰላዘለዋ፡ ከሌን ማይማጥታት ሪፖር እለውን፡ ከተለከዋቸን አብዛ ከይከርስቲያን እብዛ ማይማጥታት ከሌ ወፈቃን አቅን ክብ እምግኹ ከምዘለመግኩ፡ ከተለከዋቸት በተ ከርስቲያን ተአምኑለ፡ እነዚ ከርስቲያን አብዛ ከይከርስቲያን ማይማጥታት ከሌ ይበቃኝ አቅን፡ መጋቢት መለከታዊ አቅ እየ፡ እናም ተስተልተን ተስተልተን ሰባት ሰባት ወንጋል ጉምቃል አዋጅርበ፡ ከሌ አባላ ዓለም አብዛ አድነት በተ ከርስቲያን እየሰነድ ከርስቶስ ጉከፈምበዎን በደሩናና ከከውን ይኩል፡ (841-845)
- 171- “ከብ በተ ከርስቲያን ወቆኬ ይገነት የልቦን” ማለት እንታደ ማለት እየ?

- ንኩነት ይገኘት በተ ሁሉ በተ ከርስቲያን በኩነት ከርስቶስ፡ በተ
ሰበሰቱ በኩነት በተ ከርስቲያን እና ከመጀለ ማለት እኩ፡ በተ
ከርስቲያን፡ በተይታና አየሻ ከርስቶስ ከምላጥም ለረተትን ገደብናትና
ድማ አይገለት ከምላጥና እና ልጻው ከአምኑ አይደለም፡ ለለዕዢ አብ
አድነት አይደንበና፡ አብአውን ከጽንዎ አይደለም ለባት ከድግና
አይክለለን እናም፡ በንጂ ጥን እናም በዘይግባሮ ገዢንጂል ከርስቶስን
ንበት ከርስተያናን አይደለም፡ በእር እምሳኑ ጥን በቀቂ ገአምሳኑ
አይፈይም፡ በንጂ ደማ እኩ ፍቃድ እና አለም ገዢአምናም በፍቅር
ሰባት፡ ለገኘ ከርስቶስን ለገኘ በተ ከርስቲያንን ከድግና እናም፡ ((846-848))
- 172- **በተ ከርስቲያን ለለምንታይ እና ጽሑፍ ዓለም መንጂል ከተበሥር አለዋ?**
ከርስቶስ “እምበኬ ከዚ እም፡ ጽሑፍ ዓለም አሁሱበ በለም አብን ወልደን
መንፈለ ቁጥሪን እና አጠመቁጥሪም ዝቅ መካመራይ ማበርወም” (ማ.ቁ.
28,19) በሌላ ታኩሱ ለለዕዢ ስልጣን የወጪ ተልፋይ መንጂ፡ እኩ
ወጥን መንፈለ ቁጥሪን በምልሽኑ ከገለጽ እኩ አለዕለምዋ ፍቃድ እምሳኑ
እኩ፡ ከመይ “እምሳኑ ከሌላ ሰባ ከድግናን የገኘ ፍልዕት አቀ ከመጀለን
እና ከፈ.ቁ.” (1በ.ጥ. 2,4)፡ (849-851)
- 173- **ከመይ አልኝ “በተ ከርስቲያን ቤተክርስቲያን (ልክክኬ)” እና ጽብል?**
በተ ከርስቲያን በመንፈለ ቁጥሪ ተመራካ፡ አብ በመንና ተልፋይ ገይታና
አየሻ ከርስቶስ ለለኩትቁጥሪ፡ ለእኩ ወይ ማረዳናዊት እና ጽብል፡
ከርስቲያን አቦሌ፡ መንገዶ ከርስቶስ በምኩታል፡ ወለ መሥዋዕትናት
እንተካተት፡ እኩ ከርስቶስ ከምና ስ.ሸ(ዘመር) ጥዣም ቅል በሥራት
ሻጥሮ ዓለም ከተበሥር አለዕም፡ (852-856)
- 174- **በተ ከርስቲያን “አዋርያዊት” እና ማለት እንታይ ማለት እኩ?**
በተ ከርስቲያን አብ “መወረት አዋርያዊት” (አሌ.. 2,20) እና ተከኔዳ
ማለት እኩ፡ ለሌላ መብቀ አዋርያዊት ለለገኩ፡ ተምህርታ እኩ የይ
አዋርያዊት ተምህርታ ለሌገኩ፡ ተከተትቁርዳ ከምታ የይ አዋርያዊት
ለለገኩ፡ በተኩርስቲያን አዋርያዊት እና ጽብል፡ በተ ከርስቲያን
ቁጥም በአዋርያዊት፡ ሲሸ ደማ ለገኘ ለገኘ ከየቁረዳ ከመክ አከታትለ ለለማን
አዋርያዊት፡ በጥም ምስ ሁ.ሌ. ድረሰኑ ደማ አድነት አለዕም አብኩት
ተመካደር አለ፡ ለሌላ ከሰባ ደግሞ ወጪኑት ከርስቶስ ተምህርታ፡
ቁጥሪና፡ ምምአካሪ አዋርያዊ እኩ፡ (857-869)
- 175- **ተልፋይ አዋርያዊት ማለት እንታይ ማለት እኩ?**
“አዋርያ” ማለት ለእኩ ማለት እኩ፡ እኩ ከገኘ አብ ቤተክርስቲያን ከርስቶስ፡
ከብቶም ዝቅ መካመር፡ 12 አረም፡ አዋርያዊት ደማ በለም፡ በፊል
መስከርታ፡ ተንሣኤሌኩን መወረት በተ ከርስተያናን ከሸኑ አረም፡ ቁጥል፡
ተልፋይኑ ከምላጥኑ፡ ተተወኑ ከሰባ መወሻኑት ዓለም ምስኑ ከምቤትወኑ
አረጋገልዕም፡ ከምዕዢ በለም “ከምታ አብ ጽብል አለኩ፡ አነወን ጽብ
ሻተክኩም እልፋይኩም እለኩ” (የ.ቁ. 20,21)፡ (858-861)
- 176- **“አዋርያዊ አከታትለ” (Apostolic Succession) ከመይን፡ እንታይን እኩ?**
አዋርያዊ፡ ተተልፋይኑ ለሌላ ደማ ተተክኩም (ወረሰኩም) ተከኔዳ
አብኩት በምሏጭ ስህነት ከመከላልቁለም የይ መንፈለዊ ለለማን የይ
አውራርና (አከታትለ) አገባብ እኩ፡ ለገኘ ከየቁረዳ አከታትለ ለለማን
በተ ከርስቲያን በእምነትን በአይወቃትን ምስኑ ፍለማኑ ተከኔዳ
ተተክለሰር፡ በተ ከርስቲያን ከገኘ መብቀ ከይተፈልዋት፡ መንግሥት

**ከርስቲያን አብ ዓለም ፈጻኢት፡ ከሰኔዎስ፡ አብ ኮላ በመጥቃት አዋጅም
ተልકኩ ተመርሱ፡ (861-865)**

መእመናን ከርስቲያን (ወ-ለ-ዳ ክህነት፡ ዓለማው-ያን፡ ወ-ፁ-ያት)

177- ምክመናን (ምክመናን ከርስቲያን) መን እያ-ም?

እያ-ም በጥምቀት ማስ ከርስቲያን ነው፡ አሁን እግዢአብአር ነኝኝን
ምክመናን (= አብ ከርስቲያን ሂሳብ) ይጠበቅ፡ ከዚም ዓዋጅታልም አብ፡
ከሁነታዊ ንብረው ጽጋታዊ ተልકኩ ከርስቲያን ይጠበቅ፡ አምላካ ጽበት
ከርስቲያኑ በግብር ተልકኩ ጽዴፍናሙ ውጤት እያ-ም፡ ከገዢ-ም ፍይ ይች
እግዢአብአር ከበረ ለለዘላወም፡ ከፈውም ማስረዳ እያ-ም፡ (871-872)

178- አቶም ስሁበ እግዢአብአር ክመድ እኝ?

ከርስቲያን በፊት ከምዘመርያ አብ በተ ከርስቲያን፡ ወ-ለ-ዳ ክህነት (ዘመድ-
አቶ-ኩት) አለው፡ እነዚህ መኖርን ክህነት ለለዘላወም ለበ ለልማን በተ
ከርስቲያን እያ-ም፡ እያ-ም ብተራኩ አባላት በተ ከርስቲያን ምክመናን
የጠበቅ፡ በመባክና መንገለዋ ምክርታት (ምርጫታት) ፍይ ተአዝዘን
ይ-ኩነትን ወ-ፁ-ደ ተማሪ፡ ጽአምላካ በፍላይ አገባብ ሂወራኩ፡ ከባዘለም
(ወ-ለ-ዳ ክህነት) ካለ ከጠራኩ (ዓለማው-ያን) ክህልው ይ-ኩለ-ኩ ጽለም
ይ-ማ ወ-ፁ-ያት ይጠበቅ፡ (873: 934)

179- ከርስቲያን መንፈሳዊ ለልማን አብ በተ ከርስቲያን ለለምታይ ወርሱ?

ከርስቲያን፡ በሰው ጽአሁበ እግዢአብአር (ገምክመናን) በንስተ-ለ- ለልማን
ዘለወም ለባት ለለዘላወም፡ መንፈሳዊ ለልማን አቶም፡ መንፈሳዊ ለልማን
በተ ከርስቲያን በዘለወም ፍይ ምቅድስ ለልማን ለለወም ለባት (ወ-ለ-ዳ ክህነት)
አቶም እኝ አብ-ኩት፡ ክህኩት፡ ዓይቀድኩ፡ አብ-ኩትን ክህኩትን መኖርን
ከሁነት ለለዘላወም፡ በሰውን አብ ከተንዲ ከርስቲያን ክይኖም ተልકኩአው
ይ-ኩነት፡ ዓይቀድኩ መኖርን ዓይቀድ ለበለም፡ ቅል እምላካ በምባሬር፡
አብ ሆኖታ ለመ-ርሃይ በምግልጫ፡ ፍይ ሪፖርት ተማሪው በምጥናም
ንአሁበ እግዢአብአር የገልጻ፡ ((874-876: 935))

**180- “ገበረት” ፊይነት ክህነታዊ ተልకኩ (Presbyterium) በክመድ ይ-ኩናም ወይ
ይግለጽ?**

እያ-ም 12 አዋጅት በገመድታና እያስ-ሰ ከርስቲያን ተአርቶም፡ በአድነት
ከምኑ-ተ-ለ-ኩት፡ ከምኑ-ውን ከፈውም አባላት መለ-ዳ ክህነት (ከሁነታዊ
ተልకኩ)፡ በአድነት እያ-ም ጽዴፈ-ም ምክመናን ከገልጻ- ሂለኩ፡
ናፍሰውከና አብ-ኩ ተልకኩኩ ጽዴፈ-ም ከም አባል “ገበረት አብ-ኩት” ማስ
ር.ለ. እኩልት ፊይነት ክህልው ይ-ኩና፡ ማስ ፊ.ለ. እኩልት በምንባር አብ
አፈለጥት መለኩ ከተለ-ኩት በተ ከርስቲያን ይ-ኩና፡ ክህኩትውን አብ
ቀምበኩታት ለሚኩ ወይ እኩርቃኩ ተልకኩአው ሂ-ኩናሙ ማስ አብ-ኩም
ገበረት ምስተ-ለወምን አብ ተ-ለ-ኩ፡ መረከት፡ ምስተ-ለወምን ቅል እኝ፡
(877)

181- ክህነታዊ ተልకኩ “ማለው” መልከው ወይ መግለጫ እለው ይ-ኩና?

እምላካ ፍጻ ክህነታዊ ተልకኩ ክድወ- ከሎ ጽዴፈ-ሙ ለለዘላወም፡
ናፍሰውከና ክህን ወ-ለ-ቃዊ ፊልኩነት እለው፡ ለለዘላወም፡ መኖርን ክህነት

ንኢትዮጵት ስነበር እና እንተሸነ ወልቂዎች ፓይ ገዢ ምክ ምስጥ መብረ ወይ
መልከት አለዎ፡ (878-879)

182- ተልእኩ ወይ ስራው ሁሉም እኩት እኩታይ እየ?

ሁሉም እኩት፡ ታክክለ ቅድስ እጥጋዊ፡ አብን ከተማ ይመ፡ በርሃን
ኋገር፡ የሚያገኘ መዋሪትን አድነት በተ ከርስተያን እያም፡ ገደም
የማኩት ከርስተያን፡ ምስጥ ንብረት (ቢጥድስ) አብኩትን፡ ጥሩ መለሰ ዓ
ለምሳኩዎች በተ ከርስተያንን እያም፡ አምሳኩ ስላዘመር ይማ አብኩ በተ
ከርስተያን እዘረ የሚለኝ፡ በርሃን ተቀባዩ፡ ታክክለ በርሃን ስላጣን
አለዎም፡ (881-882፡ 936-937)

183- ንብረት፡ አድነት ወይ ስጥድስ አብኩት (College of Bishops) እኩታይ
ካለፍነት አለዎ?

ምስ ሁሉም እኩት አድነት አለዎ ስጥድስ ወይ ንብረት አብኩት፡ አብ
ልቦሌ ከተለከዋት በተ ከርስተያን ዘላጋለን የሚለን ስላጣን አለዎም፡ የምስ
ሁሉም እኩት አድነት አይበለ ንብረት ወይ ስጥድስ አብኩት ፈረሙ
ስላጣን የጊለ፡ (883-885)

184- አብኩት ከመይ በለም እኩ ፓይ “ምምሮ” ስልጣኝ ወይ ተልእኩአም
ይፍጻሙ?

ምስ ሁሉም እኩት አድነት አለዎም አብኩት፡ አቀኩ መሰከር፣ አዋርያዎች
እምነት ስላጥኩ፡ በከርስተያን ስላጥን ስላዘተዋህዶ፡ በተአማንነትን
በሰላጥንን ታክክለም ስባት ወንጋል ከበደሩ አለዎም፡ ስነበር
እግዚአብሔር በማዳበ እምነቱ፡ (የይማኖቱ) መልዕስተ በህርያዊ ገኩነት ስማረ
ት ስላዘለዎም፡ በኩ አይወው ገኩነት መሆኑ እኩል በተ ከርስተያን ተመራሱ፡
በዘመ ገዢ አብ እምነቱ ከጽንዕ ይከናል እየ፡ (888-889፡ 939)

185- ከመይ አልኝ እና መሆኑ እኩል በተ ከርስተያን “ፈረሙ አይጋገን”
እንበለው?

ይመዋ ሁሉም እኩት ከም መጠን በለጋለ ጥሩ መለሰ በተ ከርስተያን፡
ውይ የምስ ሁሉም እኩት አድነት አለዎ ንብረት ወይ ስጥድስ አብኩት
በፍላይ አብ ንብረት መለሰ በተ ከርስተያን ገዢይማኖት ወይ ገሥነ የሚባር
ሁልኩት ዓንቀጽት ታክክል ከእውቅኩ ከለው ፈረምኝ አይጋገን እያም፡
አብኩት የምስ ሁሉም እኩት አብ ፓይ ምምሮ መንበረም ከይኖም አይ
ገቀጽ ምይማኖት ወደኩም ከእውቅኩ ከለው እውቅኩ አይጋገን እያም፡ ከምኩ
ስላጥኩና አብ መሆኑ እኩል በተ ከርስተያን ከእውቅኩ ዓንቀጽ ምይማኖት
ናፍሰዎች መኩመን በእኩበረት እምነት ከቋበለው አለዎ፡ (891)

186- ከመይ በለም እያም አብኩት ፓይ “ምቋዲስ” ተልእኩአም ካወውትኩ?
በአገልግሎት ቅል እምሳኩን በምሥራራ የምሥራራትን፡ አብ ከርስተያን
ዝሕመኩና ዓይታት በምሥራራ አብኩት ገዢተ ከርስተያን ይቋድስዋ፡
በፊላውኩምን በእበት አብኩትምን ስራውምን፡ በፍላይ ይማ መሥዋዕቱ
ቅድስ በምሥራራ አብኩት ፓይ ምቋዲስ ተልእኩአም ይፍጻሙ፡ (893)

187- አብኩት ከመይ በለም ፓይ “ምምሮ” ተልእኩአም ይፍጻሙ?

ናፍሰዎች አብን፡ አብ ንብረት ወይ ስጥድስ አብኩት ከም መሆኑ
መጠን፡ የምስቶም የምስ ሁሉም እኩት አድነት አለዎም አብኩት ዓለም
ከይኩ፡ አብ አልሞት ከገን አብሞት ከርስተያኖት አበት ወይ ስጋፍታት
(አክርቋኩታት) ከነ፡ አብ አልሞት መለሰ ከተለከዋት በተ ከርስተያን
በካባር ይሰተኝ፡ አብ አይ ማረ ሲጠከት ወይ ስጋፍ ተተሸጠ አብን ነገ

በተ ከርስታርን፡ ዓይ ገዢ ሪሳድ፡ መሬዳ፡ ቅጥታዊ በገኝነት ሰልማን፡
በዘተዋሁዕ መንፈሳዊ መዓርጂን የመአድራ፡ እብን አብ ሰጠና፡ አብ
ትኩረት መረከነት ቅኩታለ እጥረሰ ሲሸኔ እብን ከተማ ሪይኑ፡ አብ
መላክ ዓለም ምስ እትርከብ ክፍለካዋት በተ ከርስታርን ፊልጣቱ ካልቻ፡
በሰም ከርስቶስ ስያወይ ዘን ከይኑ እየ ዓይ ምምስናር ሰልማት
ዘዘው-ትር፡ (894-896)

188- ዘዋዕታ ዓለማው-የን ምእመናን እንታይ እየ?

ሻዋዕታ ዓለማው-የን ምእመናን፡ ዓምድርዋ ነገሮት ከምሩ እምሳሽ ከደልም
እናተርጉሙን እናውርጉን፡ ገመግማሚቱ እምሳሽ ምድላይ እየ፡ ከምሁ
በምግባር፡ የሽንሰው ጥመቻት ዓይ ቁድስናን ዓይ አዋርያዊ ተልእናን
ዘተዋሁዕ ዕድሜ የኩብር ወይ ይፍጋሙ፡ ((897-900: 940))

189- ከመይ በለም ዓለማው-የን መእመናን አብ “ከሁታዊ” ተልእና ከርስቶስ
ይሳተች?

ዓለማው-የን ምእመናን፡ ስይወጥምን መላክ ተማሪሮችምን፡ ወለምናምን
ተቦግስ አዋርያዊ ሰራተኞች፡ ሰደራ ቤታዊ ስይወጥምን ሰለታዊ
ሰራተኞች፡ በትሶማለት ከጽርዋ ሰለታዊ ዓለማው-የን፡ ጥብ በምግባለ
እቅበልዎ መንፈሳዊን ሥርዎን ምጽንናዕ፡ እዘ ከተ ዓለምሳሽ በምሥዋኑ
አብ ከሁታዊ ተልእና ከርስቶስ ይሳተች፡ እዘ ከተ ባተዘርዘረ ተማሪሮ፡
“የለ ከርስቶስ አብ እምሳሽ ቅብል ቤኩ መንፈሳዊ መሥዋዕቱ” (1ኛጥ.
2,5) እየም፡ በቀልይ አብ መሥዋዕቱ ቅዱስ ቅርቡን ዓለምሳሽ የቅርቡም፡
ከምሁ አለም እቶም ገዢ ሪሳድ እናስና ከርስቶስ ነሥወአ-ን፡ በመንፈሳ
ቅዱስ ባተወፈረን ዓለማው-የን መእመና፡ ዓለምሳሽ ዓለምና የቅርቡ፡
((901-903))

190- ዓለማው-የን ምእመናን ከመይ በለም አቶም አብ “ንብያዊ” ተልእና
ከርስቶስ እሳተች?

አብ እናነት ጥናም፡ ዓቃል እምሳሽ በዘበበለ መንገዶ በፊምቻት አብ
ስይወጥም በምቻበለን፤ ንቱ ባተቻበልዎ ቅል አብ ዓለም፡ በስይወጥምን
በቻለምናምን በምግባለኝ፤ በምስማኝ፤ ተምህርተ ከርስቶስ በምግባርኝ፤
አብ ነብያዊ ተልእና ከርስቶስ ይሳተች፡ ዓይ ዓለማው-የን መእመና ሰብከተ
ወንፈ ፍለይ እድማዕንት አለው፡ ከመይ አብቱ ነብር ሰለታዊ ከነታት ዓ
ለም ሰለዘፍድም፡ (904-07: 942)

191- ዓለማው-የን መእመናን ከመይ በለም አብ “ንገማዊ” ተልእና ከርስቶስ
ይሳተች?

ዓለማው-የን መእመናን አብ ገዢ ሪሳድ ከኩ አብ ዓለም ጉዢጠአት
ኩሽንና፡ ከበ ከርስቶስ ምለአ ሰልማን ተቻበለም አቶም፡ ሰለዘ ገዢ
ርእስናም በምስማኝ፤ አብ ጉገማዊ ተልእና ከርስቶስ በቅድስተአምና
የሳተች፡ ዓለማው-የን መእመና፡ ታትከለት ነብረተብብን ታስቦአዊ ዕ
የታትን ወንፈላዊ በበኩነት ከብርቻት እናመልአ (እናአካልስ)፡ አብ
አገልግሎት ማጥበረ ከርስታርን ባተፈላለም ተልእናታት ይፍጋሙ፡ ((906-
913: 943))

192- ወ-ኩይ ስይወት እንታይ እየ?

ወ-ኩይ ስይወት በበተ ከርስታርን ባተፈላለም እየ ዓይነት ስይወት
እየ፡ ጉፍለይ ቤኩ መቆዕች ከርስቶስ፡ በኩንነት እውሃን ምላሽ እየ፡
ከምሁ በለም ወ-ኩይ ሰጥት ሰጥት በተፈላጊናም ዓለምሳሽ ይውፈረ፡

- በደኝነት መንፈሰ ቁጥሮ ይማ ፈብታ ፍቃም ቅቅር ይስተሙ:: እነ ዓ
ይኑት ወ-ቁ-ሪ ሲይወት:: ወንጻለዋ ማኩርታት (=መብጽዓታት ተአዝዝ:
ድኩነትን: ወ-ቁ-ሪ ተግሞ) በምዝገውታር እና ሂሳብታ:: (914-916: 944)
- 193- ወ-ቁ-ሪ ሲይወት ጉተልኩ በተ ከርስተያን እንታይ አሁተዋያዎች ይገበር?
ወ-ቁ-ሪት ጉከርስተያን ንግሞ በስራለንተኞላም ለለዘመኑ:: የይ መሻለ
ለማያወቅ መንግሥት: አምሳያ ተስፋ እውን አጠዘ ምድረዘ ለለዘመኑ::
እባ ተልኩ በተ ከርስተያን ዓይ ገዢ (እኩም) የበርከቱ:: (931-933:
945)

“የጥር ቁጥሮን ስታው ለእምነት”

- 194- “የይ ቁጥሮን ስታው” እንታይ ማለት እና?

ቅድመ ከላ: ከላውም መኩመናን እባ ከላ ቁጥሮ ገኩና ነገሮት በተ
ከርስተያን: ማለት እባ ምሥጠራት: በፍላይ እባ መሥቀዬት: ቁጥሮን:
እባ መሆኑት መንፈሰ ቁጥሮን: ካልአት መንፈሰውንም መሆኑትን: እባ
እምነትን ይሳተና እኩም ማለት እና:: መሠረት እነ ስታውዎ እኩ “ንግድ
ጥራክ ይጥቀሙ” በዘጋጀ ከይተምራለሁ” (1ቆር. 13,) ፍቅር እያ:: እኩ
ፍቅር እነዚ ንቱ መኩመን “የሽላ ማርና” ከምግባነበር (ግ.አ. 4,32)
ገይሩ: ወለ እኩ ማለዋ ምድረዋዊ ማስታወሻ የሚከተሉት ታክክለዋ ተደራፍና::
(946-953: 960)

- 195- “የይ ቁጥሮን ስታው” እንታይ ከስምዕ ይኩሉል?

እባ መንገዶ እኩም በኋላ አምሳያ ምሰት ሂጥንሱ ሂጥንሱን ከርስተያ
ዘተኛምበር ቁጥሮን ከርስተያን ለለው አድነትውን ከመልከት ይኩሉል::
እነዚ ለለት እነዚ እኩም እባ ለለት ተቋላ ይኩሉል:: እኩም እባ ምድረ
ስደት ለለው ሲያዋን (ተቋላት በተ ከርስተያን)፣ እኩም ከበዚ
ምድራዊት ሲይወት እነዚ ቤተኩናው: በፊለመኑ ሂሳብዎ፡ እባ የይ
ምንዳከ ሂዕለዋዊ በታ (ንስከ በታ) ሂርከቦ (ተነሳሁት በተ ከርስተያን)፣
እኩም የገ ከበር አምሳያም ተዳምበረም መእንታዊ ምግልቶ ለለው (ተግ
ዋጋት በተ ከርስተያን):: እነዚ ለለት ተቋላታት ከርስተያን እባ
ከርስተያ ከም ቀንቱ ሲደረ በታ: ነው-ኩናን ከበርን ቁድሰት ለለዘ
ትኩበር ቀንቱ በተ ከርስተያን እኩም በቁጥር እኩም በቁጥር:: (954-959: 961-962)

ማርያም፡ እኩ ከርስተያን እኩ በተ ከርስተያን እያ::

- 196- ከመይ እነ ቁድሰት ይንግል ማርያም እኩ በተ ከርስተያን ተኩውን?

በሥርዓት ዓይ ቁድሰት ይንግል ማርያም እኩ በተ ከርስተያን እያ፡
ከመይ ንቱ ወዲ አምሳያ፡ ሪሳቢ በተ ከርስተያን ገኩና ከርስተያ ከምአውን
ስበነት ከርስተያ ጉባኤነት በተ ከርስተያን ለለዘመለዙት:: ከርስተያ ቁድማ
ጥሩ፡ ንቱ እባ ተስፋ መስቀል ብዘጋጀ (ወካሌና ገኩና) የተጠሰ አጥርያት
“እንሆ እኩና” (ግ.አ. 19,27) እኩበር ነዚአ እረከቦ:: (963-966: 973)

- 197- ቁድሰት ይንግል ማርያም ከመይ እነ ጉበተ ከርስተያን ተረድና?

ድኩር ዕርግት ወዲ፡ ቁድሰት ይንግል ማርያም፡ እኩ ተንተዋጥት በተ
ከርስተያን በፊለመኑ ለድኩር ይኩል:: ይኩር የገ ለማይ ምጥለስ፡ ማርያም
መእንታዊ ይች ተማልድ:: ከገ ምልአት ተራፋት ጉይታዊ አያስስ ከርስተያ

በዘመን የዚህ ተመክምና አብ ሁኔታ ይችላል እና አድማር እውነታውን ያልዋ ተከዳር፡ የሚለው ይሆና አርአያ እምነትን ፍቅርን እያለሁ መሳሙናን፡ ነቱ ገጽበጥም ትንሃኑ አቅራቢዎም አብ ይርእብ፡ ለለዘዴውን ጉዳካዎም መብቻን አጠቃትን ለፊሳትን አማካይትን እያለሁ (967-970)

- 198- ማርያም እንታይ ዓይነት ክብረ ክዕማዊ አለው?
የቀድስት ደንግል ማርያም ክዕማዊ ክብረ፡ ክብረ የቀድስት ሙሉ ክዕማዊ ዓይነ አምልካ ክብረ በዓይነቱ አብይ በተፈልግ እያለሁ እኩ ቅልድ አበበ ክብረ ማርያም አብቱ ምእንትኩ በልኝ እነበሰለው ዓውራዳመታትን በዓሳትን ማርያም አይ አምልካ ይገለሰ፡ ፍልድ አበበ ክብረ ማርያም በተ “ጥርኑና ወንገል” ክብሩ ለክሳል ዘሎት መቀኑርያ ይገለሰ፡ (971)
- 199- “ማርያም ዓይነት መሻሻል ኮነት በተ ክርስቲያን የወሰን ወይ ለእለ እያለ” እንባል ባኩመድ እያለ
ማርያም በተቀባዩ ሙሉን ክብረ፡ የልአት ቁድስር እያለሁ በተ ክርስቲያን እውነት አብ የሚደርሱ ካል አማካይ ክትከውቷል ሲለዝተኩመቻ ማርያም ዓይነት መሻሻል ኮነት በተ ክርስቲያን የወሰን ወይ ለእለ እያለ” እንባል ባኩመድ እያለ (972፡ 974-975)

“በሥራት የጠናት እኩምን”

- 200- ዓይነ የጠናት ሙራት በከመድ ይርከብ?
እኩ ቁጥማይና ቁጥናን ሙራት የጠናት ወይ ጉዳት የጠናት ተምቀት እያለሁ፡ ደንብ ተምቀትና ታለንፍቅር የጠናት ምእንቱ ክድሞስስልና ክርስቶስ የሥጠራ ታስቦ ወርሃልና፡ በዚ የሥጠራዎች ቤትመቻ አበበ የጠናት ምስ አጠቃቂ የጠናቱ፡ የጠናት አምልካን የጠናት ምስ በተ ክርስቲያን ይሆና ይደረግ፡ (976-980፡ 984-985)
- 201- በተ ክርስቲያን የጠናት ክትታደግ ስልጣን አለው፡ ባኩመድ?
ከርስቶስ፡ “መንፈስ ቁጥብ ተቀብለ፡ የጠናትም ታለንፍቅርከመ-ለውም ከገኘገለው እያደርግ የገኘገለውም የኩ አይከተናገለውን እያለ” (የአ.20, 22-23) በምሳሌ ታደሰ ክርስቶስና የጠናት ዓይነ ምንም ስልጣን ሲለዝባለ፡ በተ ክርስቲያን የጠናት ዓይነ ምንም ተልክናን ስልጣንን አለው፡ (981-983፡ 986-987)

“በትንሃኑ መታት እኩምን”

- 202- “ሥር” እንባል ከለው እንታይ እስምዎ? አገብስነቶች ክሳብ ከንደይ እያ?
“ሥር” እንባል ከለው ከነታት እኩ ደንብምን መዋቅትን ገኩና ለበኩመልከት ገልፏ፡ “ሥር ቁንዲ ዕለማ ደንብት እያለ” (ጥርጥለያኖስ)፡ አምልካ ልማር ሥርዓ ሥርዓ ከምግባና ሥርዓ ከምግባና በለ እኩ ቁል ሥርዓ ከምግባና መፈጸምታ ዓለምና፡ ደንብት ሥርዓ አብ ገኩና ትንሃኑ መታት፡ ሥርዓ ከተናሥኑ ከምግባና ሥርዓን፡ (990፡ 1015)
- 203- “ትንሃኑ ሥር” ማለት እንታይ ማለት እያ?

ԱԼԶԼՄՂՎ ԻՆԻԺԴ ՈՐ ԻՌ ՄԵ ՊԻՄԴԱԾՐԴ ՄԵՂԱՋՎ ՆԳՈՆ ՏՃԵ
ԱՅԻՆՈՒՅՆ: ԿՃ ՄԵՂԱՋԴ ՀԱՅ ՄԵՎԻ: ՄԵՂՎՈՆ ՀԵՅՄԵԴ ԻՆՈՒՅՆ ՀՔ
ՄՂՈՆ ՀՔ: (990)

- 204- ԻՌ ՄԵՂԴ ԴՔ ԻԸՆՔԻ ԴՂՄԿԻ: ԴՂՄԿԻ ՄԵՂՎՆ ՀՆԺԵ ԸՆԻ
ՀԱՅ?

ԻՄԴԵ ԻԸՆՔԻ ՊԻԿՎ ԱՒԴԱԽԻ: ՅԱՓՐԸ ԲՄՊ ՀԵԿ ԱՆՈԾԵ
ԻՄԿԻ-ՄԵՂՎ ԻՌ ՄԵՂԱՋԴ ՄԵՂԱՋԴ ՅԻՄԸՆ ՊԻՄԸՆ ՄԵՂՎՈՆ ԻՄԿԻ-
ՀՔ: “ՀՔՄ ՄԵՂԵ ԱՂՈՒ ԴՂ ԴՂՄԿԻ ՀԵՅՄԵԴ ԻՆՈՒՅՆ ՀՔ ԻՄԿԻ-
ԲՄՊ ԴՂ ԴՂՄԿԻ ԻՆՆ ԻԸՆՔ ՀՔՄ” (Ք. 5,29): (998: 1002-
1003)

- 205- ՄՈՆ ՊԴԴ ԻՆԻԺԴ ՄԵՂՎՆ ՆԳՈՆ ԻՄԸ ԻԸՆՔ ՀՔ?

ՄՈՖԱՂԵ ՄԵՂԴ ՆԳՈՆ ՄԻՆ ՊԴԴ ՄԵՂԴ: ՄԵՂՎ ԻՌ ԿՄԸ
ԻՄԿԻ-ՄԵՂՎ ՀՔ: ՀԿ ԱՅԵՄՄՈՎԴ ՆԳՈՆ ՊՂ ԴՂ ԲԸՆ ՀՔՄ
ԴՖԸՆ ԲԸՆ ԻՄԿԻ-ՄԵՂՎ ՄԵՂԱՋԴ ՊԴԴ ՀՔ ԻՄԸՆ ԴՂՄԿԻ ԴՂՄԿԻ
ԻՄԸ Ո.Լ. ԻՄԿԻ-ՄԵՂՎ ՅԹՄԸՆ ՊԴԴ ՀՔ ԱԲԸՆ ԻՄԸ ԱԸՆ
ՊԴԸ-ՊԴԸ ՊԴԸ ՀՔՄԸ ՀՔՄԸ ՀՔ: (992-1004: 10016-10018)

- 206- “ԻՌ ԻԸՆՔԻ ՊՄՊԴ” ՄՂՈՆ ՀՆԺԵ ՄՂՈՆ ՀՔ?

ՊԻՄ ՉՈՅ ՇՈՒՀԻ: ԻՌ ՑԱ ԱՊԱՀՈՒԿ ՊՄՊԴ ՄՂՈՆ ՀՔ: ՀԵ
ԻՌ ԻԸՆՔԻ ԱԿՄԱՆ ԻԸՆՔԻ: ԴՔ ԻԸՆՔԻ ԱՌՈՒ ՊՄԸՆ: ԻՄԴԵ
ՊԴԿ: ԴՂ ԱՊԱՀՈՒԿ ԱՌ ԱՎ-Ը: ԴՂ ԴՔ ՏՀԱՄԻ ԲՓԸՆ ՏՊԸ
Ի-ՖԸԸԸ ԲԸՆ ՀՔ: “ՀԱ ԱԼԸՈՒ ՖԱ ՀՄ-Ն ՀՔ: ՊԸՆՀ ՀՆԺ
ՊԴԴ: ՊԸՆՀ ԻՆ ԻՆՆՊԱ ՀԸ” (2Պ.Պ. 2,11): (1005-1014:
1019)

“ՊԻԼԶԼՄՂՎԴ ՀԵՅՄԵԴ ՀՀՄԸ”

- 207- “ԱԼԶԼՄՂՎ ՀԵՅՄԵԴ ՀՔ?

ԱԼԶԼՄՂՎ ՀԵՅՄԵԴ: ՀԵ ԲԸՆ ՊԴԸ Ա-ՖԸԸԸ ՀԵՅՄԵԴ ՀՔ:
ՀԱՅ ՀԵՅՄԵԴ ՄԵՂԱՋԴ ՊՊԱ-Դ: ՓԲ-Մ ԱԼԶԼՄՂՎ ՀԵՅՄԵԴ ՊՖԸԸԸ:
ՀԵ ԲԸՆ ՀԵՅՄԵԴ ՄԵՂԱՋԴ ՊՊԱ-Դ: ՊԻՄ ԻՆ ԻԸՆՔԻ ՆԳՈՆ ԻՄԸՆ
ԲԸՆ ԻԿԱԸԸ ՀՔ: ՀԱՅ ԲԸՆ ԲՄՊ ԲՄՊ ԻՆ ԴՔ ՄԵՂԱՋԴ ԲԸՆ
ՓԲ-Մ (ԱՅԸՄՄ) ԲԸՆ ԻԸՆՔ ՀՔ: (1020: 1051)

- 208- “ՊԻՄՀՎ ԲԸՆ” ՀՆԺԵ ՀՔ?

ԻԻՄ ՀՄՊՆԻՆ ՏՊԱ-Դ: ՆԳՈՆ ԻՊՐ ԻՌ ԾԱ-Դ ՊԴԸ ԷՄԸԸԸ
ԻՌ ԱԿՄԱՆ ՀՌՈՒ ԱՅՄՎԵ-Դ ՆԳՈՆ ՀՆԺՈՂՈՂ ՓԲ-ՄՎ ՈՅ
ՓԲ-ՄՎ ԶՈՂՈՂ ՀՔ: ՀԱՅ ԻՌ ՊԻՄՀՎ ԲԸՆ ՀՆԺՈՂՈՂ ԲՄՊ
ՊԻ-ՊՈՒ ԴՂ ԴՔ ԱՄՊԸԸ ՖԱ-Դ ՊԻՄՀՎ ԲՄՊ: ՈՅ ԱԿԱՀԻ ՊԴԸԸ
ԲԸՆ ՊԴԸԸ ԴՂ ՄԵՂԱՋՎ ՖԱ-Դ ՊԻՄՀՎ ԲՄՊ: ՈՅ ԱԿԱՀԻ ՊԴԸԸ
ԴՂ ԴՂՄԿԻ ԴՂ ՄԵՂԱՋՎ ԱՄՊԸԸ ՊԻՄՀՎ ԲՄՊ: ՈՅ ԱԿԱՀԻ ՊԴԸԸ
ԴՂ ԴՂՄԿԻ ԴՂ ՄԵՂԱՋՎ ԱՄՊԸԸ ՀՔ: (1021-1022: 1051)

- 209- “ԱՄՊԸ” ՀՆԺՈՂՈՂ ՀՆԺԵ ՀԸ ՆՄԸՆԻ?

“ԱՄՊԸ” ԻՆՈՒ ԻԼ-Ը ՀԵ ԱՄ-Ը ԱԼԶԼՄՂՎ ՖԱ-Դ ՀՆԺՈՂՈՂ
ՀՆԺԵ-Դ ՀԸ ԻՆՄԸՆԻ ՆԶԼ: ՀՔՄ ԻՌ ՑԱ ԱԿՄԱՆ Ա-ՖԸԸԸ:

ከልከይ ምንጂስተኞች ከየድልያጥ ጥድቃን፡ ምስ አየሰሳን ማርማዎን፡ ምስ
መለከኩትን ቁጥሮንና ካሳብና እያም፡ ከምህ በለም እኔ ተግባሩት በተ
ከርስቲያን የቅሙ፡ ዘላቶም ጥካምና “ገጽ ጥገኛ” (1ቆር. 13,12)
ይርከራይም፡ ምስ ቁጥሮች ለአበ በፍቅርዋ አድነት ይነበሩ
ምንጂታናውን የሚልጥ፡ (1023-1026፡ 1053)

“በአቶን በምብጥን ስይወት ሲጠቃል፡ እግዢአበበ እና ጥራቱ እና፡
ንስ በውልድን መንፈል ቁጥሮን እበላ፡
እና ለዚ ከልኝ ክብ ዓይኑ ማይ ለማያዊ ሆኖም የፍሰብ፡
በአቶውኑቱ፡ በተ መለከታዊ ማብሩ ቤና ለለዓለማዊ ስይወት ይማ
ንናና በአቶ የተሰሩ”
(ቅጥሉ ቁርስቦ አክደራለም)

210- “ንስ በታ” እንታይ እና?

ንስ በታ መንፈልዋ ከነት እና፡ እያም አስተኞ እምና ከይኖም በጥሩ፡
ከም በድንኑ በተረጋገጧ እና፡ ከይኑ ጥን ፍጊ ለማያዊ ተከንቢ ዘከኑትው.
ገና ምንጂስ ለለዘድልያጥ እና ቤና በታ ይዘበበ፡ (1030-1031፡ 1054)

211- እና ቤና በታ ዘዘለው ከርስቲያን አገዋጥና ከመይ አልኝ ከንከባዣም ቻክላ?

ኋይ ቁጥሮን ለታዕስ ለለዘለው፡ እያም ገና እና ምድር ለደት ለለዋ ስነበብ
ከርስቲያን ነቶም እና ቤና ለለወ አገዋጥም ከረዳኝዋም ይኩልለ
እቶም፡ በፊለይ ይማ መሥዋዕት ቁጥሉ በምዕራግ ከኢትዮጵያ
ይኩልለ፡ በተወስኩ ይማ መንጂታኑም በለም ምግዴት በምሂሳ፡ ወይ
ኋይ ለረዕ ምስ ቁጥሩት ተማሪሁት በምፍቅም፡ ወይ ተጋድሎ በምግባር
መንፈልዋ አገዛም ከበርከተለም ይኩልለ፡ (1032)

212- “ግኝሙ እሳት” እንታይ እና?

ኋይ የቶም በፍጊነቶም ዓይይ ምስ ቁጥሩት በጠና፡ ከይተናስኬ በጥሩ፡ ሰባት
ኋይ ለለዓለማዊ ከነት እና፡ ሰባ፡ ተከናወን ስይወቱን እና እምና ከይኖ
ጥራይ እና በረከቦ ዘከኑ ዘከኑበብ እና ተፈጻሚ፡ ዘከኑ ጥራይውን እና
ሂሳ በጠና፡ እኔ ቤኖም መቁጥሮች፡ ፍኝሙ እሳት፡ ክብ እምና ተፈለግ
ምንጂስ እና፡ ነፃ ከነታት ነፃ ከርስቶስ ከምህ በምባል ይገልጻ፡ “እቶም
ርገማት፡ ክብ ሰአቃቃዕም ፍጊ ቤና ዘይዙንን ዘመለኩቱን ተተክለው ወይ
ዘለዓለማዊ አዋ ከቶ” (ማቴ. 25,41)፡ (1033-1035፡ 1056-1957)

213- መስን ከይበለ ሁኔታት እምናኩን ሁሉም ፍኝሙ እሳትን ይሰማማዕድ?

“ገዢታስ ከተማም ፍጊ ቤና ቤና ከበጽሕኬ እምበር፡ አድሮ ከመና
እይፈቻን” (2ቆጥ. 3,9) እና፡ እምናኩን ቤናበ ፍጊ አገኝነታውን ገዢ
ፈጻሚ ጥን ከዚ ወይ ሰባ ምርመራ የኩበር እና፡ ሰባ ከሰበ ሰላት ጥሩ
እና ዓይይ ምስ ቁጥሩት ወኩ፡ ነፃ ሰንናን ፍቅር እምናኩን እንተነሻት፡ በዝክ
ፍቃቶ እና ክብ አድነት እምናኩ፡ ፍጊነቱ ተጠቁሙ ሰባለ ፍጊ እና
ዘንጀል ለለው፡ (1036-1037)

214- ወይ መውኩታ ዓለም ወይ ዓለምናዊ ፍርድ ከመይ እና?

ኋይ መውኩታ ዓለም ወይ ዓለምናዊ ፍርድ፡ ወይ ነፃ ወይ ተከናወን
ስይወት ወይ ነፃ ወይ ለለዓለማዊ ከነት ስይወት በጥሩን ፍርድ እና፡
ከርስቶስ ከምፈራዳ አያዋኑን መታኑን ከይኑ ምስ መስ፡ ዘሽለም አስቀበ

አብ ቅድመኑ ይእከበም፡ በካዕባ እቶም “ዓለምናን ችጥኑንን” ፍርማ ከሆነ
እኔ፡ ይሰራ እኩ ዓለምለኩዊ ፍርማ፡ እኩ ባተኞሥኩ ሂርና ፍይታ ይረ
ተፈረም በነበረት ፍይ ነፍሰና መንፈሳዊ ከነት ተሳታፊ ከሻውን እኔ፡
(1038-1940፡ 1058-1059)

- 215- ዓለምለኩዊ ፍርማ መሳሰ ከሻውን እኔ?
ዓለምለኩዊ ፍርማ እብ መውሻኑት ዓለም ከሻውን እኔ፡ መዓልቱን ስዓቱን
ዶማ በዘይኩ አምስክ ካልኩ በፈልጎ የሰቦን፡ (1040)
216- ተስፋ አድጌ ለማያዝኑ አድጌ ምድርናን እንታይ እኔ?
ይሰራ ዓለምለኩዊ ፍርማ፡ ከብ ባርሃትን ምብስብስን ባተላቻቸ ዓለምና፡ እብ
ከብር ክርስቶስ ክሳተፍ እኔ፡ ሪዕ ዓለምባል “አድጌ ለማያዝኑ አድጌ
ሆድርናን” (1አጥ. 3,13) ከሻውን እኔ፡ ሪዕ መንግሥት አምስክ ፍጽምና
ከለጠስ እኔ፤ እኩ “እብ ለማይ ካኔ ምድር አለው ተስፋ እብ ተስፋ
በልጥን ክርስቶስ ምኬንቱ ክጠቃለል” (አዲ. 1,10) መለከታዊ መደብ
ዶኗት ጉዳዋና ከፍድም እኔ፡ ሪዕ አምስክ በዘለዓለማዊ ስይመት “ከተለን
እብ ተስፋን” (1ቀር. 15,28) ከሻውን እኔ፡ (1040-1050፡ 1060)

“አማን”

- 217- እኩ እብ ዘለው ማይናትና አለው ሁወጥ “አማን” አብል ቅል እንታይ
እኔ ተርጉሙ?

“አማን” አብል ፍይ የበራውያን ቅል እኔ፡ መሁወጥ ዘለው ማይናትና
የረዳ አይከናል፡ ከብ ቅድሚን መሻጋፍቱ ፍይ መውሻኑት መሻጋፍ ገኩ
ፍይ ሲሳይ የአንስዱን መሁወጥ ቅል እኔ፡ እኩ ቅልዎ እብ ገልፋ
ዘለው ተስፋ አድጌ ክፍንና፡ እብ ገልፋ ዘለው ሂርና ፍይርሱ በተ
ከርስቶስና ይርከብ፡ አማን ማለት “አሳይ ይሥመር” ማለት ስለገኩን
ዘለው ማይናትና ምድርም ምስ ወሻኑ፡ “አሳይ” ጉባኤ፡ በተሰሩ
በወጪ ለበኩን ነኩ አለዓለማዊ “አማን” (ሆሳ 3,14) ገኩን ገይታና
አየሰ-ሰ ክርስቶስ በምእማን “አሳይ” ጉባኤ፡

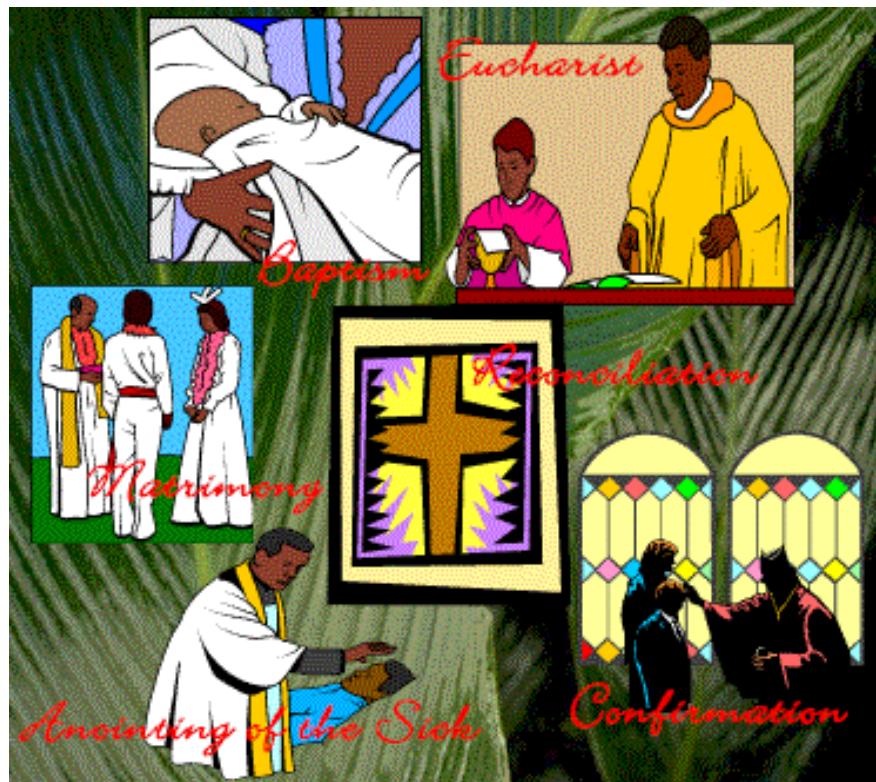

ከልኩለ ከፋል

መጋጥ ወይ
እከባሮራ
ጥወሙሉ ክርስቲያን

ቍዴማያ ወገን

ጥመጥበና ፍዴማት
ጥመጥበና ፍዴማት
ጥመጥበና ፍዴማት

218- ለመርሃም ማለት እንታይ ማለት እያ?

ናይ ከርስቶስ ምሥጻር በፍላይ ያማ ፍይ ቁጥሩ ምሥጻር ሥርዓት ወይ አበባል፡ ለመርሃም ተባረለ ይቻቀዬ፡ እብ ለመርሃም፡ ከህነታዊ ተልእኑ ከርስቶስ በሰባት እንከፍዳም፡ ሪሳይ በገኘኑ ምልካችት ይቻቀድ፡ ከምዘረጋጀ በሌላ ምሥጻርዎች ስጋነት ከርስቶስ፡ ማለት ሪሳይ አካላትን በካባር፡ እኔ ጉዳማለኩ ቢሮስ አካባቢው ሥርዓት አዋልኩ ይቻቀድም፡ (1066-1070)

219- ለመርሃም እብ ስዕዱት በተ ከርስቴያን እንታይ ማለት እለው?

ለመርሃም እገዛ ፍለይ በገኘኑ አገባብ እኔ ቐለዓለ መንፈሰዎች ተግባር እያ፡ ፍይ መውክልታ ዕላማ ከገዢ ተግባራት በተ ከርስቴያን እየ፡ ከምአውን ስዕዱታዊ ፍይ ጉኑኑ ቤዙለ በተ ከርስቴያን ምንጫ እየ፡ በሥርዓት ለመርሃም ከርስቶስ ምስ በተ ከርስቴያን ዓ በዚ ከርስቴያን ዓ አበለ፡ ፍይ ምጽታንና ተግባር ይቻቀል፡ (1071-1075)

220- ምግባር ምሥጻርት ማለት እንታይ ማለት እያ?

ምግባር ምሥጻርት ማለት፡ እብ በተ ከርስቴያን ምሥጻርት በምሥራል፡ በፍላይ ያማ መሥቀዬት ቅድስ በምስራግ፡ “ከብዴ ገዢታ ቢሮስኩ” (1ቀር. 11,26) ጉሙኑመናን ፍይ ከርስቶስ ፍረ ያገኘት ጉኑኑ ዓጋታት ምስ ዓል (ምሥራል) ማለት እየ፡ (1076)

ቀዢማሪ ምዕራፍ

ቅርቡ ምሥጻር እብ ከመነ በተ ከርስቴያን

ለመርሃም ተግባር ቁጥራቱ ሥለስ እየ፡

221- ከመይ አሌ እየ እግዢአብዕር እብ ምንምን ዕላማን ለመርሃም ቢሮስኩ?

እብ ሥርዓት ለመርሃም፡ እግዢአብዕር እብ፡ ምእንታር በዘመኑን በዘተኋሁኑ ከርስቶስ አበለ፡ በቦርኩታቱ፡ ይመልከና፡ ፍብ አልባባር ያማ መንፈሰ ቅድስ ይመልከና ይቻቀልና፡ ምዕራፍ በተ ከርስቴያን፡ በአምልካን ወካኑን ፍይ ምስኩ ተግባራትን ጉዳማለኩ እብ ተወቃድ፡ ከምአውን ሆኖ ወካኑን መንፈሰ ቅድስን ተልሆነ፡ (1077-1083፡ 1110)

222- እብ ሥርዓት ለመርሃም ማለት እንታይ እየ?

እብ ምሥጻር ቁጥሩ ከርስቶስ በፊለ እኔ ምሥጻር ስለዝኑኑ ተርጉም ይህበኑ፡ በአሳውን ይቀረ፡ ከርስቶስ ጉዳማይሩቱ መንፈሰ ቅድስ በምስልክ፡ ጉዳማኑን ታተክክቶም፡ በመሥቀዬት ቅድስን በምሥጣራትን ተግባር ያገኘት ታይፈናሙ ሲልማን ማጠወ፡ ከርስቶስ እየ በፊለ እኔ መልእ ዓለም ጉዘርከበት፡ እብ ከተ ከመኑት ጉዘንበሩን ምእንበሩን ዓለም ቢሮስኩ፡ (1080-1090)

223- መንፈሰ ቅድስ እብ በተ ከርስቴያን፡ በሥርዓት ለመርሃም ከመይ በሌላ እየ ቢሮስኩ?

እብ መርዓት ለመርንም እብ መንገኑ በተ ከርስታያንን መንፈሰ ቅዱስን
እኔ ዘበላ ምቻሁባዊ ይርከባል፡ በተ ከርስታያን ጽጋይትና ጽከተቸበል፡
መንፈሰ ቅዱስ ይሳማሁ፡ እብ ገባኬ አመንቱ ጽከርስቶስ የዘክና
ይጠለድን፡ ጽምሮውራ ከርስቶስ ሁሉው ከምረጥውን ይገበር፡ ጽበተ
ከርስታያኑ እብ ተልእኩን ሲይውትን ከርስቶስ ይጽምበራ፡ እብ በተ
ከርስታያን ሆኖ ፍጤት ከምዘረርና ከምዘዳምበባን ይገበር፡ (1091-
1109፡ 1112)

፪.ከዚ ምሥጠር (መሥዋዕት) እብ ምሥጠራት በተ ከርስታያን

- 224- ምሥጠራት እንታይ እየም? እየኖት እየምከ?**
- ምሥጠራት፡ በገዢታና አያዝነት ከርስቶስ ቤተመርመ፡ ነርአ ምልከተታት
ከለምም፡ ይጋ በልደግለኝ መጋበታት እየም፡ በገዢታና አያዝነት ከርስቶስ
ንበተ ከርስታያን ቤተወሰን፡ መለከታዊ ሲይውት በልቦስ ዓይ ቅድስና
መጋበት እየም፡ ምሥጠራት ስጋፍት እየም፤ ጽለቅም ካሳኬ ቅዱስና
ሚሸጋን ቅዱስ ቅርቡንና ጽለካን መጽሐፏ ቅንዲልን (ምቻስ
አመማግት)፤ ከህነትን ቅል ከዳንን እየም፡ (1113-1131)

- 225- እብ መንገኑ ከርስቶስን ምሥጠራትን እንታይ ሰነበ አለ?**
- ለመግ ከርስቶስ በልእኩት በተ ከርስታያን ገዢ ምሥጠረ ከርስተና
ንአዘበ ይውርዕ አለ፡ ዓይሁ ሥርዓት ምሥጠረ ከርስተናዎ ምንምምን
መሠረትን እኔ እብ ምድራዊ ሲይውት ገዢታና አያዝነት ከርስቶስ
የተገልጻ መለከታዊ ምሥጠር እየ፡ (1114-1116)

“እኔ እብ መድቃናና ባረከ በለሁ፡
ለመግ እብ ምሥጠራት ተመርኑ ይርእ አለ”
(ቁ. ለያን ዓብይ)

- 226- እብ መንገኑ በተ ከርስታያንን ምሥጠራትን አለው ሰነበ ከሙይ እየ?**
- ከርስቶስ ቤተመርም ምሥጠራት ጽበተ ከርስታያን ሲደረ ተዋህበ፡ ለለዘ
ምሥጠራት “ናይ በተ ከርስታያን እየም” ጽበል፡ እነዚ ማለት ዝማ
በከልተ መንገኑ ከግለጽ ይከልል፡ በተ ከርስታያን ምልከተን ቅጽለትን
ተማሪር ከርስቶስ ለለዝኩት፡ “ምሥጠራት ከብ በተ ከርስታያን እየም
ዘወሂጥ” ከሙይ ተማሪሷ ለለዝኩ፡ “ምሥጠራት ጽበተ ከርስታያን
እየም ተመረም” እወን ጽበል ከሙይ ጽለንዥተ በተ ከርስታያን
ለለዝውቃሙ፡ (1117-1119)

- 227- ዓይ ምሥጠራት ማገተም እንታይ እየ?**
- በምሥጠራት ተሞቃቻትን ቅል ከዳንን ከህነት ዘወሂጥ መንፈሰዎ ማገተም
እየ፡ ጽቢት ተስፋት ማገተምኑን መለከታዊ ዝለዋ የወሂሁና፡ በዘዚ ማገተምና
ከርስታያን ጽከርስቶስ ይመስል፡ በዘተፈለያ ወቀዱትን ተልእኩን ተማሪሷትን እባል በተ
ከርስታያን ጽምናን ይበቃል፡ ለለዘ እብ መለከታዊ አምልኩን አገልግሎት
በተ ከርስታያን ጽ ይውሩ፡ እዘም የተጠቃል ምሥጠራት (ጥምቀት፡ ቅል
ኤዳን ከህነት) ከይደምበለ መንፈሰዎ ማገተም ለለዝኩትመልና፡ ካል ገዢ
ጥረሱ እና እንቃበለም፡ ((1121))

- 228- አብ መንገዱ እምነትን ምሥጋራትን እንታይ ሪፖር አለው?
 ምሥጋራት ጽምቃባል እምነት የደረሰ፡ ከምኬውን አብ መሆን ወይ
 ምቃባል ምሥጋራት በዘላው ቅለትን ሥነ ሥርዓትን እምነትና ይሞንበ፡
 ይሞኑበል፡ ከምኬውን ይግለጻ፡ ምሥጋራት ከተመርዕ ካለ በተ
 ክርስቲያን፡ አብ አዋርድ ጽሁወረሰቶ እምነታ ትንልጻ፡ በዚ ምክንያቱ
 እነ እየ አብ ጥንቱ ፕሮኔ “Lex orandi, lex credendi” ማለት “አን ወለጥ
 አን እምነት እየ” ተሸጋል፡
- 229- ከመይ በልና አና “ምሥጋራት፡ ዓጋ አውሃዎና መጋቢት እኩም”
 እንበል?
 ምሥጋራት ፍይ በዕድል በለው ለእኔ (መርዳ) ቁድበና በዘላግድ፡ አብ
 ምሥጋራት፡ ክርስቶስ በቴ ለእኔ ጉባኤ ብዕስ ለለዝቦዎን ዓጋታት ለለዝቦ
 ይልን እለው፡ ሥርዓት በዘላጥናወሙ አገባበ፡ ምሥጋር በቀዱ እየ፡ ማለት
 ቁጥ እፈላጊማ ምሥጋራት ይከለ ይኩ እምበር፡ እቴ ምሥጋር ጽርአት
 እየ ዓጋታት አውሃዎ “Ex opere operato”፡ ፍረ ምሥጋራት ምሀወጭ
 አይምሃወን ተረጋግጧ ዓገ አብቴ በቅዱት ተቅባሉ እየ፡ (1127-1128:
 1131)
- 230- በከመይ አልና “ንድነት ምሥጋራት እድለዙቱ እኩም” እንበል?
 ነኩም አብ ክርስቶስ ቤትምኑ መእመናን፡ ምሥጋራት ጽድነቶም እድለዙ
 እየ፡ ከተለመ ምሥጋራት፡ ጽድነት ቅጠአት፡ ጽመለከታዊ ወልደነት፡
 ምስ ክርስቶስ ጽምሃሳል፡ ፍይ በተ ክርስቲያን አገባት ጽምሃን
 ለለዝቦወቂሙና፡ ነፍስወከይም ምሥጋራዊ ዓጋታት አለምም፡ መንፈሰ ቁጥብ
 ነኩም ምሥጋራት ቤትምበል የአውሃን ይቋይሩን እየ፡ (1129)
- 231- “ፍይ ምሥጋር ዓጋ” ወይ ምሥጋራዊ ዓጋ እንታይ እየ?
 ገመታና አየሻስ ክርስቶስ በመንፈሰ ቁጥብ አበለ አብ ነፍስወከና
 ምሥጋር አበዳለና በተፈለያ ዓጋ “ምሥጋራዊ ዓጋ” ይጋል፡ እነ
 ማለት ከኩ አብቴ ምሥጋር በወሃን ፍለይ ዓጋ ማለት እየ፡ እነ ዓጋዎ
 ጽምእመን አብ ጉዢዎ ቁድበና ይከባጣ፡ ዓጋ ክርስቲያን ይጻ አብ
 ፍይ ሰነዱ ተግባራታን አብ ምስክርናን የማධበለ፡ (1129፡ 1131፡
 1134፡ 2003)
- 232- አብ መንገዱ ምሥጋራትን አለወለማዊ ሂይወትን ሪፖር አለው?
 በተ ክርስቲያን አብዚ ምድርዎ “ነቴ በፍና ተስፋን ፍይቱ ዕዘን
 እምግኘናን መድቋናናን አየሻስ ክርስቶስ ምግለጽን ክብርን” (ቴክ 2,13)
 እናተክበረት ከነ፡ ሲለ ምሥጋራት እቅዱማ አለወለማዊ ሂይወት ተቋበሉን
 ተስተማዊርን ለለዝቦዎት አብ መንገዱ አለወለማዊ ሂይወትን ምሥጋራትን
 ሪፖር አለው፡ (1130)

ከልአይ ምዕራፍ

**ሥርዓት (ክብርን ቤትርን) ምሥጋር ቅድዕ
 ምሥጋራዊ ሥርዓት መሥዋዕቱ ቅድዕ**

መን እየ አውሃ?

233- አብ ሥርዓት ለጠርጻይ መን እኩ ሲያደን ካዬድን?

አብ ለጠርጻይ “ከርስቶስ በተገልተኝኝ” ማለት ላክስ ጥስ ሰብነት በካንሰሳ እኩ ሲያደን፡ እኩ ለቀኑ ከሆናት ቤኩ ከርስቶስ፡ ዥስታ ሰብነቱ ቤኩነት ምድራውያንን ለማያውያንን አባላት እኩካቂቃ በተ ከርስቴያኑ ከይኑ በካንሰሳ ይኖር (ይመርል)፡ (1135-1137: 1187)

234- ለማያዊ ሥርዓት እምልሽ በመን እኩ ሲፈጸም?

ለማያዊ ሥርዓት እምልሽ፡ በመሳሽነትን፡ በኋይ በሌሎን አድስን ከዳን ቅድሞን፡ በፍላይ እኩ እምልሽ በተገኝነት ይንግል ማርያምን በአዋርያትን፡ በሰማይታትን፡ “ማስለያ በዘረጋበለም” ከብ ከተለም አሳዛቢን ዓይታትን አገበጋታትን ከብ በዘለው ቅንቃታት በዘተአከቦ፡ እኩና ከቋጽሪው በዘረዝ኏ል በዘረቷት ስባት” (ሸክረ 7,9) ይፈጸም፡ አብ ሥርዓት ምሥጠራት፡ እኩ ፍለ ይገኙትና ምሥጠር እንበሰል ከለሁ፡ አብዘ ለማያዊ ሥርዓት እምልሽ ጉዳተኞ፡ (1138-1139)

235- በተ ከርስቴያን አብ ምድራ ከመይ ባለ ሥርዓት እምልሽ኏ ተፈጸም?

በተ ከርስቴያን አብ ምድራ ሥርዓት ለጠርጻይ ከተፈጸም ከላ ከም ከህንታዊ አገበበ ከይኑ ተፈጸም፡ ነፍሰውከና መእመን ከከም ዓዋጅታኩን ተልኝኩኩን፡ በመንፈለ ቅድስ እኩ ከህንታዊ አገበበ ከይኑ ሥርዓት እምልሽ ይፈጸም፡ ለለዘ እኩም ተመችት ቤኩነ ምክመን እኩ መንፈለዊ መሥቀቃቱ የዕርጥ፡ እኩም ለአኩት፡ ዓገልግሎት ከተለም አባላት በተ ከርስቴያን ከከም ተተክውልለ መዓርጎ ይመርዱ፡ ለለዘ እኩም ከሆኑን አቡኑትን ይማ አብ ከንዲ እኩ ላክስ በተ ከርስቴያን ቤኩነ ከርስቶስን ከይኖም ይኖር፡ (1140-1144: 1188)

የዕስመይ ይሙራል?

236- ለጠርጻይና ገዢመይ ይሙራል?

ሥርዓት እምልሽ ወይ ለጠርጻይ በምልከታትን ምሳሌታትን እኩ ለሥራል፡፡ እዘ ምልከታትን ምሳሌታትን አብ ለማ ቅጥረትን አብ ሰብአዊ ለህልን ከለው እኩ፡ ተርጉሙ አብ በሌሎ ከዳን በዘለው ቅጽማችት ይፈታኩ፡ በዘበበለ ግን እዘ ምልከታትን ምሳሌታትን አብ ለይወጥ ገዢታኩ እየሰለስ ተተራለያን ከይኑ፡ ከብኑ ተተውስኩ እኩ፡ (1145)

237- ፍለ ምሥጠራት ምልከታት ከለይ ለመሻ እኩ?

ገለአ ምልከታት ከብ ለማ ቅጥረት ተተውስኩ እኩ ተርጉሙ፡ ተዋ፡ እንደሸ፡ ወይኔ፡ በይቴ፡ ገለአ ከብ ማንበራዊ ለይወጥ ተተውስኩ እኩ ምልከጋብ፡ ምቅባለ፡ ምቅራብ እንደሸ፡ ገለአ ምልከታት ከብ በሌሎ ከዳን ከለው ተረኩ ይገኙትና ተተውስኩ እኩ ሥርዓት ፍለኩ፡ መሥቀቃቱ፡ እንበይ እኩ፡ ወፈም፡ ገለአም ምልከታት በገዢታኩ እየሰለስ ከርስቶስ ለለዘተዋሁኑ የፈቅርቡን ፍለ ግድን ከገዢታኩ ለለምዕን እየምኩ ከመይ ተማሪ ይገኙትና ቅድስኑን ከመሳለልኩ ከንዲገኝነ፡ (1146-1152: 1189)

238- አብ ምሥጠራ ምሥጠራት አብ መንገዢ ተማሪዎችን ቅለትን እንታይ ሪፖርት እኩ?

አብ አፈጻጸም ምሥጠራት፡ ቅለትን ተማሪዎችን ዓማቁ ሪፖርት እለውም፡ አብ አፈጻጸም ምሥጠራት እኩ እንተቀመለ ምልከታትን ተማሪዎችን

ንርእስ አደ ቅንቃ እኩ እንተኩኩ፡ ነቱ ለርዓት ቅላት ከሰንያን፡ ከይወጥ ከሆነን አድራሻ እየ፡ አብ አፈጻጸም ምሥጋራት ካለው ቅላትን ተግባር፡ ምልከተን ተምህርተን ስለገዢኑ ከኔዘገለ አይማካና፡ ፍይ ምሥጋራት ተግባራትን ቅላትን ነቱ ተጋጥሞ ከምዘፍጻምዎን ይገባሩ እያም፡ (1153-1155: 1190)

- 239- ከማን መ-ዘመን አብ ለጠርሃም ግዳ አለወም ሂሳብ በክሙድ እየ?
ከማን መ-ዘመን ምስ ለርዓት አምልሽ ጥበቃ ገኩ በግምጽና አለወ፡ እነ
ዘለዕበ መምርርኩ ከእ ከሻተሉ አለወም፤ ፍይ ከማን ቅላት ምስ ክቶለካዊ
ትምህርቲ፡ ለሰማማግዳ ከኩውን አለወ፡ ቅላት ከማን በገተኝኬለ መጠን ክብ
መቆከፍ ቅድሚን ክብ ከልእ ለጠርሃምዊ ምንምቃቻትን በተወስደ ከኩውን
አለወ፡ ከማን መ-ዘመን ነቱ ምልከራ ገኩ አገልልኝ ዘለውት ከልንቀፍ
የበለን፡ ዓይነት ከማን መ-ዘመን ከምረዳ አለወ፡ ከማን መ-ዘመን
ተጋቢሉ ካለው ከሚ ስጋ ለሰባ እግዢአብዕር ማጋታም ማህል በንድብርቃ ከኩውን
አለወ፡ ፍይቱ ለርዓት መንፈሰዋ ማህልኝን ግርማን ከቅንጥት የበለን፡
ቅድሚ አገልጻናለ “ዘጋዣር ከልተ ገዢ ከምዘገለ እየ” ይገል፡ (1156-
1158: 1191)
- 240- መንፈሰዋ ስእሉ ወይ ስእሉ ቅድሚን እንታይ እየ ተቋሙ?
ስእሉ ከርስቶስ፡ እኩ በበለስ ለርዓት አምልሽ ሂፍጻወሙ መንፈሰዋ ስእሉ
እየ፡ እኩ ከልእ ማርያምን ቅድሚን አለወም ስእሉታት፡ ከርስቶስ
በአገዣን ስላክዣን ከምዝኩበረ የተከሰሰበኝ፡ ከም በንጻልን መቆከፍ
ቅድሚን ቅል አምላክ፡ መለከታዊ ተምህርቲ ከም በመከላልቁና፡ ሌክዕ
ከምአውን ስእሉታት ከርስቶስ ማርያምን ከልአት ቅድሚን፡ መንፈሰዋ
ትምህርቲ፡ የመከላልቁልና እያም፡ (በኩ ቅኩ ነገብረቃም እንከተጋገሙ-
ከእ) አብ ምንቅቃሕን ምምዕባልን እምነት መእመኝን ደማ አገለቱ
እያም፡ (1159-1161: 1192)

መእስ እየ ለመራብ?

- 241- አብ ለጠርሃምዊ ዓመት አገልግሎት ቅንድኝን ገዢ መእስ እየ?
አገልግሎት ማእከል ለጠርሃምዊ ዓመት፡ ዕለተ ሰንበት እየ፡ ሰንበት
ከርስቴያን መብንበን፡ ቅንድ አገልግሎት፡ ፍጽምኝን ለጠርሃምዊ ዓመት እየ፡
ለጠርሃምዊ ዓመት (አም የካንስ እስከ የካንስ) መቆዳምቃኩ፡ እኩ “ናይ
በገዛት በገል” ተባረሉ ሂደዋል ቁሳ እየ፡ (1163-1167: 1193)
- 242- አብ የካንስ ከሎበ የካንስ ካለው ለጠርሃምዊ ዓመት እንታይ፡ ከመድ እየ?
በተ ከርስቴያን አብ አደ ምስ ለጠርሃምዊ ዓመት፡ አብ ተስቦኩቱ
ከሰዳ ደግማይ ምቆከቱ፡ ካለው ከሚ ምሥጋራ ከርስቶስ በምለአ ተብል፡
አብ ወውርኩ ከነ አብ ዓዲመት፡ አብ ምኩበ ገዢ በተ ከርስቴያን፡
በፍልዕ በበለ ፍቃር ፍይታ እደ አምላክ ገኩነት ቅድሚቱ ደንግል
ማርያም በገዛት ተኩባር፡ ፍይቶም ምእንታቱ ከርስቶስ አለወም በተኩበኝ፡
ምስክ ተለቁጥሮም ምስክ ሂሳብ እግዢአብ ካለው ቅድሚን ገኩ ተብል፡ (1168-
1173: 1194-1195)
- 243- ዘለውት በገዛት እንታይ እየ?

გლოტ ስიტ-ት და ის ის ხიტებზ პუნიშ-უ მუსლიმ გლოტ እრა
ხიტები წოპ-ტ ისინ: უნიტ ის ხიტებზ აღა ეკატერი გლოტ
እርሃ: በგლოტ ስიტ-ት: እኔ አገ መሥዋዕት ቁጥሮ እንበሰለው ጥምር
ხიტები: და ነቅስዕከፍ መዓልቱ ስიტ-ት ይችድኝን የአዳሪን: გლოტ
ስიტ-ት አውራ በመዝሙር ዓይነት ዘቀመ გლოტ ክኩውን ካለሁ: በኋይ
መጽሐፍ ቁጥሮ የባባት በማጣወ እርሃ: და አበውን መንፈሳዕን
መማህራንን የባባት ደማ ዘተውዕለ እርሃ: (1174-1178: 1196)

አበው እርሃ በመረጃ?

- 244- ის ხიტებზ ወርዓት አምልክክ ታክተኛም በታ የደልያ ደየ?
እኔ “በመንፈሳዕን አቅን” (የአ. 4,24) በግበር አምልክክ ፊይሽ ክጥን:
አገ በታ አይውስኝን እርሃ: ከመይ እርስቶብ እርሃ እኔ አቅኑ በታ
መችድለ አምልክክ እርሃ: ማለ እርስቶብን በተግበር መንፈሳዕ ቁጥሮን ክልሎም
አገበ እርስቴንንን መለክ ის ხიტებზን በታ መችድለ እኔ ሲያው
አምልክክ እየም፡ ከይ኏ ማን ሲያበ እግዢአብዕር በካንሰኙ ተአሳቦም
ውርዓት ለመርጻም ታክተኛሙ፡ የወልደው-ምን ከም የሚኖም መጠን፡
და ወርዓት አምልክክ በታ የደልያም እርሃ: (1179-1181: 1197-1198)
- 245- መንፈሳዕ ስንጻ (በታ መችድለ) ከመይ ዘበለ እርሃ?
መንፈሳዕ ስንጻ፡ ის እግዢአብዕር እርሃ፡ የወልከት የደልያ አበቱ በታ
ዘርክዎ መኅመናን፡ და እኔ ለማይ ዘላ ማንበረ እርስቴንንን እርሃ፡
መንፈሳዕ ስንጻታት፡ ის ხიტებზ ቁጥሮ ቁርጥን ተወርዓለ፡ እኔ እኔ
መ-ዳያ ቁጥሮ ቁርጥን በካቅኑ ሁሉም ዘለው ካለው እርስቶብ ተሞልሽለ፡ და
გლოტ በታ እርሃ፡
- 246- አገ ወ-ሻው და ወርዓት አምልክክ በታ (መንፈሳዕ ስንጻ) አገበ
ክፍልታት አየኖት እየም?
አገ በታ እርስቴን ወይ አገ ገኝነ የወልደው ወርዓት አምልክክ በታ ቀንዲ
አገደለቱ ክፍልታት እነም እስከ እየም መንበረ ተረት፡ መ-ዳያ ቁጥሮ
ቁርጥን፡ መንበረ ቁጥሮ ቁጥሮ፡ መንበር አበን ወይ ክህናት፡ ቁኔ ማንበረ
(ቁል አምልክክ ተንበበለ በታ)፡ ማያ ተምቀት፡ መኅዝረ እያቶም፡ (1182-
1186)

ዘተፈለለው ወርዓት፡ ፊይ ጥምር

- 247- እኔ ተደ ገኝነ ጥምር እርስቶብ፡ ከመይ አፈ እርሃ አገ ዘተፈለለው
አየኖት ክፍልታት በዘተፈለለው ወርዓት በፍልም?
- እኔ ዕምቀቱ እይው-ዶን ማንታም ገኝነ ጥምር እርስቶብ በካድ በይ኏
ውርዓት ክግልኝ ስለዘይከል፡ አገ ጥንቱ ይጤና እዘ ማንታም ገኝነ
ጥምር እርስቶብ በዘተፈለለው ለገበበን በሁሉም ተደረግ፡ በበይ኏ በገበበ
መግለጫ ክኩው አፈ፡ እዘ ክኩው በሁሉም ለገበበን በፈላለ
መግለጫ ጥምር እርስቶብኬ በግም በዘተኝነት እኔ እንተለም ታክድስኬ
እመለለኝ እርሃ፡ (1209)
- 248- እዘ በዘተኝነት ኪለም ዘተፈለለው ወርዓት-ት በየኋይ አገበበ ፊይነቱ
ይረዳገኝ?

- ሳላ-ት ገና-ዕ አከታተለ አዋርያዊ ስልጣን፡ ከበ አዋርያዊ እስከ ተመራሱ የሚገኘው የሚመራውን አድነት (ብታዏ) እንተለሁ፡ ከበ አዋርያዊ ተመራሱ የሚገኘው የሚለት እኩ፡ በዚ ይጠና አድነት ብተፈላለም መርግታት ነረጋግሽ፡ በተ ከርስቲያን ክፍለካዋጥ መግለጫ ዓይነት ማስቀመጥ ስለማስኬል፡ እኩ ብተፈላለም በዚ-ን ማስቀመጥ እኩ አድነት ከተመዋሪ ተኩስል፡ (1209)
- 249- ከበ መርግታ ለመርሆ ከገል ምልከታት ወይ ቅለት ከቅርር ይከናልድ?
- አበ መርግታ ለመርሆ፡ በፍላይ ከበ ምልከታት፡ እኩ ባልለ ከርስቲያን ቤዚያ መለከታዊ ምንጻ ለለም በምኩኑ ቤድቅር ነገራት (ምልከታትን ቅለትን) ይርከባል ፍይዘ እምነት ቅቀበት ባልለ በተ ከርስቲያን እኩ፡ ገለ-አ ከቅርር ቤክስል ባእታታቸውን አለሁ፡ አደጋይ ከበ ብኩነት ቤተ ከርስቲያን ታገለ-አ ቅለትን ተማሪውን ምልከታት ከተመዋሪ ተማሪድ፡ ከመይ ምስ ብተፈላለም አስተያየት ባህልታትን ከሰማማሽ ስለማስኬል፡ (1205-1206)

ከኢትዮጵያ ወገን

የኢትዮጵያ ፌዴራል ቤት ከርስቲያን

ጥምቀት: መሬት: ቁጥር ቁጥር ፩

ጭላկ: መጽሐፈ ቁጥር (ቅበለኛ አመ-ማካት)፩

ከሆነት: መጽሐፈ ቁጥር (ቅል ካይ)፩

250- እቶም ሽቦች ምሥጋርት አብ ክንደደ ቤኩናለም?
 እቶም ሽቦች ምሥጋርት አብ ለለሰተ ቤኩናለም፡ ጥምቀት፡ ማረጋ፡
 ቅድስ ቁርጻን ፍይ መባክታ-ከርስትና ምሥጋርት ይበሃለ፡ ፍይ ምጥቅስ
 ምሥጋርት ተባሂለም በፍለጠ ምሥጋር ስሳቱን ምሥጋር ቅንዲልን
 እቶም፡ ፍይ አገልግሎትን ፍይ ተልእኩን ወይ ፍይ ስታፊ ምሥጋርት
 ተባሂለም በፍለጠ ድማ ምሥጋር ተከላልን ምሥጋር ክህነትን እቶም፡
 ከተመለከ እዘም ሽቦች ምሥጋርት አገልጻ ብኩና ሂሳብ ለይወጥ ክርስትና
 ይተንከሩ፡ “ፍይ ከተመለከ ምሥጋርት ክርስትና ፍይ መዋእለታ
 ጥርናልኩ እብ መሥዋዕቱ ቅድስ ቁርጻን ሊለጥኩ” (ቆ. ቅማለ በአክና)፡
 ከተመለከ ምሥጋርት ታቀኩስ ቁርጻን እቶም ተዋሪም፡ (1210-1211)

ቀዳማይ ምዕራፍ

ፍይ መባክታ ክርስትና ምሥጋርት

251- መባክታ ክርስትና ክመድ በሌ. ይፈጸም?
 መባክታ ፍይ ክርስትና፡ በቶም መሠረት ለይወጥ ክርስትና በንግድ
 ምሥጋርት በምቻባል ይፈጸም፡ እቶም በምሥጋር ጥምቀት ክምብካድና
 ቐተውልኩ ምክመናን፡ በምሥጋር ማረጋ እብ እምነቶም ዘንዴት ይረከቡ፡
 በምሥጋር ቅድስ ቁርጻን ድማ ይሞግለ፡ (1212-1275)

ምሥጋር ጥምቀት

252- እኔ ቅዳማይ ፍይ መባክታ ክርስትና ምሥጋር እንታይ ስም ይወጣ?
 “ምጥማች” ማለት ፍይ ማየ ምጥካል ማለት ስለጥኩ፡ እኔ ቅዳማይ ፍይ
 መባክታ ክርስትና ምሥጋር፡ በኔ ቅንዲ ተግባር ፍይ ሥርዓቱ፡ ጥምቀት
 ተባሂለ ይፈዋል፡ ቐተውልኩ በበለ፡ እብ ባት ክርስቶስ ይጥስል፡ “አድና
 ቅጥረት” (2ቆር. 5,17) ካይኑ ድማ ምስ ክርስቶስ ይተንሸክ፡ ምሥጋር
 ጥምቀት “ከልአይ ለደት ክህን ምስክንበን በሙንጻለ ቅድስ ምስክንበን”
 (ቴቶ 3,5) ተባሂለውን ይፈዋል፡ ቐተውልኩ መክመናን “ደቂ በርሃን”
 (አዲ. 5,8) ካኩ ስለዘኝዎን ምሥጋር ጥምቀት “በርሃን” ተባሂለውን
 ይለመ እኩ፡ (1213-1216: 1276-1277)

253- እብ በሌይ ከኩን ጥምቀት ሙስመድ እቅዱመ ይሞሳል?
 እብ በሌይ ከኩን በዘን ምሳሌታት ጥምቀት ይርከበ፡ ጥምቀት፡ በማይ
 እቅዱመ ይሞሳል፡ ክመድ ማየ ምንጻይ ባትን ለይወጥን እያ፡ እብ ማየ
 ተጠቀናኝ በዘንበረት መርከበ የን ይሞሳል፡ ዘእስራኤሌውያን ክብ ባርነት
 ማስረዳ ክምብና፡ በምስዋር ቁይሻ በአሁን ይሞሳል፡ ዘእስራኤሌ እስራኤሌ
 የጊዜ ምልከት ለለዓለማዊ ለይወጥ ብኩና ፍይ ምድረ ተስፋ በዘኩታው፡
 በምስዋር ፍይ የርዳናውን ይሞሳል፡ (1217-1222)

254- እኩ እቅዱመ እብ በሌይ ከኩን ቐተውልለ ነገሮት መን እኩ ፍያኝ
 በዘኩቱ?

- እኔ እብ ምቻማግር አዋርያዊ ስርአቱ፡ እብ የርዳናስ በየተገኘበት መጥምች ነተጠመች፡ እኔ እብ መሰቀል ምስ ተስቃለ ከብ ገድኑ፡ ምልከተ ቅዱችን ቅዱስ ቅርጫንን ቤኩን ማይኝ ይኖን አፍሰስ እኔ ድሳሰ ታንሣኤሉ ቅርጫቸ፡ “ከዚ እዋም፡ ጉዢለውም አሳካባ በስም እብን ወልድን መንፈሰ ቅዱስን እናጠመችኩጥምዎም ይቀ መሁመርተው ማጠቃዎም” (ማቴ. 28,19) እናበለ እዘ ተልእናዎ በስተም ገድታና አደሰስ ክርስቶስ እኩ ንኔ እብ በለይ ከዳን አቅራሙ ተመሳለ በነበረ ምሥጠረ ቅዱች እና ፍጽም በበጽሐዎ፡ (1223-1224)
- 255- ከብ መአሰን ገመንን እያ በተ ክርስቶስን ተጠመች?
ከብ መዓልቱ ድንጋጌዎ ምሂራ በተ ክርስቶስን፡ እብ ክርስቶስ ምዘላምን በበለ ኮሎ ተጠመች፡ (122-1228)
- 256- እኔ ቅዱን አገዳለን ተማሪ ወይ ለመዓተ ምሥጠረ ቅዱች እንታይ እኩ?
እኔ ቅዱን አገዳለን ተማሪ ወይ ለመዓተ ምሥጠረ ቅዱች እንታይ እኩ፡ (1229-145፡ 1228)
- 257- ምሥጠረ ቅዱች ክፍበል ብኩል መን እኩ?
ከይተጠመች በበለ ስብ፡ ምሥጠረ ቅዱች ክፍበል ይኩል፡ (1246-1252)
- 258- ለለምቻይ እያ በተ ክርስቶስን ገዢሞት ነተጠመች?
አዎን በበለ በጀመሩት አዲም ተስኩሩ ለለዝዎለድ፡ ከብ ለልማን ለይጣን ተግቻች፡ ዓገልግሎት ወይ እናደን ይቀ እግዢአብዕር ክሳይ፡ ለለዝለም፡ ቅዱች ዓይ ገድኑ የድልም፡ (1250)
- 259- ስብ ገተጥምች እንታይ ክፍድም ይግባኙ?
ከተጥምች በደረሰ በበለ ስብ ዓይደ እንተኩይኑ በፊል እምነቱ፡ ከገልጻ አለም፡ ቅልዓ እንተኩይኑ ወን፡ ወይ ወለጥ ወይ በተ ክርስቶስን እምነቱ፡ ከከንድና ይምስክናለ፡ እብደን ወይ እናደን፡ ከምኑ ክኩ መሳሌ ማገበረ ክርስቶስን፡ እብ ገዢ ቅዱችርሱ ቅዱች (ደረጃ ገዢ ክርስቶስን)፡ ንኔ ተመራሽ ክድግናው ይግባኙ፡ ገዢ ተረይ በይከናለ፡ ተጠማች ድሳሰ ምጥማች፡ እብ እምነቱ፡ ከፈንዕን፡ ዓይ ምሥጠረ ቅዱችናን ገዢ እለምም፡ (1253-1255)
- 260- መቻኩ እኩ ክመጣች ብኩል?
ከሎ ገዢ እብንን ከህንን ክመጣች ይኩል፡ በመዓተ ሌተን ዓይቀን እውን ክመጣች ይኩል እኩ፡ እዘም ነተጥቅስ ስባት እብ በተሰኩንለ ገዢ ቤኩን ስብ ክመጣች ይኩል፡ አደወሰ ከምኑ በተ ክርስቶስን ነተገበር ከገበር በፈ ይሰብበ ደኩ እምበር፡ እኔ ስብ እብ ምሳሌ ተጠማች ማይ እናፍሰስ፡ በስም ቅድስቱ ለሰብ እዘ ቤኩበበ ይብል፡ “እኩ በስም እብን ወልድን መንፈሰ ቅዱስን አጠጣችኩ አለኝ”፡ (1256፡ 1284)
- 261- ገዢነት ቅዱች ዓይ ገድኑ እድገት ይቀ?
የተም ወንጻል ነተበወይም፡ ከምኑውን እዘ ምሥጠር ገዢ ክፍበል ዕድል ምዘላምም ስባት፡ ምሥጠረ ቅዱች ገድኑውም እድገት እኩ፡ (1257)
- 262- በዘይ ቅዱች ገዢነት ይኩል?
እቶም ከይተጠመች በስንሰ እምነቶም ነጥቱ፡ ስባት ክድኑ ይኩል፡ ከመይ በሰማዕትናቶም ዓይ ይሙ ቅዱች ተቃቦለውም እለወ፡ እቶም

ንጥምቀት በቋረጥ አለው. ገዢ ከርስቲያን፡ ከምአውን እናም ከተለማ
ንከርስቶስን ገዢ ከርስቲያንን ከይፈለጓ፡ ለለ ዘመኑ እምነት ወገ፡ በልቦም
ንአምነት በደልይወን፡ ዝግበር ከፍድሙ በለመውን በጽሐፏ አበለ፡
ከይተመዋቂ ከድገትና ይክሳለ፡ ከመሬ ገዢ ፍቃ ማረጋገጫ ተምቀት
ተቋረጋለም እየም፡ (1258-1261፡ 1281-1283)

263- የረዳት ተምቀት እያቀት እየም?

ጥምቀት፡ የጠቅም እናምን ከተለ ወለዋ የጠቅም፡ የጠቅም አለበበ ከተለ
መቋሻዎችን ይደምሰለ፡ በቴ ምሥጠራዊ ዘመኑ (ከባቱ ምሥጠር ቤመሻኑ
ሽጭ) አብ ስይወት ቁድስት ለሰነድ የቀኑናና፡ በቴ ለደገኔን ዘመኑ ከእና ምስኑ
ከርስቶስን ምስ በተ ከርስቲያንን አድ ከምቻዎን ይገባር፡ አብ ከሁታዊ
ተልኩኑ ከርስቶስ የቀኑናና፡ እዘዚ ዘመኑ ፍቃ ከተለም ከርስቲያን
መሠረት አድነት እየ፡ መለከታዎችን የይላትን ወሠረታት መንፈል
ቁጥገኑ ከምአሁለው ይገባር፡ በተመዋቂ አበለ፡ ፍቃ ከርስቶስ በይፈምሰበ
ማግተም ስለዘላቸው፡ ገዢ እናም ይክሳለ፡ (1262- 1274፡
1279-1280)

264- አብ ገዢ ምጥማችና እንቅበለው “ሰም ከርስቶስ” እንታይ ተቋሚ እለው?

አምነት ገዢነውከና በበለምና ስለዘላፈልጎች፡ በበግልና ስለዘቅበለኛን፡
ሰም ተምቀት እንዲ እየ፡ በጥምቀት፡ ከርስቲያን አብ በተ ከርስቲያን
ፍቃ ገዢ ስለሆነ የለይ ሰም ይረከብ፡ በበተኩለ መጠን እኩ አብ
ሥርዓት ተምቀት ቤመሬ ሰም፡ ሰም አድ ቁጥስ እንተኩነ ይምረዳ፡
ከመሬ ነኩ ተጠማች አርካም ቁድስር ይክዋ፡ ከምአውን አብ ቁድማ
አምነት የማልዳለ፡ (2156-2159፡ 2167)

ምሥጠራ ማረጋገጫ (ፍቃ ዘንድት ምሥጠር)

265- አብ መለከታዊ መደብ ዓገናት ምሥጠራ ማረጋገጫ እንታይ ግዳ እለው?

ነኩ ከመሻኑ በኋላው መሰረትን ነቶም ፍቃ ገዢኑ ስጠባን፡ መንፈል ገዢታ
ከመሬም ከምአሁለው፡ አብ በለይ ከድን ነበረት አቅራቢም አውች፡ ፍቃ
ገዢታና አያስስ ከርስቶስን ስይወትን ተልኩኩኑ ምስ መንፈል ቁጥስ
ምለኩ አድነት ነበሩ፡ አብ ዕለተ እንጠቀሰ፡ አዋርያት መንፈል ቁጥስ
ምስ ተቋበለ፡ “እኩ የበይ ግብረ እምነት” (ግ.አ. 2,11) አውች፡ ገዢ
ድኩራ እዘዚ ፍድማዘዚ ነቶም ቤተመዋቂ በኋላው ለባት በአምብር እድ ነዘ
መንፈልበ ይህበዋም ነበሩ፡ ከምበር ባን በተ ከርስቲያን ገዢመናት
በመንፈል ተነበር፡ ገዢቻዎን እዘዚ መንፈል እዘዚ ተደድል፡ (1285-1288፡
1315)

**266- ስለምታይ እየ እዘዚ ምሥጠርና ቁባኤት ማረጋገጫ ወይ “ፍቃ ዘንድት
ምሥጠር” ተባሬለ እለመ?**

ፍቃዎ ምሥጠርና ቁባኤ ተማበር ምቅባሪ ስለዝኩና፡ አብ ምስራቻዎችን
አብያት ከርስተኩናት “ምሥጠራ ማረጋገጫ” ወይ “ምሥጠራ ቁባኤት ማረጋገጫ”
ተባሬለ ይኖላጥ፡ አብ እምነት ስለዘንዶና፡ ከምአውን ገዢ ተምቀት
ስለዘምልኩ ማለት ፍድማ ስለዘላፈል ከእኩ (አብ ምስራባዊት በተ
ከርስቲያን) ፍቃ ዘንድት ወይ መጽኑኑ ምሥጠር ተባሬለ ይኖላጥ፡
(1289)

267- ቁንዲ ሥርዓት ወይ ተማበር ምሥጠራ ማረጋገጫ እንታይ እየ?

ቀንኑ ሂርጓት ምሥጋረ ማረጋገጫ፡ ቤተቁደሰ አይደለም ማረጋገጫ፡ እብቱ ሂርጓት በዘመኑ ተከራካሪ ይፈጸም እና፡ እብ ምልሬዎች በተ ከርስታይን ቅበት ማረጋገጫ፡ እብ ግንባር ተመግቷ እናጥተበ፡ “ከም ሆኖ ገዢተዋህበ፡ ማጥተም መንፈሰ ቅድስ ተቁስል” እናበላክ እና ለፍጽም፡ ሂርጓት ቁስጥንጥንያ እብ ገዢተለ ምስራቻውያን እብያተ ከርስተያናት ግን፡ እና ምልሬዎ እብ ግንባር ጥሩይ አይደለም፡ እብ ካል ከፍልታት ስጋት ተመግቷ እናቁሳክ፡ ከምሁ ተጠል፡ “ኩል መንፈሰ ቅድስ ሆኖ ማጥተም”፡ ማረጋገጫ፡ በአቦን ቤተቁደሰ ስቱን ቅድስ ጥሩይ አይደለም (1290-1301፡ 1318፡ 1320-1321)

268- ፍረ ምሥጋረ ማረጋገጫ እንታይ እና?

እብ ዕለተ እንጂቅሰጠ ከምሁተዳሪሙ፡ ፍረ ወይ ለዕበን ምሥጋረ ማረጋገጫ ፍለይ ተከናወል መንፈሰ ቅድስ እና፡ መንፈሰ ቅድስ እብ ለጋድ ከመርድ ካለው፡ እብ ነፍሰና አይደምሰለም ማጥተም ይፈጸማልና፡ ከብ ምሥጋረ ተምቀት ቤተቁስልናም ዓይ የዕዝዛልና፡ መለከታዊ ወልደነትና ነዋሪ ከምሁፋንዱን ከምሁፋንፍዱን ይገበር፡ ምስ ከርስቶስን ምስ በተ ከርስታይንን አሳቢች የወሃድና፡ ሆኖም መንፈሰ ቅድስ በዘመኑ እብ ገፍሰና የጽግናልና፡ እብ ሂይማጣትና የጽግናና ወይ እያነትና ገዢምስክር ነዋሪ ይኤል ይህበና፡ (1302-1305፡ 1316-1317)

269- የምሥጋረ ማረጋገጫ መን እና ከቁስለው አይኙል?

እኔ ቤተመዋቅ አበለ አይ ገዢ ጥሩይ ከቁስለው ይኙል ወይ ከቁስለው አለም፡ ምሥጋረ ማረጋገጫ ገዢቁስ ብቁቅት ስላዘዴል፡ ምስጋረ ማረጋገጫ ቁድማ ምቁስልና ገፍሰና ከንጂሻና ይጋበናና፡ (1306-1311፡ 1319)

270- ፍይ ምሥጋረ ማረጋገጫ ለራዲ መን እና?

(እብ ሂርጓት ለተን) ቅንኑ ለራዲ ምሥጋረ ማረጋገጫ አቦን እና፡ ለሳት አሉ ግን አዘጋጅ ለልማትን ገኩድናትውን ከወሃድም ይከሳል እና፡ አቦን እና ቅንኑ ለራዲ ከጋግል ካለው እና፡ እብ መንገዢ ቤተቁስ ስጋት በተ ከርስታይን ጥ አለው ፍልናት ምእናቱ ከረጋግሽን፡ ከምአውን እና ተቁስ እብ ተውሏት አዋርሱት ከምሁለው የምግለጽን እና፡ ከም ለማድ ምስራቻውያን እብያተ ከርስታይን ግን ክህን እና ቅንኑ ለራዲ ምሥጋረ ማረጋገጫ፡ ክህን እምበካርከለ ምስጋረ ማረጋገጫ ከመርድ ካለው፡ ጥስ ባልተካባባሪ አቦን ስላጊዚ፡ ከማአውን እና ቤተቁስ ስጋት ምስጋና ለሳሌ እና፡ አቦን ተቁስ ስላጊዚ፡ በቴ ክህን እብላ፡ እና ተቁስ ምስ በተ ከርስታይንን አቦንን አለው ፍልናት ይግለጽ፡ (1213-1214)

ምሥጋረ ቅድስ ቁርጻን

271- ምሥጋረ ቅድስ ቁርጻን እንታይ እና?

ቅድስ ቁርጻን፡ ፍይ ገዢታና አያየስ ከርስቶስ መሥዋዕ፣ ለጋን ዝግዣን እና፡ መሥዋዕ፣ መስቀል ገዢመናት እናተካደለ ከሳብ የማማይ ምጽሕት ገዢታና አያየስ ከርስቶስ ምእናቱ ከረጋግሽ፡ ከርስቶስ ባልተ መሥዋዕ፣ ቅድስ ቁርጻን ወርዓልና፡ እዘ ተከናወል ወጥን ተንሣኤ ከርስቶስ ተከናወል ቅድስ ቁርጻን ወርዓልና፡ እና ተዋሃለ፡ እና ምሥጋረው ምልከት ፍልናት ፍቃድ ምቁስልናን እና፡ ቅድስ ቁርጻን፡ እናፈሰ

- በጽጋታት እናምልከለ፡ ከርስቶስ እናቁበላለ፡ ደርብን አለዓለማዊ አይወጥ
እናቁበላለ፡ ፍ.ሰ.ካዋ መከናዬ እየ፡ (1322-1323፡ 1409)
- 272- ከርስቶስ መከናዬ እየ ጉዳዮስ ቁርጓን በመርመሪያ?
- ገዢታና አየሰባ ከርስቶስ “በታ ነተታሳዘነ ለይሸ” (1ቀር. 11,23)፣
ማለት በአመሰራ ድግበ፡ ምስ አዋርድቱ ደረሰ አውዲእታ ደረሰ አብ
ገተደረረለ እዋን ቁዳስ ቁርጓን ወርመሪያ (1323፡ 1337-1340)
- 273- ከርስቶስ ከመይ ገይሩ እየ ጉዳዮስ ቁርጓን በመርመሪያ?
- ከርስቶስ ጉዳዎች አብቱ የበደ አደራሻ ደሳሰ ማእከቦም፡ እንደሆ
አልዓለ፡ ቁረጥውን፡ ከምሮ እናበለ ጉዳዎች መሁመርቱ ምበም፡ “እንከም
በልዕ፡ እነዚ ምንጋታናትኩጥ ሲቁርሰ ሥርሱ እየ”፡ ደሳውጥን ነቱ ደዋዕ
ወይኑ አልዓለ፡ “ እንከም ለተደና፡ እነዚ ደዋዕ ደመይ እየ፡ እነዚ ጉመራት
ቻጠፊት፡ ምንጋታናትኩጥን ምንጋቱ ካል ለተደና እፈሰስ ደመይ እየ፡ ደረሰ
ዘለዓለምን ደረሰ አደራሻ ክፍንን (መሥወቂቱ እየ)፡ እነዚ ጉዝኑረው ወጤም”
እናበለ ቁዳስ ቁርጓን ወርመሪያ (1337-1360፡ 1365-1406)
- 274- አብ አይወጥ በተ ከርስቴያን ቁዳስ ቁርጓን እንታይ የመልከተልኝ?
- ምንምናን ፍጋሙን አይወጥ ከርስቴና እየ፡ ምንጋታና እናቁበላ ቁዳስ በክና
ተጠቀረት አምሳሽ፡ ከምአውን ጉዳና ቃል አምሳሽ እናቁበላ ደረሰ አምልሽ
ስማይት፡ አብ ቁዳስ ቁርጓን ፍጋሙና ይለበስ (ኩብ አለዓለ ጥርከ
ይበጽሕ)፡ እኔ በረዳ ፍ.ሰ.ካዋ ብኩና ከርስቶስ፡ ካል መንፈጸም ምበቱ በተ
ከርስቴያንን አብ ቁዳስ ቁርጓን ተጠርኑ ይርከበ፡ ስሁበ አግባብበር
ኋንፈልጊዜ ምስ አምሳሽን አድነት አለዋ፡ ደረሰ አድነትኩ ምንምናን
መግለጫን ከእ ቁዳስ ቁርጓን እየ፡ አብ መሥወቂቱ ቁዳስ ቁዳስ ቁርጓን
ከንዋርድ ካለው፡ አብ ለማያዋ ለመጥተ አምልሽ ጉጠምበር፡ አለዓለማዊ
አይወጥ ደማ አቅርቦና እስተማቂር፡ (1324-1327፡ 1407)
- 275- ምሥጠረ ቁዳስ ቁርጓን ክልእ ለም አለዋድ?
- እኔ ማእለያ ዘይበለ ደረሰ ምሥጠረ እነዚ ምበቱ በገዢኑፈለያ እስማት
ይገለጽ፡ እናሰውከና ለም ጉለአ ጉዳ ደረሰ ምሥጠረዎ ይገለጽ፡
አስማት ቁዳስ ቁርጓን እነዚ ክኩውን ይኩል፤ ቁርጓን፡ መሥወቂቱ
ቁዳስ፡ ደረሰ ገዢታ፡ ምቁርሰ እንደሆ፡ አከውተት ቁርጓን፡ ብኩና
አማማትን ወጥን ታንሣኤን ገዢታና አየሰባ ከርስቶስ፡ ቁዳስ መሥወቂ
ቱ፡ ቁዳስ አምልሽ፡ ቁዳዎት ምሥጠረት፡ እነዚ በተቁደስ ምሥጠረ
መንበረ ተሟት፡ ቁዳስ ስተኞ (ቁዳስ ምቂባል)፡ (1328- 1344)
- 276- አብ መስከተዋ መደብ ደንነት ቁዳስ ቁርጓን እንታይ ባይ አለዋ?
- አብ በሌላ ክፍን ቁዳስ ቁርጓን አቅርቦ በምሳሌ አብ አበዛዕለ ዓ
መታዋ በግል ፍ.ሰ.ካ አይሁድ ተንሬሩ ንብረ፡ አብ በሌላ ክፍን አይሁድ፡
ነቱ ማንደበታዋ ጉዳ ምወጪና ብዕተለለሙ ምንቁል አብ ማስረ ክብከተ
አለዋ፡ ዓመት ዓመት በዘይወቀው እንደሆ ፍ.ሰ.ካም የበሰራ ንብረ፡
ከርስቶስ አብ ተምህርቱ በዘይወቀው ቁዳስ ቁርጓን ደሳሰ ምዘጋበ፡ አብ
መወዲእታ ደረሰ ምስ አዋርድቱ እነዚ ፍ.ሰ.ካ አይሁድ በምዝገበ ጉዳዮስ
ቁርጓን ወርመሪያ፡ ከርስቶስ ብል፡ “እነዚ ጉዝኑረው ወጤም” (1ቀር. 11,24)
ስለዘበበል፡ በተ ከርስቴያን ተኩሣኤ ገዢታ ተስተኩበር በሉ፡ ካል ጉዢ፡
በፍላይ መዓልቲ ታንሣኤ ከርስቶስ አብ ብኩና ዕላተ ስንበት መሥወቂቱ
ቁዳስ ቁርጓን ተወጪም፡ (1333-1344)
- 277- አፈጋጌማ መሥወቂቱ ቁዳስ ቁርጓን ከመይ እየ?

አዲ ሥርዓት በዘመኑውም ከልተ ተማሪዎች ይኖረም፡ ቅል አጥቢኩ
በምንባብ (ሥርዓት ቁጥሮ)፡ በሥርዓት ቁጥሮ ቁርጓሜ (አከዣቱ ቁርጓሜ)፡
አብቱ ቁጥሮም ተማሪው ቅል አጥቢኩ ይኖዋልን ይሰጣል፡
አብቱ ከልካይ ተማሪው ጽብስትን ወይም ይችርበ፡ እነዚህ ቅድ
ምልዋጥ ቁጥሩ ፍጻን ሥርዓት ይኖር ከርስቶስ ይለውጥ፡ መእመናን ይጠ
ገመናን ይኖር ከርስቶስ ይችበለ፡ (1345-1355፡ 1408)

278- ዓይ መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁርጓሜ ወራቅ መን እያ
እኔ በግብር መኖርን ከሆነ ከለበስ፡ እነዚህ እኔ ስሳሌ ቤት
ከርስቶስን ገኝነ ከርስቶስን፡ እኔ በስም ቤት ከርስቶስን ቤታዊ ከሆነ
(አብቱ ወር መንም ከሆን) እያ ወራቅ መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁርጓሜ፡
(1348፡ 1411)

279- እነዚህ መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁርጓሜ እኔ ቁጥሩ ዘዴል ነገሱት እንደታይ እያ?
እነዚህ መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁጥሩ አድላይን አገዳለን ነገሱት፡ እኔ በሥርዓቴ
ዘተተርጉት ጽብስትን (አንጻራ)፡ እኔ ከነ ከለላ ተክለ ወይኝ ወተዳምቀ
ወይምን እያ፡ (1412)

280- መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁርጓሜ “የክርስ መሥዋዕቱ ከርስቶስ” እያ ገጠል
የከመይ እና?

ምእንት ይች ስባት ቤሉ ከርስቶስ፡ አዲ ገዢ ጉዳዢኩ እነዚህ መስቀል
ተሽንኩና ነብኩ አውራም መሥዋዕቱ፡ ከፈለ ገዢ ሁልው ስለዘግበድ፡ ቁጥሮ
ቁርጓሜ “የክርስ መሥዋዕቱ ከርስቶስ እያ” ገጠል፡ ቁጥሮ ቁርጓሜ መሥዋዕ
ቱ ከምበኩ፡ ቤቱን እነዚህ ምሥራው ቁጥሮ ቁርጓሜ ባዕለ ገዢታና አያዝኩ
ከርስቶስ ቤተውምለን ቁጥሩ ይግለጫ፡ “እነዚህ ምእንታኩናም ቤወሃን በለው
ሥርዓት እያ፡ ... እነዚህ የወሰኩ እነዚህ ቤቱ ምእንታኩናም ቤፈሰስ ይመይ
ዘተገበረ አድራሻ ከፊን እያ” (ለ.ቁ. 22, 19-20)፡ መሥዋዕቱ ቁጥሮን
መሥዋዕቱ መስቀልን አዲ መሥዋዕቱ እያ፡ እነዚህ ከልካኤል ወራቅና
አቅራቢን አዲ (ከርስቶስ) እያ፡ እነዚህ አገባብ አውራም ማን ፍልልይ
አለው እነዚህ መስቀል እኔ መሥዋዕቱ በምፍሰስ ይኖር ተፈጸሙ፡ እነዚህ
መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁርጓሜ ማን እኔ መሥዋዕቱ በዘመኑው ይኖር እኔ ከፍል
የፍልኩ፡ (1362-1367)

281- የከመይ እና ቤት ከርስቶስን እነዚህ መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁርጓሜ እንተቀተና?
እነዚህ ቁጥሮ ቁርጓሜ፡ እኔ መሥዋዕቱ ከርስቶስ፡ መሥዋዕቱ አካላት
ስብሰቱውን እያ፡ አካላት ከርስቶስ ዓይ ገኝነ መእመናን አይወቻት፡
ወካይ፡ ስዋጥት፡ የለምት፡ ስራሕት፡ የሰርዓት ምልክት ዓይ ከርስቶስ
መሥዋዕቱ አዲ ይኩወጥ፡ ምእንቱ ሁልዋን መታኩን፡ ምእንቱ ለራቅ
ሸጠአት ከለም ይች ስባት፡ ከዚ አጥቢኩ ዘዴልያና መንፈሰውን ሥርዓት
ገኝታት ምእንቱ ከንቀበልን መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁርጓሜ ንብረግ፡ እኩም
እነዚህ የወሰኩ ከለው ማንበረ ከርስቶስውን እነዚህ መሥዋዕቱ ከርስቶስ
ይካበሩ እኩም፡ (1368-1372፡ 1414)

282- ሁሉም አያዝኩ እነዚህ ቁጥሮ ቁርጓሜ ከመይ እያ?
ሁሉም ከርስቶስ እነዚህ ቁጥሮ ቁርጓሜ የለይናን መውቆድርቱ በዘመኑው
አገባብ ይፍልኩ፡ ከርስቶስ እነዚህ ቁጥሮ ቁርጓሜ በሥርዓት ይመይ
በዘመኑው መልካት፡ ሁልው ስለዘግበድ፡ ሁሉም እኩም ከውንታውን
አማናውን እያ፡ ሁሉም ከርስቶስ እነዚህ ቁጥሮ ቁርጓሜ በዘመኑው እኩም
በመለከቱን ተስቦአቱን እያ፡ እነዚህ ሁሉም ከዚ በመለከቱ ጽብስትን ወይም

ስለዘተኛና፡ ለአዋጅ ምሥጠራዊ እውን እና ጉባኤ፡ (1373-1375፡ 1413)

- 283- “ምልዋጥ ባህርድ” (transubstantiation) ማለት እንታይ ማለት እና? የምልዋጥ ባህርድ (transubstantiation) ማለት፡ ፍይ ጉብዢትን ወይምን ባህርድ በምሉእር ፍሰት ፍይ ጉብዢት እየሰነድ ክርስቶስ ሁርግ ደምን ባህርድ ተለዋጠ ማለት እና፡ እኩ ፍይ ባህርድ ለውጭ አብ አከመቱ ቅርጫ፡ በተኋላ በዕለ ጉብዢት እየሰነድ ክርስቶስ ቐተማሪያን ቅልጥ፡ በተማሪ መንፈሳ ቅልጥን ይፍጋም፡ ፍይ ጉብዢትን ወይምን ባህርድ ይለውጥ ይኩ እምበር፡ እኩ ትርእ የገምግዴ መልካዕ ጉብዢትን ወይምን ግን አይደለዎችን እና፡ (1376-1377፡ 1413)
- 284- በምክርስ ጉብዢት (እንደሆነ) ክርስቶስ ይመቻቻል ይኩ? በምክርስ እኩ ሁርግ ክርስቶስ ቀኩነት ጉብዢት ክርስቶስ አይመቻቻልን እና፡ አብ ንጽሕዴክ ቅርጫ ጉብዢት ክርስቶስ ክይተመቻቻለ በተላንተናኩ እኩ ይነበር፡ (1377)
- 285- ክሳብ መካቢ እና ለአዋ ክርስቶስ በመልካዕ ጉብዢትን ወይምን ካደንኩ? መልካዕ ጉብዢትን ወይምን ክሳብ አለሁ፡ ክርስቶስ በተላንተናኩ እኩ ወጪዎ መልካዕ ጉብዢትን ወይምን አለሁ፡ (1377)
- 286- አብ ቅድሚ ምሥጠራ ቅድስ ቅርጫን እንታይ ዓይነት እምልሽ ይፍጋም? አብ መሥዋዕቱ ቅድስ ከኩ፡ አብ ቅድስ ወጪዎ፡ ዓይነት ቅርጫን ካውሃብ እምልሽ፡ ለክዕ ክምሩ፡ ዓይነት እምልሽ እውሃብ፡ ፍይ ለማደት እምልሽ እና ካውሃብ፡ በዚ የምኩያት እኩ እኩ ለተ ክርስቴያን እኩ ፍይ ደምን ክርስቶስ ቐተላውዎ ጉብዢቱ በልዕላ ጥንቻቻ አብ መሸጥ ቅድስ ቅርጫን እትናቀሩ፡ ፍይ ለመሸጥ፡ አብ ሂይ ቅድስ ፍይ ለተ ክርስቴያን ክመስል ለማደት እኩ ለማደት እኩ ለማደት በዚ የምኩያድለ አብ መንበረ ቅቦት ተወስኑ፡ አብ በፊትዎን በአይነ ተስከም፡ ለተ ክርስቴያን አብ መንበረ ቅቦት ተወስኑ፡ እኩ የፊትዎን በአይነ የምኩያ ክዘውታናን፡ ክሰማናን ታመክመናን ተለዋ፡ (1378-1381፡ 1418)
- 287- ሲለምንታይ እና ቅድስ ቅርጫን “ፋይናወ መካሪ” ካሟሗል? ክርስቶስ አብ ቅድስ ቅርጫን፡ እኩ ክምሩ ምግባር መሰተኑ ካውሃብ ሁርግ ደምኑ ዲለዘሆበና፡ ዓይነ ምስክ፡ ክምሩ እውን የንስድናድና ክምኑ ክብር ሲለዘገበና ክርስቶስ በምሥጠራዊ መንገዶ፡ ዴረክና ሲለዘመርዓልና፡ ቅድስ ቅርጫን “ፋይናወ መካሪ” ወይ ይሸር እና ጉባሌ፡ (1382-1384፡ 1391-1396)
- 288- መንበረ ቅቦት እንታይ እና ተጋጠሙ? መንበረ ቅቦት ፍይ ክርስቶስ ምልክት እና፡ አብ መንበረ ቅቦት ክርስቶስ በዕለ፡ ፍይ መሥዋዕቱ ክምኑችሬው ወጪዎ እና፡ በዚ የምኩያት እኩ መንበረ ቅቦት ፍይ መሥዋዕቱ መሰቀል ለተ እና ጉባሌ፡ ክምሩ እውን ክርስቶስ አብ መንበረ ቅቦት፡ ክምሩ መንፈሳወ ምግባር ክይና የኩና ሲለዝዴቤ፡ መንበረ ቅቦት “መካሪ” ቅድስ ቅርጫን እና ጉባኤ፡ (1383፡1410)
- 289- መካቢ እና በተሻሱ ለተ ክርስቴያን ፍይ ግድን እና መሥዋዕቱ ቅድስ ክንቀተና አለና?

- በመዓልቱ ስንብትን፡ አብ ዓበይቱ በዓለምኑ ቁጥሮ ጥከሰምዎ፡ በተ
ከርስቲያን ገመእመፍና ተሳቦ፡ እንተተኩለውን መዓልቱ መጠቅም ቁጥሮ
ከሰምዎ፡ በተ ከርስቲያን ተመክር፡ (1389፡ 1417)
- 290- ቁጥሮ ቁርጓን መከሰ አኅ እንቃበል?
አብ መሥዋዕቱ ቁጥሮ በሕተኩ መእመና፡ ከሉ ወዘ ከምት በግባኝ
ተሰደደዋም ቁጥሮ ቁርጓን ከቃበል በተ ከርስቲያን ተሳቦ፡ መእመን ፍይ
ማድን ተኩረዋ ከቀርብ ለለም አብ ቁነ ቁረካ እየ፡ (1389)
- 291- ቁጥሮ ቁርጓን ተክንቃበል እንታይ ምግባር የድልየና?
ቁጥሮ ቁርጓን ተክንቃበል፡ ምስ ከቶለክዕት በተ ከርስቲያን ምለእ
ገንዘሩት የድልየና፡ ነፍሰና አብ ቀኩና ይኩን ፍይ የጠኢት ተት ከንጂዲሁ
ይግባኝና፡ ነለናኩ መርሆና አብ ዓበይ የጠኢት ከምዘለው በፈልግ
መእመን አቅራመ ከኩረዋ (ምሥጠረ ገስፋ ከቃበል) ለለም፡ ቁድሚ
ቁጥሮ ቁርጓን ምቃበልና በተኩረዋ ወጪ ከንጂዬም፡ ቁድሚ ምቀራብና
(ቁጥሮ ቁርጓን ምቃበልና) በእርተብ መንፈልን ለለሙትን ከንጂዲሁ
ይግባኝና፡ አለባብዕና ካኩ ተግባራትና (አደብና) ጥክርስቶስ ለክርስቶስ/ዘጋጀ
ነገዴውን ይግባኝና፡ (1385-1389፡ 1415)
- 292- ፍይ ቁጥሮ ቁርጓን ፍረታት አየኖት አየም?
ቁጥሮ ቁርጓን በምቃበልና፡ ምስ በተ ከርስቲያንን ምስ ከርስቶስን ለለም
አይነት ይደንና፡ አብ ምሥጠረ ጥምቀትን ምሥጠረ ማረጋገጫ
ዘተቃበልናም ምሥጠረው ዘመና ይከፈለና አብ ምዝገብቸር ፍቃር በገዢ
የማድበለና፡ አብ ፍቃር ገያዊ ከምንመረት ገይሩ፡ ገዢ የጠኢትና
ደምበለና፡ ዓበይ የጠኢት ከብ ምፍዳም የድግናና፡ (1391-1397፡ 1416)
- 293- ከቶም ከቶለክዕም ለይከና ከርስቲያን አገዋጥና ከቀርብ ይከላለድ?
አቶም ምስ ከቶለክዕት በተ ከርስቲያን ምለእ አይነት ለይበለሙ፡ አብለት
ምስራቻውያን አብያት ከርስተያናት ከይኖም፡ ከቶለክዕም ለይከና
ከርስቲያን፡ እንተደኩ ፍቃድም ከይሩ፡ በሀግባኝና ከሉ እንተደኩ
ተሰደደዋም፡ ከህናት ከቶለክዕም ከቃበልዕም ይከላለድ፡ እቶም ፍይ
ከልአት አብያት ከርስተያናት አብለት ከይኖም ከቶለክዕም ለይከና
ከርስቲያን፡ አብ ሁኔታ ጉዳይ እንተዘይከና ከቃበል አይቀቀልሙን
እየ፡ አብ ሁኔታ ጉዳይ፡ አብ ከቶለክዕም ከህናት ቁጥሮ ቁርጓን
ከቃበል እንተደላየም፡ በፊለም ይግኝና ከገልጽ፡ በቀል ምቀራብ
ከገበሩ፡ ከቶለክዕት በተ ከርስቲያን እትአምና አብ ምሥጠረ
ቁጥሮ ቁርጓን ከአምኑ ለለምና፡ (1398-1401)
- 294- ቁጥሮ ቁርጓን ከመይ አሉ እየ “ፍይ መጠቅም ከበር መንግሥት ሲማያት
ዕርቡን” እናዚ?
ቁጥሮ ቁርጓን በምቃበልና፡ በዘለው ለማያዊ ዘጋታትን በረከታታትን ነፍሰና
ስለትመልኩ፡ አብዘለ ምድራዊ ገግዳታና ስንቅ ከይሩ፡ ለለዓለማዊ ሊይወቻ
ሂረር ከምናንጠስ ለለዘንጠረና አብዘለ ምድራዊ ሊለም ምስቱ አብ የማን
አብኩ ተቋሚዎ ለለው ገጋታና እየሰነበ ከርስቶስ፡ ምስ እናና ቁጥሮ፤
ማርያምና ከተቀናው ቁጥሮንና፡ ምስታ አብ ለማይ እትከተለስ ለለ ማገበረ
ከርስቲያንን ለለዘንጠረና “ቁጥሮ ቁርጓን ፍይ መጠቅም ከበር መንግሥት
ለማያት ዕርቡን እየ” ጥበል፡ (1402-1405)

“አብ መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቁርጓን፡

ነት ገረ ባጥ ነበኝ፡ ምስ ክርስቶስ ጥሩዋኑ ታክክለበር
ንብረት የሚያስጠና መደረኑት፡
ነት ፊል ነበኝ ገብረኤል እና እንቃርብ”
(ቅጥብ አግኗድና በአንቀጽናፋይ)

ከልከለ ምዕራፍ

ገደ ምፍዋስ ምሥጻራት

295- ክርስቶስ ሰላምንታይ እየ ነዕ ክልተ ፎይ ምፍዋስ ምሥጻራት፡ ማለት ጽምሥጻራ ታስካን ምሥጻራ ቅንዳልን ካውሃ?

ፍይ መባእታ ክርስቶስ ምሥጻራት ተባሬለን ቤተሰጣዊ፡ ምሥጻራ ቅምቀትን፡ ሚሮንን፡ ቁጥብ ቁጥቦንን በተዋህበኝ አይገኝ ስይመት ክርስቶስን፡ ከመውታን ሰላምኩል፡ እኩ ፎይ ነፍሰን ሥርዓት አሳም ገኝኝ ክርስቶስ፡ እዔ ፎይ ምፍዋስ ምሥጻራት፡ ማለት ሚስጻራ ታስካን ምሥጻራ ቅንዳልን ሥርዓልኝ፡ እምበኑርከለ ክርስቶስ፡ በዚ ክልተ ፎይ ምፍዋስ ምሥጻራት፡ በተ ክርስቶስኑ ፎይ ምፍዋስን ምድረንን ተልኝኝ ክትቋጽለው ይለየ፡ (1420-1421፡ 1426)

ገደ ታስካን ደርሞን ምሥጻር

296- ምሥጻራ ታስካ እንታይ ተባሬለ ይቆዋል?

ሻምቤት ታስካ፡ ምሥጻራ ደርሞ፡ ምሥጻራ ምስረት፡ ምሥጻራ ካሟ፡
ሻምቤት ታስካ ተመልሱ ተባሬለውን ይቆዋል እየ፡ (1322-1424)

297- ይሳራ ቅምቀትን ሰላምንታይ ፊል ተመሽኝ ምሥጻራ ታስካ እድለየ?

ሻምቤት ቅምቀት፡ ታስካ ደርሞ ደኝምኩትና በምሌኑ ሰላምኩቶች፡ ከምኑውን
ነት ፎብ ዘመኑት ቤትኩበና ትምኑት ሥርዓት በምሌኑ ሰላምኩቶች፡
ክርስቶስ ነዕ ምሥጻርሱ ሥርዓልኝ፡ ሰላም ምሥጻራ ታስካ፡ ካቶም ይሳራ
ቅምቀት ከብ አምስክ ታዘረፈች ዘመኑትናታት ፎይ ተመልሱን ፎይ ታስካ
መጋበር እየ፡ (1425-1426፡ 1484)

298- ክርስቶስ መሳሰ ምሥጻራ ታስካ ሥርዓልኝ?

ክርስቶስ እብ ምስኩት ፊል ብርሃኑ ብርሃኑ ብርሃኑ ብርሃኑ ብርሃኑ
ተቋቦለ፡ ዘመኑውን ታዘረፈኩመ-ለውም ይገደገለውም፡ ታዘረፈኩመ-ለውም ከክ
ይተኞሱለውም እየ” (የአ. 20, 22-23) እብ አበበው እዋን ምሥጻራ ታስካ
ተወጻዣ፡ (1485)

299- በተጠመች አበበ ታስካ የድልሞም ይኖ?

ክርስቶስ ኦሂን ፎይ ታስካ ለበዋ፡ ጽምሌኑ ደድሙ ክርስቶስን ቤትታማ
ሰዋዕት እየ፡ በተ ክርስቶስን ቀድሞት፡ እየ፡ እንተኝነ ወን እብ ስቋፋ
ዘመኑትናታት ሰላምለው፡ ታስካ ክርስቶስ ክምሌስን ፎይ መለስ በተ
ክርስቶስን ቀድሞ ይሰራ እየ፡ (1427-1429)

300- ወ-ሽጣዊ ታስካ እንታይ እየ?

እኩ በመለከታዊ ዓይ ተንቋሳቸው “በተጠበስ ለበ” (መዘ. 51,19)፡
ሻምሱት አምስክ ክምሌስ በለ አገበር ምንቋሳቸው፡ ወ-ሽጣዊ ታስካ

- ይበ喻ል፡ እኔ የሰነድ፡ ፓይ በፈጸምኩ ምጠኑት ዘልኝን ጥዣኑ፡ ገመዳለ
አብ ልደኑት አምስክ ተተሳሳኝ የከይታወጥኩ ቁርል ፍቻድ ምግባርን ቤኩ
ተማራረት የጠቃላለ፡ የሰነድ አብ መለከታዊ ምስረት ይተሰራ፡ የሰነድ
በተሰሩ መለከታዊ ምስረት ይሞንበ፡ (1430-1433፡ 1490)**
- 301- አብ ከርስተያኖዊ ስይወት የሰነድ ቤኩመይ መልካሶ ይገለጽ?**
አብ ስይወት ከርስተና የሰነድ ቤኩ በዘተፈለያ መልካሶ ይገለጽ፡ በፍላይ ጥን
በቆምኩ ያለውትን ምግባርትን ይገለጽ፡ እነዚ ካልፎ ቐተረፈ መልካሶ የሰነድ
አብ ዕረታዊ ስይወት ከርስተያኖ ክግለጽ ይከል እየ፡ በፍላይ ጥን የሰነድ
አብ ገመ አርባንን በፊልት ዓርጋን (ረቦድን) እየ በፈጸም፡ (1434-
1439)
- 302- ፓይ ምሥጂል የሰነድ ቤኩ ተማራረትን አያየት እያም?**
ቁጥር ተማራረት ምሥጂል የሰነድ ካልተ እያም፡ በደናክት መንፈሰ
ቅኩሉ ይገባለ ፓይ በለው ከርስተያኖ ተማራረትን፡ ፓይ ክህን ፍትሕትን፡
ፍትሕት በሁበት ክህን በለም ከርስተያኖ ይፈጥሱ፡ አገባብ ቅድር (ከአብ)
ይሆን ይውሰን፡ (1440-1449)
- 303- ተማራረት ተከለካይ አያየት እያም?**
ጥንቃቄ ፓይ ገለና መርመራ ምግባር፡ በዛዕባ ምጠኑት ምስረባ፡ ከባብ
ከለዓል በለም አብ መጽሐ ገለና ተከለትኝጥኩ ቁርል ፍቻድ ምግባር፡
ሠጠኑት ተከለኑ ምንጂር ማለት በዛዕባ ምጠኑት ምስረባ፡ ቐተዋህበበ
(ጥይ ከአብ ተማራረት) ቅድር ምፍጸም፡ እኔ የእምነት በምብናል
ዘለመዕከ አካን፡ ፍእም አካን ይበ喻ል፡ እኔ በኩልና ምክንያት ቤለመዕከ
አካን ጥን ዘይፍጋም አካን ይበ喻ል፡ እኔ በቻጠኑት ቐተፈጸመ በደል
ከከለበት ስለዘለም፡ ክህን ታተነሰካይ አደጋይ ከአብ ይውሰነለ እየ፡ ገመ
ከአ ቅድር ይበ喻ል፡ (1450-1460፡ 1487-1492)
- 304- የከመይ በበለ ምጠኑት አና እንዲዘዘ?**
ይስራ ተንቃቄ ፓይ ገለናና መርመራ ምግባር፡ ዘይተናዘዘናየም ዓበይት
ሠጠኑት ከምዘለው እንተፈለጥና፡ እንዲዘዘው እለው፡ እኔ የእናቶች
ሠጠኑት ጥራይ በይከናለ፡ በፍላይ እኔ ዓበይት ምጠኑት እንተተናዘዘናየም
ጥራይ እየ ምስረት ምጠኑትና ቤለመዕከ፡ (1456)
- 305- ዓበይት ምጠኑትና ከንድዘዘው ቤለመዕከ መከለ እየ?**
ልቢ ብገበረ ከርስተያኖ፡ ወተና ቅድሚ ቅድሚ ቅድሚ መቻለ፡ በፍላይ
ይሆን እንተወካይ አይ ገለና አብ ዓመት ዓበይት ምጠኑት ከንድዘዘው
እየ፡ (1457)
- 306- ስለምታይ አና “ንእሻቶች ምጠኑትዎን ከንድዘዘው እለው” እንበለ?**
ቅኩል ገለና ክኑጥረ ስለዘለመዕከ፡ እንዲር ሲማቁ እብለና ከምንቻለለ
ስለዘለመዕከ፡ በከርስቲያን ተፈረሰና፡ ስይወትና በመንፈሰ የእናመርኩ
ስለዘለመዕከ፡ የእናቶች ምጠኑትዎን የእናዘዘው በተ ከርስተያኖ አዲስ
ተለዋ፡ (1458)
- 307- ፓይ ምስረት የሰነድ ወራዎ መን እየ?**
ከርስቲያን ፓይ ዕርቁ ምሥጂል ቤኩ (ምሥጂል የሰነድ)፡ ቅድሙ ጉዳዎች፡
ይአርዎን እያም ተከናቶም ቤኩ አብናትን፡ ከምእውን እያም ተቀባዩርቱ
አብናት ቤኩ ክህናትን ማጠም፡ እነም ቐተውቻለ ስብት፡ ከርስቲያን
በዘረዘሩም ስለጥን፡ ፓይ መለከታዊ ውድቅን ፍትሕን ምስረትን መሰናቸት

- (መሰርአታች) እያም፡ ገብቶም በስም አገን መልኩን መንፈሰ ቅዱስ፡
ሻጠት የከሳድተ (ከፈተሩ) ሰልጣን አለምም፡ (1461-1466: 1495)
- 308- ፓይ ገለ ሻጠት የደንት (ፍተካት) በፍላይ ገመን ይሞልከት?
ከሆነ አበበ አብ ያንገት ጥቅት የገዢዎን ሻጠትና እንከባ ከተለ ዓይነት
ሻጠቱ ከፈተሩ ይኩል፡ ወይወን እንከባ ወግዢ፡ ፓጽ ከበለው ይኩል
እየ፡ የደንት ወይ ፍተካት ገለ ሻጠት ግን ስዘን ከኩዢ ይኩል
እየ፡ ገለ ሰዘን መጠን ዓይነ ብኩና ሻጠት ወግዢ ከኩትል ይኩል
እየ፡ ፓይ ዓይነት ሻጠት የደንት ወይ ፍተካት ታክዋርያዊ መንበር
ውይ ገለበት ሰሚ ወይ ሰልጣን ገዢተዋሁ ከሆነ ይሞልከት፡ (1463)
- 309- ዘናዝና ከሆነ (ኋሁኑ በተቋበለ ከሆነ) ምሥጠር ካልቀበ ተካሬ ይኖ?
ኋሁኑ በተቋበለ ከሆነ፡ በሂዳሽ በፈጥሮ ሻጠት የኩይሣረበ ፓይ የኋሁኑ
ማንተም ይኩልከለ፡ እነዚ ምሥጠርና ተቋቃን ዓይነት ሰላጊኩና በፍላይ
ከእና ፓይ ተነስካይ ከበረ ካልለው ሰላዘለው፡ ከሆነ አብ የኋሁኑ ወይ ከም
ኋሁኑ በሂዳሽ በፈጥሮ የገራት በምንም ዓይነት ከሣረበ አይኩልን፡ አብ
ቆይማ ጥቅሙን እንተኩና ዘናዝና ከሆነ ምሥጠር ምሥጠር ገለፋ በፍድም
ካልዋ፡ ማንተም ምሥጠር የኋሁኑ ዘናዝና ከሆነ (ዓይነ ግበን
ሰላዘለም) ዓይነ መቅረብ፡ የስተላለ፡ (1467)
- 310- ፓይ ምሥጠር ገለፋ ፍረታት እያምት እያም?
ምሥጠር ገለፋ በዘመሰቦ ተማሪው ወይ በዘመሰቦ ፍረታት እየ በፈለ፡
ምስ እምግኑ አተኞረቁ ሻጠትና ይድምስስልና፡ ምስ በተ ከርስቴያን
ማለት ምስ ማንበረ ከርስቴን የተኞርቁ፡ ይጋ አግዥአጠና እንተተደኝና፡
ይምስስልና፡ በስንከ ዓይነ ሻጠት የገዢነው እሳት የገዢርድና መቅረብ፡
ይድምስስልና፡ ዓይነ ፓይ ፓጽና፡ ሻጠት ከበ ብኩና ገለ ቤትም
መቅረብ፡ የደንናና፡ ፓይ ገለፋ ቁስተና ሰላምና፡ መንፈሰዋዊ ምጽናናና
ይህና፡ አብ ምድራዊ ቁልፍና የመንፈሰዋዊ የይልና የበረታም፡ (1468-
1470: 1496)
- 311- አብ የገናም ገዢ እኔ አብ ቁጥሮ በአፈሻ ገዢበበ ከርስቴያን በወሄን
ፍተካት (ዘወልድ) የምሥጠር ገለፋ ከተከና ይኩልኝ?
አብ የገናም ገዢ፡ ገአበነት አብ ያንገት ጥቅት፡ ወልቀዊ እፈዳድማ
ምሥጠር ገለፋ በአፈሻዋዊ እፈዳድማ ምሥጠር ገለፋ (አፈሻዋዊ የኋሁኑ
አፈሻዋዊ ፍተካትን) ከተከና ይኩልኝ፡ እብዚ ግን በተ ከርስቴያን
ገኘገኘ ሥርዓት ምስታል የደረ፡ እነዚ አገባብ የኋሁኑ ይማ እኔ ቀንዲ
አገባብ ምሥጠር ገለፋ ከተከና ሰላዘለኛና፡ ገዢ አጠማና አብ
ዘተረክበለ እዋን በተ ገበር አገባብ ከተከና እለዋ፡ (1480-1484)
- 312- ሁራት ሻጠት (Indulgence) እንታይ እየ?
(ሻጠትና ምስ ተነስፋ በደረ ይገኘለ እየ፡ ከይኑ ግን እኔ ሰላጊና
ሻጠት በመጀና ቤትም መቅረብ፡ እለው፡ እኔ ሰላጊና ሻጠት
ወጪ ቤትም መቅረብ፡ እኔ ቁጥሮ እምግኑ በፈጥሮ በመጀና
ሻጠት እየ፡ ሰላጊና ሻጠት፡ እኔ ሰላጊና ሻጠት በመጀና
ቤትም መቅረብ፡ ወይ በምለኑ ወይ በአፈሻ በፈጥሮ መንፈሰዋዊ
መጠሪ እየ፡ በተ ከርስቴያን ፓይ ከርስቶስን ፓይ ቁጥሮን መዝግበ
ካኤሌ ከተደደልና ከተደደልና ሰልጣን ሰላዘለው፡ የምእመናና ገለ
ተማሪው በምቅረብ ገአም ከነ ገዢዎች አጥቃቶም ሁራት ሻጠት
ከምትኩስበት ተገበር፡ (1471-1479: 1498)

ምሥጠረ ቅንናል ወይ ቅበት አመማካን

313- አብ በሌላ ከዳን ጉሳማጥ ካመድ ይችበልዎ ነበር?

አብ በሌላ ከዳን፡ ጉሳማጥ ከም ፍህርያዊ ይኝምኑት ወደሰባ ገይኖም
የችበልዎ ነበር፡ አማጥኑን በጠቅተኛ ምሥጠረዎ በነበሩ እንዲሁ አገባብ
ጥቃትኩስር ከምሬለው ገይኖም ይግምኑ፡ ነበር፡ ነበሩት ወን፡ አማጥኑ
እንተዘረሩ ጉድሮነትኩ ይገነት በጽተኩ፡ ጉንደገት ተጠቃኩ በጽተኩ
ከምግበዋም ገይኖም ይወሰድዎ ነበር፡ ለሌላ ስብ፡ አማጥኑ ይችበሉ፡ ካብ
አምሳሽ ደማ መደረጀት ወይ ሂውሳ ይፈምን ነበር፡ (1499-1502)

314- “እያስለ ጉሳመማት ይድንግልለም ነበር” እንከበሆል እንታይ ማለት እየ?

እያስለ ጉሳመማት ይድንግልለምና፡ በበዝኑውን የአውጥምና ነበር፡
ንቡ፡ እኔ አብ ለሌላ በጠቅተኛ፡ አማጥኑን ባጥኑ በራሱም ዓውት፡
መንግሥት አምሳሽ ከምሬመዳ ፍብረድና፡ ገይታና እያስለ ከርስቶስ
በአማማትና በሞቱና፡ ጉሳማጥኑ ስምምትና ወደሰባ አድጊ ተርጉም
ከምሬለው ገበር፡ ከመድ ገቢና ይኝና አማጥኑ ወይ ለቻይ ምብ ስምምትና
አማጥኑን ገይታና እያስለ ከርስቶስ የምበርና እንተተቻለዎ፡ ጉዳና
ከና ታክሳኤት ዓይ ምንጂት ዓይ ይገነትና መሰርአ ከናውን ይኩል፡
(5030-1505)

315- በተ ከርስቴያን ጉሳመማት በኋመድ ተጥምቶም?

በተ ከርስቴያን ጉሳመማት ከተፍውለ ካብ ገይታና እያስለ ከርስቶስ
ስለዝተአዘዘት፡ ጉሳመማት ተከናሽ፡ ምስክውን በጽለውት ምእንታአም
ተማልድ፡ በገዢታና እያስለ ከርስቶስ ተተወርዕ፡ የብ አመማት
ዘዴዕ፡ ለሌላ እየ ቁጥሪ የዕቅብ ጉሳመማት ጥራይ በጠቀምና ምሥጠረ
ከምሬለው ከምሬ እናበለ በምስክር፡ “አብ ማእከልከው ብአመሙ እንተለ
ገመራሳት፡ በተ ከርስቴያን ይሻው፡ ጉዳቶም ካለ በስም ገይታ በዘይት
እናቻበኑ ይሻልየለ፡ እታ በእምነት ብተገበረት ለሎት ደማ ነኔ አመሙ
ከተክወያ እያ” (የዕ. 5, 14-15)፡ (1505-1513፡ 1526-1527)

**316- ምሥጠረ ቅበት አመማት ወይ ምሥጠረ ቅንናል መን እየ ከችበሉ
በኩል?**

እኔ በአማጥኑ ወይ በእርግን ከመውት ብደለም፡ ወይ አብ አፍጣት
ዘርሱ መኩመን፡ ምሥጠረ ቅበት አመማት ከችበሉ ይኩል፡ እኔ
የስምዎ አገባብ አይ ገዢ ቁጥሩ ቅበት አመማት ብተቻበሉ ስብ፡ ካብ አመማ
ተፈጥሮ፡ ካልእ ገዢ እንተአማሹ፡ ወይ ካልእ በርሏዕ አማጥኑ
እንተአጥቆ ታክሳኤል ገዢ እኔ ምሥጠረዎ ከችበሉ ይኩል፡ ቁድማ
እኔ ምሥጠረዎ ምቻበሉ ብአመሙ ስብ በዘይተኩል መጠን ከርዝኑ
እለም፡ (1514-1515፡ 1528-1529)

317- ፍይሳ ምሥጠረዎ ወራዎ መን እየ?

ፍይሳ ምሥጠረዎ ወራዎ ካሱ ወይ አብን ጥራይ እየ

318- ምሥጠረ ቅበት አመማት ወይ የቻይም?

ቁንና አፈጽቶም ቅበት አመማት ብምቻበኑ በጽለውትና ይቻይም፡
ወራዎ ካሱ፡ አብን በዘይተኩል እኔ፡ ገራ፡ አብ ለርዓት እኔ ጥንበርን
እኔን አመሙ ጥራይ ይቻበኑ፡ አብ ለርዓት ምስረዕዕምና ወን፡ ጉሳኤል

ከፍለ ስብነትውን ይችላኝ እና ከህን እናዋጊ፡ ፌዴራልዊ ዘመን
ንስዕርድ አብ ልቦለ ስሙም ይችላ፡ (117-1523፡ 1531)

- 319- ተረጋግጧት ስሙምን እንታይ እና?

ምሥጫር ተረጋግጧት ስሙምን፡ ስሞያትን ስማምዎን ገመንፈልግዊ ተቃማ
ሸሙምን ገጥቃማ መለሰ በተ ከርስተያን ጥ ምእንታይ ከስዕርድ፡ ምስ
ሸማምን ከርስተያን ከምዘረምበር ይገበሩ፡ ነቱ ስሙም ከእና ቅለይ ብኩና
ምሥጫር ዘመን፡ ምጽንናዚ ስለምን ቁጥን ይህበ፡ ነቱ ስሙም
ከይተናዘዣ ማለያ፡ እንተአጥፏ በዚ ፌዴራልዊ ታጠፊ፡ ይገደገለ፡
አምሳኑ እንተደለየውን፡ በዚ ፌዴራልዊ ገይሩ አካላዊ ጥወር ከስዕባ
ይክፈል እና፡ ነቱ ከይተዋዣ ስሙም፡ እዚ ፌዴራልዊ፡ ፍብ ገብ
አግዢአብኬር አብ፡ ማለት ፍብ መንግሥት ስማያት የሚያት የዚአቱ፡ ይከጣዣ እና፡
(1520-1523፡ 1532)

- 320- “መንፈልግዊ ስንቀ” (Viaticum) እንታይ እና?

ኋጥም አብ እፈጥት ከርስተ፡ አብ ምግባርም ምድራዊ ስይወጥ አለው.
ሸሙምን፡ ፍብ አለዓለማዊ ስይወጥ የምእንታው ምእንታይ ከስናድወም፡
ገዢሃብ ቅዱስ ቁርጥን “መንፈልግዊ ስንቀ” ይጠየቄ፡ እዚ አብ ምድራዊ
ሸይወጥና ፍብ ገብ አብ እብ እንእትወለ እዋን ነውሃ፡ ፍይይ፣ ቤቶትን
ገተናመኬን ከርስተያን ሥርዓት ይምን፡ ከርኢ አለዓለማዊ ስይወጥን፡ ይፈለ
ተንማኬን እና፡ (1524-1525)

ማልኩ ፌዴራል

ኋይ አገልግሎት፡ ተልእኩ፡ ስታኩ፡ ፌዴራልት

- 321- ዋይ አገልግሎት፡ ስታኩ፡ ተልእኩ፡ ፌዴራልት አቢሮ፡ አየኖት እየጥም?
ከልተ ፌዴራልት፡ ማለት ፌዴራል ከህነትን ፌዴራል ተኩለልን፡
ምእንታይ ስንሰት ስሁበ አግዢአብኬር፡ አብ በተኩርስተያን ቅለይ ተልእኩ
ተዋሂቡ፡ ምእንታይ ከተገልግል ፌዴራልዊ ዘመን ይህበኩ፡ እዚ ከልተ
ምሥጫርትኩ አብ ዋይ በተ ከርስተያን ቁጥኑትን አብ ምድራን
ከልእኩን ዓብይ ግዳ አለም፡ (1533-1535)

ምሥጫር ከህነት

- 322- ፌዴራል ከህነት እንታይ እና?

ምሥጫር ከህነት ወይ መኖርን ከህነት፡ ከርስተያን ገጠዋርቶ፡ እኩል
ሂጻወም ዋይ ብኩበ ተልእኩ መቆልታይ እና፡ ማለት ከህነት፡ ተልእኩ
ከርስተያን አብ በተ ከርስተያን ይገዢተኝን ከዚበ መውቅኑታ ዓለምንውን
ይገኘኩ፡ (1536)

- 323- እዚ ፌዴራልዊ ስለምንታይ እና “መኖር” ብዛዣ ቀኩል ነውሃ?

ምሥጻራ ከሆነት፡ ፍለድ በገኝነ ወፈደ ዓብ አከታት መዓርጋት በተ
ከርስቲያን ከምትኩ፡ ለለካገበረክ፡ ፍለድ በገኝነ ሁያብ መንፈሰ ቅዱስ፡
መንፈሰው ለልማት ለለካገበረክ፡ በስምን በስልጣን ከርስቶስ እብ
አገልግሎት ስተበ እግዢአብዕር ከምትኩመድውን ለለካገበረክ፡ መዓርጋ
ከሆነት ተባረለ ይግዋል፡ (1537-1538)

- 324- እብ መደብ ደንብት እምባኩ ምሥጻራ ከሆነት እንታይ ግድ አለው?
እብ በለድ ከፍን ተገለጻ አለሁ፡ አገልግሎት ለዋውያን፡ ከሆነት አይገኙ፡
ምአራይ “ስበኗ ሽማግላጭትን” (ዘን. 11,25)፡ ፍለድ ምሥጻራ ከሆነት
ቁድመ ምሳሌ እየ፡ እዘ ቁድመ ምሳሌ እብ ገደታና አየተስ ከርስቶስ
ፍጻማ ይረከበ፡ ከርስቶስ በመመዋዕ፣ መስቀሉ፡ “እኔ እብ መንገት ስጋን
አምባኩን አለሁ አይ መተካረቸ” (1ጠጥ. 2,5) ካኙ፡ ገዢ “ከም መዓርጋ
መልከሻልቸ ለቀ ከሆነት” (ዶብ. ,10) እየ፡ እዘ እንከ ገኝነ ከርስቶስ
ከሆነት፡ በተ ተልકናኩ ገኝነ ከሆነት እየ እብ ዓለም ማለቂያ በረጋግጣ፡
(1439-1546፡ 1590-1591)

“ከርስቶስ ጥረድ እየ ከሆን፡
ከልአት ከለው ለአቅርብ እየም”
(ቁዱስ ቅማስ በአነስተኛ)

- 325- መዓርጋ ከሆነት ከንደድ ደረጃታት አለው?
መዓርጋ ከሆነት ለለሰተ ደረጃታት አለው፡ ገዳታዎ ደማ ቁጽሕር፡ ከሆነት፡
ዲቀና እያቶም፡ እነዚ ለለሰተ ደረጃታት መዓርጋ ከሆነት እዘላም፡ እብቱ
ሥራዕክቀዋውማ (፲ርዳ.) በተ ከርስቲያን መተካክታ በይበለው ደረጃታት
ከይኖም ገረሰቦም፡ (1554-15930)
326- ፍለድ መዓርጋ ቁጽሕር እንታይ እየ?
መዓርጋ ቁጽሕር ገማዕርጋ ከሆነት መፈጸምታ የልበሰ፡ መዓርጋ ቁጽሕር፡
ገአቢን አጋዋ ተከታልን ተከናን አዋርድንና አባል ለተዋወስ አበናትን
ከምዕስዕውን ይገበሩ፡ ምስ ላ.ል. ድጋፍትን እልአት አበናትን ከይኑ በዛዕባ
መለከ በተ ከርስቲያን ከሰርፈ ለልማት የልበሰ፡ እብ በተ ከርስቲያን
ፍለድ ምምሂርን ምቁዱስን ምምአካርርን ከእለት ይህበ፡ (1557-1558፡
1594)
327- እብ ሪሳቢ አንተ ሰነድ ወይ ማረ ለጠከት ቐተናው ድሰነ ወይ አበን
ካልፍነቱ እንታይ እየ?
ከም ገዳ ወይ አመካናስ አንተ ሰነድ ወይ ማረ ለጠከት ቐተናው አበን፡
ዘረሳ ምልከትን መዋረትን አድነት ፍደታ ለበታዊት በተ ከርስቲያን
እየ፡ ገዢ ከም ምክትል ከርስቶስ ከይኑ፡ በከሆናቱን ዓያቶምናቱን ተካሣዣ፡
ፍለድ ማረ ለጠከቱ ወይ ሰነድና ገብናታዊ ተግባር ይፍጻም፡ (1560-1561)
328- ፍለድ መዓርጋ ከሆነት ፍለድ እንታይ እየ?
በቅብካት መንፈሰ ቅዱስ ለለካተቸድ፡ ከሆነት አለበሰ ዓያቶም፡ በይድምሰበ
ማገኘታው ይቻል፡ እዘ በይድምሰበ ማገኘታው ገዝርስቶስ ከሆን የመሰሰለሁ፡
በስም እኔ ሪሳቢ በተ ከርስቲያን ገኝነ ከርስቶስ ከሰርፈውን የሽክለሁ፡
ከሆን ተካባበር መዓርጋ ቁጽሕር ለለገኝነ፡ ወንጻል ከሰበሰ፡ ለርዕተ

- አምልኩ ከፍድም፡ በፍደረ ዓማ መሥዋዕት ቅዱስ ቁርጓን ከዚያን፡ ፏይ
መእመናን ጥሩ ከኝውንን ይኝኝል፡ (1562-1567፡ 1595)
- 329- ከሆነ ከመይ ገዢኑ እየ ተልክኩ ከፍድም?
ናይ ከሆነ ተልክኩ አገልግሎት ነጥቅት በተ ከርስታያን እየ፡ ጥሩ ስርሐ
ከፍድም የን አብ ስጠቅት በተ ከርስታያን እየ፡ ምስጥም ካልካት ፏይ
ሰነኩ ከሆኑት “ማግበረ ከሆኑት” ይፈጥር፡ በምሥጠራዊ ጉነኩ ገዢኑት
ይንበር፡ አብ ተሳቱ እብን ስሜኩ ከይኑ፡ ምስኩውን አድነት በምጥጣር፡
ናይታ ስሜኩ ምምአዲራዊ አለፎንት ይስከም፡ (1568)
- 330- ፍረ መዓርገት ደቂና እንታይ እየ?
ዶቃቂን ንጂ አገልግሎ ከሚውም ጉነኩ ከርስቶስ መስፈላ፡ በተ ከርስታያን
የሚገልጻ መዓርገት ይለበስ፡ አብ ተሳቱ እብኑ ከይኑ፡ አብ አገልግሎት
ቍል አምልኩ ይገመድ፡ አብ ሥርዓት አምልኩ የገልግል፡ ገመእመናን
ይመርኩን ፏይ ሪፖርኑ ተግባረት ይፍድምን፡ (1569-1571፡ 1596)
- 331- እፈዳክም ወይ ሥርዓት ማመት ከሆነት ከመይ እየ?
አብ ለለስተኩ ያረጃታት ከሆነት (ዶቂና፡ ከሆነት፡ እኩስኩ)፡ እፈዳክም
ሥርዓት ምሥጠራ ከሆነት ከምሮ በለበስ እየ፡ አብ ስሳሌ እኩ መዓርገት
ከሆነት ከቍበል በለ ስበ፡ እብን አምብር እኩ ይገበር፡ እኩ ከዚ
ሰለውት ማመት ከሆነት በምድርምውን ከሆነት የልበሰም፡ አብዚ ለለውትኩ፡
እኩ ፍለይ ጉነኩ ምዕራድ መንፈሰ ቅዱስ ከፍድምን፡ ፍለይ ጉነኩ
ከሆነታዊ ተልክኩ በአግባብ ወሆኑት መንፈሰ ቅዱስ ከዚርድን፡ እብን
ንእግዚአብሔር አምልኩ ይፈምኑ፡ (1572-1574፡ 1597)
- 332- ለራሳ ምሥጠራ ከሆነት መን እየ?
ተከለትን ተከተልትን አዋርድት ለለበስኩ፡ እቶም በግብረ መዓርገት እኩስኩ
ዘለበስ እብኩት፡ ፏይታ ለለስተኩ ያረጃታት በወቃቃልል መዓርገት ከሆነት
ለፈቃቃት እቶም፡ (1575-1576፡ 1600)
- 333- ምሥጠራ ከሆነት በለበስ መን እየ?
ንምሥጠራ ከሆነት፡ እኩ በተመሙች እጥ ወራ ተባዕታይ ጉነኩ ወልቀሰብ
ጥረይ እየ በግብረ ከቍበለው ቤኩል፡ ገይታኩ እየሰብ ከርስቶስ
(ንማሻርገት ከሆነት ይቀ ተባዕታዎ ፍለይ ለለዘተረወ) እኩ ምርመዘዣ
ለለዘተረወን፡ በተ ከርስታያን ገመዓርገት በዘዣ ምርመዘዣ ተቍቶድ፡ በስበ ለልማት
በተ ከርስታያን ገመዓርገት ከሆነት በቀዳ ከይኑ በተገመት ስበ ፍለይ እየ
ከሆነት በለበስ፡ በይተመርድ ተረ ስበ እኩ መዓርመዘዣ በይተቍበልኩ ከበል
አይኝኩልን፡ (1577-1578፡ 1598)
- 334- ምሥጠራ ከሆነት ከቍበል በለ ፏይ ግድን በይተመርዓው ይኖ
ከኝውን በለው?
ንመዓርገት እኩስኩ በቀረቡ ከሆን፡ በይተመርዓው በተቀቀበ በነበር ስበ
ከኝውን እለው፡ አብ ምልሬብዕት በተከርስታያን ገመዓርገት ከሆነት
አቀራረብ ስበት፡ ከብቶም በይተመርዓው መእመኩ ከሆኑ፡ “ምእኑቱ
መንግሥት ስማያጥ” (ማቴ. 19,12) በለምውን በተቀቀበ ከገባሩ በፊልያ
ለቀጥ ፍለይ እቶም በምራድ፡ አብ ምስራቃውያን አቦይት ከርስታያኩ
በተመርዓው ዳቂቃኩት መዓርገት ከሆነት በለበስ ይኝኝል፡ ይሰራ ከሆነት
ማን ምምርዓው አይቀቀድን እየ፡ ከምኩውን ጉቀቀዣ መዓርገት ደቂና
በተመርዓው ምእመኩን ከምራድ ይኝኝል፡ (1579-1580፡ 1599)
- 335- ፍረ ምሥጠራ ከሆነት ከመይ በበለ እየ?

ከከና ይረዳ መዓርጊ ከሆነት፡ እነዚ ፈመመርሱ ነቱ ከሆነት በለበት በለው
ምእመን ጉከደተቻለ የመሳሰሉ፡ እባ ፍይ ከርደተስ ከሆነታዊ ነገዴያዊ
ንገሥቶ ተልકኩውን ከምዘገምበር ይገበሩ፡ ፈመመርሱ ከሆነት በይድማስስ
መንፈሳዊ ማጥታው ይካተማልኝ፡ ስለዚ ፈመመርሱ ከሆነት አንተ ገዢ
ጥረጋ እና እንቅበለሁ፡ (1581-1589)

- 336- ከሆነታዊ ተልክኩ እንታይ ዓይነት ስልጣን አለው?

ከሆነት በለበት ሰባት እባ ማፍጋም መንፈሳዊ ተልክኩአዊ ከሰርአቱን
ከሂረቡን አለው፡ በኋይ ገዢ ሁሉም ስልጣን፡ ወይ ማገበረ ከርደተሸን
በዘግበዋዎች ስልጣን ወይ በውክልና ባተቻበልዎች ስልጣን በይከናስ፡ እባ
ከንዲ እኔ ሁሉ በተ ከርደተሸን ብዚ ከርደተቻለ፡ በስም በተ
ከርደተሸንን አያም በፍጋምዎች፡ በዘዚ ወማኬያትዎ እኩ፡ ተልክኩአዊ ከሆነት፡
ከብቱ ተሸ ፍይ መእመን ከሆነት በመዓርጊ ጥረጋ በይከናስ በባህርድዎች
ይኖለ፡ ተልክኩአዊ ከሆነት ጉሳጠላለሁት ከሆነት መእመናን እየ ተዋሪዎ፡
(1547-1553፡ 1592)

ፈመመርሱ ቅል ከዳን ወይ ፈመመርሱ ተከላል

- 337- መደብ አምስክ በካል ስጋዕዝን ስጋዕትን እንታይ እየ?

እኔ ቁጥር ብዚ አምስክ፡ ዘሰብ በቀጥታ ሲጠሩ፡ ዘመኑቸር ይቆወጥ፡
አምስክ፡ ስጋዕዝን ስጋዕትን ካራጥር ካለ፡ በቃል ከዳን ባተከሰረ ዓማቃው
አድነትን አድራሻዊ ቁጥርን ሲጋዕትን ካራጥሩ ይመጥም፡ “ደንጋው አይ
አካል አያም አምስክ ካልተ አይከናን” (ማቴ. 19,6)፡ ዘሰብ ስጋዕትን ከድርኩም
ካለ አምስክ “ፍረግን ተግባሩን ጉምድር ከኩ ምልአዋን መለያዎን” (ዘመኑቸር. 1,28) በለውም፡ (1601-1605)

- 338- አምስክ ጉምጃታይ ዋጣማ በሌ እየ ፈመመርሱ ቅል ከዳን አይመሱ?

ስጋዕዝን ስጋዕትን አይ አካል በግብር ፈመመርሱ ቅል ከዳን፡ ከብ አምስክ
ካብ በመንጠቀው አንድ እየ በመረጃን በምመራትን፡ በዚህርም አምስክአርከለ
ፈመመርሱ ተከላል ዘመኑቸርን የቅምን ተጽመድሩ፡ ወለድ፡ ጉምወለድን፡
ወለድ ጉምወለድን በዓለሙ እየ፡ በጥሩት መደብ አምስክ ከምዝነበሩ፡
ከርደተቻለውን ደንጋው “አምስክ ነቱ አምስክ አይ በጠበቅ ስብ አይቀለም”
(ማቴ. 19,6) ከምዝበለሁ፡ እባ ቅል ከዳን በለው አድነት አይቀቻሁን እየ፡
(1659-1660)

- 339- በጠቅ ዘቅል ከዳን ከመይ በሌ እየ አብ አይታ ከወጪቸ በኩል?

አድነትን ቁጥርን ስጋዕዝን ስጋዕትን ካራጥር ፈመመርሱ ቅል ከዳን፡
በዘግበዋዎች ማጥልግምን እባ አይታ ከወጪቸ ይኩል፡ እኔ ቁጥማይ
ቋጠቅ አያምን ሲጥሩ፡ እኔ በአምስክ ዘሰብ ስጋዕዝን ስጋዕትን ተዋሮ
ነበሩ አድነት ከምዘፍረድ፡ እኩ ፍይ በይድማግዎን ማጥልግምን
ቋጠቅውን በዘዚ ገዢ ዘቅል ከዳን ከፍርድ ይኩል፡ ከይኑ ግን፡ ከምቱ
ካብ ጉንቱ መደብ አምስክ በነበሩ አድነት ስጋዕዝን ስጋዕትን የቅምን
ከገንዱ፡ አምስክ በይድማግኩ ምስጠሩ፡ ዘሰብ ስጋዕትን ስጋዕትን ደንጋው፡
(1606-1608)

- 340- በሌ ከዳን በካል ፈመመርሱ መውሰቦ እንታይ ይገባ?

አምስክ፡ በተሞህርቱ እኩ መሰን በተሞህርቱ ነገዴትን ገራኑ ጉሳጠላ
መሄድም፡ ቅል ከዳን አይ ገዢ ታካዋሩ ከምዝባበርን፡ ከምዘፍረድኩን

ከምህራዊ በለ. ዝማ አበበ ጥናይሁ. ልደሰት ስሁበ እስራኤል በበቀሩበ
ከምአስተኞች ከምአምዕብልን ገበደ፡ እምሳሽ ታስቦበ እስራኤል ቅል ከዳን
ከምአተኞች ከርድኑ ምሳሌ አበ በለ.ይ ከዳን በዘተ አሉ፡ እዘ ምሳሌሁ
ነቱ ወደ እምሳሽ ገበደ ከርድኑ ምሳታ መጋጥ፡ ገበደት በተ ከርድኑያን
ከተኞች ባለቤር አድሽ ቅል ከዳን እቅዱሙ. የመልከተን፡ ገእዚውን
ይችሬርባ፡ (1609-1611)

341- ከርድኑ አበ ቅል ከዳን ከምጽኑ አድሽ ነገር እንታይ አሉ?

ከርድኑ በዛዕባ ቅል ከዳን ከምጽኑ አድሽ ነገር ከምዘ. እስዕባ እየ፡
ከርድኑ ገምሮጠረ ቅል ከዳን፡ እምሳሽ ፍብ በደለም ፍብ ፍድመ-
ሆርጥት መለያ፡ በቴ አድሽ ከበረ ለለም ምሮጠር ገዢነበሩ ዝማ እቶም
ተክመድ፡ ይጋ ይህበ፡ ምሮጠረ ቅል ከዳን ምልከት ቅል ከዳናዊ
ፍቅር ከርድኑን በተ ከርድኑያን ተ ለለጥኩና እውለሁ፡ “እንተም ለበአት፡
ከምቲ ከርድኑ ባለተ ከርድኑያን... አበ ከንድኑ ገብ ለእተ በቻ ከወጣ
የወሄበ በኋላ፡ ንብረትኩም እናቅርዎን” (አዲ. 5,25) ይበል፡ (1612-
1617፡ 1661)

342- ቴሌ ስበ ምሮጠረ ቅል ከዳን ከፍፊም ይግዳድ ይኖ?

ከተኞች ስበ በቁል ከዳን ከንበር እይግዳድ፡ እምሳሽ ገገለአም ለበአትን
እንስተን በፍላይ፡ ምእንታ መንግሥት ለማየት እለም፡ ገዢበረ ቅል
ከዳን ከምግኑ ገገይታና እየሰብ ከርድኑ አበ መንገዶ ዝንግልና
(ወ.፪.ይ ተዓቂ) ገዢሰብበው ይገዢዋም፡ ገሰም በዛዕባ ፍብ ገይታን
ነገዢ ይግዳድ፡ ገዢ ጥረይ ያለ ከበሌ ይገዢና ከምዘ ለለም ዝማ
ነቱ ገዢበረ በኋላ፡ እናቅርዎን እናተካበበ፡ በሃረርታ እናተካበበ፡ እበዛ ምድረ
እዘ ቅል ከርድኑ ፍድም ቁጥሮን የቅርቡት ከወጣ ከወጣ ይግዳድ፡ (1618-1620)

343- መጋጥ እፈጸም ቅል ከዳን ከመይ እየ?

ሻሮጠረ ቅል ከዳን እቶም መጋዕት (መሻምድ፡) አበ ስዕወት በተ
ከርድኑን አድ ፍለ.ጥ ገበደ ብይንት ስዕወት ገዢመርቱ ለለዘከጋዥ፡
እፈጸምኑ አበ ቁድማ ስሁበ፡ ማለት መለእ ስሁበ ከርድኑን ገመርጥ
ተ እምልሽ አበ ብተአከበሌ ወቂ፡ አበ ቁድማ ከሆን ወይ አበ ቁድማ
በበተ ከርድኑን ብተመዘዣ በቁል መከልን/መስከራ፡ አበ ቁድማ ክልአት
መስኩኩርን ይፈጸም፡ (1621-1624)

**344- መምረትን ይገኘን ምሮጠረ ቅል ከዳን (Matrimonial Consent) እንታይ
እየ?**

ሻሮጠረ ቅል ከዳን፡ መሻምድ፡ በዘገልጽው ቅል ወይ መምረት ወይ
ድገዳ እየ በኋላ መምረት ቅል ከዳን ከቡግ ከሉ፡ እቶም
መሻምድ፡ ገበደ ለበአይና ለበይተን፡ በእመንን ፍርማምን ገበደ፡ በግልጽው
ቁል ወይ ይገኘ እየ፡ ቁንድና እድገትን ተማሪ ምሮጠረ ቅል ከዳን
እዘተፈጸምን ማለት እየ፡ ለለዘ ምሮጠረ ቅል ከዳን በቁል ገዢውን
መምረት ቅል ከዳን፡ ሲቱ አቀፍ ቅል ከዳን ብኋለሙ፡ በምርጫለሁ
ገናኝና ከምበር በይከናለ፡ አድ ፍረን ብኋላ በኋላ ተማሪ ተማሪ
እናውን እለዋ፡ (1625-1632፡ 1662-1663)

345- አዲ ክብጥም መጽምድቱ ከተለከዋ እንተዘይዴክና፡ በተመረ ቅል ከዳን ከፋይም ይሻኑል?

አዲ ከተለከዋን አንተ፡ በተመሙቀት ከርስተያንን በአሰሪው ቅል ከዳን በቀዱ ገዢሸላ፡ ፍቃድ ስበሰለዣን በተ ከርስተያን የድለ፡፡ አዲ ከተለከዋን አንተ፡ ከርስተያን በይዘኝነትን (ዘይተመሙቀት) ከፋይም ቅል ከዳን በቅዱት ገንዘሁልም ፍለ-ይ በየኔ በተ ከርስተያን የድለ፡፡ አበ ከሳተኩ ዓይነት ቅል ከዳን የን ከሳተኩም መጽምድቱ ስበሰለን ሰበሰለትን፡ እኩ ቅንጧ ዕገማን ማህርያን ከተለከዋ ቅል ከዳን ከቋበለ አለምም፡ ከተለከዋ ገኩስ ስበሰለ ወይ ሰበሰለት ሽይማጥቱ ከዕቅበ፡ ዓይ መለያ ከተለከዋት ጥምቀትን ተምህርትን ከዕቅበ ፍደ የኩን ከምሳሽና ከረጋግሽ አለም፡ እኩ ከርስተያን በይዘኝ መጽምድቱ ስበሰለ ወይ ሰበሰለት ዝማ ነዚ ንጉሴት አዋጅሙ ሂሳብ ከምሳሽና አለም፡ (1633-1637)

346- የረታት ምሥጫር ቅል ከዳን አየጣት አየም?

ምሥጫር ቅል ከዳን አበ መንገዱ በተመርዓው ስበሰለን ሰበሰለትን አዲ አለባለማዊ ገኩስ ፍለ-ይ አድነት ይፈጥር፡ አምሳሽ በፊል ነኩ በተገልጻ ቅል ከዳናም የኩንግ፡ ሰበሰለ እኩ መንገዱ ከተለከዋን ገኩስ ስበሰለን ሰበሰለትን በተገልጻ ቅል ከዳናም የኩንግ፡ መርሱት አበ ቅል ከዳናም አይወቻ ዘረዝሩ የሆነዋና የኩንግ፡ የኩንግ የኩንግ፡ በከርስተያናዊ መሰቦያ ገኩስበይወም ዝማ ይፈጥጥም፡ (138-1642)

347- እንዳር ምሥጫር ቅል ከዳን ገኩስ የጠኩት አየጣት አየም?

የመሬት፡ ነኩ አድነትን ፍለ-ይነትን ፍቅር ቅል ከዳን ሰላዘኝራር የጠኩት አየም፡ እንደሬ፡ ምባካን፡ ነኩ መንገዱ ስበሰለን ሰበሰለትን ከሆነ በግብር ማርሱት ሰላዘኝራር የጠኩት አየም፡ ምንዳል የኩስ፡ የሆነበት ወለድ ሰላዘኝግን፤ ከምአውን ፍትሕ ነኩ በባህርያ በይፍታሕ ቅል ከዳን ሰላዘኝራር የኩስ ከዳን በግብር የጠኩት አየም፡ (1645-1648)

348- ለበ ቅል ከዳን መከሰ አየም ከፈለለየ በከሳል?

ከበ ሪፖርት፡ ከሰነድ በይዘኝ መቦንቀናን ምስጥሮለ፡ ከልተ ለበ ቅል ከዳን ንጉሴይናም ለበ ከይኖም፡ ከሰበ በፊል ተፈላጥሮም ከነበሩ፡ በተ ከርስተያን ከተፈቃድ ተከኩል፡ እንተከኩ እኩ ቁጥጥረ ቅል ከዳናም መከሰለታ ከምነበነዣ፡ ፍኩስ ከምነከኩን ለሰበ ሰልጥን በተ ከርስተያን እንተዘይተረጋግ፡ አዲ አየም ለሰበወቻ ከሰበ አለሁ፡ እኩ አዲ መጽምድ ቅል ከዳን ከአሰሪ አይከኩል፡ (1629-1649)

349- በዛዕባ እቶም ተኩረአም ምስ ካል በተመርዓው ለበት በተ ከርስተያን እንታይ ተብል?

በተ ከርስተያን ተከሏነ ገዢታ ከተከኩበ እንተከኩይ፡ ዓይቶም በተኩረአሙ የን ከእ ለሰበወቻ አገባበ ከሳተኩ ቅል ከዳን በግብር ለበት ከም ከጋዢዎን ለበ ከዳን ከተፈበለው አይተከኩል፡ በዛዕባዎ ቅል አምሳሽ ገኩር አየም፡ “እኩ ሰበሰለት ፍትሕ ከልኩ እተከኩ ተገዢሙ” (ማር. 10, 11-12)፡ በተ ከርስተያን በዛዕባ እቶም ተኩረአም በግብር ለበት ተገዢነት አለም፡ በእምነት ከነበሩ፡ የለውት ከዕቅበ፡ ዓይ ለገኩና ተማሪው እናፈልጉ፡ ዝቀም በከርስተያናዊ ለነ ለመቀት ከቅጽው ተለጻወም፡ (ማር. 10, 11-12)

ተማበራታዊ ምስ አያምና ስለዘረጃር የን፡ ከነታታዊ ከየመዓራሪ፡
ፍትሐት ከዚያም እይከላን፣ ቁጥሮ ቅርጫን ከቑበለ እይከላን፣
ገለፋ ፍድ በተ ከርስታን ቀለኩንት ደማ ጽዕቤበበ ከልከላት እያም፡
(1650-1651፡ 1665)

**350- አብ ቅል ከዳናም ይረዳም በንበሩ ለባት፡ “ሰድራበታዊ በተ ከርስታን
የቁሙ” በበኩል ለለምንታይ እየ?**

ሰድራበት ፍድ በተ ከርስታን ማርሱ ገዢና አደነትን ለሰድራበታዊ
መንፈሳን ስለዘላዋ፡ አብ እያምንት ከርስተና ይረዳ ተነበር፤ “ሰድራበታዊ
በተ ከርስታን” ከእ ተበኩል፡ ነፍስዕስና አባላ ለሰድራበት፡ ከከም ደዋዕ
ታኬ፡ እኔ ከበ ምመጠረ ጥምቀት በመግኘ ከህንታዊ ተልእኩሉ
ሰለዘፈሻም፡ ለሰራ በተ ፍድ የጋን ፍድ የለውትን ማገበር፤ ፍድ ለበአዋ፡
ከርስተናዎን መንፈሳዊ የይልን በተ ተምህርቱ እየ፡ ፍድ ወለድ
ቀዶማይ በሥራት እያምንት ብለውኩላ በታ እየ፡ (1655-1658፡ 1666)

ለብቻ ምስራና

ከልእ ለጠርንያዊ ሥርዓታት

አውሳ ምመጠረት (SACRAMENTALS)

351- አውሳ ምመጠር በበኩል እንታይ እየ?

በበተ ከርስተናን የተዋርዎ፡ ጉለፋ ከነታት ሲይወት ወክሰቦ ቤቃድስ፡
መንፈሳውን ቁጥሮን ምልከት እየ፡ አውሳ ምመጠረት፡ ተእምርተ
መስቀልን ካልእ ምልከታትን የለውታትን የጠቃቄልል፡ ከበቱ በዘን አውሳ
ዝመጠረት፡ በራሱታት ምሂሳ አብ ሲይወትን ተማራሱትን በተ ከርስታን
ዓበይ ተሸ እለወ፡ ጉአያምና እነመሰንሰለ፡ ሆኖባቱ ጽኑቃበል ደማ
እንደምናለ የለውት ደማ፡ በራሱ ይበኩል፡ ለባት ጉአገልግሎት እያምና፡
ንዋጥ ደማ ጉመኩርኩ ሥርዓት እምልኩ ከነውራ ከለው ፍድ “ውሌ
የለውት” ካልርግ፡ እዚ ወፍወያዕስ እውን ካል አውሳ ምመጠር እየ፡
(1667-1672፡ 1677-1678)

352- “ምዕራክ አጋንጋጽ” ከመይ እየ?

በተ ከርስታን በዘተዋሂሳ ለልማንን በለም ከርስቶስ፡ ጉካድ ስብ ወይ
ገኘ እቅዏ ከበ ለልማን ለይማን ጉከተልዕዋ፡ ወይ ከበ ባርካት ለይማን
ና ጽዕተውዳለ በላ ጉአያምና በገለውት ምስ እተልምኑ፡ እዚ ተማሪር
“ምዕራክ አጋንጋጽ” ይበኩል፡ እዚ ተማሪር ወተና አብ ሥርዓት ጥምቀት
በተሸ ከህን ለገዢ እለወ፡ እኔ ዓይዙ በቀንቀን “ምዕራክ አጋንጋጽ”
የን፡ ከበ አበን ለልማን በዘተዋሂሳ ከህን ተሸይ እየ ለገዢ እንወጣር፡ (1673)

**353- ነዚ በበተ ከርስታን የተዋርዎ አውሳ ምመጠረት አስኔ፡ ለተባለው ለምቀት
ዘፈሰው ካልእ መንፈሳዊ ተማራሱት እለወ?**

እው እለወ፡ ፍድ አሁን ከርስታን መንፈሳዊ ለምቀት ብፈመ፡ ነቱ
ዝመጠረዋ ሲይወት በተ ከርስታን አስኔ በዘን መንፈሳዊ ተማራሱትን

**መንፈሰው ሥርዓታትን አለ:: ከበረአቶም ዘጥቀስ፡ የዕቡብ ቅርጓኛ
ቅዳሜን ገኩረምን ገግደትን ቁጥር መሰቀልን ለግደትን መቀረሪያን ደሞትን፤
ስተላቸውን ደሞትን፤ ይህንን መገዢትን ወዘተ...:: ቤት ከርስቲያን በበርሃን
እምነት ነቱ ፊቀዴ ገኩነ ሂዝባዊ መንፈሰውን ተብርሃን ተተባበኝ::**
(1674-1676: 1679)

ሥርዓት ፊትካት ስሙታን

- 354- የት ከርስቲያን መሥጋራትን ሆኖ አለዋል?**

አብ ከርስቶስ በመውት ከርስቲያን መድረዊ ሂይወቱ ይዘገዣ፡
በምሥጋራ የምቀት ገኩመረት፡ በምሥጋራ ማረጋገጫ በረጋገጥ፡ ዓይቱ
ለማያዊ መከናዬ ቅድመ ማስለ በገኩነ መሥጋራ ቅዶስ ቅርጓኛ
የተመዘገበ መድረዊ ሂይወቱ ባጥት ተብርሃን የት ከርስቲያን፡ በበርሃን
ምትን ታንሳሳን ከርስቶስ ጥሩይ እና ታርጋም (በርሃን) በረከብ፡
ከርስቶስ እንከ ተስፋና ስለገኩነ፡ እኔ አብ ከርስቶስ በመውት ከርስቲያን፡
“ከገዢ ስብስትና ማኑ፡ የዚ ገብታ ይገብር” (2ቆር. 5,8):: (1680-
1683)

- 355- አብ ሥነ ሥርዓት ቁጥር ቤተክርስቲያን የመልከት?**

ከከም ከነታች፣ ማስ ማርጋን ከቀዢዎር ይከናል እና፡ ሥነ ሥርዓት
ቁጥርን፡ አብ ሥነ ሥርዓት ቁጥር ቤተክርስቲያን፡ የት ፊረክዊ
ትርጋምዎን ከምዘለም የመልከት፡ ፊትካት፡ ይከና የት ተስፋና ታንሳ
ከምዘለም፡ ሂያወንን መሙታን አይነት ከምዘለምዎ፡ መእንደ ፊትካት
(ገድግት) የጠናክ፡ በእነዚህን ይለውት የዚ መዋሪ ስብ አይነት ከምዘለም
የመልከት፡ (1684-1685)

- 356- ዓይ ይለውት ፊትካት ስሙታን ተናሱ ከፍልታት አየኖት አየም?**

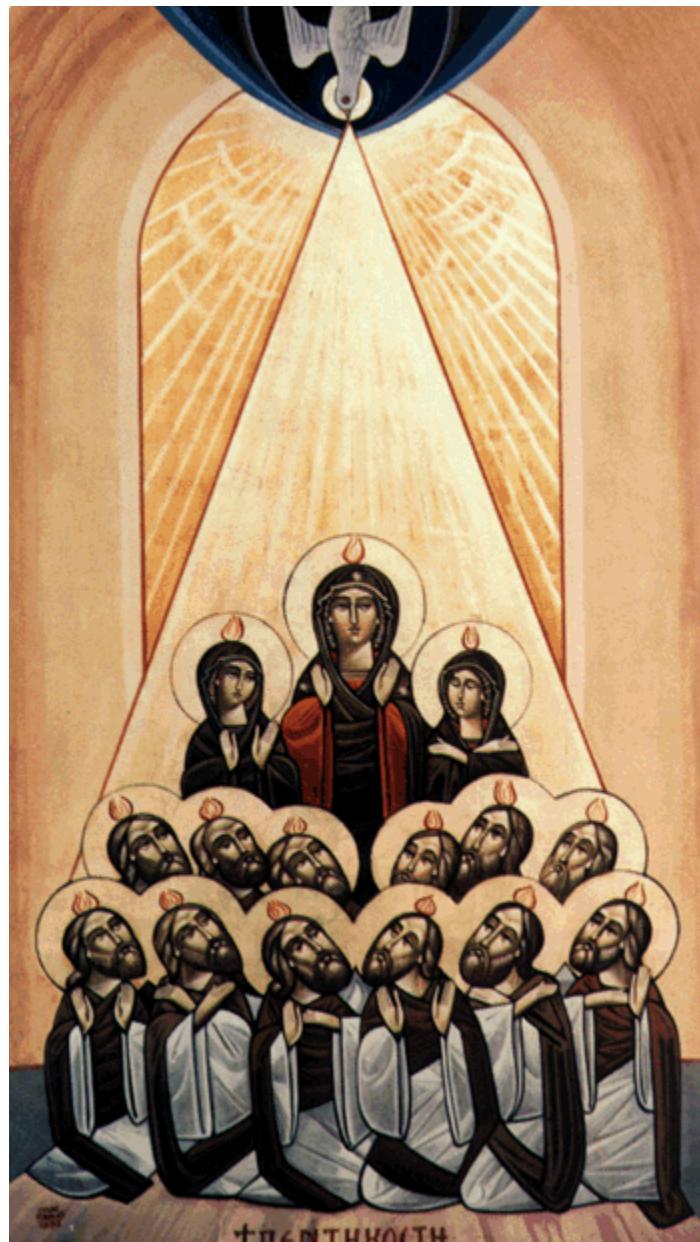
መብዛትትና (ምዕራዊ) ሥነ ሥርዓት ቁጥር አርቦዕት ተገና ተማሳራት
የጠቃሚነት፡ 1- (አብ ገብ ቤተክርስቲያን ይለው) ቤተሰቦ ፈሳሽ ከለው
ሁንጻ ዓይ መጽናፍዎን ዓይ ተስፋና ተለት፤ 2- (አብ ቤት ከርስቲያን)
ቤግብር ሥርዓት ቅዶስን፡ 3- አከውተ ቅርጓኛን፤ 4- ነፍሰ መዋሪ፡
ኋጋቱ የጊዜ አለባለማዊ ሂይወቱ ገኩነ እምነት እና አማካይነት፡
ንብትንሸክ ዓይ እተናበረለ መቁጥር ከተወርደ ከላ እንደግም ዓይ
(ግብኙት መፈት) መናናዊ ይለውት እና፡ (1686-1690)

ማልኩ ከተሰ

አደዣች አገ
ከርስቶስ

ቍል ወገን

**በመንፈስ ተንበር
እዋዕታ ስብ እየዘ**

357- ሂሳብ ጥምበው አይወች፡ እምነት፡ ባሙስት ይረኑባል?
አብ ገለጻት ፍይማድት እንደሚከተሉ እምነት፡ አብ ባሙስት የቅበለው፡
ስለ ባሙስት መኩመኖን ግዢ ገዢታና አየሻ-ሰ ክርስቶስን ሆኖም
መንፈሰ ቅዱስን ይሞላል፡ ከምዘረፃ በለመም ደማ አብ ክርስቶስ ገዢ-ቅበለው
አድጊ አይወች ይች እግዢአብራር ከነበርም ይክናል፡ (1691-1698)

“እ ክርስቶስን ከበረትኩ ፍለጥ”
(ቅዱስ ለምን ዓጋዥ)

ስብ ባሕላል እምባኩ እያለሁ

358- ፍይ ሰብአዊ ከበረ መዋሪት እንታይ እያለሁ?
ስብ በአምስክልን እርካቤን እምባኩ ሰብአዊ-ጥሩ፡ ሰብ በተፈጥሮች ክብር
እያለሁ፡ ቀንጻ ራይታመው-ት መንፈሰዎች ነፍሰ ይውጭና፡ እኩምርን ፍእ
ገኘና ደሳይውን አለው፡ ሰብ ታክምባኩ እያለሁ ተፈጻሚ፡ በነፍሰን
በሥርአት ደማ ለለዓለምዋ አይወች ከዚህ-ሰ እያለሁ የጥዬታኩ፡ (1699-
1715)

የጥዬታኩ አይወች ለለዓለምዋ ታክምበ (ለለዓለምዋ በዕዳኖ) ገዢው-ሰ እያለሁ

359- ሰብ አይወች ለለዓለምዋ ታክምበ (በዕዳኖ) ከዚህ እለ ከዚህ-ሰ ይክናል?
ገዢ ገዢታና አየሻ-ሰ ክርስቶስ፡ የሰብ ተሳታፊ መለከታዊ አይወች
ይጠበድ፡ ስለ እነ የጊዜ ሰብ ለለዓለምዋ ፍይ ታክምበ አይወች ከረከቡ
ይክናል፡ አየሻ-ሰ አብ ወንጻለ ታክምርኩ፡ በዕዳነታት በምዝርዝር፡
መንጻለ ለለዓለምዋ ፍይ ታክምበ አይወች ይከበር፡ የሰብ ክርስቶስ አብ
ነፍሰውኩ ሰብዕውን ሰለዘሰርአ፡ ገለጽኑ እንተተከለ፡ ነቱ ፍእምና
አቀኩን ወጥድ ከፈልጉን ከሻተሎን፡ ታክምች ደማ ከንጂነን ይክናል
እያለሁ፡ (1716)

360- አንቀሳጣት “ውንጻለዊ በዕዳነታት” ከሰብ ከንደደ እያለሁ?
“ውንጻለዊ በዕዳነታት” ቅንጻ ሰብዕት ገዢታና አየሻ-ሰ ክርስቶስ እያለሁ፡ ከሰብ
አበርሃም ይሸኑና እምባኩ ፍይ ሲሆን ተስፋታት በኩርን ፍእምናን እያም፡
ውንጻለዊ በዕዳነታት ፍይ ገዢታና አየሻ-ሰ ክርስቶስ አቀኩ መለከዕስ ወይ
ገዢ ይሰሳለ-ልና፡ አቀኩ ክርስቶስኩ አይወች የመለከቱ-ልና፡ ፍይ
መረጃ-ሰ ፍይ መውቆኩታ ዕለማ ገኝና ለለዓለምዋ በዕዳነታት ደማ
ይገልጻ፡ (1716-1717፡ 1725-1726)

**361- ለለዓለምዋ በዕዳኖን (ታክምበን) ማረጋገጫ ታክምበ ወደሰብ እንታይ ሆነበት
እለም?**

እምባኩ፡ የሰብ የጊዜ እበላ ከሰአበበ በሌ፡ አብ ለሌ ለህርምዋ ገኝና
ማረጋገጫ ታክምበ እምበኩ-ለ እለሁ፡ የገረጋገጫ ታክምበ ወደሰብ፡ እምባኩ
ጥሩ እያለሁ ከፈጻሚ በኩርናል፡ ሰለዘረ (ቤት በዕዳኖ (= ለለዓለምዋ ታክምበ)) ፍይ-ለ
ማረጋገጫ የሚገኘ እያለሁ፡ (1716-1719)

362- ከለዓለማዊ በዕዳና (ከለዓለማዊ ደረ ታስትን አይወቻ) እንታይ እየ?

እብ መጽሑፍ ከለዓለማዊ አይወቻ፡ ጉዳና በክቡር ጉዳታና አያዘኔ ክርስቶስን እብ አይወቻ ቅድስት ለሰነድ በምስተዋና ክንዲጋብ እና፡ ጉዳምግኬ ምርመራ፡ “በምሳካት ታክክልቱ መለከተዋ ማህርና” (2ኛጥ. 1,4) ክንከውን እና፡ ከለዓለማዊ በዕዳና አጠቃላይ እና እየ፡ የገዢ ከለዓለማዊ በዕዳና ምግባር፡ በጽሁፍ አያዝና እየ እምበር፡ በሰበአዊ ዓቅምና ከይከናል እየ፡፡ ከም ድጋ ካሳ፡ ደረ አያዝና መልዕስተ ማህርዎን ደጋ ሆኖም እየ፡ እና እንተሰራዎ ከለዓለማዊ በዕዳና፡ እብ አይወቻና በሂሳብ ምድራዊ ማረጋገጫ ወደና ትኩስ ቝርመጃት ክንጋበር፡ ልዕሊ ከሚ ደማ ጉዳምግኬ ክኩፍቸርን ይደሩናኝና፡

ፍጊዜት ወደብብ

363- ፊጽነት እንታይ እየ?

ኋላ በገኘና ምርመራ አይ ነገር ምርከራ፡ እና ወይ እኔ ምግባር፡ በአያዝና ንዑስሽነ ዘተዋዎዴ ደረ ምምራሽ ተግባር፡ ፊጽነት ይጠኗል፡ ፊጽነት በፍላይ ቤት በሰበአዊ ተግባር እየ ከምልከት፡ መጠን ይጠኗል ብቻ አገበር መጠኑ እና ውል እና እትበሃል፡ እኔ ፊልሙ ማናድን ታስትንናን ችግኝ አያዝና ምስ እንሰረር፡ ፊጽነትና ከለዓለ ፊጽናው ይረከብ፡ ፊጽነት ማለት፡ ለማቅ ወይ ይጠኗል ምርከራውን እየ፡ ከይኑ ጥን ታስማቂያ ነገር ምርከራ፡ የገዢ በርሱት ዘጠኑት ከምርአ፡ ለማቅ አጠቃቀማ ፊጽነት እየ፡ (1730-1733፡ 1740-1743)

364- ፊጽነትን አገኙንተን እንታይ ላይ አለምም?

ስብ ፊጽነት ለለዘላዎ፡ ደረ ከሚ ተግባሩት አገኙንተ ይስከም፡ ቤተቁዳመ ተግባር ለእኔ ፊልጥ፡ ወይ በዘረምአብና፡ ወይ በሰንድና፡ ወይ በፍርአ፡ ወይ ከተቁዳሪ በዘረምትኩል ይኖሩት፡ ወይ በሰምዓት እንተተገበሩ፡ ደረ አይ ተግባር አገኙንተን መቁቃዕስን (ተክታትኩን) ከፈተና ወይ ፈሰሙውን ከጠቀስ ይከናል፡ (1734-1737፡ 1745-1746)

365- ነፍሰውኩ ስብ በፍጽነት ክኩበር መሰለ እየ አጠቃላይ ከመይ አሉ እየ?

ከቡር ወደሰበብ መሰለ ፊጽነትን ለለዘፈፈለለ፡ ነፍሰውኩ ስብ ፊጽ ከይኑ ክኩበር መሰለ እየ ይጠኗል፡ እብ ሥነ ምግባራውን መንፈሰውን መዳያት፡ ከሚ እኔ ፊጽነት ወደሰበብ ክሳለው አለም፡ አጠቃቀም ተቁምን፡ ቅዱ ማንጠረዎች ሥነ ሥርዓትን ከባቢ ከፍቀድ፡ እብ ለሚ ለማቅ አይወቻና፡ እና መሰላሕ ከፍለጥን ከዕቀብን አለም፡

366- እብ መጽሑፍ መለከተዋ ደንነት ይቋቦ እንታይ ግዳ (ቦታ) አለም?

በሰንዬ ዘጠኑት አያዝ ፊጽነትና ተቆናወ እየ፡ በፊልና በእንቅዳወ ዘጠኑውን እገዢ ተቆናወ፡ ይርከብ፡ ከይኑ ጥን “በከርናት ወንጀት ክኩበር ክኩበር ከርስቶስ እና አውዳኬና” (ገዢ. 5,1)፡ በፍጽነት እኩበርና፡ እብ በተ ክርስተዋን እብ ዓለምን ያኩ ተከባበር፡ ምእንት ክንከውን፡ ክርስቶስ በጽሁፍ እና በመንፈሰ ቅዱስን የገዢ መንፈሰዋ አርሱት ይመርአና፡

367- ከመይ አሉ ተግባሩት ይቁ ስብ ከፉና ወይ ማናድን ከብ኏ል?

ተግባሩት ይቁ ስብ በሥነ ምግባር ማናድን እየ ወይ አይነነት ከብ኏ል ለለሰተ ምንጠራታት ምጥታት የድለ፡ ጉባተን ደማ፡ ከፍድም ተግባር፡ ምክንያት (አዲበ ወይ ደለማ)፡ ከነተተን ለዕብተቷን፡ እኔ ብናድም

ተማበር ፓይ በአቃቄ ወኅይ ቁጥኑን በይምኑናን ምፍላጥ፡ ወይ መሳለ ወኅይ ይኖ አልካ ምስታት፡ አሳባ ተማበር ወይ ቁጥኑያት መግበረኩ ቁጥኩ ይኖ አይቀነዥን ምፍላጥ የድለ፡ ተማበር ቤተፈጸመለ ኮነታት ክመይ ነበደ፡ ስዕድናቸውን እንታይ ይኖ አልካ ምስታት የድለ፡

- 368- **ተማበር ስብ በሥነ ምግባር መሰሰ ይኖ ወኅይ አጠቃል?**

ዘፍጋዣ ተማበር፡ ዋላማኑ፡ ኮነታቸውን ኮሉ ወኅይ እንታይና፡ እኩ ቤተፈጸመ ተማበር ወኅይ ይኖ ገበደ፡ ምስኑያትን አሳባበ ዋላማኑ ቁጥኩ (ውኅይ) ካይኑ፡ እኩ አጠቃል ተማበር በርእስ ክፋል እንታይና፡ እኩ ቤተፈጸመ ተማበር ክፋል እኩ፡ ወኅይ ዓይነ ክተረከቦ አልካ ክፋል ገቢና ዓይነ (ክጥ መጋቢት) ክተመርጫ አይተካል፡ ክመይ ቁጥኩ ዋላማ፡ ክፋል መጋቢት ወይ መንገዶ ክተጥቀም አይቀዋል፡ አሳባበ ወይ ዋላማኑ ክፋል እንታይና፡ እኩ በርእስ ቁጥኩ (ውኅይ) ገቢና ተማበር ክበላሽም ይከልል እኩ፡ ኮነታቸውን ገኅይ ገበደ አገፍነት (ተአታትነት) ክጽልዎ፡ ማለት ወይ ክውልኩ ወይ ክብዝና ይከልል፡ ካይኑ ዓይነ ኮነታቸው፡ እኩ በርእስ ክፋል ገቢና ተማበር፡ ማለት እኩ በሥነ ምግባር ክፋል (ሶጠአት) ገቢና ገበደ ዓይነ (ቅጥኩ) ተማበር ክልዎም ገኅድ እኩናል፡ (1755-1756፡ 1759-1760)

- 369- **ከሉ ገብ በይፍቻድ ተማበር ገቢና አለው?**

ፈልጂው ቁጥኩ ወይ ቁቻድ ክኩውን በይከልል ተማበርት አለው፡ ዓይነት፡ ቀትለት፡ ገመት፡ ለም አምስክ ምጽሑፍና፡ እኩ ክምህ ገአመሰለ ተማበርት እንተመረዳና ምርመራና ክፋል፡ ማለት ሌሎሙ ገዢ እኩ፡ ክምህ ገአመሰለ ተማበርት በሥነ ምግባር ክፋል (ሶጠአት) ይበግል፡ ወለ ክተረከቦአለ እኩናል ዓይነ ለሰዕበልኩ እንታይና፡ ሌሎም ክተማበር በይብልኩ ተማበር እኩ፡ (1756-1761)

ሥነ ምግባርን ፍትወት ወይ ትምኑት(= Passion) ወኪልብን

- 370- **ፍትወት (ወንታ) አጠቃል ዓይነ እንታይ ይኖ?**

ፍይ ለምዓትና ምንቅበዱ ኦሌጥር ፍትወት ወይ ለሳብት፡ ፍቻድ ወይ ይኩአት እኩ፡ እኩ ፍይ ሥነ አሳምር ወዲሰብ ማህመድ አካል ገቢና ምንቅበዱ፡ ቁጥኩ (ውኅይ) ወይ ክፋል (ሶጠአት) ካይኑ ገነተሚምግኩ ዓይነ ችግርናው ወይ ችግርናውን ይከግበኩ፡ ፍቻድ፡ ዓይነ፡ ማረጋገጫ፡ ችግርና፡ ፍትወት፡ ችግርና፡ ችግርና ችግርና፡ ወዲሰብ እኩ፡ ለሳብት እኩ፡ ለሳብት ዓይቻ (ውኅይ) ዓይነ፡ ፍቻድ ይኖበር፤ ክመይ እኩ መሳለ ካኔ ወይ አቀኑ ወኅይ ጥረይ እኩ ክኩፍር እግዳድ፡ ፍቻድ እኩ ችግርና ችግርና፡ ፍቻድ እኩ ችግርና ችግርና፡ (1762-1766፡ 1771-1772)

- 371- **ፍትወት (ወንታ) በሥነ ምግባር ዓይቻ (ውኅይ) ይኖ ወይ ክፋል (ሶጠአት)?**

ፍትወት፡ ፍይ ለምዓት ምንቅበዱ ለሳብት ለግንርድርኩ ክፋል (ሶጠአት) አይከነን፡ ወይ ዓይቻ (ውኅይ) አይከነን፡ ፍትወት ዓይቻ ዓይነ ዓይነ ክንገባር እንተአሁዬና፡ ወኅይ እኩ፡ ፍትወት፡ አማካቻ ዓይነ ክንገባር እንተደሩፏዬና፡ ሶጠአት እኩ፡ ለሳብ ፍትወት ዓይነ ዓይቻ እንተደሩፏዬና መንፈሳዊ ዓይነ እኩ ችግርና እንተደሩፏዬና ይኩምነት ወይ አማካቻ አመል እኩ ችግርና፡ (1767-1770፡ 1773-1775)

ጥርጉም (ሥነ ፈመሳሪያ) ገለና (Moral Conscience)

372- ሥነ ፈመሳሪያ ገለና እንታይ አየ?

አብ ማዕመኑ ለበት ወደሰባበት ዘላው፡ ቅኑዕ ፍርድ አእምሮ እየ፡ ሥነ ፈመሳሪያ ገለና ጽዜሰባበት ከተማ ከነፃታቸ፡ ነቱ ለፍይ ቤቶስ ነገር ጽዜሰባዎች ተፈጻሚ አእምሮአዊ ፍርድ እየ፡ ለተ እዘ ቅኑዕ ገለናዋ ፍርድበት ስባ፡ ፍይቱ ከገበር ከለው ተግባር ወይ ፍይቱ ባተራጋሙ ተግባር ሥነ ፈመሳሪያ ከነፃታ ስላለፈልጥ፡ አገኝነት ይመለድ፡ እኩ ብልሂ ቤቶስ ስባ ጽዜሰና ጽን በምባል ጽዜሰቦ ይሞኑ አምሳሽ ከሰምም ይከናል፡ 1776-1780፡ 1795-1797)

373- ለበአዋ ከበርን ሥነ ፈመሳሪያ ገለናን (ቅኑዕ ገለናዋ ፍርድን) እንታይ ሲከበ አለዋም?

ለበአዋ ከበር ቅኑዕና ሥነ ፈመሳሪያ ገለና እየ ካመክክለ፡ ለበ ከበር እየ ካጠኗል፡ ገለናኑ ምስክር ቅኑዕን ለፍይ ቤቶስ ነገር መለከታዊ አገኝነ አእምሮአዊ ፍርድን ምስክርማማዕ ጥረይ እየ፡ ለበ ከበር ስላዝና፡ እንዲር ገለናኑ ከሻይድ ወይ ከሰርኑ ከተሰጠደድ አይተኩኩልን፡ ምስ አባሪዋ ቅኑዕ ከነበት ካስማማዕ፡ ለበ በንለና ከሻይድን ከሰርኑ አለዋ፡ በፍላይ አብ መንፈሳዊ ሂደዱቱ፡ ለበ እታ (ምስ ለበአዋ አእምሮን መለከታዊ አገኝና እተስማማዕ) ገለናኑ በበለጥ ከገበር አለዋ፡ (1780-1782፡ 1798)

374- ቅኑዕን አቀኑን ሥነ ፈመሳሪያ ገለና ጽምጥረይ እንታይ ምግባር የድለ?

ሥነ ፈመሳሪያ ገለና በቅኑዕናን በአቀኑ ጽዜትኩነት፡ ተምህርትን፡ ቅል አምሳሽ ምቋባልን፡ ፍይ በተ ከሰነድና ተምህርቱ ምፍላጥን የድለ፡ ለበ ቅኑዕኑ አቀኑን ሥነ ፈመሳሪያት ገለና ጽምጥረይ፡ ሁያሳት መንፈሳዊ ቅኑዕን፡ ምስኬ ዓይነት ለበትን የድልይወ፡ በፍላይ በሥነ ምግባር በተሞወደት ገለና ጽዜሁልዱ፡ ሥነ ምግባር ምፍላጥ፡ የለመት ምዝወታር፡ ፍይ ገለና መርመራ ምግባር የድልየካ፡ ((1783-1788፡ 1799-1800))

375- ገለናና ከተለ ገዢ ከሻተለው ከለው ሂሳብት አየምት እየም?

ወለሰጥ ቅኑዕ አፈጻጸም ሂሳብት አለ፡ 1ይ አን = ለፍይ ነገር ከሻተለበት አልብ፡ ከተለ የሚከተሉት ቅኑዕ (ወጪአት) ቤቶስ ነገር ከይምናድም፡ 2ይ አን = (ወርቃዊ አን) “ከምሩ ለበት ከገበርናልከም እተደረሰዱ ተለ፡ ጽስቀትከምዎን ከምሳ ማስፈጸም” (ማ.ቁ. 7,12) በበላ ወንጋጌዋ ተእኔዎ ምፍጻም፡ 3ይ አን = ፍይ ቅኑዕ ለበት ማለት፡ ቅድም ከተለ፡ ጽሰቦን ጽንለናኑ ምስኬር እየ፡ እዘ ምግባር፡ ነቱ በዓንደርኩስ ከተለ ቤቶስ ነገር ከም ለፍይ ቤቱ ምቋባል ከሰምዕ ይከናል እየ፡ እንተኩኑ እዘ ቅድማይ ለተምሩ፡ ፍይ ቅኑዕ ለበት እየ፡ (1789)

376- ሥነ ፈመሳሪያ ገለና ከታ (ሁኔታ ፍርድ ከሆነ) ይከናልይ?

ለበ ከተለ ገዢ ነቱ በንለናኑ በአቀኑ ቅኑዕ ካጠለው ነገር ከሻተለ አለዋ፡ በዘተፈለለም ምስኬይት ወይ በፍይቱ ጽድልነትዎን ከሻውን ይከናል፡ ከይቅኑዕ ገለናዋ ፍርድ ከሆነ ይከናል፡ ማለት ገለናኑ ከተታ ተከናል፡ ይንቀርና ጽዜኤ ሌሎች የሚከተሉት እኩ እንተኩኑ፡ በዘይደግኝም ይንቀርና (ስለ ምፍላጥ) ገለ ከፍአት (ወጪአት) እንተገበርኩ፡ ተካታቱ ከተከውን

**አድተኩልን፡፡ ሰላለ በበተኩል መጠን ነታ ሥነ መግባርች ገለፊና
ስለን ምፍላጥ ከበት እተበደ ገዢና ይኩን ገዢ ከተሰጠም በሌላ ምጽኑር
የድለ፡ (1790-1794፡ 1801-1802)**

መንፈሳውያን ቤይነት (Virtues)

377- መንፈሳዊ ቤይነ እንታይ እየ?

ከተለ ገዢ ድጋፍ (ወርሱ) ታክተገበር አልካ እተዘዴውትና ዘኑዕን ለማዳዊ
መረዳዊ ወይም ወይለ ይበባል፡ “አይወቻትኩ በመንፈሳዊ
ዤይነ ከተሞራለ ምድላይ ማለት፡ ታክምለሽ ከተመስሰለው አልካ ምጽኑር
ማለት እየ” (ቅድስ ገዢገዢ በኬል)፡ ታክምለሽ ከምልከትን ከበት እምለሽ
ዘዴግበናን መንፈሳዊ ቤይነ፡ መለከታዊ መንፈሳዊ ቤይነ (Theological)
ይበባል፡ በተደረገውን የዕርጥ እንጥርናን፡ የምድራዊ ከይወቻትኩ ከምልከት
መንፈሳዊ ቤይነ ያማ ስብአዊ መንፈሳዊ ቤይነ (Human) ይበባል፡ (1803-
1833)

378- ስብአዊ መንፈሳዊ ቤይነ እንታይ እየ?

ኋይ አእምሮናን ዓይ ያሳይናን ቁጥሃዊ ለማዳዊ ቅድስና/ፍቅርምና፡ ስብአዊ
መንፈሳዊ ቤይነ ይበባል፡ እዚ ገተማበረታኩ ይመርድ፡ ገራተወቻትኩ የቅንድ፡
ዝጠበና ያማ ምስ እምነትን አቅን ከምዘለማማማ ይገበር፡ ስብአዊ
መንፈሳዊ ቤይነ፡ በሥነ ምግባር ወርሱ በተኩኑ ተደረገውን ተግባራዊ ተግባራት
ኋጥርምናን እምበበለሙናን፡ በመለከታዊ ዓይ እምለሽ ያማ ይገኘውን ከም
ይምበበለ-ን፡ (1804፡ 1810-1811፡ 1834-1839)

379- እቶም ቅንዲ ስብአዊ መንፈሳውያን ቤይነት እየቀት እየም?

እቶም መዋረታዊያን (Cardinal) ተባሂለም ከፍለው፡ ታብዕት ካልእት
መንፈሳውያን ቤይነት ከጥርናና፡ ዓይ መንፈሳዊ ከይወቻት መዋረት ብኩነ
እየም፡ ታብዕት ያማ፡ ጥቦብ፡ ፍትሐ/ፍድቂ፡ ዓንቀት፡ መጠን ምግባር
እየም፡ (1805-1834)

380- መንፈሳዊ ቤይነ ጥቦብ እንታይ እየ?

አብ ብኩነ ይኩን ከተኩነት፡ ካቱ አቀፍ ለወርሱ ታክተገበርናን፡ ታምትማባሩ
የማ እኩ አበላሽ መጠበረ ታክተካርናን ታክምሮና ታክመማሪ ከዕጣ
መንፈሳዊ ቤይነ፡ ጥቦብ ይበባል፡ (1806-1835)

381- ፍድቂ/ፍትሐ እንታይ እየ?

የሰነድ ሰብ እኩ ለዘመንበ ታክተሆበ ቀጥሞን ዘኑዕን ያሳይ፡
ፍድቂ ወይ ፍትሐ ይበባል፡ ምስ እምለሽና እንዘዴውትና ፍድቂ ወይ
ፍትሐ “መንፈሳዊ ቤይነ ፍይማጥት/እምነት” ይበባል፡ (1807-1836)

382- ዓንቀት እንታይ እየ?

አብ ዓንቀር ገዢ አብ ምግባር፡ ድጋፍ ጥራይ ታክተገበር ምጽኑር፡
ንጋዢ ቅድሮ፡ ሲይወቻትኩ በቻ ከሳብ ምስጠና እተከላከ ምቅለብ፡ ዓንቀት
ይበባል፡ (1808-1837)

383- መጠን (መጠን ምግባር) እንታይ እየ?

ንስከበት ፍትወቻት ሥርዓ ለህርም ለምዕስትናን እንቀጽናለ፡ ታደሰና
እንቃጽናለ፡ እብ አጠቃቃም ተፈጥሮአዊ ማብት ማዘናዊ መተከል እንስከበ
መንፈሳዊ ቤይነ፡ መጠን ወይ መጠን ምግባር ይበባል፡ (809-1838)

384- መለከታዊያን መንፈሳውያን ቤይነት ከመደ አበለ እየም?

- ንአምኑኩ ሂምልከተን፡ ከበት አምኑኩ ሂውሃብናን፡ መለከታዊ መብቻል በለዋዎ
መንፈሰው-ያን የይለት እያም፡ እነዚ በቀዳስ ግዢ አባር ሂደሰስ መንፈሰዎ
የይለ፡ ከበወተ ቁድስቱ ለሰነ የገተፋና፡ ጉሰጠአዊ መንፈሰዎ
የይለ ሂይወተ ቀጥማብ፡ ጉሥነ ምግባራዊ ተግባር ወካሰቦ ይሁርቶን
የንቀሳቀሉን፡ መለከታዊ መንፈሰዎ የይለ ከበት ስጠቅም ፍይይ ምስራስ
ከእለት ህለዋን ተግባርን መንፈሰስ ቁጥስ ከምዘለው ለረጋግልና ዕርብን
እየ፡ (1812-1813:1840-1841)**
- 385- መለከታው-ያን መንፈሰው-ያን የይለት እያምት እያም?**
መለከታው-ያን መንፈሰው-ያን የይለት በበሃ፡ እምነት፡ ተስፋ፡ ፍቃር
እያም፡ (1813)
- 386- እምነት እንታይ እየ?**
አምኑኩ ማስረዳ ማቅ ለለጥና፡ ጉሰጠ ከበት አምኑኩን፡ እበቱ ተስፋ ጉሰ
ዘረሰን፡ በተ ከርስተያን ጉከንአምና ከበት እተከበበለና አቅታት ከም
እንአምና ሂጥረና መለከታዊ መንፈሰዎ የይለ፡ እምነት ይበሃል፡ ለበ
ናገነቱ ተጠቁሙ በእምነት ከበት አምኑኩ ይተስፋ፡ ለበወተ እኩ በአምና፡
ይለይን አምኑኩ ሂደልጥን ከፍቅምን ቤሉ ይቆርር፡ ከመይ “እታ በኖቁቃ
እተሰርአ፡ እምነት” (ገለ. 5,6) እየ፡ (1814-1816: 1842)
- 387- ተስፋ እንታይ እየ?**
ከም ፍይ መውክአታ ተሳካዝስ በለዓለማዊ ሂይወተ ጉከንወርስ፡ ከበ
አምኑኩ እንዲበላለን ሂደር እንበለለን መለከታዊ መንፈሰዎ የይለ፡ ተስፋ
የበሃል፡ ነው በለዓለማዊ ተሳካዝስ እተሰበበለና በለዓለማዊ ሂይወተ ምንጻ
ከንበቃ፡ ከሰበት መውክአታ ምድራዊ ሂይወተና ይማ እበት (በተስፋ)
ከንደንድ፡ ከበት አገዛ ግዢ መንፈሰስ ቁጥስ ጉዳዚ፡ ከበት ተስፋታት ከርስቶስ
የማ ጉአምና፡ (1817-1821: 1843)
- 388- ፍቃር እንታይ እየ?**
ንአምኑኩ ለወሰን ተስፋ ከም እንፈተው ተገበሩና፡ ምንጻቱ ፍቃር እምኑኩ
የማ ጉባሽይና ከም ነፍሰና እናኖቁቃለ መለከታዊ መንፈሰዎ የይለ፡ ፍቃር
በላና ጉዳዎች፡ ከርስቶስ ጉኖቁቃ “አድሽ ተኩሬ”: “ፍጽምና ስግታት”
በሉ ይቆሙ፡ ጉባ “ቻስለን (መንፈሰው-ያን የይለት) እበሩ ከበት ፍጽምና
እተጠቀሻ እየ” (ቆለ. 3,14)፡ ጉባ መዋሪት ተስፋን መንፈሰው-ያን የይለት
ከይና፡ ተስፋን ተገቅሳቁ፡ ተስፋን ተመርድ፡ ፍይ ተስፋን ዕጣም እየ፡
በዘዴ ፍቃር “እኔ ከዚቱ የምኑኩ ነይሶ... ፍቃር እንተዘረዘረለ፡ (ከልኩ)
አንቱ እኩ አይጠቁምንን እየ” (ቆለ. 13,1-3)፡ (1822-1829: 1844)
- 389- ወህበታት መንፈሰስ ቁጥስ እንታይ እያም?**
ለበት ከበት አምኑኩ ጉዘመግ አስተንፍሰታት ምእከ-ን ጉከናው-ን በአጠቃ፡
ቀዬሣ ሻሮስ ተስፋ፡ ወህበታት መንፈሰስ ቁጥስ ይበሃል፡ ወህበታት
መንፈሰስ ቁጥስ 7 እያም፡ ጉዳቶም ይማ፡ ተበብ፡ እናምር፡ ምኻ፡ ጉንጻ
ት፡ ፍልጠት፡ መንፈሰው-ት፡ ፍርማት እግዢአበበር ይበሃል፡ (1830-1831:
1845)
- 390- ፍይ መንፈሰስ ቁጥስ በበሃ እንታይ እየ?**
ከም ዕርብን ፍይ መሻሻ መንግሥት ስማያት ከይና፡ ከበት በለው ፍጽምና፡
ፍይ መንፈሰስ ቁጥስ ይበሃል፡ ተወራት በተ ከርስተያን፡ ፍይ መንፈሰስ
ቁጥስ 12 እያቶም ይበል፡ እነም በለበበ ከእ እያም፡ “ፍቃር፡ ፍጠሙ

(ታስኩስ): ስለም፡ ተዕጻለሁ፡ ልማስ፡ አያዥኑት፡ ሪፖርት፡ እመን ምቃን፡
ለወሄት፡ ዓለምኩ ምግታኩ፡ ተቀባዩን ዘዴሳኬን” (ገጽ. 5, 22-23)። (1832)

ቻዕላት

- 391- ምስረት አያዥኩ ጉምቃባል ከባድ እንታይ ይደለ?**
 ምስረት አያዥኩ ጉምቃባል ከባድ የደለ፡ የጠዕቅተኛ ምቃንኩ ምእማን፡
 በጀት አጥቃለ፡ አያዥኩ በቁለን በመንፈሰን ታዕጣትኩ
 ከምንፈልጎ፡ ዓይ ጉለናና አቅነት ሂደት፡ አብ ምስረቱ
 ከምንገትነው ይገበሩና፡ (1846-1848፡ 1870)
- 392- የጠዕቅት እንታይ እየ?**
 (ቁጥር አገልግሎት): “እንዳር ከለዓለማዊ አንድ ብኩነት ቅል ወይ ተግባር
 ወይ ሂረርታ፡ የጠዕቅት እየ” ይገል፡ ጉፍቃር አያዥኩ በዘይወንካባካና፡
 እንዳርኩ ጉብደሉ፡ የጠዕቅት ጉባርይ ሰቢ የቁሳል፡ ታስቦአዊ ምትከልለይ
 ዓይ የዘጋጀል፡ ከርስቶስ አብ አማማች፡ ጉዝበደት የጠዕቅት እስበቂ ጉለ፡
 በምስረቱ፡ ዓይ አስተና፡ (1849-1851፡ 1871-1872)
- 393- ከንደይ ዓይነት የጠዕቅት አለው?**
 በዚህ ዓይነት የጠዕቅት አለው፡ ዓይነት የጠዕቅት ከዚም ተማሪዎች፡ ከዚም
 በፍርድ ስምምነት፡ ከዚም ባተቃወም መንፈሰዊ የይለትን ካፈለለ ይኩል፡
 እንዳር አያዥኩ፡ እንዳር በጽሕፍን፡ ወይ እንዳር ገዢ ላይናን ካፈለናን ካኩውን
 ይኩል፡ በካሳው ወይ በግብር ወይ በተግባር ባተፈጸመ ካኩና ይኩል፡
 ከምኑውን ዓይ ጉድለት የጠዕቅት (ፊጻቸ ነገር በዘይወንፈሻው በግብር
 የጠዕቅት) ካኩውን ይኩል፡ (1852-1853፡ 1873)
- 394- በኩብደቱ ከርክ ከለው፡ የጠዕቅት አብ ከንደይ ካፈለለ ይኩል?**
 በኩብደቱ ከርክ ከለው፡ የጠዕቅት ዓይይ ወይ ጉልጻች ተባሮለ ይፈለለ፡
 (1854)
- 395- ዓይይ የጠዕቅት መሳሰ እና እንቀጽም?**
 በፍትሮ የልጠትን (እናፈለጥኩ)፡ በምለአ ዓይነትን (በምርመራኩ) ዓይይ
 ገበት ብኩነት ተግባር ምስ እንቀጽም፡ ዓይይ የጠዕቅት ይበሮለ፡ እናፈለጥኩ፡
 በምርመራኩ፡ ዓይይ አንድ ምስኩተኞች፡ ዓይይ የጠዕቅት ተገበር፡ እኩ
 ተግባር፡ የቅርን ቅዱ ዓይነት ከምኑውኩ ይገበሩና፡ እንተዘይተማሪነ
 ዓይ የገዢ ከለዓለማዊ መቅረብኩ ገዢሙ እሳት የውርድና፡ በቲ ልመድ
 አገባብ እኩ የጠዕቅትኩ በምሥጠራ ተምቀት ወይ ምሥጠራ ጉልፏ ወይ
 እሱ ከድምሰሰልኩ ይኩል፡ (1855-1861፡ 1874)
- 396- ጉልጻች የጠዕቅት እንቀጽም መሳሰ እና?**
 እንቀጽም በደል ቅልል ምስኩውን፡ ከበደ አብ ብኩነት በደልውን በዘይ
 ፍለጥን ተገዢናና ምስ እንቀጽም፡ ጉልጻች የጠዕቅት እንቀጽም፡ ጉልጻች
 የጠዕቅት አብ ዓይይ የጠዕቅት እስበቂ ይፈለ እየ፡ ጉልጻች የጠዕቅት እኩ
 ምስ አያዥኩ ከለና ከደን አይሰጣይ፡ እታ ፍቅር ግን የድክማ፡ ስለዚ
 (ዘይቅኩ የቅር) ምድራዊ ማጭ ከምኩሆወጥ ይገበር፡ ሆኖ ምግባር
 በዘመኑ የኩብደትኩ፡ አብ እፈዳዊ መንፈሰውኩ የይለት
 ከምዘይንምዕባል ይገበሩና፡ እንደገኙ ቤት የቅር መቅረብኩ ይኩና፡
 (1862-1864፡ 1875)
- 397- የጠዕቅት አብና ከመይ እኩ እየ ከስልጥን ይኩል?**

ቻዕላት የበት ክልኩ ቻዕላት እና ሂመርካከ፡ ተደርጋማ ቻዕላትን ድማ
እመል ይፈጥር፡ (1865-1876)

- 398- እመል እንታይ እና?
አንድር መንፈሰውያን በይለት ገኩ፡ የገነዘኛ በደንብ፡ በቀልሉ የበት
ቻዕላት ምፍጋም ካብረቱ አማካይ በንግድ እና፡ (1866-1867)
- 399- በካልአት አብ ቤተጀመሪያ ቻዕላት ተካተት፣ ከንከውን ታክሳል ይና?
አብ አማካይ ተማሪር ምስክንት-አበበር፡ ቻዕላት በኩልአይ ይፈጋም ይና
እምበር፡ የቅርቡ ተካተት፣ ከንከውን ታክሳል እና፡ (1868)
- 400- “ማንበራዊ ቻዕላት” (ትክክል ቁርጋዊ ቻዕላት = STRUCTURAL SIN) እንታይ
እና?
ኋይ ነፋስውከና ቻዕላት ነገበራዊን ስዕስንን ገኩ፡ የቅርቡ አምባሽ
እኩልር ማንበራዊ ከነት ወይ የማንበራዊ የበት አበበው ቻዕላት እና፡
(1869)

ካልአይ ምዕራፍ

ማንበራብብ

ወልቀሰበን ንብረተሰቦን

- 401- ለበት ማንበራዊ ፍጤር እና ይበኗል፡ በኩል እና?
በበት በበግድ እና የቅርቡ ተካተት ቤተመዱ፡ የገኩ ከኩል ለበግድ በቅርቡ
በቅርቡ ማንበራዊ ፍጤር እና፡ ይችል ለበት አብ ምድራዊ አይወቃም
አብ አቀፍነትን ፍቃርን ቤተመሆነት ግዢነት ከፈጥሩ አለም፡ ለሌላ
አይነት ቁድስት፡ ለሰነድ ግዢነታዊ አይወቃም ይችል ለበትን ከመሰሰል
አለም፡ በዘመኑ ምስክንያት-እውነት፡ ፍቃር የገኩ ከበት ፍቃር አምባሽ
አይፈለጋል እና፡ (1877-1880፡ 1890-1891)
- 402- አብ መንገዶች ወልቀሰበን እንታይ ይከበ አለው?
በበት ማለት ወልቀሰበ፡ የገኩ ከፈጥሩ ማንበራዊ አይወቃም መብቀልን
ቀንዲ አሳይና (ተዋስኩን) እና፡ ከም ለደረሰበትን፡ ክልኩ የእኩል አበበ
ምትኩስኩ ለበት የቅርቡ አገልግሎትን አይፈለጋቸም፡ እናም፡ አብ
ሸሌዳኩ ዓለም ከኩል አብ ዓለምኩ ዓለም ከፈጥሩ ማንበራት-ወን
የቅርቡ አይፈለጋቸም፡ እናም፡ ከፈጥሩ የገኩ ለመርከ ምት-አማር
ከተከሳሰር አለም፡ (1881-1882፡ 1894)
- 403- “መርከ ምት-አማር” (principle of Subsidiarity) እንታይ እና?
መርከ ምት-አማር ከምኩ አበበ መምርከ እና፡ “አብ ንብረተሰቦ አለው
ሁለም ለመኖት (በለ ማንበር ወይ ምት-አማር ለበት)፡ ካሬ አብ ተከተለ
አለው ለመኖት (የእኩል ማንበር) ለበትን አገልግሎት እኩልን ከፈጥሩ ወይ

ከተከለ በይከነስ፡ አድባር እብ ገኩና ገዢ ከአማካን ከድግሪን አለም፡፡
(1883-1885: 1894)

- 404- በካቁ ዘሰብ ሂደቃዬት በዘመኑ እንታይ ገሆና ክልእ አሉ?
በካቁ ዘሰብ ሂደቃዬት ሂደቃዬት ምእንቱ ከፍጠር ከምሳ አለበት ከግብር
አለም፡ ፍትሕን፡ እቲ ቅኩስ ገኩና እንታት ከበርታትን ምስላው፡፡
ግዢፋውን (ሥራውን) ለምጽታውን ገኩና ነገሱ፡ እብ ተስተ፡ ወጪማውን
መንፈልውን ገኩና ነገሱ ከምሳ ምግባር፡ ይጠኗት ዘማኑረሰባ እብ
ዘብከለለ ከነታት፡ ስብ ደብ ለብ ከምለስ ምግባር፡ ዘኩስዕስ ስብን
ዝገልጻተናዊ ድጋጋት ስብን በካቁ በግልግል ማግበራዊ ለውጠ ምእንቱ
ከመጽእ፡ ይጋ አምስክ ምልማን፡ እታ በፍትሕ ከንብርርን ፍትሕ
ከነውታርን ተከለለና ፍቃድ፡ እታ ዘግበጥ ማግበራዊ ተእዛዣ ከምግብናት
ምፍላጥ፡

ተሳተፍ (PARTECIPATION) እብ ማግበራዊ ሂደቃዬት

- 405- እብ ነገረተሰብ አሉ ሲልማን ከበድ እና መሠረቱ?
አብ ከሉ ዓይነት ማግበራሰቦ፡ ለርዓት ሁኔታርን ልጋዊ ጥቁማ በአልን
ዘረጋግሽን፡ ሂጋዊ ገኩና ሲልማን ከሁሉ አድባር እና፡ ሂደቃዬት ይቻልባት
ከምሳ አምስክ ሂመርያ ምእንቱ ከኩስውን፡ መብቀልን መሠረትን ሲልማን
አብ ስብአዊ ለህርድ እና፡ (1897-1902: 1918-1920)
- 406- ሂጋዊ አጠቃቃማ ሲልማን መአልን በከመድን ይፍጋም?
ርጋዊ ጥቁማ ገኩናለው በሉ ሂጽዕርን፡ ደብቱ ዋላማ ዘምብጽሕ፡ በሥነ
ምግባር በተፈቻድ መስርሕ ሂጥቀምን አካል፡ ሂጋዊ ገኩና አጠቃቃማ
ሲልማን የዘመኑ አሉ ስብል፡ ሲልዕ ከሉሙ ወቅብት ሳለሩ፡ በቱ
በፍንጻነት ሂግለጽ ምርመራ ከፖታት ከምርር አለምም፡ በመርሕ “ልልል
አን” ከቃዋጥ፡ ልዕሊ ከሉ ሂሳብ ከኩስና አለምም አምበር፡ በፋላል ገኩና
ይለይ አኅና ሂሳብ ከምርር አይገባለምን፡ በይፍተናዊ ተግን፡ ወሮ
ምግባር ሂጽረር ሲተምትን ገኩናና ከቃይድ አይከለልን፡ (1901: 1903-
1904: 1921-1922)
- 407- ይባራዊ (ማግበራዊ) ጥቁማ እንታይ እና?
ወልቀሰቦን ነገረተሰብን ፍድምና ሂደናበለ፡ ሂደበበለ፡ ደይ
ነገረተሰብአዊ ሂደቃዬት ከነታት በምልክ፡ ማግበራዊ ወይ ይባራዊ ጥቁማ
ይበጣል፡ (1905-1906: 1924)፡
- 408- ይባራዊ ጥቁማ እንታይ ተማሳራት የጠቃል?
ሂባራዊ (ማግበራዊ) ጥቁማ ገኩናለው እዘ ሂለበብ ተማሳራት ምፍጋም
የድለ፡ ደይ ስብ ለመረጃውያን መብለት ምስላውን ምልቀበን፤ ደይ
ነገረተሰብን ወልቀሰቦ መንፈልውን (ሥራውን ጥቁምታት ምምበባል፤ ደይ
ዝሉሙ ከፖታት ሲለም ወስኑነትን ምርጋዋል፡ (1907-1909: 1925)
- 409- ይባራዊ ጥቁማ በዘግበና በአለውለ ከነታት ከመድ እና?
ሻለሩና የትምህር ወይ ደይ መግግሥቱ ሰብሰልም፡ ደይ ከሉሙ ከፖታትን
ዝኩናን በከራይትን ሌብ ምስከለልውን ሂደቀበን፤ ደይ ዓለምልኩዎት
ለድረሰት ዓለምልኩዎት ሌብ ምስላው ምስከይዝማው፤ አባራዊ ሌብ
በዘግበና ይከልው አለው ከበና ይከልል፡ (1910-1912: 1927)
- 410- ወልቀሰቦ እብ ምስላውን ምልቀን ይባራዊ ጥቁማ ገኩናው ይገተና?

ኋፍስውክና ስብ፡ ከከም ሰርአት ማንበረሰባቸው በተኋኒ፡ እብ ፌዴራልውን መልቻቦን አብራሃዊ ሌብ እና መ ከበርካት ቤትኩል እኔ ቁጥር ቤትኩ አን መስተዳደሩ በታ ከኂ በካላፍነት መስፈርቶች እኩ፡ በፍጻይ ድማ ሰድራኬት ሰራተኞች በምክትኩን እኩ፡ በተመሳሳይ፡ ከተማው ነዋታ እኩ ማንበረሰባቸው ሲይወጥ ሆኖ እድማዊ ተሳተፊአም ከርኢያ ይግባኝ፡ (1913-1917፡ 1926)

ማንበረሰዊ ፍትሐ

- 411- እብ ንብረተሰቦ ከመይ በለ ማንበረሰዊ ፍትሐ ይረጋገጫ?**

ከብርን መሰረትን ወደሰብ በምክትኩው፡ እብ ንብረተሰቦ ማንበረሰዊ ፍትሐ ይረጋገጫ ይኩኩል፡ ከመይ ዕለማ ንብረተሰቦ ገብ እኩ፡ ማንበረሰዊ ፍትሐ መርግጃን አብራሃዊ ተቃዋን ሰልጣንን ታክክለኛ ይረጋገጫ እኩ፡ ሰሰሰልጥን መንግሥት፡ አባላት ንብረተሰቦ ቤትኩ ወልቀብበን ማንበረሰትን እኔ በመሰላ ከዚህንም ሲጠበቅ ነገሮች ለረጋግለጫው ከነፃት መስፈርቶች፡ ማንበረሰዊ ፍትሐ ተረጋገጫ እለው ማለት እኩ፡ (1928-1933፡ 1943-1944)

- 412- ማስርነት ወደሰብ እብ ፌንታይ ይሞላል?**

ነፃ ስብ በርሃሪን አምስክልን እኔ አዲ አምስክኩ ለለዘተፈጥረ፡ አዲ መበቀልን ባህርድን፡ አንድ ለባዋጥ ነፍስን ለለዘለዎች ከምክትኩን በቱ አዲ ቤትኩ መድቡኑ አያስተ ከርስቶስ፡ ከተዋጥ ፍብታ አንድ ቤትኩ መለከታዊት ፍይ ታስቦስ ሲይወጥ ለለዘተፈጥሮ፡ ከፃ ስብ ማስር እኩ፡ (1934-1935፡ 1945)

- 413- እብ መንገዱ ይቀበባት እለው ፍልልይ (ዘይወዢኩይነት) በከመይ ጽማምማው?**

ንሚለያናት ሰባት ከገዢና፡ ከፃ ቤትኩ ቁጥባዊ ማንበረሰዊ አፈላይ (ዘይወዢኩይነት) ከምዘለው ግዢድ እኩ፡ እዚ መንገዱን፡ ፍትሐን፡ ከብር ወደሰብበን፡ ሰላምን ፍልመ ዘይበማማብ ከነፃት እኩ፡ አምስክኩ ከምክትኩ ለለዘለዎች፡ እኔ ዘይበለ ስብ፡ ከብ እለው ስብ ከምስል ከምክትኩን እኩም እለዎም ሰባት፡ “ጥረቶም” እኩም ዘይበለዎም ከከፍለ ከምዘለዎም መድብ አምስክኩ እኩ፡ እዚ ዓይነት ፍልልይ፡ እብ መንገዱ ሰባት በዘን ገዢ ገልግቦን፡ የምቃልን፡ የበቃ ድጋፍን ከደፃፍኩ ይኩኩል፡ ከምክትኩን በዘን እለው፡ ገዢክለኛ ከሆነትም ወይ ከመሳሳይ ይኩኩል፡ (1936-1938፡ 1946-1947)

- 414- አድስተዋዊ መትከልለይ (Solidarity) በኋፍስው ይግለጽ?**

ተፈጥሮአዊ ማስረጃ በማስርነት ገበየሁ በምክትኩ (ምክትኩ) ፍይ ሰራተኞች ቁጥር ድምጋዊ በምስለዕና ሲያዊ ፍትሐ ሲሰራው ሲይወጥ ጽምምነት በምክትኩ አድስተዋዊ መትከልለይ ከንገልጽ ጽክኩል፡ አድስተዋዊ መትከልለይ፡ ከብ ሰባት ከፍተኛውን ከርስተዋናውን ቤትኩ ተወካት እኩ እመዳቸ፡ ገበየሁ ማድራዊ ማስረጃ ከብ ማክትኩ፡ መንፈሳዊ ማስረጃ እምነትኩ ማክትኩ (ምልጫ) ይበልጽ፡ እዚውን አዲ ዓይነት መግለጽ ፍይ አድስተዋዊ መትከልለይ እኩ፡ (1939-1942፡ 1948)

ማልሳይ ታቦራና

ድንብነት አምስክ፡
አዋጅ ገዢ

ጥራታዊ አንድ = Moral Law

415- ፌርማዊ አንድ እንታይ እየ?

ጥራታዊ አንድ ተግባር መለከታዊ ጥበብ እየ፡ መንግሥት ስሜያት
ንግድዎች ስብ ከኩተሎ ዘላው መንገድታት፡ ከብ አምስክ ጽዕርጫዕቅ ስብ
ከለበት ዘላው መብቃ ገንዘብ በአበበ ስምታት እየ፡ (1950-1953፡
1975-1978)

416- ፌርማዊ ባህሪያዊ አንድ (Natural Moral Law) እንታይ እየ?

ጥራታዊ ባህሪያዊ አንድ አበበ፡ እብ ለሌ ነፍሰውኩና ስብ በአምስክ
ዘተኩልፏ፡ አንድ እየ፡ በዚ እብ ገለናና ዘተኩልፏ፡ አንድ እብ
ጥበብን ስምዎችን አምስክ ተቀተሩ፡ ጽዕውን፡ ስብ እብ ባህሪያ በለው
ጥራታዊ አንድ፡ አእምሮና ተመቻምና፡ ገለና ምስቱ መብቃዊ ፌርማዊ አንድ
አንዳንርና፡ ክፍናን ወደይና መማና ጽዕኩል፡ ፌርማዊ ባህሪያዊ አንድ ዓ
ለምልክዎን ዘይቻዎን አንድ እየ፡ ገለና መዋረት ዓይ ስብአዊ መስልን
ግበናን እየ፡ እብ አንድ ዓይ ተስና ይስና ማግበረሰበአዎን ሰሚለውን
አንድ መዋረትን መብቃልን ከኩውን ይግባኝ፡ (1954-1960፡ 1978-1979)

417- እብ ባህሪያዊ ተስና ፌርማዊ አንድ ለሌ ከላ ስብ አለመድ?

እው አለመ፡ የን የጤት የንብርና ስለዘዴፍበለው፡ እብ ፌርማዊ አንድ
ባህሪያዊ ይስና ይኩል አምበር፡ ተስና ለሌ ወይ ጽዕኩል ስብ በማብርኑት
ግለጽን በኋህን አይከናን፡ (1960)

“ስባት እኔ እብ ወ-ሽጂ ለቦም ብኩረ
(ባህሪያዊ ፌርማዊ) አንድ ከንብርው ስለዘዴፍበለው፡
አምስክ እብ ይስና መ-ኩል ከኩስና ተገደድ፡”
(ቀኩስ አገልግሎት)

418- እብ መንገዶ ባህሪያዊ አዋጅ ተንታዊ አዋጅ (አንድ በለይ ከኋን) ስካብ
አለመድ?

አንድ በለይ ከኋን ዓይ ተተገልጻ አንድ ቅዱማይ ስንም-ት እየ፡ ተንታዊ
አንድ (ኋይ በለይ ከኋን አንድ)፡ በባህሪያዊ መንገዶ ከንብርና እኩዕኩል
በዘመኑት ቁጥታት ይገልጻልና፡ እብ ቁጥታት ይሙ እብ ተተፈላለየ ዓይ
ድንብነት ከኋናት ተገለጽ-ን ተረጋግጧ-ን ይርከብ፡ ዓይ በለይ ከኋን
ጥራታዊ አዋጅ-ት አብተን 10 ቀኩሷት ተመቻለለን ይርከብ፡ መዋረት
ሻዋዕታ ስብ ከኩ የንድና፡ እኔ እንዲር ፍቃር አምስክን ፍቃር በንድና
ገኘና ተግበረት ጽዕኖቻቻው ይስልከለና፤ እኔ አገዳስን አድራሻን ተስና
ተግበረት በምልከት ቀኩሷ ይሙ የመከላልናና፡ (1961-1962፡ 1980)

419- እብ መደብ ይኩነት አንድ በለይ ከኋን እንታይ ግድ አለው?

አን በለይ ከዳን፡ በዚህ በአኋምድና እንደገኘ አቅምት ይዘርዘር፡
ከንጻዣ ሙሉን ሙይበልጥን ተግባራት ይገልጻ፡ ከምቱ እና ጥበብና
መምህር ሂሳብ ይማ፡ ስብ ጉዳንዕስን ወንጻል ጽሕፈልን ይቻረርባ፡
አን በለይ ከዳን ቅድስን መንፈሰውን ውድድን እኩ እንተኞ፡ ከባቱ አን
ዘምኑኝ፡ ጉምትግባሩ ሂሳብ ይፈልን ይጋ መንፈሰ ቅድስን ለለዘይበለ፡
ፍጽም አን እየ ከጠቅ እይከከልን፡ (1963-1964፡ 1982)

- 420- አድሽ አን ወይ ወንጻለዋ አንታይ እየ?
በገዢታና አያስኩ ክርስቶስ ቤተተጠበሪን ቤተአውሃን አን፡ አድሽ አን
ወይ ወንጻለዋ አን ይጋግል፡ እነዚ አድሽ አንዎ ወይ ወንጻለዋ አንዎ
ምልአትን ፍጽምና ፍጸጥን ማለት አካላት እየ፡ መለከታዊ አን፡
ባህርዊ አን፡ ቤተገልጻ አን፡ ወንጻለዋ አን፡ እብ ታክክለ ፍቃ
አምላሽን ፍቃ በገዢ ተጠቃላለ ይርከባ፡ ወንጻለዋ አን ማለት፡
ከምቱ ክርስቶስ ሆቀቃና ክንፃቀር አለው ማለት እየ፡ ከምቱ ሂግበና
ከናቀቀር ሆኩልለና ይጋ መንፈሰ ቅድስ ጥረይ እየ፡ ለለዚ ወንጻለዋ አን
ወጪዎች ካነታት ወደፊት ሂታንከና እየ፡ በፍቃ ተደረኝና ክንሰርአ
ለለዘይፈፋናኝ፡ ወንጻለዋ አን “ፍጋነት በሀበ ፍጽም አን እየ” (የል.
1,25)፡ (1965-1972፡ 1983-1985)

“አድሽ አዋን፡
የቶም እብ ክርስቶስ ሂሳብና ለባት
ዘመን ይጋ መንፈሰ ቅድስን፡ አድ እየ”
(ቅድስ ቅማስ በጽል አከም)

- 421- እነ አድሽ አንዎ አበይ ይርከባ?

እነ አድሽ አንዎ፡ እብ መለኪ ሲይወጥ ገዢታና አያስኩ ክርስቶስን እብ
ለበከተኝ፡ እብ ፍይ አዋጅታ ተምህር ክርስቶናን ጥራለዋ ተምህርናን
የርከባ፡ እነ አበለኛ መግለጫ አድሽ አንዎ እብ ገዢ ቤተወሃዱ
“አስተምህር በቻዬነታት” (ማ. 5, 1-9) ተገለጫ ይርከባ፡ (1971-1974፡
1986)

8ኛ ፍድቃ (Justification)

- 422- ፍድቃ (Justification) እንታይ እየ?

ፍድቃ፡ እኔ እነዚ አበለኛ ተግባር መለከታዊ ፍቃ እየ፡ ይጠአትና
ደምበለና፡ በከተማና ተግባራን ፍድቃንን (ንድ-አት) ሂግበና፡ በከምኑ-
(በናሽ) አውሃና መለከታዊ ፍይ ምስረት ተግባር እየ፡ እነዚ ፍድቃ
ደማ፡ ለነ አማማት ገዢታና አያስኩ ክርስቶስ፡ እብ ገዢ የምቀትና
በረመሃና ይጋ መንፈሰ ቅድስ እየ፡ እነዚ፡ ጉዳማና በናገናነትና ምለሽ
ንዝኑሁ፡ እብ ክርስቶስ ጉኩንአምኑ፡ ምስ ይጋ መንፈሰ ቅድስ
ንዝኑተካበበር ምክንያትን መቦገቡ ይჩና፡ (1987-1995፡ 2017-2020)

- 423- ሁኔታዊ ይጋ (Sanctifying Grace) እንታይ እየ?

እብ ሲይወጥ ቅድስቱ ለለዩ ምእንቱ ክንዲተፍኝ፡ ለለ ፍቃ ክርስቶስ
ከንሰርአን ሆኩልለና፡ በናሽ ሂመሃና ሆኖ አምላሽ፡ ይጋ ይጋግል፡
ይፈጸሙና ፍጋ አምላሽ ሂልወጣና ይጋ፡ ነገሮ ወይ ቅድስ。 (Habitual

- Grace) ወይ ቅብ መለከት ካልወጥና ይር (deifying Grace) ይበ喻ል፡ አመሱባ ይር፡ ገዢምአ (በኩል) ካብንስ ተግባር እምሳሽ ስለነበኑ፡ ከማኬውን ለዕሉ እኩምርን የደረሰ ስብን ስለነበኑ፡ መልዕስተ ማርያም (Supernatural Grace) እውን ተባሮለ ይጋዋኝ እየ፡ ይር ለዕሉ ተመክሪናን ክእለትና እየ፡ (1996-1998፡ 2005፡ 2021)
- 424- ክልእ ዓይነት የጋታት አለው?**
- እው አለ፡ በዘመኑ ክልእ በመቅረና ነገሮ ይጋዙ ከከዣ ከነጋጌቱ እምሳሽ አሁባር ዋጋታት፡ ገዢምአ ይር ወይ ወቂታዊ ይር (Actual Grace) አለ፡ እብ ፖቂሳል ምሥጠር አመሱባ ዋጋታት፡ ምሥጠራዊ ይር (Sacramental Grace) አለ፡ ገዢበናዊ ተቁማ መሰላ በተ ክርስቲያን አመሱባ ፍላይ ዋጋታት፡ ወሆጋታት ተባሮለ ይጋዋል፡ ዓይነት ዋጋታት ከተ ክርስቲያን ሲኖሪጋሙ ስባት አመሱባ ይር እየ፡ ገዢበናዊ ተቁማ መሰላ በተ ክርስቲያን ዋጋታት አለ፡ (1999-2000፡ 2003-2004፡ 2023-2024)
- 425- የጋን ዓይነት ወረዳበን በኩመድ ይፈጸማ?**
- የጋን ዓይነት ወረዳበን የጋን ምሳሽ ይፈጸማ፡ ይቻርባን፡ የለዓልወን፡ የሚጠሩት ዓይነት ወረዳበን ይሞላል፡ የጋን ዓይነቱ አልፎ፡ የሚጠሩት ዓይነት ወረዳበን ይሞላል፡ (2001-2002)
- 426- ታኩፍት (Merit) እንታይ እየ?**
- ሻብቂ (መኖር) ነገር ምሳሌ ልጋምኑ እትካቶ መሰላ ምልማት፡ ታኩፍት ይበ喻ል፡ እብ ቁድማ እምሳሽ ዓይነት የጋን ከነጋጌቱ መንጋቢ በፊል ከደረሰ እየ፡ እብ ስብ ለለም ከነጋጌቱ ወኖር ነገር ከብ እምሳሽ በኩል ስለነበተዋህዶ፡ ስብ ከብ እምሳሽ መሰላ ምልማት ከሳትት አይጠክን (እብ ቁድማ እምሳሽ ታኩፍት የጋለን)፡ ከይኔ ጥን እምሳሽ፡ ተግባራትና ምሳሌ ውቃልዊ ተግባራት ገዢታና እየሰለ ከርስቶስ በምዕሗድ (በምጽንባር)፡ እብ ቁድማ ታኩፍት ከምንረከብ ይጠረና፡ (2006-2010፡ 202-2026)
- 427- ከመድ አልኞ እና ታኩፍት እንደላቦ (እንረከብ)?**
- በድራሻት መንፈሰ ቁጥብ ተግባራና፡ የኩና ካና የኩናለት በቁድል፡ መንግሥት ለማያዝ የኩናውርስ ለክሳለናን ዋጋታት እንደላቦ የኩናለ እና፡ ከምኬውን፡ መደብ እግዢአብዕር ከይኔ፡ እብ ምድራዊ ለይመትና ከድልየና ማስተውን እንተኩና የኩናረከብ ለክሳለና ዋጋታት ማለት ታኩፍት ከንደላቦ የኩናለ እና፡ ካና መዋረት እንተኩና ይድቃቻን ብኩናለት ተግባራት ዋጋ (እምነት) ከመ ታኩፍት ከቁስበት ለክሳለ ስብ ጥን ልላማ የልቦ፡ (2010-2011፡ 2027)
- 428- ከልናድ ገቁድነና ዋጋች እና?**
- ከለም መእመናን ከርስቶስ ገቁድነና ዋጋች እየም፡ ቁድስና ማለት ምዳባል ለይመት ከርስቶናን፡ ፍድምና ቁጥርን ማለት እየ፡ ምሳሌ ከርስቶስ ፍድም ተቻኑ ምዕሗድ በምግባር፡ በክርስቶስ አጠልካ ደማ ምሳሌ ቁድስና ለሰላ እና እኩና እና የኩናውን መሰቀል አጠል፡ እብቱ ዓይነት መውክልታ ታኩፍ እኩናውን እየ መፈጸምታ በረከብ፡ ምዕስ እምሳሽ ከለን እብ ከለን ከኩናውን እየ፡ (2012-2016፡ 2028-2029)

በተ ከርስቲያን አደን መምህርን እያ

- 429- በተ ከርስቲያን ክመድ አገል 3ጥርአዊ ሂይወት መእመን ትምማብ?
ከርስቲያን አበበ ገዢ አምስክና፡ የትምህርኑ “አን ከርስቶስን” (ገጽ. 6,2) ተፈጻሚ ማንበር፡ በተ ከርስቲያን ይበግል፡ አበበ በታዘዴ ወይ
ማንበርኑ መእመን ይጋል ምሬጠራት ይፈጻሚ፡ መለሳ ምድራዊ ሂይወቱ
መንፈሰዊ አምስክ ምንጾች ከነውን፡ አበቴ ከርስቶስዊ ገኩን ምሥዋዕቱ
ቅድስ ቅርጫን ይሳተፍ፡ አበበ በታዘዴ ዓይ እግዢኑ ማርያምን ዓይ
ካልአት ቅድስተን ቅድስተን ይመሏል፡ (2030-2031፡ 2047)
- 430- መሄሪ አካል በተ ከርስተያን (Magisterium) በአበባ ሙሉ ምግባር ወይ
ጥራል ለለምኑታይ እየ ዘግረሰል
ከእመንና ከተማበርኑ አለው እምነት፡ ዓይ ምግባር ለሌማን ለመሄሪ አካል
በተ ከርስቲያን ለለዝተዋሁ፡ መሄሪ አካል በተ ከርስቲያን በአበባ ሙሉ
ምግባር ዘግረሰል፡ ልርጻዊ አን ለገመዘሩ አቅታት ምክንያት የደንብነትና
መጀማት ለለዝና፡ አበበ መናይሬወን መሄሪ አካል በተ ከርስቲያን
ከግረሰን ከከታተላን ይግባኝ፡ (2032-2040፡ 2049-2050)
- 431- ትእዛዝ በተ ከርስቲያን ዕለማእም እንታይ እየ?
መእመናን እንተውካድ እናል መንፈሰ የለውንን ምቅባል ምሥዋዕትና
ከነውተና፡ አብ ምሬአዊ ሂይወቶምን፡ አብ ምጥናም ትእዛዝ ፍቀር
አምስክና ፍቃር በንድነት የከምዳበለ፡ አመሰግት ገኩና ትእዛዝ በተ
ከርስተያን ተዋራናልሙ አለዋል፡ (2041፡ 2048)
- 432- ትእዛዝ በተ ከርስቲያን አያዲት እየም?
ችእዛዝ በተ ከርስቲያን እነዚ አለበበ እየም፡ 1. አብ በዓለትና
ሰርበትና ቅድስ ምስማድ፡ በዓለትና ሰርበትና ምቅድስም አብ አባክናና
ሰራሳ ምቀጥበ፡ 2. እንተውካድ አይ ገዢ አብ ዓመት ሪጠትና
ምንባብ፡ ምሥዋዕ ገሳብ ምቅባል፡ 3. እንተውካድ አብ ቅኔያት ፍሰት
ምሥዋዕ ቅድስ ቅርጫን ምቅባል፡ 4. በተ ከርስቲያን አብ ተእወወም
መዓልታት ዋጋ ምጽም፡ 5. ከከም ከእለትና የንዋታዊ አድራሻንት በተ
ከርስተያን እኛምኑ ምብርካት፡ (2042-2043)
- 433- ወንፈል የምብዛር ምሬአዊ ሂይወት ከርስተያን አድራሻ እየ ይበግል፡
ለለምኑታይ
ከርስተያን በአይወቶም የንገድታና አየሰሳ ከርስቶስ ምስዕስስበለ፡ ነገሱ
አበቴ አቀፍ አምስክ ከምባእምኑ ይገበሩ፡ የበተ ከርስተያኖም ይፈጻሚ፡
ዓለም በወንጻለዊ መንፈሰ ከምባእኑም ይገበሩ፡ ምጽሕት መንግሥት
አምስክዎን የቀላጥና፡ (2044-2046)

ከልኬ ወገን

ዓስተ ተኩባት እግዢአብዕር

ከዚት 20, 2-17	ዘመን 5, 6-17	ታምህር ከርስቲያን
<p>ከብ ምድረ የርሱት ሆወጣነትኩ፡ አን እግዢአብዕር አምሳሽኩ እየ፡፡</p> <p>በዚህ አንቀጽ አንቀጽ ምድረ ከብ ለለው፡ ምስልን ስለፈን ለቦላ ጉዳት አይተማበ፡ አይተማይደለም፡ አይተማለም፡ አን እግዢአብዕር አማልኩ ቅና አምሳሽ እየ እጥ፡ የጊዜዎችን ችልት አበቃት አብ ደቂ ክሳብ ማልፎይ ክሳብ ል-በኑይ ወለድ በዋና፡ የጊዜዎችን ችልት አይተማይ የጊዜዎች ግኝ ክሳብ እስካት ወለድ ምስራት በንብር እየ፡፡</p>	<p>ከብ ምድረ ጉብሩ፡ ከ በት የርሱት ሆወጣነትኩ፡ አን እግዢአብዕር አምሳሽኩ እየ፡፡</p> <p>በዚህ አንቀጽ አንቀጽ ምድረ ከብ ለው፡ ከብ ችልት አንቀጽ ምድረ ከብ ለለው፡ ወይ አብ ችልቱ ምድረ ከብ ለለው ምስል ማየትኩ፡ አይተማይ፡ አይተማይ፡ አይተማይ፡ አይተማለም፡ ከመይ አን እግዢአብዕር አምሳሽኩ፡ የጊዜዎች ችልት አይተማይ አብ ደቂ ክሳብ ማልፎይ ለ-በኑይ ወለድ ችልት ቅና አምሳሽ እየ፡፡ የጊዜዎች፡ ችልት አይተማይ የጊዜዎች ክሳብ ል-በኑይ ውለድ ምስራት በንብር እየ፡፡</p>	<p>1) አን እየ ደቂት አምሳሽ፡</p> <p>በዚህ አንቀጽ ችልት፡፡</p>
<p>አን እግዢአብዕር ስመይ ገዢን፡ የዘላፍለ ከይቻወስኩ አይተማይኩ እየም፤ ስመይ ስም እግዢአብዕር አምሳሽኩ ገዢን፡ አይተልል ል፡፡</p>	<p>አን እግዢአብዕር ስመይ ገዢን፡ የዘላፍለ ደን አይተማይኩ እየም፤ ስም እግዢአብዕር አምሳሽኩ ገዢን፡ አይተልል፡፡</p>	<p>2) ፍይ እግዢአብዕር ስም ገዢን፡ አይተዳወል፡፡</p>
<p>የመጀል፡ ስንበት ቅድስት፡ ገዢ ችልት ከተሰለዋ ዘዴ፡፡</p> <p>ሻ-ሻነት መጀል፡ ዕየ፡ ተማሪዎች ከለ- በዕለ፡ አበቃ ማለው፡ መጀል፡ ግኝ ጥተይ ደይ እግዢአብዕር አምሳሽኩ ስንበት እየ፡፡ በአክ ጉዳት፡ ወደኩ ገዢ የልብ፡ ግብኬ ገዢ ቅድስት፡ ማጀል፡ ግኝ ጥተይ ደይ እግዢአብዕር</p>	<p>የመጀል፡ ስንበት ከም፡ አን እግዢአብዕር አምሳሽኩ በአሁባት፡ ቅድስት፡ ገዢ ኤሌዋ፡ ሻ-ሻነት መጀል፡ ዕየ፡ ኤሌ ተማሪዎች ግብኬ፡ አበቃ ማለው፡ መጀል፡ ግኝ ጥተይ ደይ እግዢአብዕር</p>	<p>3) ዕለት በጥተይ እኩበር፡፡</p>

<p>ው-ሽጭ የገዢና ሲሆን ስድተና፡ ከቶ ዕም አይተዳደር፡ እኔ አማካብኬር በሽጥኑት መኖራቸ፡ ለማረኞ ምድርና ባለርና አበላቸው ነሎ ገኩለን ልጠርና፡፡ በቅብዕራቸ፡ መኖራቸ፡ ክሳ አልፈቀና፡፡ ስለዚ እኔ ገመኖራቸ፡ ለንበት ባረከኩዋን ቅደስተዋን፡</p>	<p>አምስክና ሰንበት እና፡ በእኔ የዘመኑን የዘመኑን ከመግኘት የሰራው፡፡ ተስፋነት ወደኝነት ጥልቀኑ የዘመኑን ባረከኩዋን ቅደስተዋን፡፡ ተስፋነት ወደኝነት የሰራው፡፡ ከተለ ማልካ፡ እባ ወ-ሽጭ ዝግበኩ ለለው የኩና ከቶ ዕም አይተዳደር፡፡ ጉባኑ ዝግበኩ እባ የገዢና የገዢና ባርያ ተሞ በዘመኑ፡ እኔ አማካብኬር አምስክና ክሳ በቅብዕራቸ፡ አይተዳደር ቅደስተዋን ባረከኩዋን ቅደስተዋን ባረከኩዋን፡፡ ስለዚ እኔ አማካብኬር አምስክና፡ መኖራቸ፡ ለንበት ከተከለ አዘጋጅቶ፡፡</p>	
<p>አበታ እኔ አማካብኬር አምስክና በሁበት ምድር ዕጋጌኩ ምክንያቱ ከኝው-አስ አይነት እኩበር፡፡</p>	<p>አበታ እኔ አማካብኬር አምስክና በሁበት ምድር ዕጋጌኩ ምክንያቱ ከኝው-አስ እኩበር እኩበር እኩበር እኩበር እኩበር እኩበር፡፡ እኩበር እኩበር እኩበር እኩበር፡፡</p>	<p>4) አበታ እኩበር፡፡</p>
<p>አይተቻተል፡፡ አይተቻሙ፡፡ አይተሰረቻ፡፡</p>	<p>አይተቻተል፡፡ አይተቻሙ፡፡ አይተሰረቻ፡፡</p>	<p>5) አይተቻተል፡፡ 6) አይተቻሙ፡፡ 7) አይተሰረቻ፡፡</p>
<p>እባ ልቦሌ በጽዕና በኋላ አይተመሰከር፡፡</p>	<p>እባ በጽዕና በኋላ አይተመሰከር፡፡</p>	<p>8) በኋላ አይተመሰከር፡፡</p>
<p>ቢት በጽዕና አይተመና፡፡ ሰበር-ቱ በጽዕና፡ ማዘሩ፡ ማዘሩ፡፡ በፊራፍ፡ አይተ፡ ገዢዎ በጽዕና በበለ አይተመና፡፡</p>	<p>ቢት በጽዕና አይተመና፡፡ ሰበር-ቱ በጽዕና፡ ማዘሩ፡ ወይ ማዘሩ ወይ ማዘሩ፡፡ በፊራፍ ወይ አይተ ወይ ወይ በጽዕና ውበለ ገዢዎ አይተመና፡፡</p>	<p>9) ዘመሰበር አይተድለ፡፡ 10) ዘመሰበር አይተድለ፡፡</p>

434- “መምህር! ፈይ አላማማዊ ስይዎት ክዕስኩለ እንታይ ወፍይ ጉባኤ ክንበር?” (ማቴ. 19,16)

አዲ መንእሰደ እነዚ ሲተዘረዘሩ ማስ እቅረብ ክርስቶስ፡ “ኝ ስይዎት ከተከቱ እንተደረሰኝ ተእዛዝት ፍል” በሉ መለሰለ፡ አስቀበውን “ንግ ቅጻቸኬ” (ማቴ. 19,16) በለ፡ አየሰሳ ገምሽታል፡ ተእዛዝት ምህላው የደለ፡ ሲጋ እይተደምሰሰን፡ ለጋ፡ ንጋ ሲጋ አብ ገይታና አየሰሳ ክርስቶስ ካረኩበ አለው፡ ክመድ ሲጋ አብ ገይታና አየሰሳ ክርስቶስ በምልክት ተፈጸሙ፡ ክርስቶስ እያ ገዢ አቀፍ ተርጉሙ በልብ፡ ገዢ እያ ካለ ቅጽልነት ሲጋ በገለዳ፡ (2052-2054፡ 2075-2076)

435- ክርስቶስ ክመድ በሉ ገዢ ይተርጉዋ?

ካርስቶስ ገዢ ክተርጉም ክለ፡ በካዕስ ንጋ አዲ ክና የን ካለ ክልተ ገዢ አለዋ፡ ፍጽምና ሲጋ በኋላት ፍቅር ክምሳል ይበል፡ “ንግዢ አበበኩር አምሳኝኩ በምልክ ለማኝ፡ በምልክ ነፍስኝ፡ በተለ አፈምሮኝን እናቅድ፡ ንጋ ዓይደን ቁጥመይታን ተእዛዝ እነዚ እያ፡ ንጋ እናተመሰላ ክልአይታ ዓማ “ንብረይኩ ክም ነፍስኝ እናቅድ” እተባል እያ፡ ክና የን እረትን ነገሮችን አበበኩ ክልተ ተእዛዝት እነዚ ተጠሪይም አለው.” (ማቴ. 22, 37-40)፡ (2055)

436- “ዓስርቱ ቅልት” ማለት እንታይ ማለት እያ?

“ዓስርቱ ቅልት” ማለት፡ “ዓስርቱ ተእዛዝት እግዢ አበበኩር” (ዘጽ. 34,28) ማለት እያ፡ ዓስርቱ ቅልት፡ በው-ከልና መ-ቢ አብ ባተራድሙ ክ-ዳን፡ አምሳኝ ገዢበበ እስራ-እል ነሆናም ክ-ለን ተእዛዝት የጠቃልል፡ ዓስርቱ ተእዛዝት እግዢ አበበኩር ክ-ለ ሲጋ፡ አብ ፍቅር አምሳኝን (እኔን ቁጥሞት ለለሰተ ተእዛዝት)፡ አብ ፍቅር በገይታ (እኔን ባተራኩ ስ-በዓት ተእዛዝ) በምጥቃለ፡ ገዢበበ እስራ-እልን ዘዴስዕስኩ ለጋ፡ አብ ባርነት ይጠኑት የኩ ክ-ገብር ፈይ ሲይዎት ገዢ የመልከት፡ (2056-2057)

437- አብ መንገዢ ዓስርቱ ቅልትን በሉ ክ-ዳንን ስለበ አለው?

አምሳኝ ገኩ ዓይደ በምአበበ፡ አብ በሉ ክ-ዳን መንገዢ ይጠኑ፡ ዓስርቱ ቅልት በበርሃን በሉ ክ-ዳን ጥራይ እያ ክበርሁ፡ ለጋበበ እግዢ አበበኩር ወጪ ተጠኑ ክ-ዳን ይጠኑ፡ አብ ባርነት የኩ ክ-ገብር የኩ ክ-ዳንን ወጪ ይጠኑ፡ (205-2063፡ 2077)

438- አብ በተ ክርስቴያን ዓስርቱ ቅልት እንታይ አገዳለነት እለው?

መግለጫ ቁጥራን፡ አብነት ክርስቶስን በምሽታል፡ በተ ክርስቴያን አገዳለነትን መሠረታዊ ተርጉምን ዓስርቱ ቅልት ተአምነለ፡ ለጋ ክርስቴያን አበበ ክ-ገብር የኩ ክ-ዳንን ወጪ ይጠኑ፡ (2064-2068)

439- ዓስርቱ ቅልት ክመድ በሉም እየም ክም አዲ ወመ-ር አካል ክይኖም ክቋርቦ?

ዓስርቱ ተእዛዝት እግዢ አበበኩር አዲ ክ-ፈለለየ ወይከናል፡ ክም አዲ ወመ-ር አካል እየም፡ ክመድ ዘዴስዕስኩ ተእዛዝ የኩ ክ-ፈለለት ተእዛዝ-ን፡ ዘመሰለ ዓስርቱ ተእዛዝት እግዢ አበበኩርን የመልከተልና፡ ለጋ ገዢ ተእዛዝ ምፍራ-ብ ማለት፡ ገዢልኩ ሲጋ ምፍራ-ብ ማለት እያ፡ (2069-2079)

440- ዓስርቱ ቅልት አድነዱ ዘዴስዕስ ተአሣት እና ይጠኑ፡ ክመድ እና? እንታይ ማለት እያ?

ዓሰርተ ተእሱት እግዢአብኬር፡ ስባ ገዢያዊነት ታቦዕይን ከገበድ አለም
መሠረታዊ ቅባር ሰላምነል፡ ዓሰርተ ተእሱት እግዢአብኬር ታክክል-
ማሪያም አና፡ (2072-2073፡ 2081)

- 441- ዓሰርቱ ቅባት ምፍጻጥም (አብ ግብር ምውጫለም) ይከናል?
እው ይከናል፡ በዘመኑ ገዢታና አዲስ ከርስቶስ ወሳኔን፣ እኩ ከንግበር
እደገኘኬልን አና፡ ገቢ፡ ፍይ መንፈሰ ቅዱስን ፍይ ገንዘ ሆኖ እንተቀ
ዳለና፡ ዓሰርተ ተእሱት እግዢአብኬር ከንተማበይም ታክክል አና፡
(2074፡ 2082)

ቀዳማይ ምዕራፍ

“ገዢአብኬር አምላካቸ በምለእ ለማሽን፤
በምለእ ነፍሰኩ፤ በተለ አለምኩን አፍቃር”

ቀዳማይ ተእሱ፡
“እኔ የተኞ አምላካቸ እየ፡ በዘመኑ ከልኝ አምላካቸ አይህለኝ”

- 442- “እኔ እግዢአብኬር አምላካቸ እየ” (ዘጽሑ. 20,2) በበላ ቅል አምላካቸ
እንታይ እየ ተርጻሙ?

እዚ ቀዳማይ ተእሱ አምላካቸ፡ ገዢና ከርስቶስን ለበላና ነተን ለለሰተ
መለከታዎችን መንፈሰዎችን ተይለት (አምነት ተስፋ. ፍቃ) ከንከተለንን
ከንከልዎንን ከምዘለው እንዲር አምነትና ገዢና ተጠሳት ዝማ ከንቃለስ
ከምዘለው የተከሳሰበኝ፡ አምነት፡ አብ አምላካቸ ከምፊንአምን ይገበሩኝ፡
እንዲር አምነት ገዢና፡ ፍይ ምጥርጻዎች አይምኩም (Voluntary doubt and
incredulity) ተጠሳት ከይገኘጥም ይሕግዣኝ፡ ከብ ማግዛትን ((Heresy))
መናቀቃነትን (Schism)፡ ከአይታን (Apostasy) የይኑናኝ፡ ተስፋ፡ በአገብ
አምላካቸ መንግሥት ስማያት ከምናወርስ የረጋግጣልኝ፡ ለለዘዎችን ከብ ተስፋ
ምቀርራሽን (Despair)፤ ከማካውን በዘመኑ በቅጣትናን ለወልደ ተቋምናን
ገደግኝት ሂደር (presumption) ከይገብል ይሕግዣኝ፡ ፍቃ፡ ለወልደ ከነጋ
ቅድሚ ከነጋ ገዢአብኬር ከምናቀቃር፡ እንዲር ፍቃ አምላካቸ ከብ ገዢና
ተማበራት የይኑናኝ፡ መንፈሰዎች ተሁከትን ሁከልን (Lukewarmness and acedia
or spiritual sloth)፤ ገዢአብኬር አይምናቀቃን (Indifference)፤ ገዢአብኬር
አይምጥስስን (Ingratitude)፤ ተብዙት በመቀበለ፡ ገዢአብኬር ምጽለእን
ምርመራን (Hatred of God) እንዲር ፍቃ አምላካቸ ገዢና ተጠሳት አየምኝ፡፤
(2083-2094፡ 2133-2134)

- 443- “ገዢአብኬር አምላካቸ ሲገድ፤ ገዢ በይኑ ዝማ አምላካቸ” (ማቴ.4,10)
በበላ ቅል አምላካቸ እንታይ ይሕግዣኝ?

እዚ ቅል አምላካቸ እዚ ከም በለቦን ገራት ከንቀጽም ይግድድና፤ ፍይ
ነጋል ፍጥረት ገዢታ እግዢአብኬር አምላካቸ ሲለዝኝና ገዢ ምምኩኝ፡
በግል ንና በአገብ እኩ ገዢአብኬር በግብር ፍይ ለባድት አምልካቸ ምሆኝ፡
በኋይ ምስጋናን ወካይናን ለመናን ለሰጠት ገዢና ምልማን፡ ምስጠት ፍቅር

ንኩነት መሥዋዕቱ ክርስቶስ፡ የአምስክ መሥዋዕቱ ምቻል፡ በፍላይ ዓማ
ካኔ ስራውትኩ ምውቅድ፡ የአሁን ቤልና ነገሱርናም ቁርዳ ፍቃድን
በአቶናም መብትና ምሳሌው፡ (2095-2105፡ 2135-2136)

444- ለጠ ክመድ ገዢኑ እኩ፡ እጠ አቀን ፍሻነትን ተመሬሩ፡ የአምስክ ፍሻ
ምግባር መሰለ ካሳሉ?

በካዕባ አምስክን በተ ክርስቶኑን የዘላው አቀ ክጥልልጥ ምድላይ ፍሻ
ኋፍሰውከና ለጠ ምረዳዊ መሰለን ግዢኑ እኩ፡ ነዚ አቀ ምስ ልለጥ፡
የአምስክ አቀኩ አምልኩ እናበርከተ፡ በእምነት ምቻልን ምዕቃባን
ይጠበኩ፡ ለጠ ክበር ለሰላምኑ፡ በካዕባ አምነት/የይማኖት ገዢኑ
ወልቀሰበ አንጻር ነለናኩ ክሰርጹ ክግዳድ የጠለን፡ ከምኑውን ብግላ
ከኩ በአባር፡ ምቻል ከኩ በአሁን አገባብ ማይማኖቱ ከጠ ምዝዕውታር
ከኩልከላ አይማስኑ፡ ግን ከኩ እኩ ማይማኖታዊ ፍሻነትኩ ነፋ ግዢኑ
ማንበራዊ ሂደት ከዘናበለው አይማስኑ፡ (210-2128፡ 2138-2140)

445- “በዘመኩ ክልአት አማልኩ፡ አይማልውኩ” (ዘጽሐት 20,2) ከጠል ከለው
አምስክ እንታይ ይረጋግኙ?

እኩ ተኩሣዎ እኩ ጽፍጠርን ጽገንዘበን ጽሰልጣን፡ ጽሰይማን እውን
ከይተረፈ ከይገምልኩ ይኩልከላና፡ እኩ ተግባረትኩ አምልኩ ምጥኑን
(Idolatry) ቅጥረታትኑ ከንዲገቡኑ፡ ከጠ አቀኩ አምልኩ አምስክ በዘናበለና፡
በገተፋለለው ምልክት ከጠ ሂሳቦች ተንተቸ አምልኩ (Superstition): ጥንቃቤ
(Magic): ለረዳ (Divination): አምልኩ መናፍሰትኑ ሪፖን (Spiritism):
መብትኑ ንርን ምክማን (Sorcery) ከምኑምልጥ ይገበሩና፡ ተረ ማይማኖት
ካጠ ብኩነት ተግባረቻ፡ ማለት ከጠ በቃልን በግብርን የአምስክ ምፍታትኑ
(Tempting God): ቅዱሳት ጽገባዎ ለባት ወይ አጀትኩ፡ በፍላይ ጉዢዎስ
ቁርጥኑ ከጠ ምርጥኩ (Sacrilege): ተጠፊት ለምኑን (Simony) ተባረለ ከጠ
ዘፍልጥ፡ ጉዢዎስ ነገር በገንዘበ ከጠ ምዕዳዊ ወይ ከጠ ምሽጥ የድገኑና፡
“በጠ ለዕለ ከተለኩ ቅድሚ ከተለኩ እኩ” ከጠ ቤትል ማገብ አገባብ
ዘምሮረቻ፡ ለሰነዱውን እግዢአብዕር የልቦን (Atheism) ከጠ ቤትል
አተሳካለበኩ ከንወድቻ ይኩልከላና፡ “በካዕባ ሁለዊ አምስክ በርግሽ ቤትልጥ
ነገር የልቦን” ከጠል ፍልሰፍኩ ሲጠና፡ ማይማኖታዊ ቤይተገኘነትኩ
ስለልተነትኑ (Agnosticism): ከምኑውን በግብርኩ ከጠ አምስክ ከሰባ
ዘይምኑውን (Irreligion) ከይንበረከ ይኩልከላና፡ (2110-2128፡ 2138-
2140)

446- “ምሰልን ለእልን የአቶ አይተማበር” (ዘጽሐት 20,3) ከጠል ተኩሣዎ አምስክ
አቶበረ ለእልታት ወይ ምሰልታት ይኩልከላ ይሞ?

አጠ ለለዳ ከኩነት እኩ ተኩሣዎ እኩ ነፋ ፍሻኩ ለዕል ገዢኑ (ዘጽሐት)
አምስክ ምሰልከለ (ኩ፡ ምሰልን ለእልን ምማበር) ይኩልከላ ከበር፡ ክልአይ
ገብኤ ፊቃም (787 ዓ.ም. ፍ.) ከምዘገበያ ግን፡ ይሸጋ ተስቦኩ፡ ጉዢታኩ
አየሰሳ ክርስቶስ ለእልን ምሰልን አምስክ ምማበር ፍቃድ እኩ፡ በተስቦኩ፡
እኩ፡ ወደ አምስክ ለጠ ከነ፡ እኩ፡ ለዕል (ዘጽሐት) አምስክውን ቤረቱ ከነ፡
ስለለ ወይ ምሰል አምስክን ቅዱሳንን ከንሰበር ከለው፡ ነፋ አጀት ገዢኑ
ስለለ ወይ ምሰል አይከኞኑ ይስበር፡ እንታይ ይኩ ነፋ የምርጫልኩ
ገንዘት፡ ማለት የአምስክ ወይ ጉዢዎን እኩ የስበር ከለው፡ (2129-
2132፡ 2141)

ከልእ ታኩካ
“በም አምስት በክንቱ አይተገዥ-ዥ”

- 447- የቁድሰና ለም አምስት ከመድ በልኝ እና ንክር?
 የቁድሰና ለም አምስት ንክር፡ በምጽው-ዥ፡ በምጽኑ፡ በምው-ዥ፡
 በምጽሰኑ እና፡ ለለዘ ገበና የምኑናን እናና ተብኑቱ ለም አምስት
 ምጽዋዥ አይግባኝ፡፡ ለም አምስት ምጽሬኞ (Blasphemy)፡ እነዚ ዓጋዥ
 ባጠአት እና፡ እብ ዘዴድለ ለም አምስት ምአሳዥ-ን (Abuse of God’s
 name) አይግባኝ፡፡ በስም አምስት ምአልካ ምጥላም ባጠአት እና፡
 (2142-2149፡ 21602162)
- 448- ለለምታይ በከሰት ምምኑል (False oath) ባጠአት እና በጣል?
 እና አሰኗል፡ ካኑ በርካሩ ፊቃ ተብኑ አምስት ስም ምስክርና የጽው-የ
 ለለዘለው፡ በከሰት ምምኑል ባጠአት ይኩው፡፡ (2150-2151፡ 2163-
 2164)

“እብ ፊቃ፡ አድራሻ እብ ተብኑ ወቂቃ፡
 አምስት በእናወደት እንተዘረዘሩ፡
 በፈጥር ከኑ በፍጻር አይተምኑል”
 (ቁድሰና አግኗቶም በዓል ለመ-ገ)

- 449- አሳቀ መብዳኛ (በከሰት መብዳኛ ምማብር) (Perjury) ማለት እንታይ ማለት
 እና?
 ነተመበሻዕና ከምዘረተኞች እናፈለጥኑ ከተሞአል ከለሁኝ ወይ ድማ
 በማስለ ገዢናኝ መብዳኛ ከተፋጻል ከለሁኝ፡ አሳቀ መብዳኛ ይጠኑል፡
 እንዲር እኩ ከተ ገዢ እብ መብዳኛ-ታቱ ተስፋታቱ፡ እመ-ን ተብኑ አምስት
 ቦታዊ ገበና ለለዝኑ፡ ዓጋዥ ባጠአት እና፡ (2152-2155)

ማልሳይ ታኩካ
“በኩሉ አኩበር”

- 450- “አምስት ገመዓልቱ ሰንበት (ሰንበት አይሁድ ወይ ቅድሚያት ሰንበት)
 ለለምታይ እና በሌሎች ሆኖም” (ዘጽሐት 20,11) ?
 አምስት እብ ስጋጌይ መዓልቱ ከብ ፍይ ምፍጻር ሰርአ ለለዘለፈ፡ እብ
 መዓልቱ ሰንበት አይሁድ (ቅድሚያት ሰንበት) ፍይሁ ዕረፍቱ ተብኑ ለገበና፡
 እነዚ እስራዕና ከብ ባርኑት ግብና ፍቃ ተወቃለ ዕለተና ከምአው-ን በዛ ዕ
 ለተ እዘሩ አምስት ምስ እነዚ እናና ተከተወለ ዕለተ ለለዝኑት፡ መዓልቱ
 ሰንበት አይሁድ (ቅድም) ንክር፡ (216802172፡ 2189)
- 451- በካዕባ አከባቢው ቅድሚያት ሰንበት (ቅድም) አያስለ እንታይ በለ ወይ ገዢ?
 አያስለ ገቁድሰና ዕለተ ቅድሚያት ሰንበት ተቁቦለ፡ በመለከታዊ ለለጥኑ
 ድማ ካኑ ፊቃጥሙ ከምዘረ እናበለ ገለ፡ “ሰንበት እና ምእንቱ ሰብ
 ነተመርዕት አምበር፡ ሰብ ምእንቱ ሰንበት አይተፈጥረን” (ማር. 2,27)፡
 (2173)
- 452- በምንታይ ምኩንያት እየም ከርስተያን ገቁድም (ቅድሚያት ሰንበት) ፍቃ
 ሰንበት (ሰንበት ከርስተያን) ሆኖም?

ልንበት (ልንበት ከርስታም) ዋለት ትንሬኑ ገዢታና አያሰሳ ከርስቶስ ስለገኘነት፡ ቁጥሮ ፍብ ሰንበት ተዋሪረት፡ ሰንበት “ቅድመይት መዓልቱ ሰሙን” (ማር. 16,2) ስለገኘነት በፌዴባ እኔ ቁጥሮ ፍጥረት ተዘክኝረና፡ ጉዢታኑ ተሰራበበት መዓልቱ ከም ማኩና መጠን ይጠግ፡ ነኔ በተንሬኑ ገዢታና አያሰሳ ከርስቶስ በተመረቂ ካልካለ ፍጥረት ተዘክኝረና፡ ከምሁ በላ “መዓልቱ ገዢታ” እውን ተባረለ ተፍለጥ፡ ዕለት ሰንበት፡ የክርስታምን ሙበሌ እኔ ቁጥሮ ፍጥረት ዕለት ካለ መዓልታታትን በጽላትን ከነት፡ ከርስቶስ በፌዴባ ህጻዊ ንብረት ዕብረውያን በለዚ ሙንጧልዋዊ አዊ አልቦብ፡ ፍይ ሰብ ሙሉፊማዊ ዕረፍቱ እብ አምሳያ ከምግኘነ ከእ አጠቃለ፡ (2174-2176፡ 2190-2191)

- 453- ከመይ በላ ዕለት ሰንበት (ልንበት ከርስታም) ተዋሪስ?
- ከርስታምን ሙበሌ ዕብረትን ካልኝ በጽላትን በቃድር፡ እብ መሥዋዕቱ ቁጥሮ ቅርጋን በምስታፍ፡ ከምኑውን ሆኖም አምልካም ባክናጊመ ክብ ገኩልከልምም ተማሳረት በምርአዊ እያ፡ ፍይ መዓልቱ ገዢታኑ ከብ በዚጊኛ፡ ፍይ አንጻልን ሰብነትን ዕረፍቱ ከብ አስለኑ ተማሳረት ማቋጣብ የድለ፡ እብ ዕለት ሰንበት ለደረሰታዊ ተማሳረት ማፍሻም ይከኑል እያ፡ እብ ማግበራዊ አገልግሎታት በስርአ ሰባት፡ ካስርአ ይኩሉለ እያም፡ እኔ በተፈቃድ ሰራዳ ማን ነኔ እምዲመ በተባህለ ማቃዶስ ሰንበት ፍብ ሙይምፍሻም አመል ካወንበለም የበለን፡ (2177-2185፡ 2192-2193)

- 454- “ዕለት ሰንበት መንግሥታዊ በዛል ከተከውን አለዋ” በብል አባብ ስለምንታይ አገልግሎ ይኩውን?

ነገር ከርስታምን ሙበሌ እሳዕል ፍይ ዕረፍቱ ገዢ መንጧልዋ፡ ለደረሰታዊ፡ በሀገርውን ማግበራውን ሲይመቱ በመተዳደሪያ ፍእ ገዢ ለዚ ታሳቢነትና ማርምርና፡ ዕስቀታን መቆናዕትን እከውን ገዢ ታሳሙማትን ማማግለታትን በምብጀክና ማስጠበና፡ ፍይ ሪፖርት ተማሳረት ማፍሻም የድልም ገዢ ማእንድ ካረከቡ፡ ዕለት ሰንበት መንግሥታዊ በዛል እውን ከተበባል አገልግሎ እያ፡ (2186-2188፡ 2194-2195)

ካልካለ ማዳሪ

“ንብረቴ ከም ነፍሽና ፍቶ”

ለብንድ ተእዛዝ
“እስከን አይኩን አኩበር”

- 455- ለብንድ ተእዛዝ እንታይ ይእዝዘና?
- ንወለድናን፡ እያም አምሳያ ገጥቃዊ ቤት እብ ለሰልና ለሰማን ነዘለዋም ለቦት ከስከበርን ከንእዝዘና ይእዝዘና፡ (2196-2200፡ 2247-2248)

- 456- ከም መደብ አምሳያ በተፈጥረት ለደረሰታት እንታይ እየ ሙርያም?

በቁል ከዚን በንብሩ ስብአይን ስብይትን ምስ ደቆም አንተ ስድራቤት የቁሙ:: ዘሰድሬበት እምሳኩ እየ አቅርመዋን:: ፍይ ገዢ ሪሳኔ መሠረታዊ ሲባታቸውን መርዓለ:: ፍይ ቅልከዳንን ስድራቤትን ሰላማ:: ቅምጣን ገዢ ሪሳኔ መሠረታዊ ሲባታቸውን እየ ሪሳኔ መሠረታዊ ሲባታቸውን:: ወለድ ምስድን:: ዘደቀም በሥነ ምርዓት ምስበደን እያለም እየ:: አባላት አንተ ስድራቤት ስብአዊ ነጥቦችን መሠረታዊ አገኔነትን አለምም:: ስድራቤት በክርስቲያን: ማንበር እምነትን ተስፋን ቅዱርን ስለዝኑት:: “በተ ክርስቲያን አበት” ተግባራውን ተናለጥ:: (2201-2205: 2249)

457- ስድራቤት አብ ገብረተሰብ እንታይ በታ አለዋ?

ስድራቤት ፍይ ገብረተሰብ ምንጫ ስለዝኑት:: ስብሰላጥን መንግሥቱ ቅምጣን ከተለ የህለው ስድራቤት ከአምንለን ከመርዕምን ይግባኝ:: ስድራቤት ፍይ ገዢ ሪሳኔ መተካላን ከበርን አለዋ:: እነዚ ከእና ፍይ ገብረተሰብአዊ አይወቻ መሠረት ከኋውን አለዋ:: አይወቻ ስድራቤት:: መጀመሪ ማንበር አይወቻ እየ:: (2207-2208)

458- ገብረተሰብ ዘሰድሬበት እንታይ ከገብረል ይግባኝ?

መርኤ ምትአባን ስለዘመሰሪ: ገብረተሰብ ጉዜልከዳንን ዘሰድሬቤትን ከአብከብበን ከድግፍን ይግባኝ:: መንግሥታዊ ስብሰላጥን: ነፃ አቀፍ ባህሪ ቅልከዳንን ስድራቤትን:: ማንበር ሂሳብ ምግባርን መሰል ወለድን ከአለን:: ከምዘአለሁን ከገብርን አለዋ:: ስድራቤታዊ አይወቻ ዘሰድሬቤትን መንግሥቱ ከአባን ይግባኝ:: (2209-2213: 220)

459- ደቂ ዘመኖም እንታይ ከገብረለውም ይግባኝ?

ደቂ ዘመኖም ከገብርዎም: ቅዱ ከመልስለውም: ከእዝኑውን ይግባኝ:: አብ ዘመኖም ስምምነት አለው ይበቃ ሆነ ቅልበት በምናጥር: ዘዴበጥት ስምምነት ቅድስተን ስድራቤታዊ አይወቻ ዘዴጥም ከበርከቱ: ይግባኝ:: ወለዶ አብ ስለዝኑት ተኋክለሁን:: ወይ አብ አማካይን እርምጃን ምስ ከርከቡ: ከድልየውም ጥራለውን ጉዋታውን አገኔ ከበርከቱለውም ፍይቶም ጉባበሪ ደቂ አገኔነትን እየ:: 2214-2220: 2251)

460- ወለዶ ዘደቀምኩ እንታይ ከገብረለውም ይግባኝ?

ወለዶ አብ መሰተታዊ አባትነት ተሳተፍኩ: ስለዝኑኩ: ደቆም በሥነ ምርዓ ተን እምነትን ከገብር ቅምጣት ተካተለ: ዘሰም እየም:: ወለዶ ዘደቀም ከም ስበን ደቂ እምሳኩን ከፍቅርዎምን ከቅበልዎምን አለምም:: በቀዱ ቤት ተምህርኩ: በምምራሽ: አብ ቅዱን መሻሻ ዓይነት አይወቻ ዘኋውን ከድግፍ አይደለነቶም በምኩር ከአባንውም ይግባኝ:: በፍሌድ አብ መንፈሳዊ አይወቻ አይደለነቶም በምኩር ቅምሳኩ ስለዝኑኩ: በቀዱ ከገብርኩ እምነትም ከምህርዎም ተሳተሞ እየም:: (2221-2231)

461- ወለዶ ዘደቀም ከመይ ገይሮም እየም ክርስተያናዊ እምነቶም ከምህርዎም? ቅምጣን ቅምጣን በአብነቶም:: ቅምጣ ደማ በፊልውም: በፊልውም ተምህርኩ ክርስተያኩ በምምር: ከምእውን ፍብ ቤት ክርስተያኩ ከምዘመለለው በምግባር (አይወቻ ቅምሳኩ በምስታፍኩ):: (2252-2253)

462- ስድራቤታዊ ቅዱርን ሆነ ቅምጣን ከተለ ደቂ ከሥራዎች?

ስድራቤታዊ ቅዱርን ከምድናን እነዚ አገዛለ እኩ እንተኑኩ: ቅምጣን ከተለ አይሥራዎች:: ከመይ ቅምጣይ ወቀዱታ ክርስተያኩን ዘክርስተያኩ ምስቃበን ገዢ መኖር እየ:: “እኩ ነበር ወይ እኩ ከበር አበሌዳ ሆኖም ገዢ

ይ አይօችዕን እኩ” (ማ. 10,37)፡ ገዢነት ይስኝት አይውጥ
በምምራዳ፡ በፍላይ ደማ ወ.ቁ.ሪ ወይ ከሆታዊ አይውጥ እንተመረዳ፡
ወለደ ደቆም ታክርስቶስ ምእንቱ ካሳዬ በታክስል ከተባበወም ይግባኝ፡
(2232-2233)

- 463- አብ ቤተፈላለም ስሽተዋቸ፡ ለልማን ገዢመድ ከንተቀመለ ይግባኝ?
መረጃዊ ለበአዋ መሰላትን ቅኑዕ ቁድሞና ከበርታትን፡ አገን ማንበረዋ
ፍትሕን፡ መርከ ምትከጋዥዎን እናቀለናኝ ለልማን ከም አገልግሎት
እናገመትና ከንተቀመለ ይግባኝ፡ ከሉ ነው አብ ቤተዋህበ አገፍነት፡
ቅድማ ግለዋ ጥቂሙ፡ ጥቂም ጉባረተሰበ ከቅድም አለው፡ አብ
አገማምታኩን ወ.ሳይታቱን፡ በዛዬ እምሳኝን ለባን ዘለም በዘለው
(መለከታወን ዓለማውን ለበአውን) አቅታት ከምራክ ይግባኝ፡ (2234-
2237፡ 2254)

- 464- አብ ጉባረተሰበ (አብ ቁድማ ስሽተዋቸ ለልማን) ነዋታት ከፍድምው
ዘለዋም ግብኩ እንታደ እኩ?

ነዋታት፡ አብ ለፊደላኝ ለልማን ወይ አገፍነት ዓዘለዋም ስሽተዋይን
ለባት፡ ከም አዲለ-ቆምን፡ ከም ወከተልኩ እምሳኝን ገይሮም ከቃበልዋም
የግባኝ፡ ማንበረዋን ከዘባውን አይውጥ በጽሁፍ ምእንቱ ከካይድ ደማ
አቀና ምትከበበይም ከበርከቱ አለምም፡ እነ ማለት ከእ፡ ነዋታት
ንግድም ከፍቅሩን ከገልግሎትኝ ፍይ ቤተመባጀዕም ማሳለ ከስልው
መሰላን ግብኩን ከምዘለዋም ከፈልጉንኝ ግብኩ መንግሥታዊ ቁረጋ
ከስናፊለ-ንኝ ጉባረም ከከተማለ-ን ይግባኝ፡ ከማኑውን አናገድ ገኻ
ናቅራታኝም በናገነት ከገልጻ መሰላመምን ግብኑምን እኩ፡ (2238-2241፡
2255)

- 465- አዲ ነው አብ ከመድ አበለ ከነታት እኩ ዓሰቦሰልማን ከእዝያ ተኩባ
ዘይናወ-ን?

ፍይ ለሰቦሰልማን ተኩባ እንዲር ሥነ ምግባር ምሰዘኝው-ን፡ ገዢነት ይሻ-ን
ነው ከእዝያ ተኩባ እይከነን፡ ከመድ “አብ ዓሰቦሰ ዓለምሳኝ ምእኑ እኩ
ዘግባኝ” (ግ.አ. 5,29)፡ (2242-2243፡ 2256)

አመ-ኩይ ተኩባ “እይታ-ቃተል”

- 466- ለለምቻይ እኩ “አይውጥ ለብ ከዚ እኩ” አበሱል?

አይውጥ ለብ ቁጥብ (መለከታዊ ተግባር) ለለጥኩ፡ አይውጥ ለብ ከዚ
እኩ፡ መበቀልን መበገቡን አይውጥ ለብ፡ ሲፈጥር ተግባር እምሳኝ ለለጥኩ፡
ነሉ ሆኖ አይውጥ ለብ ምስ ልማርኩን እምሳኝን ቤተተካካዣ እኩ፡
እንከን ፍይ መውቅኩታ ዕለማን አይውጥ ለብ ደማ እምሳኝ እኩ፡ በቃጥታ
ንተደ ዓይነት ገኻኩ ለብ ከንቀቃል እይፍቀድልኩ፡ ከመድ እነ ተግባርዣ
እንዲር ከብረ ወደብጠን እንዲር ቁድስና እምሳኝን በፍድም ዓይነ
እኩ፡ “ንንድኩ ወይ ጉቅኑዕ ለብ እይታ-ቃተል” (ዘጽሐት 23,7)፡ (2258-
2262፡ 2318-2320)

- 467- ከመድ ቤሉ እኩ እኩ “ንአይውጥኩ ከተከናወል ግብኩ እኩ” አበል እኩ፡
ነኩ “እይታ-ቃተል” አበል ተኩባ ከደረጋ ዘይናወል?

“ንስራውትኩ ከተከሳሽ መሰልኩ እና” ቐበል ስር፡ ሲደውትኩን ሲደውት
ካልአትን የተከለከልን ችክተዳቃባን ለለዘኝነለከና መሰል ሲደውት ከዚ
ከምጫኩን ለለዘረጋግኩ ምርመከ ይማ ገዢ ሲደውት ማሻልኩ ይኩ እምበር፡
ስለውት የምጥፏት ለለዘረከኑ እኩ ተግባር፡ ንቱ “አይተዋጥ” ቐበል
ሸር አየፍርጻን፡ አብ ሲደውት ከልአት ፊላጊነት የዘለም ስብ፡ ንቱ
“ንስራውት ከተከለከል ግብኩ እና” ቐበል ስር፡ ፍድ ግድን ክፍያም
እለም፡ ዓብይ ፊላጊነት ለለከም ክኩውን ይከናል፡ “ንስራውት ከተከለከል
ገብኩ እና” ቐበል ስር ምፍያም የን፡ ንብሩ እድል የለፈ፡ ክይመጣሁን
ታይለ ችክተጥቀም መሰል አይሁባን (አቶ-ህብኩ) እና፡ (2263-2265)

468- መጀመሪያ የምንታይ ይጠቀም?

አጋዊ ብኩና በግል ለልማን አው-ሰኞ (ዘ.በደም) መጀመሪያ፡ በግዢን
ንብአትው (ዘተፈጥሮ) አንቀጽኩን የህድኩ (ይመርዬ)፡ ማግበራዊ ለመዓትን
ውሰድነትን ከምባከለው ይገባር፡ ገመልምኩ ገብኩውን ይጠቀም፡
(2266)

469- እንታይ ዓይነት መጀመሪያ እና አው-ሰኞ (ዘ.በደም) አከላል?

አው-ሰኞ ወይ ዘ.በደም መጀመሪያ፡ ምስቱ ዘተፈጥሮ ገዢ አመጣሁን
ኩኩውን እለም፡ መንግሥታት ዓለም ለመማሩ፡ ገብኩ የምት ክይፈረደ፡
ገብኩ እናተቀዳደሩ፡ ገብኩ ይማ ገንዘረተሰባ ከምዘይሂሳ ይገባኑ
እለው፡ ለለዘኝነት ንቱ “የምት ምፍራድ” ፍድም አድራሻነት እለም ቐበል
አሳባ ወይ አገማምታ ይጠቀሳ እሉም፡ መልእኩ ሁ.ለ. እኩሳት “የምት
ምፍራድ እናውአድ ለለዘመድ፡ ዓይ. ተገናኑ ይመሰል” ይጠል፡ በዘይ
ደም ምፍሳሰ (የምት በዘይምፍራድ) ገብኩ ክውአድ፡ ገብኩ ክእረም
አከላል እንተከለኝ፡ ለበሰላምን እኩ ዓይነት መጀመሪያ ክመርኩ አለምም፡
ከመድ እኩ ዓይነት መጀመሪያ ምስ አብዛዊ ጥቅም ይሰማማ፡ የሰባአዊ
ከበረ አይበደሉን፡ ገብኩ ይማ የከመዓስ ገብኩ ዕድልን ይህበ፡ (2267)

470- አመ-ኩይ ተኩባለ ክብጥንታይ ይከልከልለኝ?

አመ-ኩይ ተኩባለ ነዔ በለዕብ አንድር የራለዊ ስር ክብኩ ዓብይ፡
ገብኩ ይከልከልኝ፡ 1) ቅጥታውን በደረሰኝነ ክፍያም ቅትልትን፡
የምቻታል ስብ ምትአበባርን፡ 2) ሲደውት ስብ ክብኩ ድምሩ
ከሳባ ጥት ከዚ ለለዝኩ፡ በተጨማሪ ክሳለውን ክስቀበን እለም፡
ለለዕ ቅጥታዊ ካና አይችጥተዋ ምንጂል ወይምስኩድ ድንብ (Abortion)፡
ውይ የከፍያም ምትአበባር፡ ወግነት በለዕብ ገብኩ እና፡ 3) የገዢመመ-
ውይ የገዢመግለ ወይ የዘረዝኩለ ስብት፡ ፍብ ጥት ከምዘምርኩ ምግባር፡
ውይ ክጥቱ እናረኩኩ ሲደውቶም የምዕቃብ ገብኩ ክብጥኩ አይችጥተዋ
(Euthanasia)፡ 4) ካፈሰቁትለት (Suicide) ምፍያም፡ ወይ አብዕ ተግባር
የምትአበባር፡ ንቱ ቅኩል ፍቅር እምግኩን ባረይ ሽቦ እኩምኩ ለለዘረፈር፡
ዓብይ ገብኩ እና፡ ካፈሰቁትለት በለዕብ ዕንቅሩት ገብኩ ክብይድ ይከናል፡
ከምአው-ን መንቀ ምትንባል እናምር ወይ ፊርማ ምስዕስዕውን ፍድ
ነፈሰቁትለት ገብኩ ክብኩ ይከናል፡ (2268-2283፡ 2321-2326)

**471- ፍብ ጥት በቁልሙና የዘምርኩ አሉ አመ-ም እንታይ ዓይነት ለተሞና
ከግብኩለ ይግባኝ?**

አዘዕ ወ-ኩና ገብኩና አመ-ም ጥት አይተርሱን እና አልነ አከምና
ከተቁርፊለ ቅልሙና ከምአው-ት ምግባር) አይግባኝ፡ ፍብ ጥት
የምትአበባር ፊርማ ክውሃበ ይከናል፡ በንጂድ ይማ እውንታዊ ወ-ኩና ተ

ዢ-በለ፡ ከደተኞችና ክንከን መጽሑፋት፡ ልቦ፡ ብሔለ፡ አካምናን
ከግብረለ፡ ከእ አይገባኝ፡ (2278-2279)

- 472- በተ ከርስቲያን “የበረታሰብ ዓይነት ምኬድ ከም ቅጻለት ከኩልከለው አለም” እተባል፡ ለላምንታይ?

ስብ ክብ በፊንስ የሚሸፍ ክሳብ ማርጓዣ ጥሩ፡ ዘመንኩ መሰል ተደ
ሰይዎት ስለዘለዎ፡ እኔ ክብ ማስከዳን አዲስ ከላ ቅልጋዎን አባል
ገበረተሰብ ስለዝኑ፡ ገበረተሰብ በአን መሰል ሰይዎቱ ካሳልዎለ-
ይግባኝ፡ መንግሥቱ መሰል ከተ ነው ጽምሬለው በምሳሌ የደረሰ
እንተዘረሰፈኝ መሰል እቶም ይስማቸ፡ በፍቅር ይማ መሰል እቶም ክብ
ማስከዳን አዲታቶም ገተመንስ የንእንሽ ገና በደተወልዶ ሁኩም እንተዘረዳ
ቁጥ፡ መሠራታዊ ፊላፍነቱ ስለዘጋጀዎ፡ መንግሥታውን ክበሳ ክጽማም
እኩ፡ (2273-2274)

- 473- ደንቅናት ካብ ምሃገኑ ከመደ እልና ጉፈጻሚ? ከልአት የጠናት ጽኑንበሩት ምሃገኑ ወደ አማካች አበነት ምሃገኑ
ዶንቅናት ይጠየላል፡፡ ካብዎ ታክክለኛውን ያለው ፍቃድ ነፍስ ስጋድር ንፍስን ስጋድርን
ከኋይ አለው፡፡ ከልአት ለባት ዓይደ የጠናት ጽኑና ቅጂው፡፡ ጽኑና ደ
ንቅናት ዘግነ ፍቃድ ይጠየላል፡፡ ዓይደ የጠናት ጽኑና ቅጂው፡፡ (2284-2287)

- 474- የሰበነትና (ሥርዓ) እንታደ ነገር ክንጋጌዎላ ይሞከል?
አካላት ወይ ሥርዓ ባምሳያቸውን ካልእ ዘመኑ በደረሰ እንደገኝና
ጥቃትና ድሽነትና ፍድ በፊትና ግብር እካላዊ ጥና ታክክለኛ መጠናና ክንከና
ስብሰት ኮንጋጌዎትና ይሞከሩና፡፡ የጥቅምናን የሰበነትና ሂደቀውትና አገዳ
አድግና ክብ ተስ኏ና ፍድ አስተኛን ካልእ ወልፈን ክንቀመጣ፡፡ መጠን ክብ
ዘመኑ በልሽን መስተኞ፡፡ የጊዜ መጽሑፍና ባምሳያቸውን እውን ክንቀመጣ
የሞከሩና፡ (2288-2291)

- 475- አብደል ወልቃዎችን ስባትን ዓለትን ከግብር ዓይነ ሥነ አለምሮን ዓይነ
ስተምሮን ማረጋገጥ ፖተካ፡ በሥነ ምግባር ቅፌድ ጉኑንጂለ ከነበት አለመ՞?

እኔ ሲጠበር ስይንሳዊ ፊተነት ገዢልንተናዊ ተቋሚ ወልቀሰባን ማጥበረሰባበ
እንተኩለን ፍቃድ እያለ እኔ ተቋሙ ጉዳኑቱ ከበላን፡
ንስኤውተን ከደንተናዊ ጥሩ ነፍሰን ሥርዓት እቶም ፊተነት በተገበረለውም
ሰባት እኔ አዲጋ ለእኩል ከሻውን የበለን፡ እዘም ሰባት እዘእቶም ይማግ
አቶም እኔ ለሰራአቶ ሲጠበር ለለው ስይንሳዊ ፊተነት ከፈልጉት፡
ፈልጉት ይማግ ስራይ ከበለን እለዋም፡ (2292-2295)

- 476- ቅድሚ ጥናት ከነ ደሳሰ ጥናት ስብ አካላት ስብነቱ (አዋጅቱ) ገዢል ከሆነ
ይኖችኩለደ?

ንወጣደ አብ አድራሻ ነው. ይችላቸ እና እምበር፡ ስብ በይልዋቱ
አካላት ስብነቱ ከሆነ ይቀቅዳለ እየ፡ ይሰራ ጥቻ ሲጠበር ወሆነት
አካላት ስብነት፡ ፍድ ፍጥነት ተማሪር እየ፡ እነ ገብበር የገ፡ አቅራመ-
ናደ፡ ስብ ጥቻ በእከከምና ከረቡዋ አለም፡ ((2296))

- 477- አንዳር ከላንተናዊ ጥዕና ስብ ቤትኑ ተግባራት እያደት እያም?
 አንዳር ከላንተናዊ ጥዕና ሥር ስብ ሂሳብዎች ተግባራት እያም በፈጸም
 እያም፤ 1)ስብ ምጥዋይን በታይለ ምውሳድን፤ 2) ግብረ ሪበራ፤ 3) ስብ
 ምስቀል፤ 4) ስብ ምዕማሽ፤ 5) ቅጥታዊ ምምኑን ስብ፤ ከላንተናዊ ጥዕና
 ስብ ዘመኑለው ተባረለ ሂሳብር ዓይ እና እገረ ምቅረብን፤ እከላት ስብ
 ምቅረብን በሥነ ምማባር ፍቅድ እየ፤ (2297-2298)

**478- ካቶም አብ ጽዕራ ቅዱት (አፈጥሮት) ሂርከቦ ስባት እንታይ ዓይነት ክንክን
ከግበረለውም ይግባኝ?**

ካቶም አብ ጽዕራዎች ሂርከቦ ስባት፡ ነተን ፍይ መመሪያ፣ መዓልታቸት
ምድራዊ አይወጥም በጽብጥቷል ከሳልፍዎን መሰላም እኩ፡ ለለዘ አብ
ርእስ ግብረ ክንክንን አከምናን፡ በፍላይ ነቱ አያወ አምሳኑም
ንግድርከባን ቅዱልን ሂደማዎም፡ ፍይ ለሰውትን ቅዱመራትን ደንብ
የድልያም፡ (2299)

479- ገዢ (አሰከራን) ስብ እንታይ ዓይነት ክንክን የድልያ?

ፍይ ባሞት ስብ አሰከራን በፍቅር ሂመልአ አሽቦዎት ክሳልሰለው ይግባኝ፡
ከንዳ እኩ ግብረ አመድ እኩም ቅዱባለ፡ ፈሳሳም ከኋይድ ገዢመርዳ
ስባት፡ ፍቅድ ለለዝናና፡ ለቦዋናም ከፍድመለውም ይከሳል እኩ፡ ከይኑ የን
አብ ታንሣኤ መታን ሂሳብኑ ከዚኑ አለምም፡ (2300-2301)

480- አምሳኑ ከብ ነፍሰውከና ስብ በካብኑ ለለም ቤታዊ እንታይ አሉ?

ገብርና አያዝነስ ክርስቶስ “በበኬ፣ ለለም ብንግና እኩም” (ማቴ. 5,9)
በምባል፡ ከብ ነፍሰውከና ለባዊ ለለም ይደለ፡ ነቱ አጥራለዊ ተግባር
ገኘና ቁጥር (አርቃን) ይሞላና፡ ከመይ አርቃን ወይ ቁጥር ለለዝተበደለሁ
አሁን ክተፈናይ ማለት እኩ፡ ከማኑውን ገልፏ ይሞላና፡ ከመይ
ሻልፏ ማለት ገጠረቤት ክፌአ እንር ቅዱመናይ ማለት እኩ፡ እናፈለጥኑ
በደላየትና፡ አብ አገዛዎ ግኝና እንተተቋጠፊነት ስብ እንተጠለቸናና፡
እንዲር ፍቅር፡ ዓብይ ተጠካት ተቀናም፡ (2302-2303)

481- “ሰለም አብ ዓለም” ማለት እንታይ ማለት እኩ?

ሰብአዊ አይወጥ ምክንቱ ክፍቀቡን ከምዕብልን አብ ዓለምና ለለም
ከሰፍን አለም፡ አብ ዓለምና ለለም አለው ገዢበኑ፡ ወጪና ከይምሆለው፡
ወይ ፍማግ ፍይ ቤትራና ስባት (ማግበረሰባት) ነመዘዘን ቤይለ ምዕሬ
ምግባር ጥራይ አይከናና፡ ለለም ማለት “አብ ሂርቃት አለው ቅዱት እኩ”
(ቅዱት አገብበጥናስ)፡ ለለም “ጥሩ ዓድቁ/ፍትሐ እም” (አዲ. 32,17)፡ ፍረ
ፍቅር ፍማግ እኩ፡ አብ ዓለምና አለው ለለም ምልከተን ፍሩን ክርስቶስዊ
ሰለም እኩ፡ (2304-2305)

482- ለለም ዓለምና ገዢዎን እንታይ ቅዱባር የድለ?

አብ ዓለምና ለለም ክኋይሁ ምዕራይ ምምቻል ባህርያዊ ማስታ፡ ምዕቀብ
ሰብአዊ የጋዢት፡ አብ መንገዶ ያቸ ስብ ፍድ ግኝና ለተባለ ከምዘመር
ምግባር፡ ፍይ ገለሰቦን አስተባቢ ከበረ ምስከወ፡ ዓድቁ/ፍትሐ ገዢነትን
አገለችና ምዝሙናታር የድለ፡ (204፡ 2307-2308)

**483- አበየናይ ከነታት ቅዱ እንርከብ አና ወቃድራዊ ቤይለ ክንጥቀም በሥነ
ምግባር ተቀቀዙል?**

እኔ በተዘርዘሩ ከነታት በአንድአ ምስከወለ ወቃድራዊ ቤይለ ክንጥቀም
በሥነ ምግባር ይቀቀዙል፡ 1) ቁልጋን ዓብይን ዕንወጥ ከምዘመርና
ምስራዎንና፡ 2) ክልእ ለለምና ውጤት ከምዘለም ምስፈልጥና፡ 3)
በወቃድራዊ ቤይለ ለለም ከምዘመግኘ ስተዳት ቅዱ እንወጣን፡ 4) ለመሆኑ
አለው ፍይ ወጪና መሳሪቱ ዓብይ ፍይ ዕንወጥ መጠበረ ከምግኘና ልለጥና፡
ገዢ-ሰድ ለተምኑ ተገናኝ ከነታት ከምዘመርና ቅዱ እረዎንና፡ (2307-
2310)

**484- አስተኞች ፍይ ወጪና ከነታት በአቃ ምሀመን ከይምሆለውን አረጋግጣ
አካል መን እኩ?**

አብዕስ ከነታትና ደሳሰ ጥንቃቂ መመሪያ ለማም ፍርማ ክህንበ አለው
መንግሥቱ እኩ፡ አብ ከምሬ በአመሰላለ ከነታት መንግሥቱ ገዢታቸው
ሟልጊዜ ስምከልና፡ በረት ካልፈጸም ይሰኑል እኩ፡ ገለአም ለባት
በረት አልፎለም ከዋዕ በገለጽአም እንተዘረመረኝ ወን፡ መንግሥቱ
ካልኩ ዓይነት ስጋዕቅ ወይ ማግበራዊ አገልግሎት ከምድበለም ተሸዝ
እኩ፡ (2309)

- 485- አብ ገዢ ወግኝ ጥራለዋ ሲሆን እንታይ ይቀጥና?

አብ ገዢ ወግኝ እውን እንተኩነ ጥራለዋ ሲሆን ከሳሌው ይግባኝ፡ አብ ገዢ
ውግኝ እምበለርክስ፡ የወታደራት ከነ የወተኞቸው ከምአውን ገምሩት
በሰነድ ስርዓት ከንከፍናናም እለሁ፡ ወለ በወታደራዊ ተእዛዣ ይኩን
እንዲር መሰል ለባት ባትኩነ ተግባራት ተግማቸው እንተፈጸምኩ፡ የሽያጭ
ተካታቸው እኩ፡ ፍምላዊ ገልፅት፡ ምጽናት ዓለት፡ አመኖ ዓጋይ የጠቅት
በለዝኩ፡ የሀሳብዕት አካልውን እንተኩነ እምበ ከተባለ ጥራለዋ ሲሆን
የገድድኩ፡ ነዚ በተጠቀሰ ገዢ፡ ወታደራዊ ተእዛዣ እኩ አልፎ
ምስክትናናም ምስኩይ አይከውንን፡ (2312-2314፡ 2328)

- 486- ወግኝ ጽቡቃና እንታይ ምግባር የድለ?

ውግኝ በዘይቤ ሁሰምን ደንወታን ዓመዶን ካልኩ ለሰቦ ነገር ለለዘለው፡
ውግኝ ጽቡቃው (አብ ወግኝ ጽቡቃበት) ከሉ እኩ ቁጥራ ቤትኩ ፍታፊ
ከናና ይግባኝ፡ ወግኝ ከነውም፡ ከብቱ በምልከቶ አካል በይተፈቻድን
ምቀሻር በይተገበረለ ሪፖርት ምስኩማር አድዋርን ምጥሩኩ የድለ፡
ቀጠዥን ማግበራውን ፍተሻ ከምዝነግሥ ምግባር፤ ዓለታውን
ሂይማጥታውን ቴንጋለታት ምውጭድ፤ ቁንሳ በይምትእምማን ተስቦታን
ስኩ ምፍቅድና ምቀሻር የድለ፡ እኩን ከምአ በአመሰላለ ተግባራት
ገምጥሩኩ ምስኩን የድለ፡ ወግኝ ይውጭ፡ ለሰምውን ታስቦኩ፡ (2315-2317፡
2327-2330)

ቅዳሜ ተእዛዣ “አይተዘረመ”

- 487- ተፈጥሮአዊ ዓታና ከመድ በልና ከንተቀመሌ ይግባኝ?

አምስክ ታስቦ ተብዕታይን እንሰታይን ገዢ ፈጠራም፡ ማስረ ቤትኩ ለጋዕቅ
ከብረውን ማስቀም፡ አብ ለቦም ዝማ ዓይ ፍጠኑትን ፍቻርን ዓዋዕታ
አከራይረለም፡ ነፍሰውከና ሰብ በአምስክ በተካድለው ዓታ ከቻበል አለው፡
ገስቦአዊ መንገኩ፡ ዝማ አገቦብ ከምግኩና ከርምኩ ይግባኝ፡ ለጋዕቅን
ሰጠዕታን በጽታ እኩ ፍለያት እንተኩነ በመሰልኩ አካላት እየም፡ (2331-
2336፡ 2392-2393)

- 488- ጽሕፈር እንታይ እኩ?

ጽሕፈር ማለት ጽሕፈር ለምዓትኩ በእውንታውን በስልጫ ቤትኩ አገቦብ
ምቀሻር፤ ምስ ለጋዕቅ ከብርኩ ከምዘለማማግ ገርኩ፡ በቅንዳር ምንጩ
ማለት እኩ፡ ዓታዊ ለምዓትኩ በከቆ ወርድ ቤትኩ፡ አብ ለጋዕቅ ስከባብ
ገባብኩ አገቦብ እንተተቀብረኩ ጥራይ እኩ፡ ጽሕፈር፡ ጥራለዋ መንፈሳዊ
ሱይለ፡ ሆኖ አምስክ፡ ዓጋ፡ ፍረ መንፈሳ ቁጥራ እኩ፡ (2337-2338)

- 489- መንፈሳዊ ሁይለ ጽሕፈር እንታይ ከንተባር ይገድድኝ?

የምቻናና ካፍሰና፡ ገዢ ወራድና እንገልጽለ መሳሪያ ስላጊና፡ ገዢና
እዘ የምግባር ይሕግዣ፡ አበበ ታክክለኛ ከሚታተኝ ቅጽልን
ተምህር፤ የድልናና፡ እዘ ከእብረት ተፈጻሚ ምልጫለ እየ፡ (2339-
2341)

- 490- በንግአና ታክክለና መጠረቃት አየጥት እየም?
በዘመኑ መጠረቃት አለው፡ ይህ እግዢአብዳሪሁን አገዛ ምሥጠራቃትን
ገለጠኑ ገዢ ሁኔታ ምፍላጥና ታክክለለም ከነጋት በልማማቅ ተደግሉ
ምፍጻምና ተፈጻሚ መንፈሳዊ የይለ ምዝሙርና በፍላይ ድማ
ገዢ ቅጽዎችና በእክምርና ከነቀጽና በክክለና ገዢ ሁኔታ ፍቃድ ምል
ቃት መንፈሳዊ የይለ ምዝሙርና የድለ፡ (2340-2347)
- 491- በከመይ እና ከልና በንግአና ከንገኖር ድጋፍት እንቃዣ?
ከልና ከከም ከነጋት ሲይወቻና ነቱ ገዢ ከርስቶስ ከንመስል ስላዘለው፡
በንግአና ከንገኖር አለው፡ ገዢ እና በድንግልና ወይ ሲይወቻ ወቂያ
ተካቃዣ እናተናበሩ ገዢአናናም ይሕልወ. (Virginity or consecrated
celibacy)፡ በዘመኑው ተቃዋሚ ለማስተካከል እና ነቱ አበላሽ
መንገዲ እየ፡ ገዢ ድማ ተክር በምግባር ቅል ከኩናዊ ገዢአናናም
የሕልወ ወቂያ እናተመርጋዣ ድማ በተካቃዣ ገዢአናናም ይሕልወ. (Coniugal Chastity)፡ ገዢ ድማ እናተመርጋዣ ድማ
ገዢአናናም ይነበሩ. (Chastity in continence)፡ (2348-2350፡ 2394)
- 492- አንዳር ገዢአና ብኩ ቅንዲ ማጠጀት አየጥት እየም?
አንዳር ገዢአና ብኩ ዓይታ ማጠጀት አዘም ከሰዕበት እየም፡ ብሙት
ወይ ወሰንዊ ለምሳት (Lust): ገብረ-ገብረ ምፍጻም (Masturbation): ክብ
ቅል ከኩና ወጪ ዓጥቃዊ ሁኔታ ምግባር (Fornication): ገዢቃዊ ለምሳት
ኤሌክት ነገሮች ምፍጻም ወይ ምልሆነ፡ ምልሆነ ወይ ምቅጥ
(Pornography): ምንዘርና (Prostitution): ገዢቃዊ ሁኔታ አልፎ ገዢ
ሆልማቅ (Rape): ገብረ ለድም ምፍጻም (Homosexuality)፡ እና
ከልና በተዘዘር ዓይቃ ተማሳረት በንቀ ቅጽዎች ሥር እየ፡ እና ዓይቃ
ቴማሳረት እና ምስ ትክክት ዓይመ ብኩ ቅል ምስ ቅልወ ምስ ቅልወ፡ ክብደቱ
ይሞድ፡ ከመይ አንዳር ሥርዎን መንፈሳዊ ገብረቶም ስላጊና፡ (2351-
2359፡ 2396)
- 493- ፍቃድ ትክክለ እና ምስ ከበል ከለው ከመይ እና እየ አንዳር ገዢአና
ከይንደበበ (ከይንደጥና) በክክለከለና?
- አብ መጽሐፍ፤ በለይ ከኩና ፍቃድ ትክክለ እና ምስ እና ምስ እና አንዳር
የበል እና እንተና፡ ትወራት በተ ከርስቴያን በካልና ፍቃ
በለይና ከኩና ምፍጻዊ ተምህር፤ ስላጊና፡ የኩና ነቱ አንዳር
ገዢአና ብኩ ማጠጀት፡ አንዳር ፍቃድ ትክክለ ከምገናና ገራ እና
እትምጥና፡ (2336)
- 494- ከል ሥር በንግአና ከንገኖር፡ መንግሥት ከገብረ ለለም ደማም እንታይ
እየ፡
- መንግሥት፡ ከገብረ ወደሰጠን ከገብረ ከል ሥርታናን ከሳሌ አገኙነት
ስላዘለው፡ ስብ በንግአና ገዢአና በክክለ ማዴያ ከፈጥርሱ አለምም፡
ስላዘለው እብ በገብረሰባ በተፈላለም ዓይነት ማጠጀት አንዳር ገዢአና
ገዢአና ምግባር ከመይ እለም፡ በፍላይ ትክክት ዓይመ ብኩ
ቅል ከገብረ ማጠጀት እና ከሳሌወም ይግባኝ፡ (2354)

**495- የታዋር ሚከበ ንቃልኩናዊ ፍቅር ተረጋ እና ተመራስ፡ ቁልኩናዊ ፍቅርና
እንታይ ጥቅም ወይ ለብት አለም?**

ቁልኩናዊ ፍቅር ተመጥት፡ በምሥጫ ቅል ከዳን ተቋሬስ እና፡
ጥቅም ወይ ለብት ቁልኩናዊ ፍቅር ድማ፡ አድነት፡ እምነት፡ ኢሉ
ለማውነት፡ ፍርማምነት እና፡ (2360-2361፡ 2397-2398)

**496- ቁልኩናዊ ተግባር (የታዋር ሚከበ ስብ ቅል ከዳን) እንታይ እና ተርጉሙ-
ወይ ሲለማኑ?**

ቁልኩናዊ ተግባር ወይ ለሂሳብ የታዋር ሚከበ ምፍጋም ይርብ ተርጉም
አለም፡ ስብ ቅል ከዳን በገታዋር ሚከበ አድነቶም ይገልጻ፡ ከምኩ-ውን
ወላደ ጽምው-ለድ (ገምቅባል) ድልዋት ይኩና፡ እባክ ይርብ ዕላማ
(የታዋር ሚከበና ፍርማምነትን) ኢሉ አድነት አምሳሽ ለሰነዱ ከፈላለ
አይከናልን፡ ወላደው ድማ እኔ ቁልማይ ተርጉሙ ክብት ከልአይ
ተርጉሙ ከፈላለም ቤናኩል አካል የልቦን፡ (2362-2367)

**497- መጠንኩ ምው-ለድ (አረጋጣኩ ምው-ለድ) በሥነ ምግባር ቁጥል ገኻነ-
ነነት አለም?**

ናይ አበተነትን እናተነትን አገኙነት ከሰመዣም ስብ አድር፡ አገኙነታዊ
ናይ ምው-ለድ ተግባር ገኻነ መጠንኩ ምው-ለድ ከፍጽሙ ይኩናለ፡ እነ
ከእ በሥነ ምግባር ቁጥል ገኻነለ ከነት ከምኩ ከሰዕብ ምስዕስኩውን ተረጋ
እና ወላደ በዘይ ባድማዊ ድቂጻ፡ ሰረዳም ከይከናለ በቀል ምክንያት
ምስዕስልምም፡ ሥነ ምግባር በዘይቁድ አገባብ ተጠቁምም፡ መጠጥም
(አረጋጣኩም) ከመልኩ ይኩናለ፡ እነ ከእ አገባብ ክብ የታዋር ሚከበ
እናተቁጻበትን፡ ገለጻስተራት ከተኩንሰለ እብ ከይተኩናል ገብ ድማ የታዋር
ሸክበ እናከየም ከፍጽምም ተግባር እና፡ (2368-2369፡ 2399)

**498- መጠንኩ ጽምው-ለድ በልኩ ከንተቀመለ ከይተኩናል አጥረጋላዊ ተግባራት
አየኖት እየም?**

ቀጥታዊ ስብ ምምከንን፡ የሂ ድንብ መድረኩት ምው-ለድን፡ በሥነ ምግባር
ቁጥል ከይከና ተግባራት እየም፡ ቁልማይ የታዋር ሚከበ፡ ወይ እብ ገብ
የታዋር ሚከበ፡ ወይ ድማ ድኩራ የታዋር ሚከበ ጽዜሰዕብ ማህርም ድንብ
ንምስክለኩ፡ የሂ ምው-ለድ ተባሬለ ወይ ከም መጠበረ ወይ ከም ዕላማ
ከፍጽም ተግባር ከለ (Contraception) አጥረጋላዊ ተግባር እና፡ (2370-
2372)

**499- ማህርም በዘይከና አገባብ ከርኢ ስብአይን ስብዕትን ምድቻል ወይ
ምጽኑ-ይ፡ እብ ቤት ምርምር አግባብ ድንብ ወደሰባን፡ በሥነ ምግባር ቁጥል
አይከናን ይጠቃል፡**

ምው-ለድን፡ የሂ አድስተዋዊ ፍቅር ምልከትን መጠበሩን ገኻነ የታዋር ሚከበና
ስለዝፈልጎለ፡ ከይባህርም ምድቻል/ምጽኑ-ይ (Artificial Insemination) ስብአዊ
ከርኢን ድንብን በሥነ ምግባር ቁጥል አይከው-ን፡ እነ አገባብ እነ እብ
መጠቀልን መሻሻል ዕድል አይወቻት ወደሰባን ስብ ከይከናለ፡ ተከናለ-ኩ ለሌ
ለዋይ እና ከምኩ-ሁ ወገኖች፡ ስብአይን ስብዕትን ክብ ከይከና ስብት
ከርኢም ወሰድኩ አግባብ ምድቻል/ምጽኑ-ይን ከሰዕብ ድንብ፡ የሂ-
የታዋር ምው-ለድ በፊል መሰል ይጠቃል፡ ከመደ ቅል ምስ ተመደ ከብቁጥ
ንስ ከም አገኩ አይኩ ከፈልጎም ስብ ቅል ከዳን ከምነት-ውልድ ከፈልጎ
መሰል እና፡ ስብአይን ስብዕትን ቅል ቅል ከዳን ተከናለ-ኩ እና-ለት

ሰለጊኑ፡ እኔ ቁደ በተ አደጋ ስለ እኔ ቁደ ጥረይ እያም ወላድ፡
ከመልክ ስኩለሙም፡ (2373-2377)

- 500- ወላድ ከመድ ገደርና ክንቃበለው ይግበሩ?**

ወላድ፡ ሆኖበት አምስክ እኩ፡ ወላድ፡ እኔ አዎብ ቅል ክዳን ከሆነ
የትክክል ሆኖበት እኩ፡ ወላድ “ናይ ግድን ክንመልክ አለሁ” በለም
እምባካ ክጥናቸው አይቀባቸ፡ ከመድ “ወላድ” ከበት አምስክ አዎብ ሆኖበት
አምበር መሰል አይከነኝ፡ በአንድና ጥን ወላድ፡ በቅል ክዳን ፍይ
ዘተውፊልና ስበት አኩር ፍይ ይታዋቂ ሰከበም ፍረ ከይኑ ክመልክ መሰል
አለም፡ ወላድ፡ ከበት በፈነስ ሂሳብ ፍማግ ይማግ ከም ስበት ከግመትን
ከኩበርን መሰሉ ከፈለጋቸ ይግበሩ፡ (2378)

- 501- ወላድ በፈነስ ስበት አኩር እንታይ ክገበሩ ይከናለ?**

ከበት አምስክ ፍይ ወላድ ሆኖበት ስበት አኩር፡ እኔ ቅኬ ገኩ
ፍይ እነዚህ ፍልናት ይሰራ ምፍጻም፡ ፍይ ወላድ (ወላድ-ኤ) ለግብም
ንገጋገሪ፡ ፍይ ተብ ወላድ (ዘይደቀም) ከፈበብ፡ ወይ ይማግ እበ
አገልግሎት ፍይ ሰነዱ ተግባራት ክጽመና ይከናለ፡፡ ከም኏ በምግባር
ሥጋዊ ፍርድምንት በይከናለ፡ መንፈሳዊ ፍርድምንቶም ይገልጻ፡ (2379)

- 502- ንከበር ቅል ክዳን በበድለ ተግባራት አየኖት እያም?**

ጀክበር ቅድስተን ቅል ክዳን በበድለ ተግባራት እያም በፈበብ እያም፤
ዝመት (Adultery): ፍትሐ (Divorce): እንሰት ምብዛን (Polygamy): ምብ
አባላት በተሰበከ ይታዋቂ ሰከበ ምፍጻም (አው-ሰቦ ከመድ) (Incest): በዘይ
ቅል ክዳን አኩር (ዝመድና ወይ ፍና ሰከበ) ምግባር (Free Union):
ቅድማዊ ቅል ክዳን ይታዋቂ ሰከበ ምፍጻም፡ ከበት ቅል ክዳን ወጪ ይታዋቂ
ሰከበ ምፍጻም፡ (2380-2391: 2400)

ሻጋይ ተእዛዝ “እይታለቸ”

- 503- ሻጋይ ተእዛዝ በዛዕባ እንታይ እየ ለማረብ?**

ሻጋይ ተእዛዝ በዛዕባ ተፈጥሮአዊ ማብቱ በማድርጋት ጽዑል
ከምዝተመድበን፤ ከማቹሬት ከምዝለዋን፤ ወላቅዋ ምውናን ማብቱ፡
ስበአዊ ንከበር፡ ከባበው-የዊ ማብቱ ተፈጥሮን በዘይ ምብልናው ከፈቀብ
ከምዝለዋን ይማግ፡ እበት ቅጠበውን ማብቱ ሳለታውን ከይውቻ
ከሆሉ በዛዕባ በለም ቅኬ ተግባራት ይካሬብ፡ ከምአውን በዛዕባ ምብልና
ግብኬን ስበአዊ ዕየት በዛዕባ እበት መንገዶ ማብቱ ዓለም ከሆሉ በግብኬ
ፍትሐን ምተሳናገዝኑ፤ በዛዕባ ፍቅር ይኩታትን ይካሬብ፡ (2401-2402)

- 504- ገለም ወንነት እበት ከመድ በበለ ከነታት እየ ከፈጻሚ አለም?**

ተፈጥሮአዊ ማብቱ ጽዑል ስለዝተመድበ፡ መልታዊ አይገኙንት (ጠለጥት)
ከለም ስበት ለማልኩ ከኩመናን አለም፡ እዘ ምብተረጋገዥ፡ በቃኩዳና
ዘተረሱን ተተቃበለን ወይ በወረሰን ጥረይ ይኩን ይኩ እምበር፡ ስበት ገለም
ወንነት ከሆሉ መሰሉ እኩ፡ (2403)

- 505- ዕለማ መሰል ገለም ወንነት እንታይ እኩ?**

- መስል የለዋ ወንት፡ ፓይ ወ-ልቀሰባት ፓጽነትን ክብርን ጉምሬአው እና
ለሙ እኩ፡ የለዋ ወንት፡ ፓይቶ አለፍንት አሉኝ ስባት መወረታዊ
እድገተኑቶ ዓከላማልኝ ካሳግዘኝ አለዋ፡ ገዢ ጥራይ አይከነስ፡ እኩ
ስለንት ፓይ ንርክበ ከሎም ሁሉበት ዓለም ሽጊር ዓከላልተኝ ካሳግዘኝ
አለዋ፡ (2404-2406)
- 506- ተብጥ ተሳካሁ እንታይ ዓከላማኝ ይፈጥኝ?**
- ፍተኩን ፍቻርን፡ ገዢ ሁሉበት ምልጋትን ምትከበበርን እናከውተኞች፡ ፓይ
ካልኝ ስባትን ጥራትን ክንሰለን ከነኩበርን፡ ዓከይንስቸን ይፈጥኝ፡
የብጥ ተሳካሁ በፍሌድ፡ ዓገተመዳደኝ ነገር ከንፍጽም ዓገለቶኝ
ወሰል ከነኩበር እንተወመዶኝ ከንከከለስ እንተረረቸኝ ከንመሰለስ እኩ
ዓለምኝ አሉ ለራስ ተፈጥረአዋ ማብቱ ዓከይኝበል፤ ተፈጥረአዋ ማብቱ
ማስረጃን አጋኩለትን እንሰሳታትን በከተማኝታውን ተንቀቸን ምጠን አገባብ
ዓከኩጥቀምን፤ እኩ ምጽናት ገዢበር እንሰሳታት ለገም ውለድ ከንከን
ዓከላማረለምን ይፈጥኝ፡ (2407፡ 2450-2451)
- 507- ስባት ገኩመድ አገባብ እኩ እንሰሳ ለከኩኝ?**
- እንሰሳ ፍጥረት አምስክ ስላምኝ፡ ስባት ገኩም እኩ ከከኩኝም አግባብ፡
ፍጥረት አምስክ ስላምኝ ምስለም ሁሉፏ ፍቻር ከህልዋ እይግባን፤
በንግድ ድማ ከም ድሳይ እኩ ጥቻው ከው-ፊለም እይግባን፤ በፍሌድ
እኩ ለይጻሳዊ ልተነታት በመጠኑ እንሰሳታት ከንጥቀም ችክል፡ ከይኑ ማን
እኩ አምስክ ከበሽከ የበለን፡ በዘይ ምክንያት ከእኩ እንሰሳታት ከሳም
የበለምኝ፤ (2416-2418፡ 2457)
- 508- ተብጥ ክብ ምንታይ ተግባራት ይከልከለኝ?**
- የብጥ ተሳካሁ፡ እንዲር ድሳይ በዛል ታበት ቤኩ ለርቸን በረኩን ክብ
ዓመኝም ይከልከለኝ፡ ዓበራከተኝ ቅዱስ ደምዘ ከይምሂበዴ ታበኛ ታበት
እናውቆዕ በንጠረቱ፡ ምክንያቱ ፓይ አሰጣጥ ታበናዕ እኩ ባግድዊ
ስራሳ ቅረቡ ከይምኩል፤ የለዋ ወይ ሁሉበዋ ታበት ልለጥኝ
ምብልቅው-፤ ገዢበ በከረጋ ምው-ፏር ገብ ምቅባል ወይ ምሆበዴ ፓይ
አሩ-ሽ ሁሉበት እኩ ጥቻምኝ ምው-ፊል፤ እኩ ስራሳ ታበት
ምብልቅው-፤ በዘይ አገባብ ገዢበ ምአጥኩን ታበት ምግኝን፤ እኩ
የሚለ ሁማዊ ተግባራት የሚፈጸም ተብጥ ተሳካሁ ይከልከለኝ፡ (2408-
2413፡ 2453-2455)
- 509- ተሳካሁ ታበትስበአዋ ተምህርት ቤት ክርስቴያን እንታይ እኩ?**
- ተሳካሁ ታበትስበአዋ ተምህርት ቤት ክርስቴያን፡ ክብ ወንጠረዋ አቁ
ዘመስበል፡ ተክሮች እኩ አፈ ነተመርኑ፡ በሆዳዣ ስባአዋ ክብን
ማንበራዊ ሁይው-ኝ ለገልጻ ተምህርት እኩ፡ ታበትስበአዋ ተምህርት
ከተለካውት ቤት ክርስቴያን፡ ዓከለተንተም ለመቀም ነጥበታት፡ ዓመራሪ
ኤሌማካ መርከ (መተከለት)፡ ዓተማበር አገለመ ሁማታትን መምርአሁታትን
ይከንድኝ፡ (2419-2423)
- 510- ገኩመድ እኩ ቤት ክርስቴያን እኩ ማንበራዊ ጉዳይ እኩ እተሳና?**
- በሆዳዣ መወረታዊ ስባአዋ መሰላትን፡ አባራዊ ጥቻምኝ፡ ድጋነት እቅድትን
ዘምልከት ገብ ለገዢ ለድል እንተለመ፡ ቤት ክርስቴያን ምረላዊ ፍርድ
በምሂበ፡ እኩ ቁጥጥውን ማንበራውን ጉዳይት እኩ ተሳና፡ (2420፡
2458)
- 511- ማንበራውን ቁጥጥው ሁይውት ክመድ ተከውን እለዋ?**

ማንበራውን ቁጥባውን ስይውት ንብረተሰቦ ከዚህ አገበብ፡ ቀጣልዋዊ ሲን
ከመራዳ አለም፡ ማንበራውን ቁጥባውን ስይውት ፊንታ የገር እና
ማንበራዊ ፍቻሳ ከሻጭር፤ እብ አገልግሎት ማንበራሰቦን ከልንተኞች
ድንነት ወልቀሰቦን ከዚህ አለም፡ እብ ቁጥባውን ማንበራውን ስይውት
የገር፡ ወልቀሰቦ ከዚ ቅንዲ ተዋስክሬን ማእከላን ዕላማን ከይኑ ከቃወሙ⁹
ይግባኝ፡ (2459)

- 512- አንዳር ንብረተሰባካዊ ትምህርቱ በተ ከርስተያን ገኩይ መርዓት
አለፈ?

መሠረታዊ መሰል ወደሰባ ሆኖረሩ ፍይ ቁጥባውን ማንበራውን መርዓ
ታት መሻሰቦ ጥሩይ በብሎማኬም በአለምን ቁጥባውን ማንበራውን መርዓ
ታት፡ አንዳር ንብረተሰባካዊ ትምህርቱ በተ ከርስተያን ይኩኝ፡ ለሌላ
በተ ከርስተያን እብዚ በመንድ ዘዴታኝሁት “ከሚረኗዚ” ወይ እና
“እግዢአብከር የልቦን” በባል አተካሰባባ፡ የገር በዚልኩ ፍይ “ገኝላዘዚ”
(ዶሳዊ) አተካሰባባ አይተቸውልን፡ ወልቀውኑት ዘዴማሰባልን፡ እብ ጉዳይ
ሰባካዊ ዕም ያማግ ጉዳና ዕዳን ፍፊጥ ቁጥምኑት ዘዴማሰባን ፍይ
“ከተጋለዘዚ” (ርእስማንዊ) አተካሰባባ እውን በተ ከርስተያን ትንሽነ፡
(2424-2425)

- 513- ስራሳ ጉባብ እንታይ ትርጉም አለም?

ሰባ፡ በስራሳ ምስቱ ፍጥረ ቤትና አምሳኩ ለለዝተካባበር፡ ስራሳ ጉባብ
ግብጽን መሰልን እየ፡ ሰባ በተወራይኝነት በገዢዎችን ከሰርአ ከለመ፡ እና
አብ ሂሳብ ከለው ከእለት ይገልጻ ፍይ ፍጥረአ ሆኖም ቤትና
ተወሣቷታዊን የድንቃዊ ገዢ ስእሰራትን ለፍልጻዊ ጉንብረተሰቦ
የገልግል፡ በዘዴሬ ስራሳ መሰርአ ቁጥብናን ምስ ከርስቶስ በምትሸበባዊ
ድማ ምስናያት ያነነት ስዘጋቢ ዓለም ከሻጭር ይኩኝል፡ (2426-2428:
2460-2461)

- 514- ሰባ አድይ ዓይነት ስራሳ እየ ከሰርአ እግባለ?

መሠረታዊ ቁጥብን ቤትና ዓይነት ስራሳ ጉንብረት ሰባ በዘዴሬ አድልዋ ወይ
ተነስጋ ከፌተ ከሻጭር ይግባኝ፡ እኔ ያማግ እብ ፍል ቤትና ቁጥባዊ
ተብግራ፡ ምስናይ እብ ቤትና አውሃባ ያጥማኑን ከምሮረቻት አለም፡ (2429:
2433-2434)

- 515- እብ ሰባአዊ ዕም መንግሥቱ እንታይ ግዳ አለም?

እብ ሰባአዊ ዕም ግዳ መንግሥቱ ከምሮ ለሰባበ ከሻጭር አለም፡ ፍልነት
ግለሰባትን ፍልነት በዚህን አውሃል መተካማመኑ ምቅረብ ቁጥምነት
አለም በጠራን አድማኑ ቤትና ስዘጋቢ አገልግሎት ከምሮሁለ ምግባር፤
እብ ቁጥባዊ ዓይነት ሰባአዊ መሰላት ይሰላው ከምሮሁለ ምክትታልን
ምርጋዋሽን፡ ከዚህ ከነነታዊ ከሉ ሰራ ሰራ ስራሳ ብኩረቱ ንብረተሰባን
መንግሥትን ከሱባን አለም፡ (2431)

- 516- አለፍቱ ትከላት እንታይ ከገበሩ አለምም?

አለፍቱ ትከላት ፍይ ትከላቶም መሰርአት፡ ትከላቶም ጉባቡ ከየበለሽን
ፍይ ምቀድር አለፍቱት አለምም፡ መሻሰቦ ምድራባ ጥሩይ በይከነስ፡
ቅድም ቁጥም ተቁም ሰባን ስራሳተኞችን ከሰልው ይግባኝ፡ መሻሰቦ
ንህላዊ ትከላትን፡ ፍይ ስራሳ ዕድል ዘመኖጥርን፡ ወቅሮ ዘመስተን
ንጋጋጥ አከይና ቁጥባዊ ስይውት ፊንታ የገር፡ አድላይ እኩ እንተኩ፡
ቅድማ ከሉ ከመራዳ አይግባኝን፡(2432)

517- ስራሳተኞችት እንታይ እየ ግብአም?

ስራሳተኞችት በንለና ከሰርአ፡ የደ ስራሳ በቅዱትን ተውኑ ይነትን
ከርክሩ ይግባኝም፡ እብ መንገዢ ወሂሳቱ ስራሳን ስራሳተኞችትን
ዘዕምርድኝኝ ምስረፍጻው በዘተ ስማይም ከፈተኝ ይልዋት ከኩነ
ይግባኝም፡ ከይኑ ጥን አባርዋ ጥቂማ በይበደሉን፡ ተመጥጣኝ ለብሐውን
ዘዕምኝኝ፡ እጥ ከኩ በካፎ እድላይ እንተኩይኑ፡ ስራሳተኞችት በሰላምዋ
አገባብ ስራሳ ይው የደ ምባል መስል እለዋም፡ እኩ ዓይነት እድማ
በሥነ ምግባር ቅዱል እየ፡ (2435)

**518- እብ መንገዢ ማረት ዓለም ቅትሕን ምትእግዚህን ከመይ እለ ከሰን
ይኩሉል?**

በዓለምልኝዊ ይረዳ ከላን ማረትን ተከላቶን ይኩነት ዘመንካይ ነገለሙ፡
በመርአ ምትእግዚህን ምትእሳልጠለይን ከሰርአ እለውን፡ ምትእግዚህን
መትእሳልይን ስማር ዓለም እኩ እንተዘይየጥኝኝ የጥድሎኝ እብ መንገዢ
ማረት ከለው በይመጀኝኝ አተዥዳደግ ቁጥጥዋ ማተኞች መሰርአን የመአይኝኝ
ማግበራውን ቁጥጥዋ በይፍተኝውነትን የወጪድኝ ምዝሙኝ ይቃ ስባት
የኩትምኝ በዘተ ዕኩ ይኩታት ማረት ይገኙኝ ዓይተን በይሰልጠኝ ማረት
የወጪል ከዕቅኝ በልሽው መሰርአሁትን የጥኝኝ፡ (2437-2441)

**519- ከርስቴያን ከመይ እለም እብ ማግበራውን ሂለቴክውን ሲይውት
ገብረተሰቦ ይኖተኝ?**

እብ ሂለቴክውን ማግበራውን ሲይውት ገብረተሰቦ በቅጥታ በምዕስኝኝ ዓ
ለማውያን መኩመን፡ ዘመኝራዊ ሲይውትን ከነጋጌትን በከርስቴያኝዊ
መንፈሰ የአድስተ (የኢቃቅአ)፡ አቀኝታት ምስኝነር ወንጋለን፡ ገብረ
ሰላምን ቅትሕን ከይኖም ይማ ምስ ከላውም ይቃ ስባት በምትእባባር እብ
ማግበራውያን ሂለቴክውን ሲይውት ገብረተሰቦም ይኖተኝ፡ (2442)

520- ፍቃር ይኩታት መበገቡኑ እንታይ እየ?

ፍቃር ይኩታት መበገቡኑ እብ ወንጋል ከለው በዕስኝታትን፡ ከላ ገብ
ንድኩታት በአፈሪለም በነበረ እብነት ገይታኝ እየሰነድ ከርስተሰቦን እየ፡
ከርስተሰብ “እኩ ታክዲ ከባዕም በነሰሰ እንዋተይ በገበርክምው፡ ዘመ
ከምአገበርክምው እየ በካፎ እብለከም አልነ” (ማ.፮. 25,40) በለ፡ ፍቃር
የኩታት በግለጽ፡ እንዲር ገዋታዊ ይኩነት በምቅላስ ጥራይ ሰላዘይከኝ
እንዲር በተፈላለም ዓይነት ይኩነት፡ ማለት እንዲር ባህላዊ፡ ባራለዊ፡
መንፈሰዊ ይኩነትውን ከንቻለስ ይግባኝኝ፡ እብ ታሪክ ዓለም በዘነበኝ
ዘለዋን በተፈላለም ዓይነት ተከላቶ፡ ሆኖም ካኩ መንፈሰዊ ዓይ
ርገራኝ ተግባራት ይፍጋሙ እለው፡ ተኩተልሸ ከርስተሰብ ብኩኑ ስባት
ፍቃርዊ እድልዋ ገኩታት የዘዕምኝኝ እኩ ይማ ቅዱታ ምስረፍጻነት
ፍቃር ይኩታት እየ፡ (2443-2449፡ 2462-2463)

**ሻመናይ ተእዛዝ
“በአሰጣት አይተመስከር”**

521- ስብ በካፎ አቀኝታይ ከገበር ይግባኝ?

ነላ ስብ እብ አዘረርጻበኑ ካኩ እብ ተግባራቱ በካኝታን ቅንዶኝ ከከየድ
ቋውል እየ፡ ከላ ስብ ታክዲ ከድልያን ከለባባን እለዋም፡ መሳኔ
ስለውቱውን በካፎ ከምኝድ እለዋም፡ ከርስተሰብ ብዕለ እኩ አቀ ሰላገኝኝ፡

አው አምናኩ እብ ክርስቶስ በጥልካት ተገለጻ እያለ የክርስቶስ ቤት
ዘበለ እብ መንፈሰ አው ይኬበር፡ የአምስትና ልረዕወነትና ይርጋ
መባሪን ያማ ይገልጻ፡ (2464-2470፡ 2504)

522- ከመድ ገደርና እና የአው አንምስትና?

መሥዋዕተነት እውን አንተካተት በየየገድ፡ ክርስቶስን ዘበለ እብ
ቁድማ ስብ ከኔ የበኩፎ፡ እብ ከላ ከነታት ሂይወቱ ነታ ወንጻለዋጥ
አው ከምስከሬ አለም፡ ልማዕተነት እኔ ብለግለ ምስክርነት ማይማድታዊ
አው እያለ (2471-2474፡ 2505-2506)

523- ፍጠሙና ተኩባ እንታይ ይከልከለኝ?

ፍጠሙና ተኩባ ከብ አስተኛ፡ በአስተ ከብ ምምስክርን ከብ ምምሳልን
ይከልከለኝ፡ ከበደት አስተ፡ ከበታ ብተካበለት፡ ብተሻራንት አቅንና ከብ
አስተ እኔ ቤትና አካልና ወይ እብ ለሰለ ጥናይ አስተ ነኩን ወልቀበብ
አብ ወረዳ ሪፖርት ከከም ከነታቱ ከንሰ ወይ ከወጪና ይኩልል፡ ከላ
ስብ ሰመ በጽሁፍ ከለግልጽ፡ ከበረቱ ከሳለውን መሰል አለም፡ የሰባ
ምናራድ፡ የሰባ መርጋምን፡ ለም ስብ ምጽሐምን ምሆታን፡ እንዲር
ፍጠሙና ተኩባ ነኩኑ ተግባሩት እያም፡ እነዚያ የሰባ አለው መሰል
ይግኙስ ወይ የገናድለ፡ ስብአዊ ከበረ መሰል ፍይ ከላ ስብ እያለ
ዘይፍቅድ ለበካታት፡ ወይ ሂጠት ብሽተት ወቅድ ከንቱን፡ አቅነት
ዘይበለ ፍእድን፡ በአስተ ከተናና ምድላይ፡ የፍጠሙና ተኩባ በኋር
በደረሰት እያም፡ አስተ በምዘረብበና ምስክር ስብት ስብት እንተበዳልኝ፡
ከንከሳለ ይግበሩኝ፡ (2475-2487፡ 2507-2509)

524- ፍጠሙና ተኩባ እንታይ ከንፍጽም ይእዝዘኝ?

ፍጠሙና ተኩባ፡ ፍቅር በዘተካወበ እግባብ የአው ከኩስበር ይእዝዘኝ፡
አብ አጠቃቃማ መረጃበት በዘተኛን እብ አውሃኑ አብረታን፡ ግለዕን
አብረውን ተቃሚ ከሳለው ይግባኝ፡ እብ ሰከቦን አብረታን አው ምቃለስ፡
ዶንቀፅት ዘይደጥርን፡ ወልቃዊ ሂይወት ስብ ዘይተንከፍን ከኩውን አለም፡
አብ ፍለይ ከነታትና፡ በዘይ መጠን አድጋይ እብ ነኩኑ እዋን
እንተዘይከይኝ፡ የምዕ (ኩይ ለረሰ) ምሠጠር ከላ ገዢ ከዕቀብ አለም፡
ከም ምሠጠር ጽሕተዕቃዎ ብተማረረኝ አቅ እንተለው ከተዕቃዎ ተስኗ አኩ፡
2488-2492፡ 2510-2511)

525- አጠቃቃማ መረጃበት በዘተኛ ከመድ ከኩውን ይግባኝ?

በመረጃበት በዘተኛ ቤወሃን አብረታ፡ እብ አገልግሎት አብረው ተቃሚ
ከወሰል አለም፡ ተኩባትና ከላ ገዢ አቅ ከኩውን ይግባኝ ፍትሕን
ፍቅርን እናአለው ያማ ከላ ገዢ ተንዕኖ ቤመልአ ከኩውን አለም፡
ገምራለዋ ሲግን፡ በፍቅድን ግበኩን፡ ስብአዊ ከበርን በጥንቃቃን ከሳለ፡
በቀንዕኖን በግብን ከገለግ አለም፡ (2493-2499፡ 2512)

526- እብ መንገት አቅን ወኅይ/ገባቃን መንፈሰዋ ማነጥበበን እንታይ ስት
አለው?

አቅ የርእስ የገብቃ/ይናይ እያለ አቅ ከገብቃ መንፈሰዋ ይገብቃ እያለ
አቅ በዘረባ ጥረይ ዘይከናለ በዘተፈለያ እግባብ ከተማለግ ተከናል፡
በፍገይ ያማ በሠነ ጥበብ፡ ማነጥበበ፡ ከብ አምናኩ ፍይ ብተዋህበበ
መሆነትና፡ ስብ ግልዕና ፍይ ከጥርያ ከእለት ፍረ እያለ አምናኩ ፍይ
አቅን ፍቅርን ፍድም ይገብቃ እያለ መንፈሰዋ ለነ ጥበብ፡ አቅን
ገብቃ/ይናይ የርእስ እኔ፡ እብ በገብቃ/ይናይ አያስተ ክርስቶስ

የተገልጻ መለከታዊ ምሥጠር ከሰምን ከመጀከንና ፍጤት ቅዱን
ኋይ ተፈጻሚ መደረግን ጥና አምስክ ድማ ከበጽሁኑ አለው:: (2500-
2503: 2513)

ታኂሳይ ታእዛዝ
“ዘመስቀል አይተዳለ”

- 527- ተኂሳይ ታእዛዝ እንታይ ከንጂባር ይሞላደኝ?**

አብ አሳሰቦና ካለ ነገርቸው ፍጤት መቃዬ ተፈጻሚ ከንቀዹም
ይረዳዎች:: ፍጤት መጠን መንፈሳዊ የይለ በምዝገዴታር:: ከምሳውን ልቦና
በምንጻሕ ጥራይ እና ጥሩ አብ ቅልቢ እንዲር ፍጤት መቃዬ ዕውታት
እንስዱ:: (2514-2516: 2528-2530)

- 528- ተኂሳይ ታእዛዝ እንታይ ከይጊጋብር ይከልከለኝ?**

አብ ተኂሳይ ታእዛዝ ገንዘብዎች ተግባራት በአሳሰቦና ካለ በሂረጃቸው
የሽድንፍቅጥም ተኂሳይ ታእዛዝ ይከልከለኝ:: (2517-2519: 2531-2532)

- 529- ገኩሙያ እና ጥሩ ለሌ (Purity) እኔጥሮ?**

የተጠመች ከርስቲያን በእጋ አምስክን:: እንዲር ዓይነት በፊልግን አሳሰቶ
እናተቻለስ እና ጥሩ ለሌ በጥሩ:: ጥሩ ለሌ በጥሩ በፊልግና
ካል ተግባራት እነም ለሰብዎ እየም:: መንፈሳዊ የይለን ሆኖን ጥና
ጥሩ ምዝገዴታር:: ቅናዚ አብ ምጥራይ:: በጥሩ ለሌና ከዚያ ካለ በጥሩ
መቃዬ እኔጥሮች ጥሩ ለሌና በዝሙራ አብ ምጥሩ:: ለምዓትና
አሳሰቶና ምቀናዚ:: ዘለው ምዝገዴታር:: (2520)

- 530- ጥሩ ለሌ ተኩነጥሮ ካል ከንፍቅም ለለም ነገር አለው?**

ጥሩ ለሌ ተኩነጥሮ ከንፍቅም ለለም አገልግሎት ተመሳሳይ ነገር:: ቅናዚ ጥና
አኅረት ምዝገዴታርን እንዲር በፊልግ ማስረዳ እና:: ዘረባ አንቀጽ
በዘመናገር ወጪዎች ለምዓት ለሌ ጥሩ ተፈጻሚ ከዚያ ለተመሳረቱ:: ጥሩ
አገልግሎት ተኩነጥሮ እና ለተመሳረቱ ተፈጻሚ ከዚያ ለተመሳረቱ:: (2521-2527:
2533)

ዓስራይ ታእዛዝ
“ዘመስቀል አይተዳለ”

- 531- ዓስራይ ታእዛዝ እንታይ ይኩሉ:: እንታይ ይከልከል?**

ዓስራይ ታእዛዝ መመለከታ ተኂሳይ ታእዛዝ እና:: በውጭበት ለቦና
(አሳሰቦና) ፍጤት ለሌ ጥሩ ተጠሪ ከንውንን ሂደር ከይጊጋብር:: ፍጤት
ለሌ ተጠሪ ከንውንን ከንቆቻበት ከምዘለው ይኩሉ:: ከሌ ለሌዎን:: ጥሩ
አይጊጋብር ፍጤት ምዝገዴታር:: ከሌ ቅናዚ ከንቆቻበት ድማ የተከናዣ::
አብ በጽተና በፋይ ወደደን ማስረዳ እና ምዝገዴታር:: ጥሩ እና ለሌ
መጠን ሂደር ምባል:: ቅናዚ ይጊጋብር:: (2534-2540: 2551-2554)

532- ከርስቲስ “እቶም በመንፈል ዝኑታት ገኑና በዕግን እቶም” ከጠል ካለው ክብር እንታይ ይካተት?

ገዢታዊ አያሳስ ከርስቲስ የአዋርድ፡ ከበት ከላ-ን ከበት ከላ-ም ስባትን ጥሩ ከመርሃ ይካተት፡ ከበት ማረጋገጫ፡ ወንጻለዋ በበኩነት መንፈል ዝኑታት ከተርጉም እንታደክ ከይኑ፡ ጥሩበት አልፎ ከበት ምጥናቸው በደንብና፡ እበት ፍልዕት እግዢ እግዢ ከርስቲስ “በመንፈል ዝኑታት ገኑና መንግሥት ስማያት ፍልዕት፡ የበት ከርስቲስ “በመንፈል ዝኑታት ገኑና መንግሥት ስማያት ፍልዕት እቶም፡ በዕግን እቶም” (ማ. 5,3) በሌላ ከተሰራው በዕዳና ተቀራዩና፡ (2544-2547፡ 2556)

533- አንበብ ሂደርታ ወደሰብ እንታይ ከኩውን አለው?

እኔ አንበብ ሂደርታ ወደሰብ የአምስክ ምርከይ ከኩውን ይሞላኝ፡ “የአምስክ ከርሳ እኩል እየ!” ከዘጋጀ ምርከ፡ ሰብ በተጨማሪው ከቅዱ ወያ ይሞላኝ፡ አቀፍን ምለሽን ታስቦ ከርከብ የአምስክ እበት ምርከይ፡ በእኔ እበት ምለሽን ጥሩይ እየ ከመይ እምስክ ታስቦ የኩፍር እየ ፍጤርዎ፡ አለበለማዊ በበኩነት ፍቅር ዝማ የበት ገኑ ሁሉ ሪፖር ወተና ይሰከቡ፡ (2548-2550፡ 2557)

“የአምስክ ሂደሩ፡
ከተቱ ከእስበት በተከለው ማኅይ ከገር ሽቦ”
(ቀዢሉ ከርስቶስ በግል ነገ)

መ.በ.ኋይ ከተሰ

ጠለው ከርስቲያን

Φጥሮች ወገን

ጋለጊ እና ከርስቲያኖች አይወቻ

534- የለውት እንታይ እየ?

በለናና ፎጌ አምስክ ምዕራዊ፡ ወደ ደማ ምስ ቅጽኑ ካልማማነብ
አድሳይኑትና የአምስክ ለመኖር በጥቃቄሬብ እንቀጽዋዣ ቅጥረዋ ሪፖር፡
የለውት ይበባል፡ የለውት፡ ከጌ አምስክ ከዚህ ሆኖም የሰነድ፡ የለውት
ከርስቲያና ፍይ ይቀ እግዢ አብዛኛዎች ምስቱ አገኘ ስላም ገኩና አበዳም
እግዢ አብዛኛዎች አበኗ፡ ምስ ወደ ገኩና ከርስቶስ፡ ምስቱ አገኘ ለማቅረብ
ዘመናለ መንፈሰ ቅጽኑን ቅዱታውን ስይመት አለም ሪፖር እየ (2558-
2565፡ 2590)

ቀድማሪ ምዕራዊ

ገልጽት የለውት

535- ስለምታይ እየ ከተለ ስጂ የከፍል አድዋዣ (ዘመናለ)?

አምስክ፡ ብቻለ ፍጥረት ዓለም በፊል አቅርቦሙ ከጌ ወለካንቱ ፍጤር፡
ድጋል ወ-ድቃቄት አዲም እውን እንተኩና፡ ስጂ አበኑ፡ ፎጌ ሁሉም አድዋዣ
አምስክ ማረጋገጫን ይገልጻ ስለጠኑበር፡ የአምስክ ከዚህ ፍጥረኑ ምናላጥ
አየቃረጋና፡ ከተለ ማረጋገጫት፡ በፍጋይ ደማ መለኑ ታሪክ ደንብት
ከርስቲያና፡ ስጂ ማረጋገጫ አምስክ ከዚህወለም ይሞላከሩ፡ ከይኑ ማን አምስክ
እየ ቀቆዳምኑት የእናወሻዎች ስጂ በፊልውት ምስቱ ምሥጠራዊ ገኩና ሪፖር
በቀጽልኑት ዘመናለ፡ (2566-2567)

ገልጽት የለውት አገኘ በፈጸመ ከዚን

536- አበርሃም አበነት የለውት ገኩና በፊልው እየ?

አበርሃም አገኘ ቀቆማ አምስክ በእምነት ስለዝተተዥነት፡ የአምስክ
ስለዕስምዎን ስለዝተተዥነት፡ የስተ አርአያን አበነትን የለውት እየ፡ የለውት
አበርሃም፡ የምናግኑን ተተጠበረ ቅልበ እየ፡ ከመይ አገኘ ገዢ ፍ-ጥናውን
እንተኩና፡ አምስክ አገኘ ቅል እመ-ን ከዚህወለም አበርሃም አመና፡ በዘመናለ
አበርሃም አገኘ ይጋኙና ከለው አምስክ ከዚህ ሁኔታ ተመሳለ በፊአ፡ መደበ
ምስ ገለጋለ ደማ ምኩናቱ ተጠካተኝታት በዘመናም ተስፋ የለውት ገዢ፡
(2570-2573፡ 2592)

537- መ-ሳ ከመይ ገዢና ይጋኙ ነበረ?

የለውት መ-ሳ፡ አርአያን አበነትን ተመሳለው የለውት እየ፡ አምስክ
ንመ-ሳ ከበኑ አነድድ ማን ከአ አይሁምም አነበረ ቅዱታውጥ ምስ ተደሆኑ፡
መ-ሳ ምስ አምስክ የወቅሁ ገዢን በቀጽልኑትን “ስጂ ምስ ፍ-ጥናውኑ
ከዚህወለም ...ንጂ ገንጂ ይጋኙ ነበረ” (ዘመናም 33,11)፡ ከበኑ ምስ
አምስክ በግብር አነበረ ቅዱታውጥ፡ መ-ሳ በትብዓት ምኩናቱ ስተዘበ
ከመፈልጊ ተይለ ሪፖር፡ የለውት መ-ሳ፡ ፍይቱ እንከ መንገዶች ገኩና

አማልኝነት ገዢታና አያስተኛ ክርስቶስ ቁጥሮ-ግልጽት እኩ:: (2574-2577: 2593)

- 538- ስብስ በተ መቅደሰን የለውትን የገመን አብ በሌደ ካድን ክመድ ነበረ? አብ ተስፋ ድሳላ ማኑደር አምሳኝ ነበረ ይጋኙን አባን በተ መቅደሰን፡ በመረከት ዘስፋ ነበሩ ነገሥታት፡ የለውት ስብስ እስራኤል ፕሮግራን ማብ በሌን፡ ክብካዱ ነገሥታ አብ ደዋት ነበረ፡ እዘ “ከም ማረጋገጧ ልቦ አምሳኝ” ይከየድ ነበረ የገመን ደዋት፡ ምክንቱ ስብስ ነገረ፡ የለውት ዘስፋ ነበረ፡ የለውት ደዋት፡ አብኩ ዘበየሁ የገመን ገዢታና ነበረ አምሳኝ በፍቅር ተስፋ ምግባር አብ ተስፋታት አምሳኝ እምነት ምስናር፡ ተስፋታት አምሳኝ ምቅባልን ነበረ፡ (2578-2580: 2594)
- 539- አብ ተልእኩ ነበየት የለውት እንታይ ግዢ ነበር? ስብስ በሌደ ካንሰሳን ክአምናን የከመኩር፡ ነበየት አብ የለውት እያጻ ሂይልን በርሃንን ቤረኩት ነበሩ፡ ምስ አምሳኝም ጉድቸው ይሰራ ምብል፡ ምክንቱ አገዋጥም የሚልኝና ምስ አምሳኝ አብ ቤጋርም ጉድቸውታ ቤረአይወም ቤሰምዕወም ይማማ ይሰብከለሙም (የመአለፈፋለም) ነበሩ፡ እልያብ አብ እቶም ገጽ አምሳኝ ዘይደየ ነበሩ ነበየት እኩ፡ የለ አብ ይበረ ቁጥሮለም “ምሳሽ ማኑ እ አምሳኝ ምሳሽ ማኑ!” (1ኛ. 18,37) በሌላ ለለዘለመኩ፡ ስብስ ተሞብር አምሳኝ ተስብስ ክምባብዳኩ ዓብ እምነት አምሳኝ ክምባብዳለሁ ገበረ፡ (2581-2584)
- 540- አገዳስነት “መዝሙር ደዋት” አብ የለውት ክሳብ ክንደረ እኩ? መዝሙር ደዋት አብ በሌደ ካድን እኩ፡ አለበለ ፍጽምና በለዋ የለውት እኩ፡ አብ መዝሙር ደዋት፡ ቀል አምሳኝ የለውት ወቆብን ይከመ-ን፡ እዘ፡ አብ ሚ ፍጥረትን አብ ታሪክ ይገኙትናን ዘተፈጸመ ይገቀታት አምሳኝ ቤጋልጋ የለውትኩ፡ በአስተኞች መንፈሰ ቅዱስ ተደርሰ፡ በስጋጭውን ማኑበረውን የለውትውን ክኩውን ይከልል፡ ክርስቶስ መዝሙር ደዋት እኩውን ይከልል፡ ክርስቶስ መዝሙር ደዋት እኩውን ይከልል፡ ውስጥ ይገኙ፡ ፍጽምና ይማማ አልበበ፡ ለሌላ ለመሆኑ የለውት መዝሙር ደዋት ቅኑድን ነጋን የለውት በተ ክርስቶሬን ክይና፡ አብ ዘተፈጸለሁ ተነጋጭትን ቤቱ ዘዘር ክርስቶሬ ለበት ቤረማማዕ የለውት ክኩ፡ (2579: 2585-2589: 2596-2597)

የለውት፡ በክርስቶስ በምልአት ተገልጻን ተነበረን

- 541-ገዢታና አያስተኛ ክርስቶስ አብ መን እኩ የለውት ተማሬኩ? ክርስቶስ ክም ስብስ መጠን፡ አብ አድአ እናና እግዢአትኩ ማርያምናን አብ ተመራት ዲበረ-ወያንን የለውት ተማሬኩ፡ እንተኩኩ ማን ገቢ ክለበለማዊ ወቆብ አምሳኝ ለለዝኩ፡ ምንጩ የለውቱ አገብ ምሆጠራዊ ክኩ፡ በቀድስነቱ ተስተና ተደረኩ፡ እኩ ፍጽም ገኩነት ወለዳዊ የለውቱ ዓብ አብአ አስረገ፡ (25599-2620)
- 542- ክርስቶስ መእስ እኩ ቤፈለ ነበሩ? ክርስቶስ በዘተኩ ቤቱ ይፈለ ክምባብዳለ ወንጻል ይገልጻልኩ፡ በሌይ-ቸውን ክይተረፈ ዘበየሁ ክይና ክፈለ ይመርሱ ነበረ፡ ዓቱ ክኩ ዓይ አዋጅሱ፡ ወጥንን አገዳስነት ተሞብር አብ በቅድመ-ወቂቱ የለየ፡ ዘተ በዘዋዋሪ ፍቃድ በቀዳልነት ምስ አብአ ስብስ ለለዝኩ፡ መለእ ስይውቱ አዋጅሱ የለውት እኩ ነበረ፡ (2600-2604: 2620)

543- አብ ስምምነት ከርስቶስ ክመድ እለ ይለየ?

ገመድና አያዲስ ከርስቶስ አብ ቤተሰማኑ ጽዜሮ ቅዱት አብ ተከሣሽ ገዢ አዲለምንና አብ መስቀል ተሽንከር ካለው ቤተካረቦን አዲለምን፡ ወልደዋቅ ይለመቱ ከሳይ ከንዳይ ዓማች ከምባነበረ ከገልጻልኝ ይከናል፡ ከርስቶስ ገመድኑ ፍቃር አምስክና አብ መፈጸምታኬ አብቃ኏፡ ከላ ይር ወቅድበ፡ ከላ ለመኖታትን አማልኝን ታሪክ ይገኘትኝ አብ ብሔራ ቤተሰማ፡ እነዚህ አብኩ የቅርቡ፡ እግዢአብከር አብ ይሙ፡ ቅዱቱ አብ ቤተሰማ፡ እነዚህ ታሪክ ይቀበለሁን ይመምሩን፡ (2605-2606፡ 2620)

544- ከርስቶስ ክመድ እልኝ ትኩረት መሆኑ?

ገመድና አያዲስ ከርስቶስ “አቦኝ አብ ስምም እትነበር” እናበልኝ ጥራይ አይከነስ፡ በግብርውን አገባብ ይለመት መሆኑ፡ ከምዘ እሉ እምበእርከለ ከርስቶስ ትኩረት ይለመት ጥራይ አይከነስ፡ በአቅ ትኩረት እንታይ ከምዘድልየኝ ገላጋልኝ፡ ገላጋልኝ ቤተሞተር እነዚህ ቤሌዕቦ ተማሳረት እያም፡ እኩ መንግሥቱ አምስክና ጥራይ ብረል፡ ገላጋልኝ ከምእንምሁር እንበረኝ፡ ገልፎና ለበ ምጥራይ ካለው እኩ ቤሌመዓኝን ቤርድአኝን ከምንጥምት እንበረኝ፡ ተባዕ ወልደዋቅ እምነት ምስክር፡ ገና ተከተልቱ ከርስቶስ ገላጋልኝ አብ ፍተናታት ቤድኝኝ፡ ገቁቀት ምዝሙር፡ (2608-2614፡ 2621)

545- ይለመትኝ ክመድ እሉ እድማዊ ይኩውን?

እነዚህን ይለመትኝ ምስ ይለመት ገመድና አያዲስ ከርስቶስ በእምነት ሲለዕጽንበር፡ እድማዊ ይኩውን፡ ማስ ከርስቶስ ይለመትኝ ክመድኝ ምስ አብ ፍቃርዕዋዊ እድኑት ይፈጥር፡ በስምዘ መንግሥት ለመኖታትኝ ገአምስክና ንቅርቡ፡ አምስክና ይሙ የሥምረልኝ፡ “አገልብኝም ምለእኩ ምእንቱ ከኩውን ለምኑ፡ ከተረክቡ ይሙ እኩም” (የአ፡ 16,242)፡ (2615-2616)

546- ማርያም ክመድ በላ ትኩረት ነበሩት?

የለመት ማርያም፡ በእምነትኝ፡ በተጨማሪነትኝ ወፈልግ ገዢ ሪፖርት ነበሩ፡ እኩ እኩ ከርስቶስ ብኩነት ማርያም “አድስ ሂዕዔ” እኩ፡ ገና “እኩ ሂዕዔ” ሲለዝኩነት፡ ምእንቱ ማርያም እድገይነትኝ ከላ ለበ ስብ ስወዳ ትኩልን ተማልኝ፡ (2617-2618፡ 2622-2674፡ 2679)

547- አብነት ይለመት ማርያም አብ ወንጻል እለው?

ወንጻል፡ በዘይቤ አብ መርሃ ቅና ከገልጻ እንበረኝ ምምለድ (ሁለምን)፡ ቀንቱ ይለመት እግዢአብኑ ማርያም የቅርቡልኝ (ለ.ቁ. 1, 46-55)፡ “እኩዕ ገአግዢአብከር ተዕብጥ” አብል ይለመት እግዢአብኑ ማርያም፡ መዝሙር ማርያምን፡ መዝሙር በተ ከርስቴሮን እኩ፡ እነዚህ ይለመትኝ፡ ተስተናት አምስክና በምፍቅም፡ ትኩበት ይኩታት ከወጤ ሲለዝኩነት፡ አብ ለበ ይኩታት ቤኩረግ፡ ትኩበት ብተካውሮ ዓይ ምስናና ይለመት እኩ፡ (2619)

የለመት አብ ክመድ ከርስቶስ (በተ ከርስቴሮን)

548- እቶም አብ አያዲስልም ብኩነት ቅድመት ከርስቴሮን ክመድ እሉም ይገልፋ ነበሩ?

አብ መጀመርያ ምዕራፍት መጽሐፍ ግብረ አዋርያት ከም እንደከበ፡
እቶም በመንፈሰ ቁጥብ ይለው ነተማኑ ቁጥጥት ክርስቲያን
አዲስአበባን እቶም አመንትን “በተምህርቱ አዋርያትን የበይም
በምንበርን በምቻራለ እንገኛን በፊለትን ይኝም ይገበሩ ነበር” (የ.አ.
2,42)፡ (2623-2624)

- 549- የደ መንፈሰ ቁጥብ እብ ይለው በተ ክርስቲያን እንታይ እያ?
እቱ ወጪዎች መምህር ይለው ነተ ክርስቲያን ብኩስ መንፈሰ ቁጥብ፡ ይበተ
ክርስቲያን እብ ስይመት ይለው የዕብያ፡ በተመስጠን አድነትን ዓይቴ
ዘይበሻ ዓማካኝ ምሠጠረ ክርስቶስ፡ በቃልነት ከምትጥ኏ል ይገበሩ፡
ስላሴ እብ አርባር ቁጥብ መጽሐፍን እብ አዋርያዊ ያርሳቀትን ተጽሕፈ
ዘለው ዓይነት ይለውታ፡ ስጋዎን ወግዛዎን ይለውታ ክርስቲያን ከይተ
ይተርፍ፡ (2623፡ 2625)
- 550- ቅንኙ ዓይነት ይለው ክርስቲያን እያናይ እያ?
ቅንኙ ዓይነት ይለውታ ክርስቶስ እሴ በስዕብ እያ፣ በራሱ፡ ስግድት፡ ዓይ
ልመናን አማልናን ይለው፡ ዓይ ምስጋና ይለው፡ ይለው ወቅለ፡ ከሉ ዓ
ይነት ይለው መርሱ ክርስቶስ፡ ይለው መሥዋዕቱ ቁጥብ ቁርባን ማለት
የለው ቁጥብ እያ፡ (2643-2644)
- 551- ይለው በራሱ እንታይ እያ?
ስብ ከብ አምስት ሆኖም ምስተቅበለ፡ እሁዱ ምሳሽ፡ በራሱ ይጠናል፡
አምስት አቅራቢው ሰላዘባይናን፡ አኩዎን ሰላዘባይናን፤ በዝተፈለያ
ሀምሳቱ ሰላዘባይናን፡ አኩዎን ሰላዘባይናን፡ ብስኩ ታክምናን፡ (2626-2627፡ 2645)
- 552- ስግድት እንታይ ዓይነት ይለው እያ?
ስብ እብ ቁድሚ እቱ ሚለብ ቁጥብ ብኩስ አምስት ክንብርከስትን ከሰግድን
ዘለው ተግኝነቱ፡ ይገልጻ፡ ፍጤር ምስኩ ይእመን፡ እሴ ከእ ዓይድት
የለው ይጠናል፡ (2628)
- 553- ክንዳይ ዓይነት ይለው ለመና ክህላ ይከናል?
በቀድሞነት ክንልምን ሰላና ምጽሕት መንግሥቱ አምስት እያ፡ ከምአውን
ምስረት አምስት ክንልምን ይከናል፤ በአምስትን ተስተና ድማ ዘድልና
መንፈሰው ይከናል ሚጋዊ ሂረጋታና ሲኖርሙላና ታክምናን ክንልምን
የከናል፡ (2629-2633፡ 2646)
- 554- አማልናነት እንታይ እያ?
ንግድ ዘይከና ይከናልት በልኩ፡ ከብ ማልኩ አካል ገለ ነገር ምልማን፡
አማልናነት ይጠናል፡ ከምቱ አየሰብ ምስኩ ከሉ ስጋዎ ዓይም፡ በፍሌድ
ድማ ምስኩ፡ ይጠናልና እብ ቁድሚ አብኩ በማለድ፡ ከምአውን
ንእና ይለው አማልና ምስክንገባር ታክምና ሰመሰል፡ ምስኩ ድማ ታክበር፡
የለው አማልናነትና የን ዘጋእትናውን ክአቀፍ ክኩዎን ይጠናል፡ (2634-2636፡ 2647)
- 555- የብ አምስት ይለው ምስጋና ተከናወል እና ክዬም?
ነሉ ፍጤኔታ ይከናልና ምስኩ ይጠናልና ምስጋና ክኩዎን ይጠናል፡ በተ
ክርስቲያን በዘይምቀራለ ታክምና አተመስማሪው መሥዋዕቱ ቁጥብ በምዕ
ራዕ እያ፡ በመሥዋዕቱ ቁጥቡ፡ ክርስቶስ ብዚተ ክርስቶስ እብቱ ብኩ
ንእና በቅርቡ ዓይ ምስጋና ይለው ክምትናበባር ይገበሩ፡ (2637-2638፡
2648)

556- የሰውት ወርኩሉ እንታይ እያ?

እግዢ.እባክር በአቃቄ አምስክ የሚኑ በቅጥታ እንእመነለ. መንገዶች በየሰውት ወርኩሉ እያ፡ አብ የሰውት ወርኩሉ በማධረሻ ካልፎ አይጻግደለን፡ ገዢ ስሳድ ለሰዳናውን ጉዳማግኘ ጥሩይ ጉዥድሮ፡ ጉባምር፡ ጉዳኬ ጥሩይ ነምልሽ፡ ሰላሁላዊኬ ካመሰማዣ፡ 2639-2643፡ 2649)

ከልኩይ ምዕራፍ

ተወካቻ የሰውት

557- አብ የሰውት፡ ተወካቻ እንታይ አገባበነት እለው?

አብ በተ ክርስቲያን፡ መንፈሰ ቅዱስ በቱ አዲዣ ገዢነ ተወካቻ እያ
ነቶም ይቁ አምስክ ገዢነ ክርስቲያን የሰውት በምህርም፡ የሰውት ወጪጥዋ
ለምዓትኩ ፍይ ሲፈጻሚ ማንድበታዊ ክመተት ጥሩይ አይከነን፡ የሰውት ፍይ
እተምክር መንፈሰዎች ከነታት መጽናፍትኩ ሂደሳትን ይቀተት፡ ጉዳኬውን
በተመሰጠ ከተወዘገበ የድለ፡ (265-2651)

ምንጫ የሰውት

558- የምቻታት የሰውት አያኖት እያም?

ምንጫ የሰውት፡ ቅል አምስክን ለመርጫም በተ ክርስቲያን ጥ መንፈሰዎች
ቋይሳትን፡ መዓልታዊ ከነታት ስይመተኞን እያም፡ እኔ “መዘና አይበለ-
ፍልበት” (፳፮. 3,8) ክርስቶስ በሰንቅድ፡ ቅል አምስክ ይጠናል፡
ንምሠጠረ ይገኘነት አሆበን፡ ክወን በግብርን፡ ካቡሥርን፡ ለመርጫም በተ
ክርስቲያን እያ፡ ጉዳማግኘ ከንድከበለ እንክናል አገባብ ከእ አብ
መንፈሰዎችን ቋይሳትን መዓልታዊ ከነታትን እያ፡ (2652-2662)

“እ ገዢታይ እረተውካ እያ፡
አንተ ይጠና ጥሩይ ይሙ እልምኑኩ፡
ንዘላጋለም ከምዘናቸዴኩ ማጠረኩ፡
አብ ነፍሰውከፍ ካልካት መልካበ
“እናቸዴኩ እያ!” ከተባል እንተዘይከለት፡
ከንድታ በተገኘበለ ገዢ ከንድኤ ለጠይ
“እረተውካ እያ!” በሌ ከድግመልካ እያለ.”
(ቅዱስ የአንድ ማርያም ሰ.የነይ)

አገባብ (መንገዶች) የሰውት

559- አብ በተ ክርስቲያን በተፈላለየ መንገዶች ወይ አገባብና የሰውት እለው?

ገተፈላለየ ታሪክውን ማንበረውን በሀሳውን ከነታት ሰላሁለ፡ ገተፈላለየ
መንገዶች የሰውት ክህል ፍይ ግድን እያ፡ እነዚ ገተፈላለየ መንገዶች
የሰውትኩ ማን ምስታ አዋርያዊ ገዢነ እምነት አይማማቅኩ አይሰማማቅኩ

ምናራድ (መመያ ምግባር) የይ መሃድ አካል በተ ከርስታያን አገኙነት እየ፡ ገዢት ነጥበትን መማህራን ተምህርት ከርስታያን፡ ዘተፈለያ መንገዶች የለውትን ተጋጥሮ የለውትን ታክክለኛው ከምህሩ ይጠላም፡ እነዚያ የገዢ የከርስቶስ በአምስትን ምምልከትን ከኩም-ን አለም፡ (2663)

560- መንገዶች የለውትና መን እየ?

እነዚያ የለውት ታክክለኛው አብ እየ፡ የለውትና የገዢ አምስት በረከሰ ማን፡ ወለ እንተዘረዘሩሙና፡ በስም ገዢታና አየሰሳ ከርስቶስ ምስክንቻለ ተረጋግጧል እየ፡ ስለዚ መንገዶች የለውትና ከርስቶስ ባዕሉ እየ፡ ከርስቶስ ስለ ሂደት በለበት እየ መንፈሰ ቅድስ “አቦና አብ ስሜ እትነበር” እናበልና ከንዳለ በመሆና፡ በዚ ምክንያትና እየ ከርስቶስ ምስክንቻለ እናበልና ተረጋግጧል “በስም ገዢታና አየሰሳ ከርስቶስ” እናበልና ከድምድም፡ (2664፡ 2680-2681)

561- ጥሩ መንፈሰ ቅድስ አብ የለውት እንታይ እየ?

መንፈሰ ቅድስ ወጪዎች መምህር የለውት ከርስታያን እየ፡ ከመይ ታክክለ “ከመይ ከንዳለ ከም በግበሩ አይጠልልጥን አኞ” (ይመ 8,26)፡ ስለዚ “ንኩ መንፈሰ ቅድስ!” እናበልና ከነዚያ ስለ ሂደት ከንዳምናን ከንዳውያን በተ ከርስታያን ተተወቃድ፡

562- ገዢው አኞ የለውት ከርስታያን ማርያምዋ የለውት እውን እየ ታበል?

ማርያም በፍልዚ በበለ መንገዶች ምስ ተማሪር መንፈሰ ቅድስ ስለዝተቀባዩረት፡ በተ ከርስታያን ታክክለኛው ተቆለ፡ በተ ከርስታያን፡ ምስም ፍጽም-ቱ የለውትና ተሽነት ማርያም ገዢታ ከተከበርና ከተኩውያን ተቆለ፡ ካቱ መንገዶች አምስትና፡ መንገዶች እኩ እንከ መንገዢናን ተሽነው ወደ እትጠልልና ማርያም እኞ፡ (2673-2679፡ 2682)

563- በተ ከርስታያን ከመይ አገልግሎም ተቆለ?

“በለም ታክክለ እ ማርያም” እናበልት በተ ከርስታያን የገዢ ማርያም ተቆለ፡ በሄ የለውት እነዚያ እኞ በተ ከርስታያን አማራይነት ማርያም ተልሆነ፡ (አብ ሂደት ለተን) የለውት መቀኔር፡ (አብ ምስረቻዊት በተ ከርስታያን) “አከተለቻስ” “ጥራከለለስ” ከርስቶስ፡ ወጪዎች የለውት ማርያም አለው፡ (መልከሻትን) ወጪዎች ማርያም አብ ዘተፈለያ አጠቃቃ ከርስታያን እውን እለው፡ (2676-2678፡ 2682)

አጠቃቃን አርአያን የለውት

564- ቅድስን ከመይ አለው አየሁ አጠቃቃን አርአያን የለውት በኩኑና?

ቅድስን ጉዳኑ አጠቃቃን አርአያን የለውት ይኩኑና፡ ምስክንታናን ምስክንት መለኩ አጠቃቃ ወለም፡ አብ ቅድመ ቅድስቱ ሂሳብ ከዚያም ከማልኩልና ንልምናም፡ ቅድስን በአማራይነቶም፡ አብ ፍቻዊ መደበ አምስት እኩ በበለስ አገልግሎት የወቀቶ፡ አብ ለተኩ ቅድስን ስለንአምና፡ አብቱ ነውኩ ተሸኑ በተ ከርስታያን፡ በስለውት ከንጻበርና የለውት ከንጻበርና ሰስተምህራና፡ ዘተፈለያ ዓይነት “መንፈሰው-ኩ” ዓንበሱ አለው፡ (2683-2684፡ 2692-2693)

565- ከመይ አልና አብ የለውት ጉዳዢ (ምጽለይ ጉመኝ)?

ከርስታያን ስድራቤት እታ ቅድመዚቱ በተ ተምህርቱ የለውት እኞ፡ ከርስታያን አብ ተሽነው ስድራቤት መዓልቱ መዓልቱ የለውት ከጠወተር፡

በተ ከርስታምን አጥብቃቸው ትለሁ፡ ከመይ እባ ስድራቤት እና እኩ ቁልማዊ
ምስክርነት ሲሆዎት ይለውት ከርስታምን በዚህበት ትምህርኑ ከርስቶስ
ምኑውታር፡ እባ ጉዢለ ይለውታት ወይ እባ ማሳጠረት ምጽንባር፡ እኩ
ነፍሰ ምኑባ፡ እባ ሲሆዎት ይለውት ፊንዘቱ እያም፤ እባ ይለውት ከምንጻበ
ድማ ይገበሩና፡ (2685-2690፡ 2694-2595)

- 566- የገለጻት በአዲስውን ቤታታት አየኖት እየም?
እባ ኮላ ቤታ ከንጂለ ታክክል፤ የገለጻት ቤታ ምምርና ግን ተከሳሽ እና፡
ንለሙርጻም ይለውታን ሰጋድት ቁልማ ቁርጥንን ቤተ ከርስታምንን እኩ
ዘበለስ ቤታ እና፡ እባ ሲሆዎት ይለውታና ታክንዋሚበሰል በአግባብና መካናት
አካም በሰበሰ ከኩና ይክክለ፤ እባ ጉዢ የገለጻት እልና እንተባህለ ፍሰድ
ቤታ፡ ቤተ ይለውታ፡ ጉዢትን ያጠርታትን፡ (2691፡ 2696)

ማልኩ ምስራቅ

አቤዎት ይለውት

- 567- መሳሰ እና ከንጂለ በግብኬና?
ከላ ገዢ ከንጂለ ይግብኬና፡ ቤተ ከርስታምን ግን መእመናና ከየቁረዳ
ምኑትና ከፋይ ወሰን ገዢ መዳግትለው እና፡ ገዢ ከእና ጉባዢን
ምሽትና፡ ቁልማ በልደን ይሰራ በልደን፡ ከምኑውን ሰጋዢትን ዓይደቱ፡ በግ
ገትና እባ መሥዋዕቱ ቁልማ ከሳተኞችና መቀዳሚያን፡ ይለውት ሰዓታትና
ከተወቻትና ትዕድም፡ (2697-2698፡ 2720)

“ከብቱ እነሰተንፋዕ ሂዕ፡
በዘመና ታክምግኑ ከንጂከር እድገቡ እና”
(ቁልማ ከርስታምን)

- 568- ከንደረ ዓይነት አፈጻጸም አገልልኝ ይለውት እሉና?
አቤዎት ይለውታና እንገልልኝ ለለሳተ ዓይነት አገቦብ ከምዕስሎ ትወራዕት
በተ ከርስታምን ይጠበር፤ ቅዱዊ ወይ እኩአዊ ይለውታን፡ እስተንትና ወይ
ሰለውት ገለናን፡ ይለውት ተመስጠን፡ መዋረት የይሁ ለለሳተ ዓይነት
አፈጻጸም ይለውት ሁድሻትን እርምበ ለጠን እና፡ (2697-2699)

አገልልኝ ወይ አፈጻጸም ይለውት

- 569- ፍይ ቅል ይለውት ወይ እኩአዊ ይለውት እንታይ እና ፍልፍኑኩ?
በቅልዊ ወይ እኩአዊ ይለውት ሥርዓ እባ ፍይ ወጪዎች ይለውት ለበና
ይሳተና፡ እኩ ተለዋለ ወጪዎች ይለውታውን እንተኩኑ በዘይ ቅልት ወይ
ዘረግ ከግለጽ እይከከልን እና፡ እዚ ከኩ እኩ በዘየገድስ ይለውት ከበለ ለማቅ
ከኩዎን አለዋ፡ ከርስቶስ በጀለውት “አሁን በበለማያዣ” ቅልዊ ወይ እኩአዊ
ሰለውት ከነበረሰ ከምዕስና ወሔራና አለ፡ (2700-2704፡ 2722)

- 570- እስተንትና ወይ ፍይ ገለና ይለውት እንታይ እና?

እብ መጽሐፍ ቅዱስ ከብ ዘሎ ቅል አምሳሽ ተበረሰድ፡ ወለጻት ብተካውላ
ናይ አንጻል አስተኛትና፡ ወለጻት ገለና ይበሃል፡ አንጻልናን አሳቦናን
ለምሳትናን አንቀሳቂል፡ አምሳትና ኮነመውቂ፡ ዓላማ ገለፋ ነውን ነው፡
እብ ምስጥብ ካርስቶስ ድጋይና በበርተናልና፡ ወለጻትን አስተኛትናን እያል
እዘ ዓይነት ወለጻት፡ ምስ ካርስቶስ ፍቃረዋዊ በገኩና አድነት ነገባደና፡
እብ መንፈሳዊ ገዢዣ እንደከሮ ቁጥማሪ ምስራናና፡ (2705-2708: 2723)

- 571- ወለጻት ተመስጠው ወይ ተመስጠው ወይ ወለጻት እንታይ እየ?
በፍቅር ዓላማ ተሞ/ብቂ አልካ በገሆነት ምስባብ፡ ወለጻት ተመስጠው
ወይ እንከሮ ይበሃል፡ እዘ ሆኖ አምሳሽ እያል፡ አባዕ እዋንበት እኔ;
ገለያይ ታክርስቶስ ጥሩይ ይደለ፡ ነፍስ ድማ እብ ተሳተኑ ቁጥናር መንፈሳ
ቅዱስ ተማሪ፡ እኔ ፍቃረዋዊ ገለና ድጋይ አምሳሽ ጥሩይ ተጥምት፡ አባዕ
ወቅቱዎ አምሳት ጥሩይ እያ ተንቀሳቂል፡ ቁልጻት፡ ተረሱ በግልጽ አይላ
ንግለጻት ተመስጠ፡ “በበጀት ከንኩ ምስ በፈተወካ አምሳሽ ገጽ ገንዘ
ትኑረበለ ወቅቱ እያ”፣ ዓማቂ ገለና ገጽምታ አስፈናሽ እየ ተጠል፡
(2709-2719: 2724: 2739-2741)

ቅልስ እብ ወለጻት

- 572- የምጽአይ ቅልስ ከድለ ሰላምንታይ እየ?
ሻለጻት ከብ ጽጋ ካመኝኙ ሆኖ እኩ እንደናገኝና፡ ዓላማ በወገናና ሪፖር
ገኩና ምሳሽ ከኝህበለ የድልያና፡ በዚ ምክንያትዎ እኔ ቤት ምስ ገዢ
ርእስ፡ ምስ ከባቢኬ፡ በፍቅር ድማ ልማት ምስባቡና፡ ከብ ለለጻት
ከዘኝበለው በከለለው ምስ ከጋብር ሰይጣን ከቁለስ አለው፡ እብ ምስባብ
መንፈሳዊ ገዢዣ እብ ለለጻት እንገብር ቅልስ አያቋርጋን እየ፤ ከመይ
ስብ ከምዘረዘሩበ እየ ቤት ምስ ከምዘረዘሩ እየ ቤት ምስ ከምዘረዘሩ፡ (2725)
- 573- እንዳር ለለጻት ሰላምንታት አለውද?
እው አለው፡ ዓላማ ተንቀሳቂት ሰላምንታት የጊዜ የጊዜ ይጊዜ፡ ለለጻት
ድማ መጥፋኬ ሰላም እየ ይጊዜ፡ የገዢ አገማምታ ለለጻትውን አለው፡
እናም ቤት የወቅቱ ዓንቀፅት ምስጋጠጥም፡ ወይ ብተሰራው ምስ መሰላው፡
ተስፋ ከቆርዳ ይከናለ፡ ነዚ ከተ መሰናናል ጽክንስባር፡ ተሳተኑ፡ ተስፋ፡
እናም የድልያና፡ (2726-2728: 2752-2753)
- 574- እብ ለለጻት ከጋጥሙና ዓንቀፅት አለው?
እብ ለለጻትና በተደረገሃኗ ከጋጥሙና ዓንቀፅት፡ እብ ክልሉ ምስከብዴ
(ምዝገባ) እያል፡ እዘ ዓንቀፅትዎ ቅልብና ዓባ አምሳሽ ጽዑፍተኩር
ይከልከለና፤ ለጊዜ/ቀልብና እበደ ከምዘረዘሩ ሰላምስተባውን፡ ወደፊት
ልጋብና ቅልብናን በተሳተኑ ዓባ አምሳሽ ከምዘረዘሩ አለው፡
መንፈሳዊ ድርቀትውን ተንቀሳቂት ሰላምንታት የከለታ ከድልዋ ይከናል እየ፡ ወለኩ
እንምዕሮ ምጽንናኩ ወይ ዓባበት አይገልወው አምስር፡ ነዚ ዓንቀፅትዎ
እንዲማር፡ በኢምነት ዓባ አምሳሽ ምስኩንጋር ጥሩይ እየ፡ ተሳተኑ
ምስክርናል፡ የሀዋሳትናውን ምእርፍብ ምስ እንሰሳን፡ መንፈሳዊ ተሆነት
የጥቀናና፡ እዘዎን ካደ ዓይ ለለጻት ዓንቀፅት እየ፡ (2729-2733: 2754-
2755)
- 575- እብ አምሳሽ ገዢዣ ወለጻዊ ተስፋ ከመይ ገዢርና ከነበረቸው ጽክናል?

አምስኑ የለውትና አይተቻልናን አልፎ ምስክንካሬበት፡ ወለዳዊ ታስፋና
አብ አድር ይወይቷ፡ ካብዚ ፊጥነህ ጽኑንላቅቷ፡ “ደገይ እኔ አብና
አልፎ እንዲውጥ አምስኑ ታክናፍጻም ደንና እንዲለ? ወይስ የለውት፡ ዓይቱ
ንዑና እንደልያ ነገር ታክናፍጻም እንተቀመለ መጠበረ እየ?” አልፎ
ንኩስና ክንአትት ይግባኝ፡ የለውትና ምስ የለውት ክርስቶስ
እንተተክምበሩ፡ ካብቱ ታክና የረሱ እንበለው ሆኖም በየምኑ ከምኑሁበና
ንፈልጥ እና፡ እነዚ ሁዋዚ ድማ ታልቦና ተፈጸመ መንፈሰ ቅዱስ እየ፡
(2734-2741፡ 2756)

576- አብ ገኻና እዋን ምጽሐይ ይከኑልኝ?

ዘለናየ ኮሙን ዓይቱ ንተንሥኤክ ክርስቶስ ኮሙን ስለዝኑ፡ ንተንሥኤክ
ክርስቶስ ዓይማ “ከሳሽ መወዳእታ ዓለም፡ ከዚ መቀልቱ ምስናም እየ”
(ማቴ. 28,30) ስለዝበለና፡ እወ! አብ ገኻና እዋን ክንጋለ ጽኑኬለ እና፤
ከመይ የለውትን ክርስቶስዊ ሲይወጥን አይፈለገን እየ፡ (2742-2745፡
2757)

“አብ ዘናው ከና አብ በአጋጣዊ በረት፡
ተደርጋምና ቅዱስውን የለውት ምጽሐዊ ከዚ ገኻና እየ፡
ከምኑውን አብ ዓይና እናናይግባዣም ከና እናይጥከም፤
አብ እንዲ መሰኑ እንጂ እናናይግባዣ፤
ከላይትኩም ከተኞለዋ ጽኑኬለ እናም”
(ቅድስ የአንድ አፈመርቃ)

577- “የለውት ሰዓት እየሰለ” በበኗል እንታይ እየ?

ገመታና እየሰለ ክርስቶስ አብ መወዳእታ ደረጃ (የለውት አመ-ሰ) አበረት
ከሁንታዊ የለውት፡ “የለውት ሰዓት እየሰለ” ተባሬለውን ይፍለጥ፡ እኔ ዓይ
አድና ከዚን ሌቀ ከሆኑ ገኻና ክርስቶስ፡ ካብዚ ዓለምዎ ዓይ አብኑ
ዘረጋጀለ ሰዓት፡ ማለት ሰዓት መሥወቃዣቱ ምስ ቅዱስ፡ ዓይ አብኑ አብ
ረት የለውት እየ፡ (2604፡ 2746-2751፡ 2758)

ከልኬ ወገን

ገዢታዊ አያዝ ከርስቲያን በመሆናን ዘለው

<p>አብድ አብ ስማይ እትነበር፡ ስምኑ ይመስጫን፡ መንግሥትኩ ተምኅኝ፡ ፍቻዎች አብ ስማይ ከምኑኩን አብ ጥናሪዎን ይሻን፡</p> <p>መግቢ ዕለተኛ ለመሆኑ ማስታወሻ፡ ንዘበደላፍኩ ይቻረ በለልፍ፡ ጉዳኖዎን ንዘበደላፍ ይቻረ ከም እንበለ፡ ኩባ ፊተኛ አይተኞቸውኩ፡ እንከብ ከፋሳ ይኩ እድገኑኩ፡ አማን</p>	<p>አብኑ በበመዋጥ ይተቀዱስ ስምኑ፡ ተምኅኝ መንግሥትኩ፡ መይኑ ፊቻዎች፡ በክሙ በሰማይ፡ ከምህ በጥናሪዎን፡</p> <p>ሰላም በለለዕለተኑ ሁበኑ የም፡ ገድግ ለኑ አብበኑ ወጪዎን፡ ከሙ ጉዳኑኑ ገናድግ ለዘዴበበ ለኑ፡ እታ-በኑ እግባኤ ወሰተ መንሰት፡ አብ እድገኑኑ ወባልከኑ እም ኮሉ እኩይ፡ እሙ ቤትኑ ይረዳ መንግሥት፡ ገዢል ወለበከተኑ ለዓለሙ ዓለም፡ አማን፡</p>
---	---

578- የለውት “አበነ በበሰማያቸት” ክበደ መሻ?

ከርስቶስ ከድል ምስ ሌሎች አደ ክብጥም ተስተልቱ የክርስቶስ የ“የለውት እንዳ መሆኑ” (ለ.ቁ. 11,1) በለው ክርስቶስ ድጋግጣ እና መተካለሁ ከይርከሮ ክርስቶስናዋ የለውት “አበነ በበሰማያቸት” መሆኑ ለመርጫዬ ተወፈቻ በተ ክርስቴያን፡ ከላ ገበ እኔ አብ ወንጻል ማቻወስ 6, 9-13 አለው ታዋስ እና ተወስድ፡

የለውት “አበነ በበሰማያቸት” ደማፍና ምለሳ ወንጻል እና

579- አብ መጽሐፍ ቅዱስ የለውት “አበነ በበሰማያቸት” እንታይ አገዳለሁት አለው?

የለውት “አበነ በበሰማያቸት” “ደማፍና ምለሳ ወንጻል እና” (ጥርጥልያኖስ)፡ “ምለሳ ፍጽምና አለው የለውት እና” (ቅዱስ ቅማዊ አለበት)፡ ምስቱ አብ ነው ዘተኞች “በዕቡኑታት” አገባ በመሳሰሉ ከይሩ፡ በየለውት መልካዎ ምለሳ ተሳካቶ ወንጻል ከጠቃልል እና፡ (2761-2764: 2774)

580- የለውት አበነ በበሰማያቸት “የለውት ገዢታ” ተባረለውን ይገዋል፡ ስለምታይ?

የለውት አበነ በበሰማያቸት፡ “የለውት ስንበት” ወይ “የለውት ገዢታ” ተባረለ ይገዋል፡ በፊለ ገዢታና አየርበስ ክርስቶስ ስለዘመሆኑ እና፡ (2765-2766: 2775)

581- አብ የለውታት በተ ክርስቴያን የለውት አበነ በበሰማያቸት እንታይ በተ አለው?

የለውት አበነ በበሰማያቸት እኔ በበላሽ የለውት በተ ክርስቴያን እና፡ አብ መለከታዊ አይወቻ ያቀ እግዢአብዕር ከምባኑኩድና ከምባትውለድና የምምልከት፡ እና የለውት እና አብ ሂርዓት ጥምቀትና “ይመሄበና”፡ የለውት አበነ በበሰማያቸትን ቅዱስ ቅርቡን ይመሳሰሉ እና፤ ከመይ አብ የለውት አበነ በበሰማያቸት እንቃርቦ ልመናታት፡ አብቱ ያደ ፍጤና በረከብ ታሪክ ደንብትና እና በምሥራት ገዢታና አየርበስ ክርስቶስ ጥራይ እና፡ የለውት አበነ በበሰማያቸት አገዳለ አካል የለውት ስንታት ክኩውን አለው፡ (2767-2778: 2776)

“አበና አብ ለማይ እኩንበር”

582- ከመይ ገርና እና በምለሳ ተአማንነት የገ እግዢአብዕር እና ከንቀርብ ገደፋር?

መድቡኑና ቤኩና ገዢታና አየርበስ ክርስቶስ የገ ቅድሚ ገጽ አብኑ ስለዘከትውና፡ መንፈሳ ድጋግጣ ያቀ እምሳኑ ከምናዕወን ስለዘጋበሩና፡ የገ እና ከንቀርብ ገደፋር፡ ከምባ በልና በገርህይናን ወለዳዊ በዝኑና ተአማንነት፡ ፍሰብ በዘላው ሪፖርትና፡ ተሳካት በዝኑና ተብጥትና፡ እግዢአብዕር እና ከምዘፍቅሩናን ከምዘለምዕናን ተአማሚናን የገ እና የጽለ፡ (2777-2778: 2797)

483- ስለምንታይ እና ገአምሳኑ “አብ” እንጠሌ?

እኔ ስበ ቤኩና ወደ እምሳኑ እና ስለዘገበወልና፡ መንፈሳ ድጋግጣ እና ስለዘፍጻወልና፡ ገአምሳኑ እና እልና ገዢው፡ ገአምሳኑ እና እምሳኑ እና

አልና ከንጂዥያ ካለው፡ ከሚ ገዢ በበተካደሰ አድርችት የብ ምሥጠና
ንእቱ፡ አባዎችን ከም ደቂ ዘከኑበር ደገይና የለዓልላልና፡ ስለ ወለጥ
ገዢታ እምበሳርከሰ፡ በወቅ ደቂ እግዢአብከር አብ ከምነስና ገልጻጥ፡
(2778-2785፡ 2789)

584- ለለንምቻይ አና “አቦና” እንበል?

“አቦና” በዘገበ ቅል፡ ምስ እምግኘ ፍጽም አድጋኩ ገዢና ሪፖር
ከምዘረጋጭና ይገልጻልና፡ ነብ ከንጂል ካለው ምስ ወቅን ምስ መንፈሰ
ቀድስን ነምልኩን ዝስጠራን፡ ቤትና ምስ ከርስቶስ “ናቱ ስጋበ” አና፡
ገዢ ደማ ሲሸጊ ምስልጻለምን “አምግኘና” እየ፡ በተ ከርስቶስን “አድ
ልብን አድ ቁጥጥር/መንፈሰን” (ማ.አ. 4,32) ተይ አለዋና በዘመት አገዋጥ
ብታፊ/አድነት ለለዝኩነት፡ ከልና በአብር “አቦና” አልና ገልኩ፡ (2786-
2793፡ 2801)

585- “አብ ሰማይ እኩለበር” ብበል መግለጫ ታርጉሙ እንቻይ እየ?

እዚ ክብ መጀመሪያ ቅድስ ባተውሰድ ቅል፡ በታ በይከለስ፡ ከነቻቻት ሁሉውና
እየ በገልጻ፡ እምግኘ ከኬውን ለዕለ ከሚልን እየ፡ እዚ ቅልሁ፡ ከበርን
ቀድስና እምግኘ ይገልጻ፡ ከምአውን ለለዋ እምግኘ እብ ለበ ቅዱቻት
ሰባት ከምዘለው የመልከት፡ መግግሥት ሰማያት ወይ ገዢ እብ፡ ቤትና ገዢ
አብ ምድር ከለው በተስፋ ሂደር እኩለልና ጉዳይ አለው ማርና እየ፡
አብና ምድር እዚ ከለው “ስዕወተና ምስ ከርስቶስ እብ እምግኘ
ተሰዋረ” (ቆ.አ. 3,3) ለለዘለ፡ ቤትና ይር አብኑ እኩለር አለው፡ (2794-
2796፡ 2802)

ሻጋዢት ለመኖታት

587- “እለዎት ገዢታ” እንቻይ የጠቃላል?

እለዎት ገዢታ ገአግዢአብከር አብ በቅርቡ ሻጋዢት ለመኖታት በሁለ
እለዎት እየ፡ እተን ለለስተ ቅድሞት ለመኖታት በዛዢ ከተ
እግዢአብከር እምግኘ ለለዝኩነት መለከታውያን እየን፡ ቅድሚ ከሚ ነቱ
እፍቅረና ምስከባቢ በካቂ ፍቃር ተግባር እየ፡ እዘን ለለስተ ቅድሞት
ለመኖታት፡ ገአምግኘ በዛዢ እኩለ ሻጋዢት እንቻይ ከንካቶ ከምዘለው
ይገልጻ፤ ቤት ደማ፡ ስሙ ከቅድስ፡ መግግሥቱ ከተመዶለ፡ ፍቃጥ
ከፍጻም እየ፡ እተን ከለዎት እርበዕት ለመኖታት በዛዢ ሻጋዢን
አይገኙትናን እየን በገልጻ፡ ቤቱ እብ ምስከራት ገዢና እምግኘ፡ ገአምግባር፡
ከምከራና፡ እብ ፍተና ገአምግባር፡ ክብ ከፌኑ ደማ ገዢና ገልምና፡
(2803-2812፡ 2858)

588- “ስምኑ ይመስጥናይችል” ማለት እንቻይ ማለት እየ?

ስም እምግኘ ምምስጫን ማለት ቅድሚ ከሚ፡ እምግኘ ቅድስ ከምነስና
ምእማን ማለት እየ፡ እምግኘ ስሙ ገለጻ-፤ ስጋበ እስራ-እል
ደማ፡ ገአግዢአብከር እብ መንገለ- በኋብር ከም ቅድስ ስጋበ ገአ-
ክሙ- ነገር፡ (2807-2812፡ 2858)

589-ስም እምግኘ በእናን በዓለምን ከምስጥናይችል ከመይ አሉ እየ?

ነቱ “ንቅድስ ከገዢዎና” (1 ተብ. 4,7) እምግኘን፡ ገለሙን ምቃዬ
ማለት፡ ፍይ ተምቃት ወፈለምና ገመሳኔ ስጋዢትና ከምዘነቃቃው ምግባር

- ማለት እኩ:: “ሰምኑ ይቀዳስ” ከንበል ካሉ:: በአይወጥና በፊለጻናን
ስም አምሳሽ ገዢነት ስብ ከፍለጥን ከቍዳደን ዘልምን:: (2813-2815)
- 590- በተ ከርስታያን “መንግሥትና ተምህኑ” ከንበል ከነ እንታይ ማለት
እኩ?
- በተ ከርስታያን “መንግሥትና ተምህኑ” እንከተበል:: ተስቦረ ሲፍላም
ዶግማይ ምጽሑት ከርስቶስ:: መንግሥቱ አምሳሽ ዘለሙኑ ተልምን::
ከምኑውን አበበ ዘለምና መንግሥቱ አምሳሽ ከኩበ ተልምን:: መንግሥቱ
አምሳሽ አብ ዓለምና ከኩበ (ዘለፈአብና): ሰባት በመንፈሰ ቅድስ
ምስክር ቅድስ: ወንገለዋ በበዕቃቻት ከምዘረዝሩ: አብ አገልግሎት ፍትሕን
ሰላምን ተወካይነቶም ምስበዕባዎት ጥረጋ እኩ:: እኩ ለመናገድ:: ፍይታ
መርጫት ገኩነት በተ ከርስታያን መንፈሰን “ኩ! አየሁስ ገይታ” (ራእቴ
22,20) በበል ምርኤል እኩ:: (2816-2821: 2859)
- 591- ለለምንታይ እኩ “ፍቃድና አብ ስሜ ከምዝምኑ ከምኑውን አብ ምድር
ይኩን” እልና እንዲለ?
- “ከለ ስብ ከድገን” (1ጠዋ. 2,3) ከርስቶስ ዘእኔ በለ መዳ: ድሳይ
አቡውን እኩ:: ከርስቶስ ነቱ መደረኑ ተኩለ ድሳይ እግዚአብሔር አብ
በምልአት ዘለፍላም በለ መዳ:: ቅድስቱ ማርያምን ቅድስናን አበነት
ከምዝገበና: ዘእኔውን በዘን ቅልት እዘላትን ገኩ: ድሳይናን ድሳይ
ከርስቶስ እኩ ዘለፍላም እንጂ እግዚአብሔር አብ ዘልምን:: እኩ ወርሱ ተኩለ
መደብ አምሳሽ አብ ስሜ ከምዝምኑ: ከምኑውን አብ ምድር ዘለሁለ
ዘልምን:: በፊለጻናን ጥረጋ እኩ “እኩ ወርሱን ባህ ከበላን ፍእምን ተኩለ
ፍቃድ አምሳሽ” (ድጋ 12,2) እንታይ ምኩኑ መርማርና እንፈልጥ፤
“ፍቃድ አምሳሽ ዘምፍልም ድማ ዓገጣት” (ዶብ. 10,36) የድልያና::
(2822-2827: 2860)
- 592- “ምግበ ዕለተና ለመሆኑ ማስቀል እንታይ ማለት እኩ?
- በወለድናዊ ተአማንነት አብ እግዚአብሔር ተጽሑፍና: ዘመነበረ ከኩል
ዘለምኑ ዕለተዊ እንጂሬና ከብ አምሳሽ ከወቅበና ከንፈልምን ካሉ::
አይወለት እግዚአብሔር አቦና ለወለድ ከወቅበና ስብ ምኩኑ ዘገልጽ:: ከም
መጠን አገዋት ዘገገም በፊለተና ከንፈልተና ማግራቶም ከተፈልጋለ፤ አብ
ፍቃድን ፍትሕን ቤተመሠረተ ዓይ ሪፖርት ተግባራት ዘከንጂመዳ: በዘን
ቅልት እዘላትን ዘለፈአብና አምሳሽና ዘልምን:: (2828-2837: 2861)
- 593- ቅኩና ከርስተናዊ ተርጉም “ምግበ ዕለተና ለመሆኑ ማስቀል እንታይ እኩ?
- “ስብ ከብ እኩ አምሳሽ በዘወቅና ከለ ቅል እምበር በእንጂሬ ጥረጋ
አይነበርን እኩ” (ማር. 4,4) ለለዘተባሁለ እኩ ሪፖርድ ለመና ለለተ
አቦና በስተማያዙት: ዘቅል አምሳሽና: እኩ አብ መሥዋዕቱ ቅድስ ቁርጓን
እንቅበለው ዘመኑ ከርስቶስ: ከምኑውን ዘጋር መንፈሰ ቅድስናን እውን
የመልከት እኩ:: ለለዘ ቅል አምሳሽና ቅድስ ቁርጓንን መንፈሰ ቅድስናን
ከንፈልምን ካሉ:: በምልአት ተስፋ ከንገበር ይጠበና:: ለመሆኑ ከንበል
ከላይ:: ዓይ አምሳሽ “ለመሆኑ” ማለተና እኩ:: ዓይ አምሳሽ “ለመሆኑ” ድማ
መንግሥት ለማያዙት ማለት እኩ:: መንግሥት ለማያዙት ድማ አብ ምቃባል
ቅድስ ቁርጓን አቅርቦምና እስተማግቃይ እሉ:: (2835-2837: 2861)
- 594- ዘመንታይ እኩ “በደገተና ይቋረ በለልና: ዘእኔውን ዘዘበለና ይቋረ
ከምንበል” እንበል?

ንአምኑኩ “በደላትና ይችሬ በለልና” በምባልና፡ እብ ቁድማን አምኑኩ
ሻጠቅተኞች ማኅንና ገዢመንና ከሚከውን በኋፍር ወዳን
በምሥጫትና በዚሁበኩ “ይገኘት፡ ማለት ገደግት ሻጠቅተኞች” (ቆሉ.1,14)
ከምዘለውን ገዢሰከር፡ እነዚ ስተዕለ እውነታዊ ምሳሽ ቤረከብ፡ ገዢና
በረዳና እቅዱምና ገብበደልና ይችሬ ምስ እንበለለም ጥራይ እያለ
(2838-2839፡ 2862)

595- ይችሬ ምባል ይከከልደ?

ምሳረት አምኑኩ እብ ለቦና ካስርክ ቤቶች፡ ገዢና ነጥም ወገኑትናውን
እንተኩነ ይችሬ ምባል እንተኩለልና ጥራይ እያለ፡ ከምሰበበ መጠን እነዚ
ገዢማባር ይበርተዋና ይከውን፡ ለቦና ለመንፈል ቁጥሮ ለዝዢልና ሰብ ጥን
ይከከለው እያለ፡ ከምቱ ክርስቶስ ቤተመ ምባር፡ ማለት ክሳብ መውቀትና
ምጽቂር፡ ገዢሰለ በርገራና ምስኩን፡ ገበደል በአማራሪነት ምድጻባብ
የድልየና፡ ይችሬ ምባል እብ ምሳረት አምኑኩ የገተፋካይ እኩ ነለበለ
ገለጻ ክርስቶስ ይማማ (2840-2845፡ 2862)

596- “ኩብ ፍተና አይተክተው” ማለት እንታይ ማለት እያለ?

በዚ ለመና እነዚ፡ እግዢአብዕር እብና ፍተና ምስ እንርከብ ገበደንና
ቻይይናና ገልምና፡ በመንፈል ቻይነበርቻቸ በዚሁበኩ ፍተናን፡ ፍብ
ሻጠቅተኞች ከምርአና ፍተናን ከምዘለው ምፍላጥ የድለይ ሰለዕ ፍብ ፍተና
ምእታውን፡ በፈተና ተሳኔርና ምትሏፍን ፍለድና ምእንት፡ ክንከኩል
ገመንፈል ቁጥሮ ለልምና፡ እኩ ለመና እነዚ ምስቱ በፊለው፡ ገፈተና
ዘለናረ ክርስቶስ ተገምጻረናይ ፍይ ገቃቀትን ዓገጣትን ዘጋ ይማማ
ተውሃበና፡ (2846-2849፡ 2863)

597- ለለምንታይ እኩ “ከብ ክፋና ይኩ እድገናና” አልና ዘለጻ እብና
ዘበሰማያቻት ገድጻድጻ?

“ክፋና” እባላ ቁል ነቱ “ንብዘላ ዓለም አስተካጅ” (ለአይ 12,9) ሲደማን
እያለ ከመልከት፡ ይሆ ክርስቶስ ገበደማን ሰዓርመ እያለ፡ ገዢና ጥን፡ መለኪ
አሁበ ዓለም ክብ ሲደማንን ክብ ክፋና ተሞባራቱ ክንድገን ገፈለ፡ ክጥር
ህሮብ ገኩና ለለም ገፈተና፡ ክሳብ እኩ ገፈጥሩ ክብ ሲደማን እድገናና
ገፈተና እያስተስ ክርስቶስ ቤተመን እውን ፍይ ዓገጣት ዘጋ ከዚሁበኩ
ገልምና፡ (2350-2854፡ 2864)

598- እብ መውቀትና ዘለጻ እንታይ ተጠገም አለው?

“ንብኩ እብ መውቀትና ዘለጻ እንታይ ተጠልይ ተጠገሙ ይማማ “ከምኑኩ
ይቻን” ማለት እያለ፡ ገኩና ነቱ ክብ አምኑኩ በተዋሃበና፡ እብ ዘለጻ አለው
ነገሮ ተከሣወ እንታይ” በምባልና ተቃቦለው ማለት ተኋርሙለ አለመኩ”
(ቁጥሮ ታሪክ በኋላ እያኜኩለም) (2855-2856፡ 2865)

በርኢትና ተቃዋሚ ከፍተኛ ትምህር ከርስቲያን አዲርቱ ላይ

ከልተ ፍቃድ ትክክለኛ

- 1- የኢትዮጵያውያን አምስትና ለማለት አገልግሎት አፈጻጸም፡፡
- 2- የበደረሰ ከም ነፍሰት አፈጻጸም፡፡

ወርቃዊ አን (ማቴ. 7,12)

“ከምሩ ለባት ከንበረሰብና እተደረደም ከላ፡
ንስቀትና ከም ነፍሰት አፈጻጸም”

ትምህርና በዕበነት (ማቴ. 5, 3-12)

- “በመንፈስ ዝኑታት ገኑ፡ መንግሥት ለማያዝት ዓይነቶ እና አምስትና አፈጻጸም፡፡
- ዘመኑ፡ የመንፈስ ከፈጥሮ እና አምስትና አፈጻጸም፡፡
- ለዋጥት፡ የምድረ ከወርስዎ እና አምስትና አፈጻጸም፡፡
- ንግድቁ በመምራን በጽምኑ፡ ከጽግበት እና አምስትና አፈጻጸም፡፡
- መሳሪቱ፡ የመስረት ከፈጥሮ እና አምስትና አፈጻጸም፡፡
- ንግድት ለበ፡ የአምስትና ከርስደም እና አምስትና አፈጻጸም፡፡
- በበሩ፡ ወለድ አምስትና ከበባለ እና አምስትና አፈጻጸም፡፡
- የሙሉ፡ ዘድቁ በለደቅ፡ መንግሥት ለማያዝት ዓይነቶ እና አምስትና አፈጻጸም፡፡
- የእንታይ እንተሰረፈና አምስትና፡ እንተ ለገንዘብ አምስትና፡ ከላ ክፋል አበበ ዝማግ በአስተ እንተተካረበብና አምስትና፡ በአምስትና አፈጻጸም፡፡ ከምኑ ክሳ ነጥሱ ቅድመቻና ከነበረ ነበረት እሳዳቸውም እና አምስትና፡ እባ ለማያዝት ዓይነቶ አፈጻጸም፡፡

ወለስት መለከታቸውን መንፈስዎ ቤይነት

- 1- አምስትና
- 2- ተስፋ
- 3- ፍቃድ

አርባዎት መመረጃውን መንፈስዎ ቤይነት

- 1- ጥንቃቂ
- 2- ፍትሐ/ክድቁ
- 3- ዘንዓት

4- መጠን የመግባር

ገበያት ህያሳት/ወሸጻች መንፈሰ ቁጥብ

- 1- ጥበብ
- 2- አእምሮ
- 3- ፈቃድ
- 4- ዓንቀት
- 5- ፍልዕት
- 6- መንፈሰውኑት
- 7- ፍርማት እግዢአብዕር

ዓለመት ክልተ ፍረ መንፈሰ ቁጥብ

- 1- ፍቃድ:
- 2- አገልግሎት:
- 3- ስላም:
- 4- ተስማሚነት:
- 5- ልማት
- 6- አይሁድ የምኬን (ነፃት)
- 7- ምንፈሰን
- 8- እመን የምኬን (ተክማግኘት)
- 9- ለወጥት:
- 10- ደረሰኝ የመታወቂ:
- 11- ተቀባዩ (መጠን የመግባር)
- 12- የገዢነት:

አመ-ሽት ተክለዋዎት ቤት ክርስቲያን

- 1- በበኩበት መካልቱ፡ በበኩበ መካልቱ ቁጥብ ስሜዎች፡ ስኖበትን በቀጣትን ክብ ምቃቅኩ በበኩበት ስራው ወደ ተግባራት ተቋጠበ፡፡
- 2- አብ ዓመት አዳ ገዢ በግዢ ተናዘዝ፡፡
- 3- እንተውሐድ በወርቀት ቁሳት ተረጋግጧ፡፡
- 4- ቤት ክርስቲያን ተከዘዣ የምኬ የምኬ በዘመግባሩ መካልቱ መርዓ እጅተማበር፡፡
- 5- እንከብ ዓመት፡ አዳ ገዢ ቤት ክርስቲያን ማስተካከለሁ፡፡

ገበያት ስብሰቦ (ሥርዕ) ፍረ ምንፈሰ ተግባራት

- 1- የዘመግባር የመብለዕ
- 2- የዘመግባር የመብለዕ
- 3- የዘመግባር የመብለዕ
- 4- የዘመግባር የመብለዕ
- 5- የዘመግባር የመብለዕ

- 6- የገዢትኩስር ምግባር
- 7- የዘመት ምቻል

ገብያት መንፈሳዊ ፍይ ሚኒስቴር ተማሪዎች

- 1- የገዢተጠሪውረ ምምንከር
- 2- የዘረኛቸራ ምምንጭ
- 3- የዘመትኩስር ምምንጭ
- 4- የዘመትኩስር ምጽንና
- 5- የዘመትኩስር ይቻል ምባል
- 6- የዘመትኩስር ስብ ምጽር
- 7- ምጽንና አያያዝን መታገንን ምጽላይ

ገብያት አርእስቶች ማስተካከለ

- 1- ቴስቦች
- 2- ገፍንት
- 3- ምቻል
- 4- ቁጥር
- 5- ስለዥ
- 6- ቴንሳ
- 7- ቴህናት

አርባዕት ፍይ ስብ መፈጸምታታት

- 1- ባት
- 2- ፍርዥ
- 3- ገዢዕስ እሳት
- 4- መንግሥት ስምምነት

አበራ እርሻለትታት

ሀ

የገረ ስብከት፡ ስብኩ = 167

የይማኖታዊ ምለልተነትን በይደተገኘስነትን = 445

ሂዋን = 7፡ 75

ህያብ፡ ሆያባት = 194፡ 268፡ 323፡ 357፡ 374፡ 389፡ 441

ሁለም ከርስቶስ አብ ቅዱስ ቅዱስን = 274፡ 282፡ 285

ለ

ለመርጋም = 218-220፡ 221-223፡ 233፡ 234፡ 425

ለመርጋምዊ ዓመት = 242

ለበ እያስተኞች = 93

ሐ

አድሽ ካዳን = 8፡ 162፡ 234፡ 244፡ 340

አድሽ አይውት = 135፡ 136፡ 146፡ 251፡ 263፡ 297፡ 354፡ 357፡ 359፡

አዊ = 4፡ 18፡ 41፡ 47፡ 444፡ 521-526

አዊ = 139፡ 237

አባራዊ ጥቃሚ (ማግበራዊ ወርሱ) = 365፡ 373፡ 407-410

አድነት ቤተ ከርስቶስን፡ ከርስቶስን = 161-163፡ 164

አድነት የጠቅላት፡ የጠቅላት = 50፡ 201፡ 230፡ 296፡ 304፡ 310፡ 319፡ 594-595

አማማት ከርስቶስ = 112-124፡ 314፡ 319፡ 392፡ 543

አዘበ እግዢያብዕር = 148፡ 153፡ 154፡ 155፡ 177-179፡ 184፡ 244፡ 274
323

አረ = 8፡ 496 410

አይውነት አጥማኩ = 212፡ 416፡ 592

አረ አድሽ ካዳን፡ አረ ወንጻለ = 420፡ 421፡ 434

አረ ባለቤ ካዳን፡ አረ እስራእለውያን = 8፡ 79፡ 113-114፡ 340፡ 418-419፡
435፡ 436

አማማ፡ ስቻይ = 313፡ 316፡

አይውት ስብ = 466-467፡

መ

መደበ አጥማኩ = 1፡ 6፡ 97፡ 118፡ 276፡ 324፡ 337፡ 338፡ 456

መቆበያ፡ ተምህርቱ = 338፡ 346፡ 349፡ 374፡ 460-461፡ 565

መሥዋዕቱ፡ መፈያ ከርስቶስ = 119፡ 120፡ 122፡ 130፡ 273፡ 280፡ 429

መንግሥቱ አጥማኩ = 107-109፡ 111፡ 134፡ 258፡ 314፡ 590

ԹՐԱՎԾԵՒ (ԹՐԱՎՈՆ) ՓՔՆ ՓԿՉՊ = 120: 186: 188: 194: 211: 220:
 222: 224: 243: 245: 250: 251: 254: 271-294: 320: 328: 354: 432:
 453: 567
ՄՈՒԾԼ = 365: 444: 504: 512
ՄՈԼԻՇՎ-ՔՆ ՄՈՂՃՎ-ՔՆ ՇԵՂԴ = 263: 384: 385: 558
ՄՈՒՓՃ = 108: 110: 122: 126: 254: 428
ԹՐԱՎՔԵՒ ՓՔՆ ՓԿՉՊ = 271: 275: 280: 281: 356
ԹՐԱՎՔԵՒ ՄՈՒՓՃ = 122: 271: 280: 324
ՄՈՒԶԸԸ = 198: 353: 567
ՄՈՎՔՆԵՐ ՃՆԸԸ (ՃՆԵՐ ՀՄԸՆ) = 120: 275: 491
ՄՈՂՃՎ-ՔՆ ՇԵՂԴ = 159: 371: 377
ՄՈՂՃԸ ՓՔՆ = 1: 6: 12: 15: 18-19: 42: 45: 47: 85: 91: 94:
 130: 132: 136-146 155: 156: 159: 169-161: 164: 192: 221-223:
 230-231: 235: 252: 254: 256: 260: 163: 165: 167-268: 283: 298:
 357: 366: 384: 387: 389: 390: 442: 427: 549: 557: 561
ՄՈԼԻՇՎ ՓՃ = 9: 46: 86: 89: 137: 202
ԹՐԱՎԾԵՒ ՄՃԸ ՄՈԽՄԸՆ = 189: 235: 429
ՄՈՂԻՆԵՒ = 59: 60: 61: 74: 97: 209
ՄՈՎՔԸՆԵՐ = 263: 310: 312: 468-469
 (ՄՈԼԻՇՎ) ԹՐԱՎՈՆ Փ. ՄՈՒԾԼ = 4: 5 40: 27: 32: 34: 44-49: 52:
 82: 83: 110: 130: 136: 137: 144: 153: 161: 165: 195: 198: 209:
 385: 428: 534
ՄՈԼԻՇՎ ՃՃՔՆ ԳԵՒՆԵՐ = 75: 307
ՄՈՒԾԼ = 8: 78: 111
ՄՈՂՃՎ ԹՈՒԾ ՄԵ ՈՒՆ = 92: 240
ՄՈԼԻՇՎ ՊՍՅԸ = 48: 88: 89
ՄՈՒԾԼ ԹԱԳՓԵՐ = 211: 301
ՄՈՂՈՆ ԺՐՈՒ = 246: 288
ՄՈՂՈՆ ՄՈՂՈՆՎ-ՔՆ ՊՄՀԸՆԵՐ = 178: 192
ՄՈՎՔՆԵՐ ՄՈՂՃՎ-ՔՆ ՇԵՂԴ = 378: 379
ՄՈՂՃՎ ՈԱՄՆ = 179: 180
ՄՈՒՐՈ ՀԹՈՆԵՐ = 14-16
ՄՈՒՄԸԸ = 238
ՄՈՂՃՎ Մ-Ա-Փ = 239
ՄՈՂՃՎ ՀԵՂԸ = 245
ՄՈՂՈՆ ՀՀՈՆ = 246
ՄՈՒՋՆ Կ-Ո-Ւ = 271: 287
ՄՈՎԸՆԵՐ (ՄՈՎԸՆԵՒ) = 337: 343-346
ՄՈԼԻՇՎ ՀԵՂ = 373
ՄՈՄՆ ԱԵ-ՈՂ ԻՆԻՒ ՊԵՒ = 471
ՄՈՄՆԻ ԹՐՎԱՐ = 496-498
Մ-ԸՆ = 8: 38: 114: 537
Մ-Ժ-Ն = 312: 479
ՄԵԸ = 139: 237: 253: 254: 255: 260

ማጥታዎች የመጠረሻ = 227: 263: 268: 328: 335
 ማንበረ አዋሪያት = 109: 162
 ማቅ ጥምቀት = 246
 ማንበረዊ ፍትሐ = 404: 411-414: 509-519
 ማንበረዊ አይወተት ስብ = 401-414
 ማሳለ = 448-449
 የመጠረ ንሃዬ = 246: 296: 303: 304: 305: 306: 311: 316: 432
 የቃድስት ቁድስት = 75: 165: 188: 190: 231: 264: 274: 346: 428:
 453
 የአመን: የአመናን = 177: 188-191: 227: 231: 281: 289: 315: 357
 የመጠረ ጥምቀት = 34: 44: 147: 163: 177: 200: 224: 227: 250:
 251: 252-264: 292: 297: 352: 354: 422
 የንግድ = 165: 195: 208: 209: 210: 211: 314: 355
 የልከት: አውሰ የመጠረት = 108: 127: 224: 236: 237: 254: 314:
 የመጠረ ሚርናን = 224: 227: 250: 251: 265-270: 292: 354
 የመጠረ: የመጠረት = 146: 159: 168: 186: 194: 220: 222: 224-
 232: 248: 249: 250-350: 354: 357
 የመጠረ ገሰብ: ደርሱ = 200: 224: 250: 291: 296-312: 432
 የመጠረ ክህንት = 176: 179: 181: 224: 227: 235: 321-336
 የሰነድናት = 190: 193: 268: 522
 የቃባለ = 139: 266: 267: 318
 የመጠረ ፍሰት = 122-125: 126: 218: 222: 223: 233-249
 የመጠረ ቅል ክፍን = 502: 234: 337-340: 321: 341-350: 345
 የምስማን = 221: 555
 የቃድስት እንደራ = 273: 275: 284
 የድራዊ ማስረጃ = 194: 362
 የተከላለለ = 414: 518
 የመጠረ ቅጽእል (የቃባለ አጠቃማት) = 224: 250: 313-319
 የተከባካሪ = 402: 403
 የምስማል አቅነታት እምነት = 19
 የአለው: የዕቃዎ ሆነ ፍጥረት = 54
 የምስማል ቤት ክርስተያን = 187
 የሰራቃውያን አበያተ ክርስተያን (አበላት) = 293
 የወጪ እንዲገቡ = 352
 የድቃቻ ኮርክ ስጠቅይን ስጠቅይን = 499
 የቃታል = 466-467
 የት = 72: 77: 78: 125: 131: 205-206: 208: 213: 308: 311: 314:
 316: 320: 354: 355: 471: 476
 የት አያዝነ = 112: 115: 117: 118: 119: 124: 125: 149: 252:
 271: 314: 354
 የቃባለ እንደገኝ = 25: 111: 190
 የፈላዊ አይወተት ክርስተያን = 429: 433#
 የንግድ እንደ = 470
 የፈላዊ አረ = 415-418

ወ

መናይ = 58: 359: 363: 375: 416
 መሬዳ (ምሥጻራት) = 225: 260: 270: 278: 293: 307
 መሬተ ታጠክት = 312
 መጋ ስብ = 69: 110: 203-205: 356: 358: 474
 መጋ = 202: 432
 መርግጥ ቁጥብ ቅጂዥን = 275: 277-278
 መርግጥ (ምሥራዕ) = 233-249
 መርግጥ የቃድር: ክህነት: ጽእሰና = 330: 328: 326

ጋ

ጋሳ ለቃኑ ጽእሰና = 16: 162: 174: 180: 182-185: 187: 326
 ስግበት = 139
 ስንኩን መለከታዊ ፍቅር = 300
 ስንሬን (ምጽንጂያ) = 314

ስ

ስበደቱ = 71: 337-339: 342: 344: 347: 527-530
 ስበአዊ ተማሪ = 76: 344: 363: 368-369
 ስበአዊ መጋ ክርስቶስ = 90: 92: 124: 129: 130
 ስብ = 1-6: 11: 25: 59: 62-63: 66-72: 202-203: 205-206: 212:
 213: 337-339: 342: 344: 347: 358: 365: 401-420
 ስይማን = 74: 75: 108: 125
 ስበአውን መለከታውን ዝሳይ ክርስቶስ = 91: 121
 ስማይታት = 234: 262
 ስበአዊ ስህርይ = 88: 89
 ስማይ = 209
 ስማያዊ ለጠርጻይ = 234
 ስበአዊ ጽንሰ = 472
 ስንበት (ቀጥሚት ስንበት) = 450-452
 ስላም = 480-486
 ስታዎ ቁጥብ ቅጂዥን = 277: 290-293: 305: 349
 ስታዎ (አይነት) ቤት ክርስቶስን = 250: 321
 ስታዎ ክርስቶስን = 263
 ስድራ ቤት = 189: 350: 402: 453: 456-462: 565
 ስም አምሳኑ = 38: 40: 254: 256: 447: 588-589
 ስራሳ = 186: 281: 432: 513-517
 ስም አየሰሳ = 81: 560
 ስበከተ ወንፈል = 80: 172: 190
 ስደት የበት ግብጽን የምሳሌን = 103
 ስም ክርስቶስን = 264
 ስም ቁጥብ ቅጂዥን = 275

፲

ቍል ክፍን አይኖታሁ ክምዝኩኑ = 338: 346: 347: 495

ቍል አምሳኑ = 9: 13: 14: 16-24: 28: 32: 62: 74 159: 186: 190:
 217: 239: 240: 277: 374: 429: 558
ቍል ከዳናዊ ቁጥር = 344: 347: 495-496
ቍል ከዳን (መምረጥ) = 344: 346
ቍኩስ: **ቍኩስ** = 165: 209: 240: 242: 264: 294: 312: 429: 564
ቍኩስ ማርያም = 26: 85: 88: 94-100: 104: 142: 196-199: 234:
 240: 429: 546-547: 562-563
ቍኩስ ዲጂታለ አዋጅ = 81: 109: 127: 162: 187
ቍኩስ ማንበት (ቍል አምሳኑ ብንበብ ቤት) = 246
ቍኩስ የሰራተኞች = 104

በ

በዓል = 289: 432: 450-454: 567
በረከብ = 221: 351: 551
በተ መቅደስ አየሩክለም = 113-115: 538
በተ መንፈድ ቁጥር = 147: 159
በተ መቅደስ አድሽ ከዳን = 244
በሀይወቅ አገልግሎት = 416: 430
በተ ክርስቲያን = 1: 9: 14: 15 24: 30: 32: 48: 61: 109: 133:
 137: 143: 144: 145: 147-152: 153-160: 161-193: 195: 196-197:
 200-201 209: 217: 218-220: 223: 224: 226: 230: 231: 233: 235:
 242-243 244: 248-249: 255: 259: 260 262: 265: 268: 271: 274:
 276: 278: 281: 286: 289: 290: 291: 293-295: 299: 306: 310-312:
 315: 319: 321-322: 315: 319: 321-322: 325-327: 329-330: 333:
 336: 340-341: 343: 348-353: 366: 529-433: 438: 444: 548-549
በለይ ከዳን = 8: 51: 102: 114: 169: 234: 236: 237: 253: 265:
 276: 324: 418: 436: 437: 450
በዕዳኖ (ዘለገለማዊ ታክክለሁ) = 1: 208: 210: 214: 358: 359: 360: 361:
 363: 415
በሥራት ቁ. ገብርኤል መልካም = 172: 184
በሥራት ወንጻል = 80
በዘመንው እንደሆነ = 276
በዓይነ ምእራፍ = 111

ተ

ተልካም = (**ከሁነታዊ**) 155: 177: 188: 218: 326: 335: (**የበደም**) 155:
 177: 190: 326: 335: (**የተማዊ**) 155: 177: 191: 326: 335
ተሰሩ = 132: 161: 300: 385: 387: 442
ተልካም በተ ክርስቲያን = 144: 150: 173: 193: 201: 250
ተልካም አዋጅ = 175: 176: 322
ተአምናታት (ምስክርናት እምነት) = 33-35: 357
ተአዝሙ = 178: 459: 464-465
ተልካም መንፈሳ ቁጥር = 5: 9: 144
ተልካም ወላደ ከሆነ = 181: 321
ተልካም አየሩክለሁ = 9: 144

ተፈኬኩ መርሃት = 152
 ተፈኬኩ ሲ.ለ. እኩሳት = 182
 ተገኘው አብ ማግበራዊ ስይዎት = 405-411: 463-464
 ተስተሳ = 361
 ተንሣኤ መታን = 131: 202-206: 214: 320: 355
 ተንሣኤ ክርስቶስ = 50: 57: 58: 109-110: 112: 126-131: 149: 204:
 252: 271
 ተሰበረቱ = 45: 50: 85-95: 101: 131: 242
 ተምህርተ ክርስቶስ = 80: 190
 ተውሬት = 11-14: 17: 19-20: 32: 557-566
 ተእጣነ ፍቃድ = 420
 ተናፋት = 426-427

፪

የጠኑት = 1: 57: 73-76: 97: 108: 116-118: 121-122: 131: 191:
 200-201: 206: 213 263: 281: 291: 292: 295: 297: 298: 300: 303-
 306: 308: 309: 314-314: 338: 347: 363: 366 391-397: 492
 የጠኑት አካም = 75: 76-78: 96: 258: 263
 የጠኑትኩ መንዘባ = 303
 የበሰሩ ለመደሪያ = 237: 273: 277: 279: 283: 284: 592-593
 የበረት አቦናት (ል.ጽ.አ) = 180: 182: 183: 185: 326
 የበረተሰብ = 191: 402-403: 405-414: 457-458: 463-465
 የለና = 359: 372-377
 የበረተሰብኩ ተምህርተ ቤተ ክርስቴያን = 503: 509-520

፫

ነፍሰ ስብ = 69: 70: 203: 205: 208: 356: 358: 473
 ነፍሰ ክርስቶስ = 90: 125: 130: 282
 ፍይ አምልኩ ስጋድት = 61: 198: 221: 245: 286: 443: 552
 ፍይ ገለና መርመራ = 303: 304: 374
 ፍእነት ወደሰብ = 56: 363-366: 425
 ፍይ ገሰብ ተግባራት = 302: 303
 ፍይ እምነት ተከበዣ = 25: 26
 ፍይ ክርስቶስ ፍይ ጥቅም ፍርድ = 113
 ፍይ ቁጥራን ስታፊ = 194-195: 211
 ፍይ የጠኑትኩ ተኋላ = 214
 ፍይ የሚቀበ ምሥጠራት = 250: 295-320
 ፍይ ቤተ ክርስቴያን ማገበር = 293
 ፍይ መባኑት ክርስተና ምሥጠራት = 250: 251-295
 ፍይ ሂሙ-ማት ጥቅም ምቻልማና = 470
 ፍይ ለመኖ ወለሙት = 553
 ገሰብ: ተመልስ = 107: 116: 165: 296: 297: 299: 427
 ገአምላክ ምጽሑፍ = 116: 447
 ገጽአና (ተቀዋብ) = 178: 488-494
 ገአብ ክርስቴያን = 262

አ

አበርሃም = 8: 26: 79: 360: 536
 አቶም = 7: 75: 76: 106
 አከራቻ ቅርጫ = 277
 አየሰሳ ክርስቶስ = 9: 19: 22: 45: 46: 57: 79: 80: 81-84: 85-95:
 98-100: 101-111: 112-124: 125-135: 143: 144 146: 148: 149: 150:
 154-158: 171-173: 175: 179: 189-191: 204: 206 224: 225: 262:
 263: 265: 338: 340: 341: 342: 352: 360: 434-435: 450: 541-544:
 578: 580: 582
 አምልክ = 198: 218: 227: 244: 274: 277: 328: 351: 443: 444:
 446
 አከተት ስልጣን አዋጅ ተቋሙት = 12: 161: 167: 176: 222: 248: 326: 332
 አማራሪነት = 132: 195: 197: 264: 315: 554
 አበኩ: እኩዎት = 12: 16: 162: 167: 174: 176: 179: 180: 183-187:
 235: 246: 270: 278: 307: 308: 317: 318: 326: 329: 330-332: 352
 አመል = 117: 371: 398
 አንበር አድ = 139: 237: 265: 267
 አምን = 217: 598
 አስተኛው = 18: 140
 አምልክ ጥሩት = 445: 446
 አስተርእም (ዘመን) = 103
 አርደለቱ ክርስቶስ = 127-129
 አልቦ እግዢያብር = 445
 አምላክ = 1-3: 6: 18: 25-30: 37-42: 46-48: 50-54: 57: 59: 66-67:
 70-72: 74: 78: 97: 112: 119: 137: 147: 200: 213: 358: 360: 401:
 405: 412: 415: 435-436: 437: 442-446: 534-535: 586
 አስተኛው ወይ ዘሎተ ገለጻ = 454: 568: 570
 አልየሰ = 110: 539:
 አቅርቻ = 180
 እግዢያብር አበ = 1: 46: 48: 83: 88: 90: 91: 94: 95: 98: 101:
 102: 105-107: 110: 115: 118: 119: 121: 130: 132: 136-137: 154:
 206: 221: 280: 582-585
 አምኑት = 25: 27-36: 43: 48: 86: 112: 126: 184-185: 194: 208:
 240: 259: 349: 385: 386: 442
 አንሰሳ = 507

ከ

ከቶም = 7: 51: 340
 ከሁን (መራዳ): ወልደ ከሁንት = 179: 235: 246: 260: 270: 278: 307:
 308: 317: 325: 327-329: 331: 334: 352
 ከሁን: ከሁንት = 263: 278: 302-303: 308: 317: 324: 343
 ከፍለኝ በይኬኝ ክርስቴያን = 292: 345
 ከፍለኝ በተ ክርስቴያን = 166-168
 ከፍኤት: ከፍኤ = 57-58: 108: 359: 363: 372: 375: 376: 416: 597

Ե = 2: 358: 365: 373: 444: 487
Ի = 1: 6: 12: 38: 45-46: 53: 57: 58 82: 97-101: 131:
 142: 149: 156-158: 181: 189: 206-207: 218-225: 227: 229-230:
 231-233: 235-237: 240: 242-244: 246: 262: 267: 271-274: 276:
 2280-285: 287: 292: 295: 297-299: 302: 306: 307: 312: 315: 319:
 320: 322-324: 327-328: 330: 335-336: 357: 459: 362: 366: 420-422:
 426: 428: 456: 491: 560
Խ = 82: 163: 168
Խ = 335
Ւ = 135: 208: 212: 214

Փ

Փ = 1: 42: 83: 85: 90: 137
Փ = 259: 455: 459: 460: 461
Փ = 359: 360: 361
Փ = 68: 76: 152
Փ = 424
Փ = 334: 342
Փ (ԿՊՀ) ՄԸՆԸ ՄՊՃԱԳԵ ՄՊՃԱԳ ՓԹՈ = 20
Փ ՀԵՄՈՒ = 192: 193:
Փ ՀԵՐԿՈՒ = 50: 131: 230
Փ ՀԵՐԿ: ՀՔ = 338: 345: 346: 456: 459: 461: 500-501
Փ ՀԵՐԿ ՀԹՈՒ = 1: 147: 154: 258: 268: 357
Փ ՄՊՈՒԴՈ (ՄՊՆՃՈ ՓԹՈ) = 159: 160: 194: 424
Փ ՎԻ = 483-486
Փ ՎՐՖՈ (ՅՈՒԽՈ) ՀԹՈՎ = 73-78

Չ

Չ = 3: 50: 52: 54: 54: 62: 134: 481-482
Չ ՀՈՅՏ ԴՆԱՊՈՒ = 418: 442-446: 447-449: 450-454: 455-465: 466-
 486: 487-502: 503-520: 521-525: 527-530: 531-533
Չ ՈՅԵՒ = 259
Չ ՈՅԵՒ ՈՅՈՒ = 241: 276: 289: 432: 452-454: 567
Չ ՈՅԵՒ-ՄԵՐԴ = 169: 276
Չ ՈՅԵՒ = 132

Ի

Ի ԱԼԳԱՂՄՎ ՀԵՄՈՒ = 207: 232: 271: 294: 320
Ի ԵՒ = 237: 246: 318
(ԻՄՊ) ՄՊՃԱԴՈ = 102
Ի ՄՊ-ԴՈ = 347: 487: 492

Պ

Պ ԿԱՅՈ ՄՊԹՄՎՖ = 102: 105: 141: 254

Ջ

Ջ ՀԱ-Ծ ԻԸՆԵՐԴ = 259

የኢ.ፌ.ሮ: **የኢ.ፌ.ሮን** = 170: 260: 325: 327: 330: 334

የዕለት = 8

ድንብት = 67: 119: 171: 230: 237: 261-262: 314: 321: 366

ድንግል ማርያም = 88: 94: 95: 98-99 294

ድንግልና = 342: 491

ድንቀረርና = 364: 376

ድንቅጠት = 202

ድንደሪ ስብ = 358

ድንደሪ አጥማና = 591

ገ

ገዢመ እሳት = 74: 125: 212: 213

ገብኬ = 88: 185: 446

ገብረ = 131: 137: 149: 243: 322

ገብር = 289: 290: 305: 342: 439: 440

ወልቀሰብ = 66: 257: 358: 372: 401-404: 487-488

ገብረ: የመባር = 238: 363: 364

ገልጻት (መልከታዊ: የለዋ) = 4: 6-9: 10: 11: 15 16: 22: 40-42: 73: 535-547

ገዘረት = 103

ገብረ ገብነት (ሥነ የመባር) = 367-369: 370-371: 372

ገለዋ ወካን ወይ ወጪት = 504-506

ገብነታዊ ተግባር = 327-328

ጠ

ጥብት = 300: 303

ጥምቀት ክርስቶስ = 105: 254

ጥምቀት የአንድ መጥመች = 105

ጥቦታ ቅል በመራት = 79: 80

ሻ

ሻንጠቀሰው = 142: 144: 149: 255: 265: 267

ሻሻነና = 325: 334

ሻ

ሻለውት = 56: 146: 186: 243: 245: 281: 291: 301: 318: 349: 351: 355: 374: 443: 534-598

ሻለውት ፍትሕት አመታዊ = 354-356

ሻወዳጅ = 188: 535

ሻለውት ስዓታት = 243: 567

“ሻለውት ሙሉ” = 277: 283

ሻለውት “እበና እበ ስሜይ እተነበር” = 544: 569: 578-598

ሻጋ አዊ = 16

ሻጋ = 72: 73: 131: 186: 195: 206: 222: 229: 259: 262-263: 266-267: 269: 271: 292: 297: 300: 341: 357: 359: 362 366: 378: 404: 419: 420: 422-425: 429

ሻድቂ (Justification) = 131: 263: 422

፳፻ሺት አየሻኑ = 94፡ 98

፳፻ሺት ማርያም = 96

፳ዋዕ = 273

፳ም = 291፡ 301፡ 432

፳

፳ማሪ = 46፡ 50፡ 54፡ 66-72፡ 202፡ 416

፳አካ = 273፡ 241፡ 290፡ 298፡ 432

፳ቁር = 161፡ 192፡ 194፡ 271፡ 375 385፡ 388፡ 404፡ 420፡ 426፡ 428፡ 442

፳ቁር ቀንድ = 292፡ 337፡ 401፡ 418፡ 420፡ 435፡ 436፡ 455-433

፳ተወጥ (ተምኑት) ሥር = 2፡ 77፡ 297፡ 361፡ 370፡ 527

፳ቁር አምሳኩ = 401፡ 418፡ 420፡ 435፡ 436፡ 442-446

፳ተወጥ (ሥራት የጤወጥ) = 302፡ 308፡ 311፡ 349

፳ርዳ አምሳኩ፡ ፳ርዳ ክርስቶስ = 205፡ 207፡ 208፡ 214-216

፳ጥረት = 55፡ 64፡ 67

፳ልሰት ማርያም = 166፡ 197

፳ርዳ = 134፡ 135

፳ልመት አብ ስብ = 3-4

፳ልመት አብ አየሻኑ = 90

፳ተወጥ፡ ወሩ፡ በንበለ = 370-371፡ 378

፳ርዳ ገለጽ = 376

፳ረ መንፈስ ቅዱስ = 390

፳ተከ = 347፡ 349

መው-ጽኑ ገጽ

መጀትዎ	ገጽ 7
ቀዳማይ ከፍል	
ጋለውት ማይማጥት	ገጽ 8
ምስክርነት እምነት ከርሰተና	ገጽ 17
ከልከይ ከፍል	
ሥርዓት ወይ አካባቢሮ የሙጠራ ከርሰተና	ገጽ 53
ሽቦች የሙጠራት በተ ከርሰተያን	ገጽ 62
ማልሳይ ከፍል	
አይወቅ አብ ከርሰቶና	ገጽ 83
ዓሰርተ ተእሱሁት እግዢአብዕር	ገጽ 99
ፈብሪይ ከፍል	
ጋለውት ከርሰተና	ገጽ 121
ከርሰቶና በመሆናን ወለውት “አብነ አበሰማያት”	ገጽ 132
አሰርተ መንፈሳዊ አረጋት	ገጽ 137
አብ እርከሰተታት	ገጽ 140